

Vuosikertomus 2024

 Lahtienergia

Sisälllys

Vuosikatsaus	3
Toimitusjohtajan katsaus	5
Tapahtumia vuodelta 2024	6
Strategia ja arvot	7
Liiketoiminta	8
Kestävyysraportti	11
Yleiset tiedot	12
Ympäristötiedot	44
Yhteiskunnalliset tiedot	63
Hallintotapatiedot	77
ESRS-sisältöindeksi	80
Toimintakertomus	101
Tilinpäätös	112

Vuosikatsaus 2024

Tavoitteenamme on rohkeat investoinnit ja valinnat

Olemme uusiutuviin energian tuotantomuotoihin siirtymistä edistävä energiatalo. Meillä työskentelee yli 200 uusiutuvan energian ja kiertotalouden ratkaisujen ammattilaista. Autamme asiakkaitamme ja muita sidosryhmiämme energiamurroksessa tarjoamalla heille ratkaisuja, joiden avulla lämpöä, jäähdytystä ja sähköä tuotetaan, jaetaan ja käytetään kestävästi.

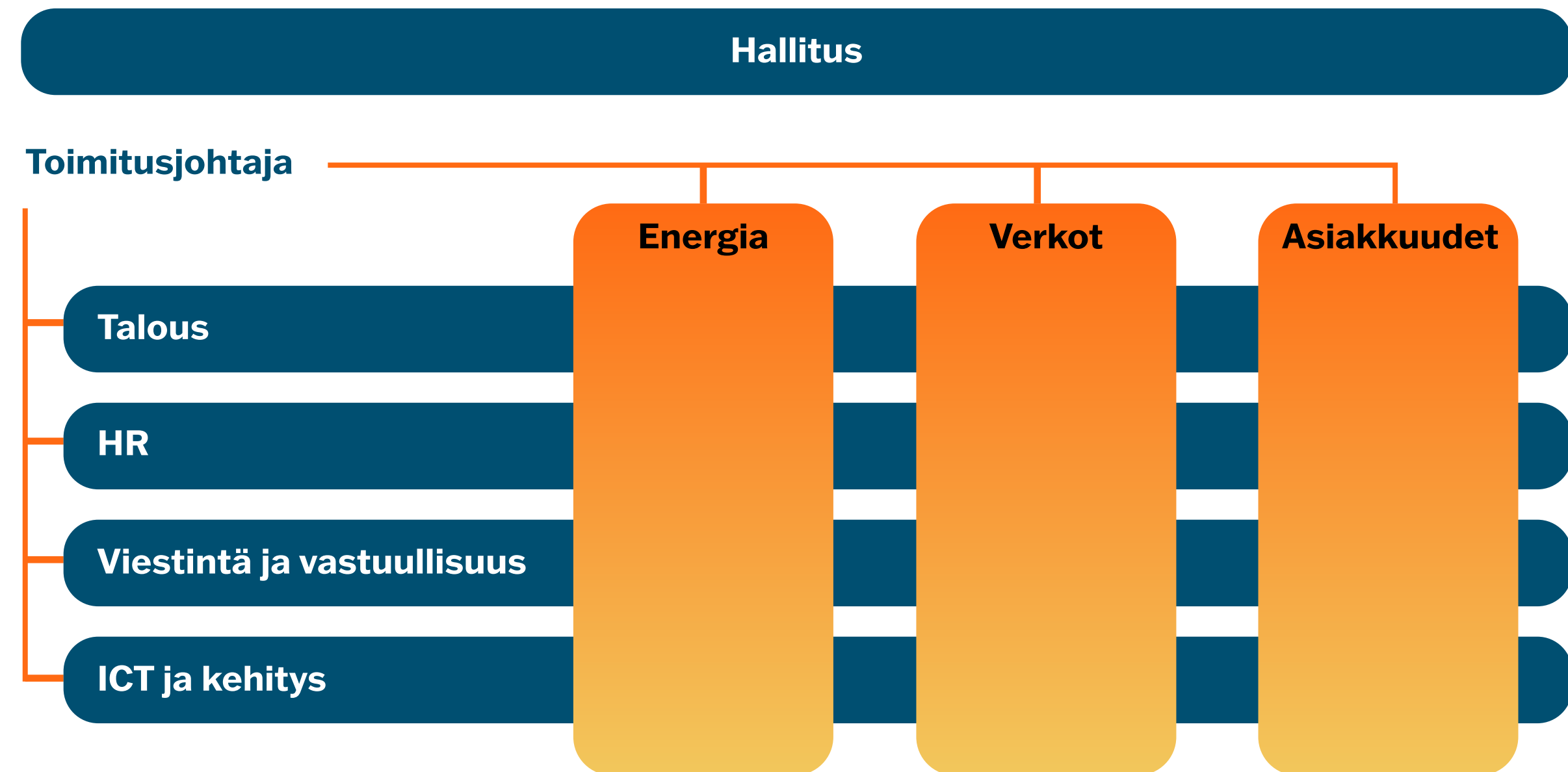
Visiomme mukaan tavoitteenamme on, että Lahden seudun kodit ja kiinteistöt lämpiävät hiilinegatiivisesti vuonna 2035.

Olemme Lahden kaupungin omistama energiayhtiö. Sähkönjakelusta huolehtii Lahti Energian kokonaan omistama tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy.

Organisaatio

Liiketoimintojamme ovat Energia, Verkot ja Asiakkuudet. Konsernipalveluihin kuuluvat Talous, HR, Viestintä ja vastuullisuus sekä ICT ja kehitys. Organisaatorakenteeseen tehtiin 1.9.2024 alkaen muutos, jossa Projektit ja uudet teknologiat -yksikkö siirtyi konsernipalveluista Energia-yksikköön.

Organisaatio on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Lahti Energian organisaatio.

Uudistukset ja investoinnin paransivat kannattavuuttamme

Vuonna 2024 liikevoitto oli selvästi parempi kuin 2023. Myös liikevaihto nousi. Kylmä alkuvuosi lisäsi kaukolämmön kysyntää, ja Kymijärven laitosten erinomainen käytettävyys vähensi maakaasun käyttöä. Polttoainekustannusten nousua katoimme kaukolämmön hinnankorotusten avulla.

Sähkön tuotannolle saimme hyvän keskihinnan, mihin vaikuttivat tekemämme hintasuojaukset. Tammikuussa pakkaset nostivat sähkön markkinahinnan korkealle, kun taas elokuussa hinta oli ennätysalhainen.

Uusi hinnoittelurakenne, brändi ja muita muutoksia

Taloyhtiö- ja yritysasiakkaidemme kaukolämmön perusmaksun hinnoittelurakenne uudistui tammikuussa. Maaliskuussa otimme käyttöön uuden brändimme. Vuoden aikana teimme myös määrätietoisesti vastuullisuuden kehittämistyötä, jotta voimme raportoida vuoden 2025 toiminnastamme EU:n kestävyysraportointi-direktiivin mukaisesti vuonna 2026.

Alkuvuotta väritti Lahti Energian omistajan, Lahden kaupungin, selvitystyö yhtiön vähemmistöosuuden myynnistä. Toukokuussa kaupunginvaltuusto päätti, että myyntiprosessia ei käynnistetä.

Sähkökattila- ja akkuinvestoinnit tehostamaan toimintaamme

Lahti Energia -konsernin investoinnit olivat noin 40 miljoonaa euroa. Sähkö- ja kaukolämpöverkkojen sekä tuotannon ylläpito- ja perusparannusinvestointien osuus oli vajaat 20 miljoonaa euroa. Merkittävimmät muut investoinnit olivat joulukuussa 2024 käyttöön otettu Kymijärven 60 megawatin sähkökattila kaukolämmön tuotantoon, Kujalan sähköasema, joka tulee palvelemaan Pippo-Kujalan teollisuusalueen kasvua, ja osallistuminen Suomen Hyötytuulen Siikajoen tuulipuistoon. Sähkökattila toi loppuvuodesta merkittäviä säästöjä, kun pystyimme hyödyntämään sähkön hintaheiluntaa ja säätösähkömarkkinoita.

Kymijärven voimalaitosalueen yhteyteen suunniteltu synteettisen e-metaanin tuotantolaitos on askelen lähempänä toteutumista, kun yhteistyökumppanimme Nordic Ren-Gas sai tukea Euroopan Vetypankilta sekä työ- ja elinkeinoministeriöltä. Investointipäätöstä odotamme vuoden 2025 aikana.

Lahdessa ja sen lähialueilla on ollut vireillä myös datakeskushankkeita. Toteutuessaan ne voivat moninkertaistaa sähkön tarpeen sekä muuttaa kaukolämmön tuotantoa ja samalla vähentää edelleen polttamiseen perustuvaa lämmöntuotantoa. Hankkeet ovat tärkeässä roolissa Lahti Energian strategiassa kohti hiilineutraalia tuotantoa.

Kesäkuussa teimme investointipäätöksen 15 000 kuutiometrin kaukolämpöakun rakentamisesta Kymijärven voimalaitosalueelle. Uusi akku tarjoaa yhdessä Lahden Teivaanmäen voimalaitoksella olevan 10 000 kuutiometrin kaukolämpöakun kanssa erinomaisen mahdollisuuden hyödyntää entistä enemmän hukkalämpöä ja sähkökattiloita kaukolämmöntuotannossa. Selvitimme toisen sähkökattilan rakentamista Teivaanmäen lämpökeskukselle ja lämpökeskusalueella olevan sähköaseman uusimista. Investointipäätöstä näistä valmisteltiin joulukuussa.

Kohti tulevaa luottavaisin mielin

Polttoainevarastomme ovat hyvällä tasolla. Metsäenergiamarkkina on tasaantunut talvien 2022–2024 jälkeen uusien tuontilähteiden ja sähkökattiloiden myötä. Uskomme, että myös kaukolämmön hintakehitys tasaantuu investointien ansiosta.

Vuonna 2025 tuulivoimatuotanto lisääntyy edelleen, ja sähkön hintavaihtelut ovat huomattavia. Joustava sähköntuotanto, sähkökattilat ja lämmön varastointikyky parantavat kannattavuuttamme ja vähentävät fossiilisia hiilidioksidipäästöjämme entisestään.

Kiitos asiakkaillemme kärsivällisyydestä energiamurroksen keskellä. Kiitos myös henkilöstöllemme sitoutumisesta ja erinomaisesta työstä nopeasti muuttuvassa energiamarkkinassa.

Jouni Haikarainen
toimitusjohtaja

Tapahtumia vuodelta 2024

Tammikuu

- Nostimme kaukolämmön energian hintaa polttoaineiden hinnan nousun vuoksi.
- Kaukolämmön perusmaksun hinnoittelurakenne uudistui.
- Kesätyöpaikkojen haku käynnistyi. Täytimme kaikki avoinna olleet 34 kesätyöpaikkaa.

Helmikuu

- Toteutimme asiakaskokemustutkimuksen. Kuluttaja-asiakkaiden antama NPS-luku oli +12.

Maaliskuu

- Otimme käyttöön uuden brändin ja uudistuneet verkkosivut.
- Julkaisimme vuosikertomuksen, joka sisälsi kestävyyselvityksen.
- Kansainvälinen Earth Hour päätti radiomastojen värivalaistuskauden.

Huhtikuu

- Saimme Nolla tapaturmaa -foorumin tasoluokituksen III.
- Suuri liikuntaseikkailu innosti lapsiperheitä harrastamaan.

Toukokuu

- Keräsimme palautetta sähköverkon kehittämiseksi: "Hyvin on toiminut."
- Tuimme U-19 Naisten MM-salibandykisoja Lahdessa.

Kesäkuu

- Teimme investointipäätöksen kaukolämpöakun toteuttamisesta Kymijärven voimalaitosalueelle.
- Kasvien vieraslajien kartoitus ja torjunta käynnistyivät jälleen toiminta-alueellamme.
- Tuimme alle 18-vuotiaiden nuorten suunnistustapahtumaa Pajulahdessa.

Heinäkuu

- Lahjoitimme kauratyynyjä ikääntyneiden asumispalveluihin.
- Saavutimme 200 päivää ilman työtaturmia.

Elokuu

- 60 MW:n sähkökattila kaukolämmön tuotantoon saapui Kymijärven voimalaitosalueelle.
- Sahasimme helikopterilla sähköverkkojen reunapuita toimitusvarmuuden varmistamiseksi.

Syyskuu

- Osallistuimme Kymijärven voimalaitosalueella pelastuslaitoksen koordinoimaan harjoitukseen, joka oli osa HÄME24-valmiusharjoitusta.
- Jaoimme turvallisuustiedotteen Kymijärven voimalaitosalueen lähiasukkaille, ja julkaisimme sen verkkosivuillemme.
- Miekän tuhkan kaatopaikan vesienkäsittelyjärjestelmän rakentaminen alkoi maanrakennustöillä.

Lokakuu

- Pidimme Energiaillan taloyhtiöpäättäjille Sibeliustalolla osana Energiansäästöviikkoa.
- Yhteistyökumppaneiden haku oli avoinna lokakuun. Julkistimme vuoden 2025 kumppanit alkuvuodesta 2025.
- Radiomastojen valaistuskausi alkoi.

Marraskuu

- Julkaisimme verkkosivuillemme päivitetyn vastuullisuuden ja kestävä kehityksen ohjelmamme.
- Kujalan sähköaseman käyttöönotto palvelemaan Pippo-Kujalan teollisuusaluetta.

Joulukuu

- Otimme käyttöön sähköverkkopalvelun uudet sopimusehdot.
- Lahjoitimme sidosryhmille joulumuistamiin varatun summan MIELI ry:lle.
- Otimme sähkökattilan käyttöön kaukolämmön tuotannossa.

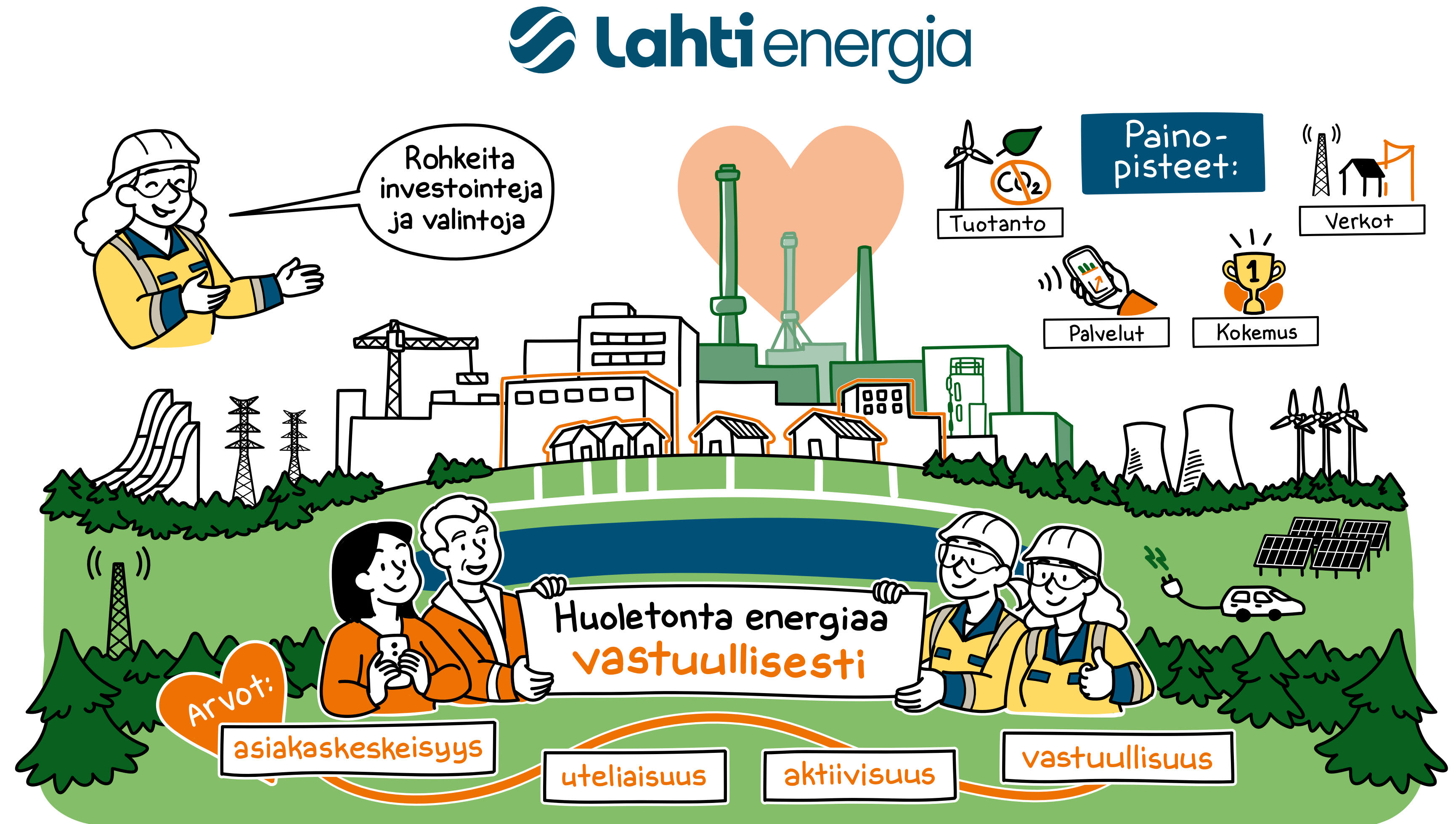

Strategia ja arvot

Pitkän aikavälin tavoitteenamme on, että teemme rohkeita investointeja ja valintoja muuttaaksemme energiantuotantomme hiilinegatiiviseksi. Toimimalla tavoittemme mukaisesti vahvistamme toiminta-alueemme elinvoimaa, luomme vaurautta omistajallemme ja kehitymme alamme ykköseksi niin henkilöstöllemme kuin asiakkaillemme.

Tavoitteen saavutamme keskittymällä neljään strategiaamme painopisteeseen (kuva 2). Ne ovat tuotanto, verkot, palvelut ja kokemus. Saavutamme visiomme kääntämällä energiantuotantomme hiilinegatiiviseksi, kehittämällä suunnitelmallisesti energiantuotantoamme, -verkojamme sekä sähkö-, lämpö- ja jäähdytyspalvelujamme entistä asiakaslähtöisemmiksi, selvittämällä keinoja polttamisesta luopumiseksi 2040-luvulle mentäessä sekä huolehtimalla asiakkaistamme ja henkilöstöstämme siten, että he kokevat meidät ykkösvalinnakseen.

Kaikkea toimintaamme ohjaa yhteinen arvopohjamme. Arvot näkyvät tavassamme toimia. Toimimme asiakaskeskeisesti ja uteliaasti sekä olemalla aktiivisia ja vastuullisia tekemisessämme.

Kuva 2. Strategia.

Liiketoiminta

Tuotanto

Tavoitteenamme on kehittää ja siirtyä kohti yhä kestävämpää energiantuotantoa Kymijärven voimalaitoksilla. Hyödynnämme uusia tuotantomuotoja, kuten Kymijärvi IV -sähkökattilan, integroimalla ne jo käytössä olevaan tuotantoon. Lisäksi investoimme kaukolämpöakkuun, joka otetaan käyttöön vuonna 2026 voimalaitosalueella. Tämä investointi tasapainottaa ennestään monipuolista energiantuotantoamme sekä lisää toimitusvarmuutta ja kustannustehokkuutta, mikä tuo vakautta asiakkaillemme.

Vuonna 2024 toimitusvarmuutemme tuotannossa oli ennätystasolla, mikä osoittaa vahvaa sitoutumistamme korkeaan palvelutasoon. Tulevaisuuden ratkaisumme tukevat edelleen myös huoltovarmuuden näkökulmaa, jolla varmistamme energian saatavuuden kaikissa olosuhteissa.

Otimme kuluneen vuoden aikana käyttöön myös tuotannon optimointityökalun, joka auttaa varmistamaan tuotantoresurssien

mahdollisimman tehokkaan ja joustavan hyödyntämisen. Tämä parantaa tuotannon kustannustehokkuutta ja tukee samalla kestävän kehityksen resurssitehokkuuden tavoitteitamme.

Olemme sitoutuneet merkittäviin uusiutuvaan energiaan perustuviin investointeihin, kuten vetyteollisuuden mahdollistamiseen ja hukkalämpöjen hyödyntämiseen, mikä vahvistaa alueellista energiavarmuutta ja tukee Lahden kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Näillä toimilla tavoittelemme yhä kestävämpää ja modernimpaa energiantuotantoa, erityisesti muuttuvien sähkö- ja polttoainemarkkinoiden tarpeet huomioiden. Toimenpiteidemme tavoitteena on heijastua suoraan pidemmällä aikavälillä asiakkaitamme hyödyttävinä vaikutuksina.

Teemme kartoitustyötä tuotannon tehokkuuden lisäämiseksi muun muassa automaatiojärjestelmien avulla, jotta voimme vähentää energiahävikkiä ja parantaa energiatehokkuuttamme entisestään. Uudenlaiset datakeskukset ovat jatkossa osa potentiaalisia kiertotalouden ratkaisuja kestäväan energian tuotantoon ja hiilineutraaliustavoitteisiin.

Kokonaisvaltainen lähestymistapamme energiantuotantoon varmistaa, että pystymme vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin entistäkin vahvemmin. Olemme matkalla operatiivisen tekemisen tulevaisuuden malliin, jossa kestävyys, osaaminen, tehokkuus ja innovatiivisuus kulkevat yhdessä.

Kestävämpään energian tuotantoon siirtymistä ja toiminnastamme raportointia tukee kestävyysraportointidirektiivin (CSRD, EU 2022/2464) noudattaminen. Jotta voimme toteuttaa vuodesta 2026 vuoden 2025 tiedoin EU:n kestävyysraportoinnin mukaisen raportin, aloitimme siirtymän kohti vaatimuksia vuonna 2023. Tässä vuoden 2024 raportissa lähestymme vaatimuksia. Tarkemman kuvauksen vaatimuksista ja siirtymästä löydät tämän vuosikertomuksen Kestävyyseraportti-osasta, joka alkaa sivulta 11.

Osana siirtymää kohti kestävämpää energiantuotantoa ja toimintaamme osana energia-alaa aloitimme taksonomiatyöme. Määrittelimme taksonomiakelpoiset liiketoimintamme ja aloitimme taksonomianmukaisuuden arvioinnin. Raportoimme ensimmäisen kerran taksonomiakokonaisuuden vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoin.

Verkot

Vuonna 2024 siirtyminen fossiilisista energia-lähteistä sähköön pohjautuviin ratkaisuihin näkyi vahvasti sähköverkkotoiminnassa. Edistimme uusia isoja liittymiä teollisuuden, sähköllä tuotetun kaukolämmön, synteettisen metaanin, sähköisen liikenteen ja sähkövarastojen tarpeisiin. Toteutukseen asti realisoituneita hankkeita ovat esimerkiksi Fazerin leipomon uuden 110 kV:n sähköliittymän rakentaminen ja Kymijärven voimalaitosalueen sähkökattila. Otimme käyttöön myös uuden Kujalan sähköaseman, joka vastaa yritysasiakkaiden tehonkasvun tarpeisiin.

Olemme sopineet sähkömittareiden uusimisesta kaikkiin alueemme sähkökäyttöpaikkoihin. Mittarit uusitaan vuosien 2025–2028 aikana. Myös kaukolämpömittareiden uusinta on ajankohtaista lähivuosina, ja vuonna 2024 käynnistimme kaukolämpömittareiden uusinnan valmistelun.

Kulunut vuosi oli sähköjakelun toimitusvarmuudessa hyvä. Asiakkaamme olivat vuoden aikana keskimäärin noin 5,6 minuuttia ilman sähköverkosta saatavaa sähköä. Häiriöiden vaikuttavuutta ovat pienentäneet yhtiön verkostostrategian mukaiset verkon ja ohjelmistojen kehityshankkeet. Vuonna 2024 otimme käyttöön ohjelmiston, jota käytämme keskijännitteisen runkoverkon vikojen automaattiseen rajaamiseen.

Myös kaukolämpöverkon toimitusvarmuus oli erinomainen. Jakelukeskeytysten asiakas-kohtainen keskiarvo vuoden aikana oli noin kuusi minuuttia. Valtaosa jakelukeskeytyksistä liittyi verkon saneeraustoimintaan ja oli siten ennalta suunniteltuja.

Sähköverkkotoiminnan kohtuullista tuottoa valvotaan neljän vuoden jaksoissa. Vuonna 2024 alkoi uusi valvontajakso 2024–2027. Uudella valvontajaksolla sovelletaan myös uusia valvontamenetelmiä, jotka Energiavirasto julkaisi joulukuussa 2023. Uudet valvontamenetelmät heikentävät oleellisesti verkkoinvestointien rahoitusmahdollisuuksia, ja olemme hakeneet muutosta menetelmiin markkinaoikeudesta. Markkinaoikeus on käsitellyt valitusta vuoden 2024 aikana, ja päätös on odotettavissa arviolta toukokuussa 2025.

Kehitimme myös verkon rakentamishankkeiden läpimenoaikoja ja paransimme rakentamisen laatua. Lisäksi kilpailutimme julkisena hankintana verkostourakoinnin tarkennetuilla vaatimuksilla. Sopimuskausi on enintään nelivuotinen.

Yhteiskunnan taloudellinen taantuma näkyi uudisrakentamisen ja siten myös uusien liittymien määrissä. Kaukolämpöön liittyneiden ja poistuneiden asiakkaiden nettomäärä oli 13 kappaletta ja nettoliittymisteho oli yhteensä 2 539 kW.

Palvelut

Asiakaskokemustutkimus toteutettiin vuosikellon mukaisesti tammikuussa 2025. Asiakkaat suosittelivat paikallisuutta/lahtelaisuutta, asiakaspalvelua sekä toimintavarmuutta. Suosittehalukkuutta vähensi kaukolämmön hinta. Tyytyväisimpiä asiakkaat olivat sähköposti- ja puhelinpalveluun. Kuluttajat olivat saamaansa palveluun tyytyväisempiä kuin yritysasiakkaat, kun tilanne oli päinvastoin edellisenä vuotena.

Asiakkaat kokivat toimintamme vastuullisuuden hieman edellistä vuotta paremmaksi 7,6 (edellisvuonna 7,3) asteikon ollessa 1–10. Kaukolämmön hinta vaikutti arvosanaa alentavasti. Yritykset pitivät omassa liiketoiminnassaan ilmastomuutoksen hillintää ja Lahti Energian toimia sen edistämiseksi tärkeänä.

Teimme kaukolämmön hintarakenneuudistuksen alkuvuodesta 2024. Keräsimme asiakkailtamme ja muilta sidosryhmiltämme kokemuksia

ja palautetta syksyllä 2023 uudistuksesta. Palautteiden pohjalta kehitämme palveluidemme tarjoamaa. Yritysasiakkaissa lämmön alkuperä-takuiden kiinnostus on noussut, ja alkuperä-takuilla todistetun lämmön myyntimme on kasvussa.

Yritysasiakkaamme Polttimon sähkökattila otettiin tuotantokäyttöön helmikuussa. Sähkökattila korvaa polttamiseen perustuvaa höyryn tuotantoa Polttimon Niemenkadun toimipisteellä.

Lahti Energian Reiot-palveluliiketoiminnan vuosi oli kasvun aikaa. Erityisesti älykäs palovarointipalvelu kiinnosti asiakkaita. Pelastuslain muutoksen myötä vastuu palovarointimista siirtyi asukkaalta kiinteistön omistajalle, jolle palvelu mahdollistaa palovarointimien 24/7-valvonnan, mutta myös huoneistojen lämpötilan ja ilmankosteuden seurannan. Vuoden aikana yli 1 000 uutta älykästä palovarointia asennettiin eri puolille Suomea.

Yhteistyössä asiakkaidemme kanssa

Keväällä

Kaukolämmön hinnoittelu-uudistus tuli voimaan. Kerroimme etukäteen uudistuksesta monissa tapaamisissa ja viestimme eri kanavissamme sekä työstimme videon asiakkaille tueksi. Jatkoimme alkuvuodesta asiakkaiden tukemista tapaamisissa ja autoimme ymmärtämään, mistä kaukolämpölasku muodostuu ja miten uusi hinnoittelumalli toimii.

Erityisen kylmän tammikuun vuoksi suurimmalla osalla kaukolämpöasiakkaista lämmitysenergian kuukausikulutus ja kaukolämpölasku olivat suurimmat kahdeksaan vuoteen. Tämä näkyi asiakaspalvelussamme poikkeuksellisen suurena yhteydenottojen määränä. Autoimme asiakkaita esimerkiksi ymmärtämään, miten kovilla pakkasilla lämmönkulutustaan kannattaa säädellä.

Pidimme Harjukadun ja Humpulankadun pientaloyhtiöiden asukkaille tilaisuuden, jossa keskustelimme aluelämmön lakkauttamisesta syksyllä 2025. Tuemme asukkaita muutoksessa tarjoamalla tilalle kaukolämpöä ja siihen liittyen asbestikartoitukset, kaukolämpölaitteet ja liittymän.

Tapasimme Kiinteistöliitto Päijät-Hämeen hallituksen ja työvaliokunnan kaukolämmön hinnoittelun ja palvelutuotteiden kehittämiseksi.

Haastattelimme Päijät-Hämeen alueen isännöitsijöitä tulevaisuuden OmaWatti-palvelun kehittämiseksi asiakkaillemme.

Pidimme Puheenjohtajaklubille tilaisuuden Reiot-olosuhdepalvelun hyödyntämisestä energiansäästössä ja uuden pelastuslain noudattamisessa älykkäällä palovaroitinratkaisulla.

Syksyllä

Tapasimme isännöinti-toimistoja, Päijät-Hämeen johtoa ja asiantuntijoita kaukolämpöpalveluiden kehittämiseksi.

Kerroimme asiakkaille 1.1.2025 tapahtuvasta kaukolämmön hinnan korotuksesta sekä tehojen tarkistuksesta. Keskustelimme hinnoittelusta asiakkaiden kanssa eri kohtaamisissa, myös Energiailta-asiakastilaisuudessa, johon osallistui 130 taloyhtiöpäättäjää.

Osallistuimme Päijät-Hämeen taloyhtiöpäivään.

Pidimme Puheenjohtajaklubille asiakastilaisuuden isännöitsijän ja taloyhtiön hallituksen yhteistyöstä ja asioinnistamme kanssamme.

Kokemus

Brändiuudistuksen työstötahti tiivistyi alkuvuodesta. Brändin lanseeraus-kampanjassamme osallistuimme omalla esittelypisteellämme yhteistyökumppanimme Lahden Hiihtoseuran hiihtostadionilla järjestämiin Lasten talviolympialaisiin. Kokonaisuudessaan uusi brändi julkaistiin uudistetuin verkkosivuin, uutisin ja mediakampanjoin maaliskuun alussa. Tavoitteenamme on saada uudistus valmiiksi kevään 2025 aikana kustannustehokkaasti ja uudistamalla materiaaleja harkiten.

Keväällä vaihdoimme kaikki henkilöstöjärjestelmämme nykytarpeita paremmin vastaaviin moderneihin järjestelmiin. Uudistamme ja kehitämme henkilöstöprosessejamme edelleen vuonna 2025. Järjestelmien vaihdon myötä siirsimme palkanlaskentapalvelun toimijalle, jolla on asiantuntemusta ja osaamista energiateollisuuden työehtosopimuksista.

ERP-toiminnanohjausjärjestelmäprojekti jatkui vuonna 2024. ERP-järjestelmän avulla muun muassa tehostamme varastojemme hallintaa. Sen käyttöönotto on suunniteltu kevääksi 2025.

Data- ja tekoäly tulivat tutuiksi vuonna 2024. Edistimme datakulttuuriamme tunnistamalla nykytilan ja rakentamalla tiekartan. Generatiivisen tekoälyn kehityksen myötä toteutimme useampia kokeiluja, ja ymmärrys tekoälyn mahdollisuuksista organisaatiossamme lisääntyi. Jatkossa tekoälyn käyttö tulee olemaan merkittävä osa työn tekemistämme ja prosessejamme.

Kestävyysraportti 2024

Yleiset tiedot

Kestävyyseraportin yleiset laatimisperusteet

Raportointikausi ja raportin kattavuus

Raportoimme kestävyystiedoistamme ja taloudestamme vuosittain, nyt välillä 1.1.–31.12.2024. Konsernin kestävyseraportin konsolidoinnin laajuus on sama kuin tilinpäätöksessä. Kestävyyseraportti kattaa koko Lahti Energia -konsernin. Kestävyyseraportti sisältää emoyhtiö Lahti Energia Oy:n kokonaan omistaman tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy:n kestävyystiedot. Kestävyyseraportoinnin ulkopuolelle ei jää tytäryhtiöitä. Vuosien 2022–2023 tietoja on kerrottu silloin, kun ne ovat olleet vertailukelpoisia vuoteen 2024 nähden. Jos tietojen raportointitavassa on ollut olennaisia muutoksia, niistä on kerrottu tietojen antamisen yhteydessä taulukossa tai tekstissä.

Arvoketjun alku- ja loppupään tietojen kattavuus raportoinnissa

Kestävyyseraportissa on pyritty ottamaan huomioon ja kattamaan yrityksen arvoketjun alku- ja loppupään tiedot saatavilla olevilla tiedoilla. Lahti Energia on kuvannut arvoketjunsä vuonna 2023 ja tarkastellut sitä vuonna 2024 osana kestävyseraportoinnin prosessia. Arvoketjun

alku- ja loppupäätä koskevat tiedot eivät ole kokonaisuudessaan saatavilla. Arvoketjun raportoinnissa hyödynnämme siirtymäsääntöä. Vuonna 2024 olemme aloittaneet työstämään toimitusketjun ja toimittajätietojen hallintaa sekä niiden kehittämistä, jotta saamme tarkempaa tietoa esimerkiksi scope 3 -hankintojemme kasvihuonekaasupäästöistä. Jatkamme työtä vuoden 2025 aikana.

Vuonna 2025 tavoitteenamme on määrittää liiketoimintamme kannalta olennaiset arvoketjumme alku- ja loppupään tiedot olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta due diligence -prosessin tulosten ja olennaisuuden arvioinnin jälkeen. Arviointiin käytämme kaksinkertaisen olennaisuuden periaatetta. Lisäksi huomioimme määrittelyssä muiden ESRS-standardien mahdollisesti arvoketjuun liittyvät erityisvaatimukset, joita emme kuitenkaan tunnistanee vuonna 2024 käydessämme IRO-prosessissa läpi standardin eri kohtia.

Turvallisuusluokiteltuja tai arkaluonteisia tietoja emme julkista, vaikka niitä pidettäisiin olennaisina. Tähän perusteena on toimintamme huoltovarmuuskriittisellä energiatoimialalla.

Osakkuusyrietyksien vaikutusten mittareita määritettäessä otamme huomioon ne vaikutukset, jotka ovat yhteydessä yrityksen tuotteisiin ja palveluihin liikesuhteiden kautta. Lahti Energian omistuksia muissa yrityksissä on muun muassa seuraavissa: One1 Oy, Oomi Palvelut Oy, EPV Energia Oy, Suomen Hyötytuuli Oy, Arenso Oy, Tahkoluoto Offshore Oy, Voimapiha Oy, Suomen Energiavarat Oy ja Voimaosakeyhtiö SF. Suomen Hyötytuuli Oy jakautui 1.9.2024 alkaen kolmeksi yhtiöksi: Suomen Hyötytuuli Oy, Arenso Oy ja Tahkoluoto Offshore Oy.

Kestävyyseraportti on julkaistu 2.4.2025. Lisätietoja saat osoitteesta viestinta@lahtienergia.fi.

Lyhyeksi aikaväliseksi raportoinnissa on määritetty kalenterivuosi eli tilinpäätöksen raportointikausi 1.1.–31.12. ESRS 1:n kohdan 6.4 mukaisesti keskipitkäksi aikaväliseksi on määritelty 1–5 vuotta ja pitkäksi aikaväliseksi yli viisi vuotta.

Lisäjaottelua pitkän aikavälin aikahorisontille käytämme, kun vaikutuksia ja toimia odotetaan yli viiden vuoden ajanjaksolle, jos se on tarpeen asiaankuuluvien tietojen toimittamiseksi kestävyseraporttien käyttäjille. Tällaista jaottelua käytämme esimerkiksi kuvattaessa päästövähennysten kehitystä (taulukko 18 sivulla 49) sekä kasvihuonekaasujen vähennystavoitteita yhdessä ilmastonmuutoksen hillintää koskevien toimien kanssa (kuva 12 sivulla 46).

Siirtyminen kohti EU:n kestävyseraportointidirektiivin mukaista kestävyseraportointia

EU:n kestävyseraportointidirektiivi (CSRD) velvoittaa Lahti Energia -konsernia vuodesta 2026 alkaen vuoden 2025 tiedoin. Vuoden 2024 kestävyseraportissa lähestymme kestävyseraportointidirektiivin vaatimuksia.

Lisätäksemme valmiuksiamme CSRD:n mukaisen kestävyseraportin laatimiseen ulkoinen kumppani teki vuoden 2024 kestävyseraportin työstön prosessille niin sanotun testivarmennuksen, jossa tarkastelimme ja dokumentoimme seuraavia asioita:

- Kaksoisolennaisuus sekä vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet -analyysi (IRO) ja niiden työstäminen vaatimusten mukaisesti
- Sidosryhmien kattavuus ja huomioiminen riittävällä tasolla kaksoisolennaisuuden määrittelyssä ja IRO-analyysissä sekä sen varmistaminen, että sidosryhmien kuuleminen on määritelty tehtäväksi prosessissa ja IRO-analyysissä jatkossa säännöllisesti
- Tietojen luotettavuuden varmistaminen prosessin eri vaiheissa ja kestävyseraportissa
- Jos tietojenannossa, laskennassa tai keräämisessä tapahtuu olennainen muutos, miten se huomioidaan prosessissa. Tämä on kuvattuna.

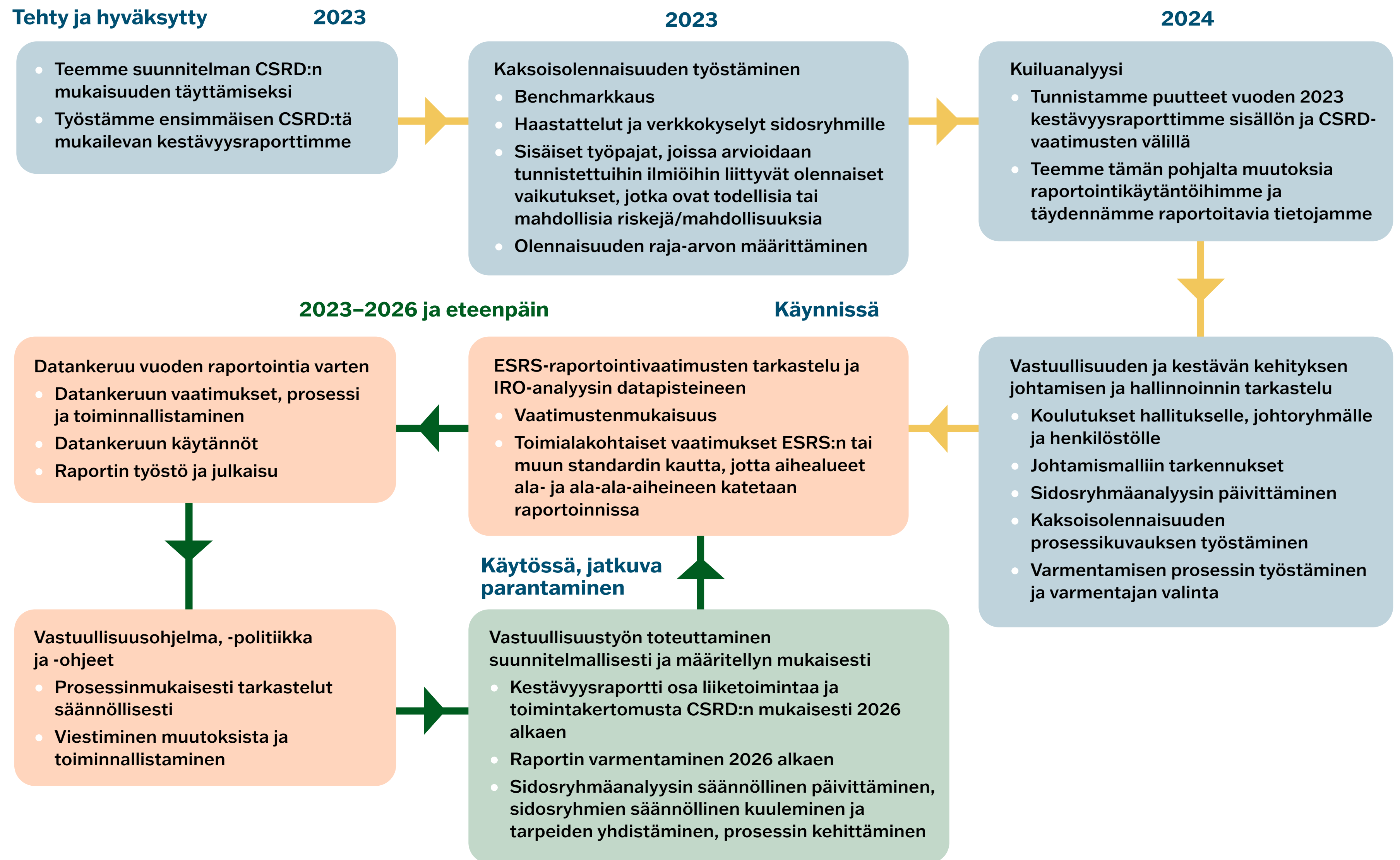

Lisäksi osana valmistautumistamme velvoittavaan kestävyysraportin työstöön ulkoinen kumppanimme teki vuoden 2023 kestävyysraporttiimme kuiluanalyysin. Analyysin perusteella tunnistimme kuilun raportoitujen tietojen ja Euroopan kestävyysraportointistandardissa (European Sustainability Reporting Standard, ESRS) vaadittujen tietojen välillä. Kuiluanalyysin avulla olemme kehittäneet raportoinnin vaatimuksenmukaisuutta vuonna 2024. Lähestymme vaatimuksia. Kuvassa 3 on kuvattu siirtymämme kohti EU:n kestävyysraportointidirektiivin vaatimuksia.

Raportointialueet ja -rajat sekä siirtymäsäännösten käyttäminen

Raportin lopussa sivulta 80 alkaen on ESRS-sisältöindeksi, josta ilmenevät tiiviinä kuvauksina vaikuttavuudet, riskit ja mahdollisuudet -analyysin (IRO-analyysin) perusteella raportoidut aiheet, osa-aiheet ja osaosa-aiheet. Tiedot on raportoitu, kun merkitsevyysraja 3,5/5 on täyttynyt IRO-analyysissä aiheessa, osa-aiheessa ja osaosa-aiheessa. Lisäksi kerromme taulukossa siirtymäsäännösten hyödyntämisestä ja mistä alkaen raportoimme siirtymäsäännöksen mukaisia tietoja. Jos joitakin tietoja ei ole ollut saatavilla, kerromme sisältöindeksissä, miten pyrimme saamaan tiedot tulevana raportointikausina.

Hyödynnämme mahdollisuutta jättää pois käynnissä olevaa kehitystä tai neuvoteltavana olevia asioita koskevia tietoja sellaiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautuneiden yritysten osalta, joka tämän sallii, vuositilinpäätöksiä koskevan direktiivin 2013/34/EU mukaisessa poikkeustapauksessa.

Kuva 3. Lahti Energian siirtyminen CSRD:n mukaiseen raportointiin ja prosessin vakiinnuttaminen osaksi toimintaa vuosina 2023–2026.

Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot

Raportin laatijat ja hyväksymisprosessi

Kestävyyseraportin ovat laatineet Lahti Energia -konsernin asiantuntijat ja johtoryhmä, sen ovat käsitelleet tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta sekä hyväksynyt konsernin hallitus.

Kasvihuonekaasujen Green House Gas -protokollan (GHG) mukaisessa laskennassa tietojen tarkastamiseen kevyellä herkkyys-analyysillä on käytetty ulkopuolista konsulttia.

Mittarit ja tavoitteet

Olemme määrittäneet vuonna 2023 ja tarkastelleet vuonna 2024 vastuullisuusohjelmamme (taulukko 1) tavoitteita ja mittareita sekä tunnistaneeet arvoketjumme osia ja raportointitarpeita. Tarkastelussa

vuonna 2024 on otettu huomioon EU:n kestävyseraportointidirektiivin (CSRD) vaatimuksia. Esimerkiksi ympäristöön liittyviä tieteeseen perustuvia mittareita täydennämme tieteeseen perustuvien ilmastotavoitteiden (SBTi) avulla vuonna 2025. Selvitimme vuoden 2024 aikana, miten paljon resursseja SBTi:hin liittyminen vaatii. Vuosina 2025–2026 selvitämme vaatimukset ja teemme toimenpideohjelman. Raportoinnin aloitamme 2026–2027.

Vastuullisuusohjelmamme sisältää YK:n kestävä kehityksen tavoitteet 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16 ja 17. Vastuullisuusohjelmamme (taulukko 1) tavoitteiden ja mittareiden toteutumista seuraamme puolivuositain johtoryhmässä ja hallituksessa. Katso myös taulukko 7 sivulla 26, jossa on kuvattu keskeisten elinten veloitteet olla tietoisia ja seurata kestävyysseikkoja Lahti Energia -konsernin toiminnassa.

Strateginen teema	Painopisteet	Tavoitteet 2024-2028	Tilanne 2024
Kohti kestävä energiantuotantoa	Ilmastonmuutoksen hillitseminen	Tieteeseen nojaavat SBTi-tavoitteet ja ilmastotiekartta määritelty ja validoitu vuosien 2026–2027 aikana	GHG-kasvihuonekaasupäästöt (scopet 1–3) 239 796 tCO ₂ ekv (muutos edelliseen vuoteen -973 tCO ₂ ekv). GHG-laskennan mukaiset fossiiliset päästöt vähentyneet n. 5 % vuodesta 2022 vuoteen 2024. Vuonna 2024 määrittelimme tähän painopisteeseen uuden tavoitteen: Tieteeseen nojaavat. SBTi-tavoitteet ja ilmastotiekartta määriteltynä ja validoituna vuosien 2026–2027 aikana.
	Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen	Luontojalanjäljen selvittäminen vuonna 2025, luontokatoa aiheuttavien riskien tunnistaminen ja pienentäminen	Käynnistimme vuonna 2024 yhteistyön luontojalanjäljen selvittämiseksi vuoden 2025 aikana. Osallistuimme Lahden kaupungin kokonaiskartoitukseen, jonka teki LUT. Vuonna 2025 selvitämme toimialueemme luontojalanjäljen (scope 1 ja 2).
	Energia- ja materiaali-tehokkuus, kiertotalouden ratkaisut	Energiatehokkuussopimuksen mukaiset säästötoimet Kaukolämpöjärjestelmän lämpöhäviöiden pienentäminen 30 % vuoteen 2028 mennessä (vertailuvuosi 2022) Jätteiden kierrätysaste 95 %, pl. tuhkat, vuonna 2028	Olemme saavuttaneet energiatehokkuussopimuskauden 2017–2025 tavoitteet etujassa vuonna 2022. Sitoudumme uusiin energiatehokkuustavoitteisiin ja teemme tulevan sopimuksen mukaiset tehokkuustavoitteet sopimuksen määrävuoteen mennessä. Liitymme uudelle sopimuskaudelle vuonna 2025. Selvitämme vuonna 2025 tarpeen täydentää ETJ ja ISO 14001 tasolle ETJ+. Teetimme järjestelmätehokkuuden parantamiseksi selvityksen ja aloitimme verkoston saneeraamisen taloudellisen tarkastelun. Lämmöntuotannossamme voimme joulukuussa 2024 käyttöönotetulla Kymijärvi IV -sähkökattilalla säädellä lämmöntuotantoa kesäaikaan ja vähentää kaukolämpöjärjestelmän lämpöhäviöitä. Jätteiden kierrätysaste, pl. tuhkat, vuonna 2024 oli 90,5 % (edellisenä vuonna 89,3 %).

Strateginen teema	Painopisteet	Tavoitteet 2024-2028	Tilanne 2024
Terveys, turvallisuus ja monimuotoisuus arvoketjussamme	Kehittyvä työyhteisö ja yrityskulttuuri	Henkilöstötyytyväisyys vuosittain eNPS >30	Vuoden 2024 eNPS +26 (edellisenä vuonna eNPS +17).
	Työhyvinvointi ja työturvallisuus	Oman henkilöstön tapaturmataajuus (LTI) nolla vuonna 2025 ja urakoitsijoiden vuonna 2028	Vuoden 2024 oman henkilöstön LTI 5,5 (edellisenä vuonna LTI 5,5).
Tukee YK:n kestävä kehityksen tavoitteita:	DEI - monimuotoisuus, tasa-arvo ja inklusiivisuus (syrjimättömyys)	DEI-ohjelma osaksi oman henkilöstön kehittämissuunnitelmaa ja rekrytointikäytäntöjä	Työstö käynnistyy vuonna 2025.
		DEI-ohjelman on suorittanut 100 % henkilöstöstä vuoden 2026 loppuun mennessä	Työstö käynnistyy vuonna 2025.
		Palkka-avoimuus - EU:n palkka-avoimuusdirektiivi astuu Suomessa voimaan viimeistään kesällä 2026	Työstö käynnistyy vuonna 2025.

● Käynnissä ● Valmis ● Ei käynnistetty

Taulukko 1. Vastuullisuusohjelma 2024–2028 ja tavoitteiden toteuttamisen tilanne 2024.

Strateginen teema	Painopisteet	Tavoitteet 2024-2028	Tilanne 2024
Tuemme asiakaita, omistajaa ja yhteiskuntaa energiamurroksessa ja huoltovarmuudessa	Yhteiskunnan huoltovarmuus sähkö- ja lämpöverkoissa sekä tuotannossa	Ylläpidämme ja varmistamme huoltovarmuustoimintaa ohjaavien lakien mukaisen toiminnan	Pidämme yllä huoltovarmuusvarastoja niin normaali- kuin poikkeusolojen varalta sähkö- ja kaukolämpöverkoissamme. Teemme Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) kanssa yhteistyötä. Osallistumme huoltovarmuusorganisaation (HVK:n koordinoimaan) toimintaan. HVK huolehtii tuotannossa velvoitevarastoinnista ja vuosittaisista toimenpiteistä.
		Yhteistyömme eri toimijoiden ja toimialojen kanssa syvenee energiamurroksessa	Pyrimme aktiivisesti edistämään asiakkaidemme hiilikädenjälkeä, mutta uusia hankkeita esimerkiksi hukkalämpöjen hyödyntämiseen ei vuonna 2024 käynnistetty. Edistimme Nordic Ren-Gas -yhteistyötä vetyhankkeessa Kymijärven voimalaitosalueelle ja datakeskushankkeita (sektori-integraatiota). Lisäksi teimme Carbon Capture Storage & Utilization (CCSU) selvitystyötä ja asiakkaalle sähköakkuspalvelusta.
Tukee YK:n kestävä kehityksen tavoitteita:	Asiakkaiden tukeminen energiamurroksessa	Asiakaskokemus vuosittain NPS >50, mikä kattaa eri kyselyt ja niistä lasketaan keskiarvo	Mittaria tarkennettiin vuonna 2024 kattamaan laajemmin eri NPS-kyselyt. Esitämme vuonna 2024 kaksi NPS-lukua. Luku 1 on vertailukelpoinen vuoden 2023 luvun kanssa. Luku 2 tulee olemaan vertailukelpoinen tulevan vuoden 2025 luvun kanssa. Vuoden 2024 NPS (luku 1) +12 (edellisenä vuotena NPS +1). Uudella tavalla laskettu NPS (luku 2) oli 47.

Strateginen teema	Painopisteet	Tavoitteet 2024-2028	Tilanne 2024
Kohti vastuullista ja läpinäkyvää hallintoa	Hyvä hallintotapa	Raportointi: EU-taksonomian ja EU-kestävyyseraportointidirektiivin mukainen raportointi vuodesta 2026 alkaen vuoden 2025 tiedoin	Olemme lähestyneet kestävyysraportoinnin vaatimuksia: Tehneet kuiluanalyysin edellisen vuoden raportista, tehneet IRO-analyysillä, työstäneet sidosryhmäanalyysiin prosessin, työstäneet varmennusprosessia sekä tunnistaneet taksonomiakelpoisen liiketoiminnan.
		Sertifiikatit: ISO 45001 ja ISO 14001 -sertifiikaattien ylläpito vuosittain, toiminnan laadun ja prosessien kehittäminen ISO 9001 kohti, kokonaisturvallisuuden (ml. NIS2, CER) kehittäminen ISO 27001 kohti	ISO 45001 ja ISO 14001 -johtamisjärjestelmät auditointiin ja sertifiikatit pidettiin. Aloitimme prosessien ja laadun kehittämisen selvityksin vuonna 2025.
Tukee YK:n kestävä kehityksen tavoitteita:	Läpinäkyvä viestintä	Väärinkäytösten ehkäisy: henkilöstöstä 100 % käy eettisen ja/ tai korruption vastaisen koulutuksen 2 vuoden välein vuodesta 2024 alkaen	Työstimme henkilöstölle korruption vastaisen verkkokoulutuksen, joka oli avoinna 8–11/2024. Koulutuksen kävi 83 prosenttia henkilöstöstä (tavoite oli 100).
		Vastuullisuusviestintä on läpinäkyvää ja aktiivista niin työyhteisössä kuin asiakkaissa ja muissa sidosryhmissä	Lisäsimme viestintäämme ESG-sisältöjä ja kerroimme esimerkiksi DEI:stä ja energiamurroksesta. Lisäksi tarkastelimme ja uudistimme markkinointiviestintäämme sisältöjä. Osallistuimme HÄME 24 -valmiusharjoitukseen, jonka osana harjoittelimme häiriö- ja poikkeusolojen iestintää ja ympäristövahingon torjuntaa Kymijärven voimalaitosalueella.
		Talvus terveellä pohjalla talousmittarein todennettuna	Katso tilinpäätöstiedot vuosikertomuksesta alkaen sivulta 112.
Vastuulliset hankinnat		Kehitämme arvoketjumme vastuullisuutta ja kestävyttä (ESG) päivittämällä toimittajakriteereitä, esimerkiksi päästövähennystavoitteita, sopimuksiamme ja eettisiä toimintaperiaatteitamme sekä toteuttamalla sisäisiä auditointeja	Työstimme hankintoihin vähimmäiskriteerit, joita suosittelemme noudatettaviksi toimittajille ja alihankkijoille. Hankintojen ihmisoikeusvaikutuksia tunnistimme eri kulmista. Näistä määrittelimme tietoja ohjeisiimme ja sisältöjä verkkosivuillemme.

Jos emme voi antaa kestävyysraportissamme ESRS-standardissa vaadittuja tietoja tavoitteista esimerkiksi huoltovarmuussystä, ilmoitamme tästä asiaa käsittelevässä kohdassa perusteluineen. Jos datapiste- taulukon perusteella jokin tavoite puuttuu, kerromme siitä perusteluineen kestävyys- raportissa. Hyödynnämme myös kestävyys- raportointidirektiivin sallimia siirtymäaikoja datan raportoinnissa, ja olemme linjanneet, että jätämme toistaiseksi raportoimatta vapaaehtoiset raportoitavat asiat.

Jos esittämässämme määrällisissä mittareissa, rahamäärissä tai näihin liittyvissä lähteissä on mittausepävarmuutta, kerromme tehdyistä oletuksista, arvioista ja niihin liittyvistä päätöksistä tässä raportissa tietojen esittämisen yhteydessä.

Kestävyystietojen laatimisessa ja esittämisessä tapahtuneet muutokset ja niiden syyt

Kokoamme raportille vuosittain tiedot, miten raportti on valmisteltu, ja jos valmistelussa on poikkeavaa seuraavana raportointivuonna, kerromme sen. Kestävyystietojen laatimisessa ja esittämisessä on tapahtunut muutoksia edelliseen kauteen 1.1.–31.12.2023 verrattuna, koska siirrymme raportoinnissa vaiheittain kohti CSRD/ ESRS-vaatimuksia vuosina 2023–2025.

Vaatus ilmoittaa tarkistettuja vertailuluvut ei koske raportointikausia, jotka edeltävät ensimmäistä velvoittavaa raportointivuotta (Lahti Energiassa vuosi 2026 vuoden 2025 tiedoin), jona ESRS-standardit ovat olleet yrityksessä käytössä. Vuonna 2024 ei ole ilmoitettu tarkistettuja vertailulukuja. Pyrimme kuitenkin esittämään vertailuluvut kolmelta vuodelta.

Korjaukset aiempina tilikausina ilmoitettuihin tietoihin

Jos aikaisemmilla tilikausilla raportoiduissa tiedoissa on tunnistettu raportin julkaisemisen jälkeen olennaisia virheitä, niistä kerrotaan tietojen esittämisen yhteydessä raportin kyseisessä kohdassa.

Olemme hyödyntäneet ESRS-standardeja vuodesta 2023 alkaen. Mukailimme standardin vaatimuksia vuoden 2024 kestävyysraportissamme. Vaatimusten mukaisen kestävyysraportin pyrimme laatimaan vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoin sekä varmentamaan sen ulkoisesti. Tietojen oikaisuvaatimus ei koske tilikausia, jotka edeltävät ensimmäistä vuotta, jona ESRS-standardit ovat olleet käytössä (2026). Jos kuitenkin tunnistamme antaneemme väärää tietoa, oikaisemme sen jo ennen velvoittavaa raportointia. Kuluvalle tilikaudella havaitut edellistä kautta koskevat mahdolliset virheet

oikaisemme ennen kuin toimintakertomus hyväksytään hallituksessa.

Jos ei ole mahdollista määrittää aiemmalla kaudella tehdyn virheen vaikutusta kaikkiin esitettyihin aikaisempiin kausiin, annamme uudet vertailutiedot virheen oikaisemiseksi aikaisimmasta mahdollisesta ajankohdasta alkaen. Tällainen tilanne voisi olla esimerkiksi kasvihuonekaasupäästöjen laskennan tarkentuminen (kustannusperusteisesta laskennasta toimittajilta saatavaan tarkempaan tietoon siirtyminen).

Kestävydestä annettuja tietoja päivitämme raportointikauden jälkeen saaduilla tiedoilla, jos kyseiset tiedot antavat näyttöä tai näkemyksiä kauden lopussa vallitsevista olosuhteista. Tällainen tieto voi olla esimerkiksi investointipäätös ja sen lykkäytyminen tai peruuntuminen Lahti Energiasta riippumattomista syistä. Tässä tapauksessa annamme sanallisen kuvauksen tapahtuneesta ja mahdollisista seurauksista. Kerromme muutokset edelliseen kauteen uudella raportilla ja korjaamme mahdolliset väärät tiedot.

Raportoinnin viitekehys

Kestävyysraportoinnissamme siirrymme vaiheittain kohti EU:n kestävyysraportointi-

direktiivin (CSRD/ESRS) vaatimuksia. Lähestymme ESRS-vaatimuksia ja pyrimme raportoimaan vaatimuksen täyttäen. Kun ESRS ei kata kaksoisolennaisuuden IRO-analyysissä tunnistamiamme tietoja, hyödynnämme Global Reporting Initiative (GRI) viitekehystä raportoinnissa. Tällainen aihealue on kokonaisturvallisuus, joka sisältää kyberturvallisuuden. Lisäksi raportoimme vastuullisuusohjelmaamme valittujen YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumisesta toiminnassamme. YK:n kestävä kehityksen tavoitteet raportoimme vastuullisuusohjelman 2024–2028 tavoitteiden toteuman vuosittain- katsauksessa sivulla 15.

Emme hyödynnä kestävyysraportoinnissamme eurooppalaisessa standardointijärjestelmässä hyväksytyjä eurooppalaisia standardeja (ISO/ IEC- tai CEN/Cenelec). Vuonna 2024 olemme aloittaneet varmennusprosessin työstön tilintarkastusyhteisömme (BDO) kanssa. Vuoden 2024 kestävyysraporttia ei ole varmennettu.

Kun tietoja on sisällytetty viittauksina, luettelo ESRS-standardin tiedonantovaatimuksista tai niistä tiedonantovaatimuksissa vaadituista tietopisteistä, jotka on sisällytetty viittauksina, esitetään sisältöindeksissä (sivu 80).

Olennaisiksi tunnistetut aihealueet ja niiden raportointi

Lahti Energia -konserni ei tilinpäätöspäivänä (31.12.2024) ylitä 750 työsuhteisen työntekijän keskiarvoa tilikauden (1.1–31.12.2024) aikana. Datapisteessä 17 mainittujen kestävyysaiheiden tieto (olennainen / ei olennainen) on kuvattu taulukossa 2. Datapisteessä 17 pyydetään myös kuvaamaan, onko ESRS E4:n, ESRS S1:n, ESRS S2:n, ESRS S3:n ja ESRS S4:n kattamat kestävyysaiheet arvioitu olennaisiksi yrityksen olennaisuuden arvioinnin perusteella. Nämä tiedot on myös annettu taulukossa 2.

Olennaisiksi arvioitujen seikkojen vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet on avattu taulukossa 3 seuraavalla sivulla.

Datapisteessä 17 ilmoitettavaksi mainittu kestävyysaihe		Olennainen	Ei olennainen
ESRS E4	Vaikutukset ekosysteemipalveluihin	●	
	Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan	●	
ESRS S1	Työolot, Työllisyysturva	●	
	Työolot, Työaika	●	
	Työolot, Riittävä palkka	●	
	Työolot, Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu	●	
	Työolot, Yhdistymisvapaus, yritysneuvostojen olemassaolo sekä työntekijöiden tiedonsaanti-, kuulemis- ja osallistumisoikeudet	●	
	Työolot, Työehtosopimusneuvottelut, mukaan lukien työehtosopimusten piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	●	
	Työolot, Työ- ja yksityiselämän tasapaino	●	
	Työolot, Terveys ja turvallisuus	●	
	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, Sukupuolten tasa-arvo ja sama palkka samasta työstä	●	
	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, Koulutus ja taitojen kehittäminen	●	
ESRS S2	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistäminen ja inklusio	●	
	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, Toimenpiteet työpaikalla esiintyvän väkivallan ja häirinnän torjumiseksi	●	
ESRS S3			●
ESRS S4	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset, Yksityisyys	●	
	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset, Sananvapaus	●	
	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset, (laadukkaiden) tietojen saatavuus	●	
	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio, Tuotteiden ja palveluiden saanti	●	
	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio, Vastuulliset markkinointikäytännöt	●	

Taulukko 2. Datapisteessä 17 mainitut kestävyysaiheet ja niiden olennaisuusarviointi tilinpäätöspäivänä.

Standardi	Osa-aihe	Osaosa-aihe	Vaikutus liiketoimintaan ja strategiaan
ESRS E1	Ilmastonmuutoksen hillintä		<ul style="list-style-type: none"> GHG Scope 1–3 -päästöt: nykyiset päästöt ja niiden vähentäminen. Kivihiilestä polttoaineena luovuttu jo vuonna 2019. Investoinnit uusiutuvaan energiaan ja fossiilisten tuotannon päästöjen vähentämiseen (mm. sähkökattila, kaukolämpöakku). Hiilidioksidin talteenotto ja hyötykäyttö selvitettävä ja seurattava. Toimintasuunnitelman toteuttaminen vaatii toimintamenoja ja/tai pääomamenoja.
ESRS E1	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaalle tuotettavien jäähdytysratkaisujen tarpeen ennustetaan kasvavan ja lämmitystarpeen vähenevän. Sään ääri-ilmiöihin varautuminen. Taloudellinen liiketoimintavaikutus.
ESRS E1-5	Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä		<ul style="list-style-type: none"> Energian tuotannossa uusiutuvien polttoaineiden ja tuotantomuotojen käyttö. Kymijärven voimalaitosten polttoaineiden saatavuus ja kestävyys. Jätteenpolton verotus ja päästökauppa. Tuotannollis-taloudellisia vaikutuksia voi tulla, jos maakaasun saanti estyy valtakunnan verkosta. Hiilidioksidin talteenotto ja hyötykäyttö selvitettävä ja seurattava. Kaukolämpöasiakkaiden energiatehokkuus kasvaa. Asiakkaiden tekemät energiankäytön toimet. Vakuutusten kattavuus tuotannon keskeytyessä: vakuutusyhtiö ei hyväksy keskeytystä vakuutuksen piiriin.
ESRS E2	Ilman pilaantuminen		<ul style="list-style-type: none"> Vaikka toimimme ympäristölupaehtojen mukaisesti, toimintamme aiheuttaa kasvihuonekaasupäästöjä (sis. biogeeniset päästöt). Ympäristölupaehtoihin kuuluu mm. ennalta-varautumis- ja tarkkailusuunnitelmien laatiminen ja osallistuminen ilmanlaadun yhteistarkkailuun. Arvoketjussa tuotannon polttoaineiden kuljetuksista aiheutuu kasvihuonekaasupäästöjä.
ESRS E4	Vaikutukset ekosysteemipalveluihin ja riippuvuudet niistä		<ul style="list-style-type: none"> Bioenergian hankinta ja käyttö heikentävät luonnon biologista monimuotoisuutta, vaikka käytämme sertifioituista (PEFC, FSC) lähteistä olevaa biomassaa. Saatavuudesta johtuva polttoainekustannusten nousu. Polttoaineen kuljetus aiheuttaa kasvihuonekaasupäästöjä.
ESRS E4	Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan		<ul style="list-style-type: none"> Biopolttoaineen hankinta työllistää sekä paikallisesti että Euroopan laajuisesti. Vaikutukset ulottuvat myös muihin Euroopan maihin, joista hankimme uusiutuvaa biopolttoainetta (emme avaa kilpailullisista ja huoltovarmuussyistä).
ESRS E4	Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutukset	Ilmastonmuutos	<ul style="list-style-type: none"> Käytämme sertifioitua (PEFC, FSC) puuperäistä polttoainetta sekä jätettä polttoaineena, mikä ei kuitenkaan varmista kestävää tuotantoa. Biopolttoaineen kuljettamisesta aiheutuu päästöjä, mikä huomioitava toiminnassa ja GHG-laskennassa sekä päästötavoitteissa. Tuulisähkön tuotanto on riippuvainen tuulesta. Tuulisähkön tuotannon muita ympäristövaikutuksia ovat mm. melu, muutokset luonnon näkyvässä, koskemattoman luonnon rikkoutuminen rakentamisella.
ESRS S1	Työolot	Työllisyysturva	<ul style="list-style-type: none"> Käytössä Suomen lainsäädännön mukaisesti.
ESRS S1	Työolot	Työaika	<ul style="list-style-type: none"> Työaikasäännöt ovat kuvattuina ja henkilöstön saatavilla intranetissämme. Käytössä on työajanseuranta. Esihenkilön on puututtava esimerkiksi mahdollisiin työajan ylityksiin.
ESRS S1	Työolot	Riittävä palkka	<ul style="list-style-type: none"> Intranetissämme on kuvattuna palkkoihin ja etuihin liittyvät asiat. Palkkausjärjestelmä on käytössä. Se on myös kilpailutekijä, joka voi vaikuttaa työvoiman saatavuuteen. Olemme toiminnassamme huomioineet palkka-avoimuusdirektiivin voimaantulon. Kesätyörekrytointi-ilmoituksissa olemme jo ilmoittaneet tehtäväkohtaisen palkan.
ESRS S1	Työolot	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu	<ul style="list-style-type: none"> Käytössä, vaikuttaa mm. työehtosopimukseen.
ESRS S1	Työolot	Yhdistymisvapaus, yritysneuvostojen olemassaolo sekä työntekijöiden tiedonsaanti-, kuulemis- ja osallistumisoikeudet	<ul style="list-style-type: none"> Käytössä, vaikuttaa mm. työhyvinvointiin.
ESRS S1	Työolot	Työehtosopimusneuvottelut, mukaan lukien työehtosopimusten piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus	<ul style="list-style-type: none"> Paikallinen sopiminen. Työehtosopimukset ovat henkilöstön nähtävissä intranetissä. Henkilöstöstä 100 % kuuluu työehtosopimusten piiriin.
ESRS S1	Työolot	Työ- ja yksityiselämän tasapaino	<ul style="list-style-type: none"> Seuraamme henkilöstökokemusta ja teemme sen pohjalta toimia henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseksi eri elämänvaiheissa.
ESRS S1	Työolot	Terveys ja turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> Teemme suunnitelmallisesti toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi, jotta vältämme vahinkoja ja onnettomuuksia työpaikalla, myös urakoitsijat huomioiden.
ESRS S1	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Sukupuolten tasa-arvo ja sama palkka samasta työstä	<ul style="list-style-type: none"> Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat hyväksytyt hallituksessa ja käytössä.
ESRS S1	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Koulutus ja taitojen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstöllä on esimerkiksi monipuolinen mahdollisuus kouluttautumiseen ja siihen kannustetaan.

Standardi	Osa-aihe	Osaosa-aihe	Vaikutus liiketoimintaan ja strategiaan
ESRS S1	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistäminen ja inklusio	<ul style="list-style-type: none"> Otamme mahdollisuuden työllistää vammaisia ja toimintarajoitteisia henkilöitä selvitykseen osana DEI-työtämme vuosina 2026–2028.
ESRS S1	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille	Toimenpiteet työpaikalla esiintyvän väkivallan ja häirinnän torjumiseksi	<ul style="list-style-type: none"> Puuttumiskäytännöt tehty ja saatavilla kaikille intranetissämme. Lisäksi ne on ohjeistettu esihenkilöille, joilla on velvollisuus puuttua.
ESRS S4	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	Yksityisyys	<ul style="list-style-type: none"> GDPR:n mukainen toiminta, muun muassa tietosuojaryhmä toiminnassa.
ESRS S4	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	Sananvapaus	<ul style="list-style-type: none"> Esimerkiksi verkkosivuillemme on yhteystiedot palautteen antamista varten. Käytössämme on mahdollisiin väärinkäytösepäilyihin whistleblowing-kanava. Ilmoituksista raportoimme vuosittain osana kestävyysraporttiamme.
ESRS S4	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiiin kohdistuvat vaikutukset	Tietojen saatavuus	<ul style="list-style-type: none"> Tietoa on saatavilla esimerkiksi verkkosivuillemme ja kuukausittain ilmestyvässä uutiskirjeessämme. Hinnanmuutoksista ja sopimuksiin liittyvistä tiedoista yms. kerromme ennakkoon. Osallistumme sidosryhmätapahtumiin, esimerkiksi Raksa-messuille, ja järjestämme tilaisuuksia ja tapahtumia, esimerkiksi Energiailan taloyhtiöpäättäjille, joissa kerromme toiminnastamme.
ESRS S4	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Tuotteiden ja palveluiden saanti	<ul style="list-style-type: none"> Kaukolämpö on saatavilla kaukolämpöverkon ja sähkö sähköverkon jakelualueella. Luottamus palveluihimme voi laajentaa tulevaa kulluttajapohjaa. Huoltovarmuus on turvattava. Kaukolämmöllä on kilpailevia lämmitysmuotoja, jotka voivat vähentää asiakaskuntaa. Kielteiset liiketoimintavaikutukset voivat heikentää tulostamme. Kaukolämpöverkkoa laajennamme taloudellinen kannattavuus huomioiden.
ESRS S4	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio	Markkinointikäytännöt	<ul style="list-style-type: none"> Kiinnitämme huomiota mahdollisiin viherväittämiin ja kehitämme toimintaamme. Markkinointi- ja myyntikäytännöissämme tavoitteenamme on tasapuolisuus ja syrjimättömyys. Emme kohdenna markkinointia tai myyntiä esimerkiksi lapsille.
ESRS G1	Yrityskulttuuri		<ul style="list-style-type: none"> Eettiset toimintaohjeet henkilöstölle ja vastuullisuuden vähimmäisveloitteet toimittajille ovat käytössä. Henkilöstölle, johtoryhmälle ja hallitukselle on järjestetty vastuullisuuskoulutuksia vuonna 2024. Yrityskulttuuri ulottuu toimitusketjuihin, esimerkiksi toimittajilta vaadimme eettisten ohjeiden allekirjoittamista sopimusten uusimisen yhteydessä vuodesta 2024 alkaen.
ESRS G1	Poliittinen vuorovaikutus		<ul style="list-style-type: none"> Omistajan edustajien ja Lahden kaupungin päättäjien ajan tasalla pitäminen parantaa liiketoimintamahdollisuuksia mm. investointien osalta. Emme tee suoraa lobbausta. Lahti Energia kuuluu mm. Energiakaupungit ry:hyn, joka tekee kaupunkienergiayhtiöiden edunvalvontaa.
ESRS G1	Väärinkäytösten paljastajien suojele		<ul style="list-style-type: none"> Whistleblowing-ilmoituskanava on ollut käytössä vuodesta 2022. Mahdolliset ilmoitukset tutkitaan ja raportoidaan, myös vuosittain julkaistavassa kestävyysraportissa.
ESRS G1	Suhteet tavarant- ja palveluntoimittajiin, mukaan lukien maksu-käytännöt		<ul style="list-style-type: none"> Vakiosopimusehdot maksukäytännöissä. Esimerkiksi polttoaine- ja kattilatoimittajille tehdään tarkastuskäyntejä, joiden yhteydessä myös laadunvalvontaa.
ESRS G1	Suhteet tavarant- ja palveluntoimittajiin, mukaan lukien maksu-käytännöt		<ul style="list-style-type: none"> Haavoittuvassa asemassa voivat olla esimerkiksi pienet ja/tai paikalliset toimijat, joilla ei ole resursseja täyttää vastuullisuus- ja raportointivaatimuksia. Arvoketjussa johtuvat kuljetusriskit, kuten lakko. Väärä kumppanivalinta tai tärkeän kumppanin menettäminen aiheuttaa toimittajariskin.
ESRS G1	Korruptio ja lahjonta	Ehkäiseminen ja havaitseminen, mukaan lukien koulutus	<ul style="list-style-type: none"> Kaikille lahtienergialaisille pakollinen korruption vastainen koulutus vuonna 2024. Henkilöstölle eettiset ohjeet ja toimittajille vastuullisuuden vähimmäisveloitteet käytössä. Toimittajien itsearviointikyselyn toteuttaminen aloitettu.
ESRS G1	Korruptio ja lahjonta	Tapaukset	<ul style="list-style-type: none"> Ei tiedossa olevia / raportoituja korruptiotapauksia vuonna 2024. Mahdolliset tapaukset raportoidaan vuosittain.
Kyberturvallisuus (ESRS-standardien ulkopuolelta)			<ul style="list-style-type: none"> Kyberturvallisuuden parantaminen, esimerkiksi standardein ISO 27001 ja sertifiointiin vaatii aikaa ja resursseja. Kielteiset tapaukset voivat heikentää tulosta ja vaikuttaa toimintaan. Kyberturvallisuuden parantaminen on olennainen osa kaikkea toimintaamme, jossa tavoitteena parantaa varautumista ja varmistaa toimintakykyä.
Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus (ESRS-standardien ulkopuolelta)			<ul style="list-style-type: none"> Sähkö- ja lämpöverkkojen ylläpitäminen ja parantaminen vaativat resursseja. Kielteiset tapaukset voivat heikentää tulosta ja luottamusta. Työllistää arvoketjua: mahdollisten paikallisten toimijoiden myötä hyöty maakuntaan esimerkiksi verotuloina.

Taulukko 3. Olennaisuuden arvioinnin perusteella liiketoimintaan ja strategiaan vaikutuksiltaan olennaiset standardit, osa-aiheet ja osaosa-aiheet.

Aikasidonnaiset tavoitteet olennaisiksi arvioituista aiheista

Olemme arvioineet kaksoisolennaisuusanalyysissä ESRS E1 Ilmastonmuutoksen ja ESRS E4 Vaikutukset ekosysteemipalveluihin Lahti Energia -konsernille olennaisiksi aiheiksi. Näiden aiheiden käyttöönottamiseen ja toteuttamiseen olemme asettaneet aikasidonnaisia tavoitteita. Olemme esimerkiksi selvittäneet Science Based Targets initiative (SBTi) -aloitteeseen sitoutumisen vaatimuksia vuonna 2024. Tavoitteenamme on tehdä liittymiskirje vuonna 2025 sekä täyttää liittymiseen vaadittavat kriteerit ja asettaa ne validointiprosessiin SBTi:lle vuonna 2026. Jos liittymisemme hyväksytään, raportointi alkaisi vuonna 2027. Olemme nostaneet tämän yhdeksi vastuullisuusohjelmamme 2024–2028 tavoitteeksi (taulukko 1 sivulla 15).

Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet sekä ilmastoon liittyvät tavoitteet eivät perustu luotettavaan tieteelliseen näyttöön vuosina 2023, 2024 ja 2025. Teemme Science Based Targets for Nature -selvityksen (SBTN-selvityksen) ja päätämme liittymisestä vuosina 2026–2027.

Olennaisiksi aiheiksi IRO-analyysissä todettujen seikkojen tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutuksien ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi tehtyjä toimia sekä niiden tuloksia on kuvattu taulukossa 4.

Olennaisiksi arvioitujen kestävyysaiheiden kannalta merkitykselliset mittarit on esitetty

vastuullisuusohjelmassa 2024–2028, taulukko 1 sivulla 15. Mittareina ovat esimerkiksi hiilidioksidipäästöjen vähentäminen (olennaiset ESRS-kohdat E1 ja E2), luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten vähentäminen (olennainen ESRS-kohta E4), kaukolämmön verkostohäviöiden vähentäminen (olennaiset ESRS-kohdat E1 ja E2), jätteiden kierrätysasteen nostaminen (olennaiset ESRS-kohdat E1, E2 ja E4) sekä henkilöstön eettisen ja korruption vastaisen koulutuksen suorittaminen (olennainen ESRS-kohta G1).

Hallinto, johto ja valvontaelinten rooli

Hallituksen ja sen valiokuntien kokoonpano, riippuvuudet ja monimuotoisuus

Vuonna 2024 Lahti Energian hallitukseen kuului kymmenen jäsentä ja hallituksen puheenjohtaja. Yhteensä hallitukseen kuului 11 henkilöä (kuva 4, Hallituksen kokoonpano ja tiedot sivulla 21).

Yhtiöstä riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus oli kymmenen prosenttia ja hallituksen puheenjohtaja mukaan lukien 18 prosenttia (taulukko 5 sivulla 22).

Konsernin koko henkilöstön valitsema edustaja Lahti Energian hallitukseen on Jyrki Ojala. Hän toimii myös Lahti Energia Sähköverkon työsuojeluvaltuutettuna. Lahti Energialla on ainoastaan työsuhteisia työntekijöitä.

Olennainen ESRS-kohta	Tosiasiallinen tai mahdollinen haittavaikutus (sisältää myös taloudellisen vaikutuksen)	Toimet mahdollisten haittavaikutuksien ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi	Toimien tulokset 2024
E1-1 Ilmastonmuutoksen hillintä	Investoinnit ja toimintasuunnitelman toteuttaminen vaativat toimintamenoja ja/tai pääomamenoja.	Pyrimme tekemään erilaisia skenaarioita ja vähentämään niiden avulla epävarmuutta.	Skenaarioiden työstämiseen ja analysointiin tehty työkalu 2024.
E-2 Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Fyysisten siirtymäriskien hallinta, mukaan lukien koulutus ja turvallisuustoimenpiteet, epäonnistuvat.	Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä riskejä alettu tunnistamaan. Otamme huomioon esimerkiksi hankinnoissa riskiarvion pohjalta ilmastonmuutoksen vaikutuksia.	Hankintoihin laadittu ensimmäiset ESG-kriteerit vuoden 2024 aikana. Täydennämme kriteereitä kokemuksen karttuessa. Keskusteltu Energiakaupunkien jäsenten kanssa marraskuussa 2024 mahdollisesta yhteistyöstä kriteerien määrittämiseksi. Työ ei ole vielä käynnistynyt.
E1-5 Energia	Kymijärven laitosten polttoaineen saatavuus heikkenee.	Varaudumme ajotapamuutoksiin, esimerkiksi siihen, missä järjestyksessä otamme käyttöön Kymijärven voimalaitoksia ja pienlaitoksia.	Sähkökattilan käyttöönotto kaukolämmön tuotantoon loppuvuodesta 2024.
E1-5 Energia	Jätteenpolton verotus / päästökauppa muuttuu merkittävästi.	Seuraamme lainsäädännön ja verotuksen muutoksia ja käymme sidosryhmiemme kanssa vuoropuhelua. Teemme tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä energiakaupassamme.	Lainsäädännön ja verotuksen muutoksien seuranta ja vuoropuhelun käyminen sidosryhmiemme kanssa.
E1-5 Energia	Maakaasua ei saada valtakunnan verkosta.	Olemme varautuneet muilla ratkaisuilla korvaamaan maakaasun energiantuotannossamme.	Varautumisen ylläpitäminen.
E1-5 Energia	Hiilidioksidin talteenotto ja hyötykäyttö.	Laskelmat talteenoton ja hyötykäytön ajoittamisesta taloudellisen riskin pienentämiseksi.	Laskelmien työstäminen.
E1-5 Energia	Kaukolämpöasiakkaiden energiatehokkuuden kasvu. Asiakkaiden tekemät energiankäytön toimet (hybridikohteet).	Tuotannon sopeuttaminen vastaamaan kysyntää.	Vuoropuhelu asiakkaiden kanssa muuttuvien tarpeiden tunnistamiseksi.
E1-5 Energia	Vakuutusten kattavuus tuotannon keskeytyessä. Vakuutusyhtiö ei hyväksy keskeytystä vakuutuksen piiriin. Keskeytys voi johtaa ilmastoja enemmän kuormittavan tuotantotavan käyttöönottoon väliaikaisesti.	Keskeytysvakuutuksen summan tarkastelu sekä keskustelut vakuuttajan kanssa säännöllisesti.	Ei poikkeavia keskeytyksiä vuonna 2024. Keskeytysvakuutuksen summan tarkastelu sekä keskustelut vakuuttajan kanssa säännöllisesti.
ESRS E4 Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät	Käytämme sertifioitua (PEFC, FSC) puupolttoainetta, mikä ei kuitenkaan takaa kestävyttä. Biopolttoaineen kuljettamisesta aiheutuu päästöjä. Tuulisähkön tuotanto on riippuvainen tuulesta. Tuulisähkön tuotannosta aiheutuu myös melua ja esteettistä haittaa ja elinkaaren loppupäässä myllyjen jätekäsittely.	Sertifiointijärjestelmän lisäksi omat auditoinnit puuperäisen polttoaineen hankintaan. Energiakaupan osaajiemme osaamistason kartuttaminen. Sähköllä kaukolämmön tuottaminen. Vaatimuksia logistiikkaan päästöjen vähentämiseksi sopimuksin.	Auditoimme uudet puupolttoainetoimittajat. Samalla tarkkailemme mm. polttoaineen laatua ja säilytyksen asianmukaisuutta.
ESRS G1 Suhteet tavarantarjoajien ja palveluntoimittajiin, mukaan lukien maksukäytännöt	Väärä kumppanivalinta tai tärkeän kumppanin menettäminen aiheuttaa toimittajariskin.	Kilpailutuksissa huolellisesti laaditut vaatimukset ja neuvottelut. Kumppaneiden kanssa vuoropuhelu säännöllisesti. Maksukäytäntöjen yhdenmukaisuus.	Toimittajien ja palveluntuottajien kartoitus, uusien toimittajien aktiivinen hakeminen, kilpailutustilanteessa laatu- ja kriteerien määrittäminen, oman henkilöstön osaamisen ylläpitäminen kriittisten laitteiden huoltoihin. Maksuerien jakaminen (maksamme sovitusti työn/palvelun etenemisen mukaan).
ESRS G1 Suhteet tavarantarjoajien ja palveluntoimittajiin, mukaan lukien maksukäytännöt	Arvoketjusta johtuvat kuljetusriskit, esimerkiksi lakko.	Polttoainevarastojen ennakointi. Tuotannon ajotavan suunnittelu.	Operatiivisen toimintamallin uudistaminen sähkökattilan käyttöönotossa.

Taulukko 4. Olennaisiksi aiheiksi IRO-analyysissä todettujen seikkojen tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutuksien ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi tehtyjä toimia sekä niiden tuloksia.

Jukka Ottela

Minna Haapala

Mika Kari

Sanna Mäkinen

Mira Nieminen

Jukka Ruhberg

Neea Similä

Jyrki Ojala

Tuomas Sorsa

Merja Vahter

Kimmo Virtanen

Rooli hallituksessa:	hallituksen puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja ja henkilöstövaliokunnan kokouksissa hallituksen puheenjohtajan roolissa	hallituksen jäsen, tarkastusvaliokunnan jäsen	hallituksen varapuheenjohtaja, henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja	hallituksen jäsen, henkilöstövaliokunnan jäsen	hallituksen jäsen sekä henkilöstövaliokunnan jäsen	hallituksen jäsen, tarkastusvaliokunnan jäsen	hallituksen jäsen	hallituksen jäsen, henkilöstön edustaja	hallituksen jäsen	hallituksen jäsen	hallituksen jäsen
Syntymävuosi:	1953	1966	1967	1978	1976	1965	1974	1961	1991	1954	1972
Koulutus:	KTM, OTK	tekniikan lisensiaatti, filosofian maisteri, MBA ja HHJ	yhteisöpedagogi (AMK)	YTM, HHJ	hallintotieteiden maisteri	merkonomi	insinööri YAMK, Digitaaliset teknologiat, HHJ	työtekniikko	tuotantotalouden diplomi-insinööri	HHJ PJ	LVI-asentaja, työtekniikko, IWS-hitsauskoordinoija, IWI-hitsaustarkastaja, HHJ
Lahti Energian hallituksessa:	puheenjohtaja, vuodesta 2019	jäsen, huhtikuusta 2023	jäsen, vuodesta 2021	jäsen, vuodesta 2021	jäsen, syyskuusta 2022	jäsen, vuodesta 2021	jäsen, vuodesta 2020	jäsen, maaliskuusta 2022	jäsen, vuodesta 2021	jäsen, vuodesta 2021	jäsen, vuodesta 2019
Pätehtävä:	hallitusammattilainen	Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), talousjohtaja	kansanedustaja	Lahden vanhusten asuntosäätiö sr, toiminnanjohtaja	kansanedustaja, rikoskomisario (virkavapaalla)	Lohimesta Oy, toimitusjohtaja	LAB ammattikorkeakoulu, TKI-asiantuntija	Lahti Energia Sähköverkko Oy, rakennuttaja	ministerin erityisavustaja	eläkkeellä, entinen kauppias	Peikko Finland Oy, laatuinsinööri
Keskeisimmät luottamustehtävät:	PHP Holding Oy, hallituksen puheenjohtaja, Finda Telecom, hallituksen puheenjohtaja, Lahden Yhteiskoulun Säätiö, puheenjohtaja	Helsingin Satama Oy, hallituksen jäsen	Lahden kaupunginvaltuutettu, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valtuuston pj., Sitra, hallintoneuvoston vpj., Hämeen Osuuspankki, hallintoneuvoston vpj.	Sylvia-koti Yhdistys ry:n hallituksen pj., Vanhustyön keskusliiton hallituksen varapuheenjohtaja, Lahden Sos.dem. Naisyhdistys ry:n puheenjohtaja	Lahden kaupunginvaltuutettu, kaupunginhallituksen jäsen, aluevaltuutettu	Lahden Rakennus- ja ympäristölautakunta, Lahden Yrittäjien Kokoomus Ry, pj., Lahden Ahkera ry, varapj., Lahden kaupunginvaltuuston jäsen, Lahden Kaupungin hallituksen varajäsen	Lahden kaupungin varavaltuutettu, Lahden Rakennus- ja ympäristölautakunta, Lahden Seudun Insinöörit ry, varapuheenjohtaja	Lahti Energia Sähköverkko Oy, työsuojeluvaltuutettu	Lahden kaupunginvaltuutettu, maakuntavaltuutettu, Päijät-Hämeen liiton tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	Lahden kaupunginvaltuutettu, maakuntavaltuutettu, Päijät-Hämeen liiton tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	-
Riippuvuudet Lahti Energiaan:	riippumaton yhtiöstä	riippumaton yhtiöstä	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuuston varajäsen	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuuston jäsen	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupungin varavaltuutettu	ei riippumaton yhtiöstä, henkilöstöä	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu	ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu	ei riippumaton yhtiöstä, valittu hallituksen poliittisin perustein

Kuva 4. Hallituksen kokoonpano ja tiedot.

Toimielin	Naisia	Miehiä	Jäseniä yhteensä	Riippumattomien jäsenten osuus (%)
Hallitus, ml. hallituksen puheenjohtaja	5	6	11	18
Tarkastusvaliokunta	1	4	5	60
Henkilöstövaliokunta	3	2	5	40

Taulukko 5. Yhtiön hallitusta ja sen valiokuntia koskevat tiedot monimuotoisuudesta ja riippuvuuksista.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat:

Hallituksesta Jukka Ottela, Mika Kari, Jukka Ruhberg ja Minna Haapala. Ulkopuolisena asiantuntijana Jari Havukainen. Johtoryhmästä Jouni Haikarainen ja Milja Tuominen.

Henkilöstövaliokunnan jäsenet ovat:

Hallituksesta Mika Kari, Mira Nieminen, Sanna Mäkinen ja Jukka Ottela. Ulkopuolisena asiantuntijana Minna Valonen. Johtoryhmästä Jouni Haikarainen ja Tuija Timonen.

Hallituksen vastuullisuusosaaminen, kestävyysosaamisen kartuttaminen ja osaaminen energiatoimialasta

Lahti Energian hallituksen jäsenillä on vastuullisuusosaamista ja -kokemusta vastuullisuusasioiden käsittelystä ja -päätöksenteosta sekä raportoinnista yhteensä yli kymmenen vuotta. Hallituksen jäsenet tunnistavat vastuunsa ja velvollisuutensa organisaation vastuullisuusasioiden päätöksenteossa ja toimenpiteiden seurannassa. Osalla jäsenistä on syvällisempää osaamista muun muassa työterveys- ja tasa-arvotoimintasuunnitelmien

laadinnasta, henkilötietojen käsittelystä sekä raportoinnin tavoitteiden asettamisesta mittareineen ja toimenpiteineen. Hallitusjäsenistä osalla on Hyvä hallituksen jäsen -tutkinto (HHJ-tutkinto) sekä Aalto-yliopiston hallitustyöskentelyn syventävä valmennus. Kokemusta on myös kestävä kehityksen raportoinnin toteuttamisesta ja kestävyystoimenpiteiden edistämisestä. Jäsenet myös kehittävät ja ylläpitävät osaamistaan muun muassa osallistumalla kestävä kehityksen ja vastuullisuuden seminaareihin ja koulutuksiin.

Vuonna 2024 hallitus osallistui Lahti Energian viestintä- ja vastuullisuusjohtajan pitämään vastuullisuuden ja kestävä kehityksen yleiskoulutukseen, jossa avattiin juurisyitä ilmastonmuutokselle ja luontokadolle, kestävyteen liittyviä sitoumuksia ja lain-säädäntöä, vastuullisuuden oikeudellistumista sekä hallituksen lisääntyviä vastuita kestävyysasioissa. Hallitus kävi toukokuussa 2024 tutustumassa Stockholm Exercin Carbon Capture and Storage pilottiprojektiin (CCS), joka lisäsi hallituksen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden osaamista. Hallituksen vastuullisuuden ja kestävä kehityksen koulutus-tarpeita tarkastellaan vuosittain syksyisin vuosikellon mukaisesti. Vuodelle 2025 on sovittu vastuullisuuskoulutus uusille hallitusjäsenille.

Hallituksella on kokemusta energiatoimialasta sekä Lahti Energian tarjoamista tuotteista ja palveluista kuluneen hallituskauden ajalta. Hallitus on ollut nykyinen syyskuusta 2021; sitä edeltävästä hallituksesta jatkoivat nykyisen hallituksen puheenjohtaja Jukka Ottela ja hallituksen jäsen Neea Similä. Hallituksella on merkittävää paikallistuntemusta Lahti Energian liiketoiminnoista, kun merkittävä osa hallituksen jäsenistä on paikallisesti poliittisesti vaikutusvaltaisia henkilöitä.

Johtoryhmän kokoonpano ja monimuotoisuus

Johtoryhmään kuului vuoden 2024 lopussa toimitusjohtajan lisäksi seitsemän johtajaa, jotka olivat toimitusjohtajan suoria alaisia (kuva 5). Muiden jäsenten lukumäärä oli nolla. Johtoryhmän kokouksiin osallistui asiantuntijoita asioiden esittelijöinä, esimerkiksi neljännesvuosittain johdon katselmointien koostaja. Johtoryhmän jäsenistä kolme oli naisia ja viisi miehiä. Johtoryhmän jäsenen syntymävuosi ja vuosi, josta alkaen hän on työskennellyt Lahti Energian palveluksessa, on ilmoitettu seuraavalla sivulla henkilökuvien yhteydessä. Johtoryhmän monimuotoisuutta koskevat muut tiedot on esitetty taulukossa 6.

Jouni Haikarainen

toimitusjohtaja
s. 1965
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2020

Jouni Laukkanen

liiketoimintajohtaja
s. 1982
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2024

Tuija Timonen

HR-johtaja
s. 1971
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2022

Mari Suokari

viestintä- ja
vastuullisuusjohtaja
s. 1975
maatalous- ja
metsätieteiden
maisteri
Lahti Energiassa
vuodesta 2023

Milja Tuominen

talousjohtaja
s. 1987
kauppatieteiden
maisteri
Lahti Energiassa
vuodesta 2020

Sandor Luukkanen

tuotantojohtaja
s. 1985
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2011

Juha-Pekka Moisio

kehitys- ja ICT-johtaja
s. 1979
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2017

Antti Rautiainen

verkkojohtaja
s. 1978
diplomi-insinööri
Lahti Energiassa
vuodesta 2010

Kuva 5. Johtoryhmän kokoonpano 31.12.2024.

Johtoryhmän yhteinen vastuullisuusosaaminen ja kokemus kestävyyden edistämisestä eri organisaatioissa sekä kestävyysosaamisen kartuttaminen

Lahti Energian johtoryhmää osallistettiin, koulutettiin ja kannustettiin kartuttamaan kestävyyden ja vastuullisuuden osaamistaan monin tavoin vuonna 2024. Organisaatioissa järjestettiin johdolle ja asiantuntijoille työpajoja ja niiden pohjalta käsiteltiin vastuullisuusohjelman kestävyysteemoja, tavoitteita ja mittareita koko konsernille. Aiheina työpajoissa olivat muun muassa kaksoisolennaisuusanalyysi, taksonomia, tieteeseen pohjautuvat ilmastotavoitteet (SBTi), vastuullisuusohjelman hyväksyminen ja sen päivitys.

Johtoryhmän osaamista kasvatettiin Aalto EE:n johdolle räätälöidyllä yhden päivän vastuullisen liiketoiminnan koulutuksella sekä strategiapeliä päivällä. Strategiapeliä päivään osallistui myös organisaation asiantuntijoita. Lisäksi johtoryhmän eri jäsenet kasvattivat osaamistaan vastuullisen rahoituksen

tilaisuuksissa, FIBS ry:n järjestämässä kestävyysraportoinnin tilaisuuksissa ja Excellence Finlandin järjestämässä vuoden mittaisessa eri organisaatioiden vastuullisuusosaamista kartuttavassa benchmarking-ryhmässä. Osaamistaan osa kartutti osallistumalla hyväksytyt hallituksen jäsen -koulutuskokonaisuuteen (HHJ) sekä Henry ry:n järjestämiin henkilöstöhallinnon monimuotoisuutta käsitteleviin webinaareihin.

Kestävyyden ja vastuullisuuden asiantuntemusta johtoryhmässä on vastuullisuusohjelman rakentamisesta ja osaksi organisaation toimintaan viennistä. Osa johtoryhmän jäsenistä on osallistunut vastuullisuuden ja kestävä kehityksen toimenpiteiden kehittämiseen jo 1990-luvulta, osa 2010-luvulta lähtien. Kehittämiseen kuuluu laaja kirjo erilaisia toimenpiteitä, kuten uusiutuvan energian investointeja – niiden suunnittelusta toteutukseen, energiatehokkuustoimenpiteistä ETJ+ -ohjelman laatimiseen, kokonaisturvallisuuden, joka sisältää työturvallisuuden, parantamiseen sekä työyhteisön ja johtamisen kehittämiseen.

Toimielin	Naisia	Miehiä	Jäseniä yhteensä
Johtoryhmä*, ml.	4 (1-3/2024)	5 (1-3/2024)	9 (1-3/2024)
toimitusjohtaja	3 (4-12/2024)	6 (3-9/2024)	9 (3-9/2024)
		4 (10-11/2024)	7 (10-11/2024)
		5 (12/2024)	8 (12/2024)

*Johtoryhmässä tapahtuneet muutokset: Asiakkuusjohtaja siirtyi talon ulkopuolelle vuorotteluvapaansa jälkeen. Asiakkuusjohtajan sijainen siirtyi talon ulkopuolelle ennen kuin uusi asiakkuusjohtaja/liiketoimintajohtaja aloitti. Kun energijaohdaja siirtyi talon ulkopuolelle, hänen tehtävänsä valittiin henkilö talon sisältä ja vastuisiin liitettiin aiemmin hänen vastuullaan ollut yksikkö. Tehtävänimike muuttui tuotantojohtajaksi.

Taulukko 6. Johtoryhmän monimuotoisuutta koskevat tiedot.

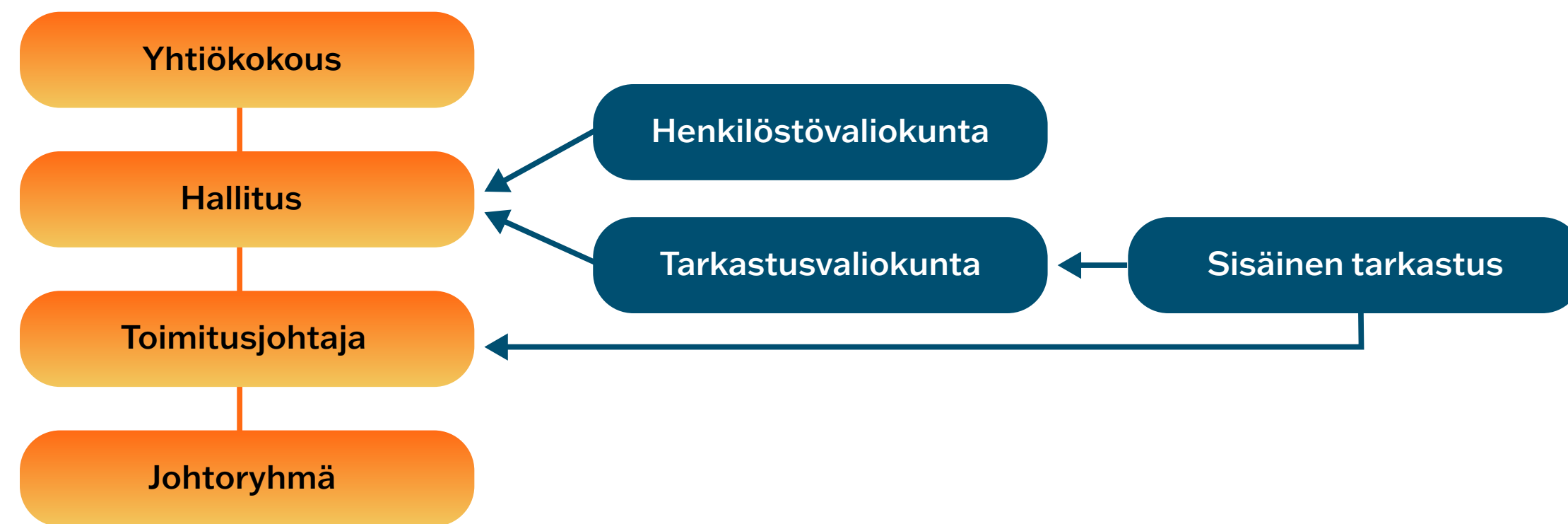

Johtoryhmässä on myös kokemusta osallistumisesta niin elinkeinoelämän kuin eri ministeriöiden taustaryhmiin sekä Lahden kaupungin ja Päijät-Hämeen työryhmiin. Aiheina näissä yhteiskunnallisissa tehtävissä on ollut pohtia muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksia huoltovarmuuteen (vähentäminen ja sopeutuminen) sekä kiertotalouden ratkaisujen edistäminen. Lisäksi johtoryhmässä on kokemusta vastuullisuuden kouluttamisesta niin hallitukselle kuin henkilöstölle.

Johtoryhmän jäsenet tunnistavat vastuunsa ottaa päätöksenteossa huomioon kestävyysasiat. Esimerkiksi ICT- ja kyberturvallisuusasioissa johto miettii organisaation oman toiminnan vastuullisuuden tavoitteita ja seuraa niiden edistymistä, ja osana tätä kokonaisuutta

myös energiatehokkuuden toteutumista. Johtoryhmätyöskentelyssä ja päätöksenteossa johto punnitsee asioita sekä talous- että kestävyyskulmista, jotka sisältävät niin asiakkaat, henkilöstön kuin yhteiskunnan huoltovarmuuden.

Oman organisaation lisäksi osaamista johtoryhmässä on myös muiden organisaatioiden hallitus- ja luottamustehtävissä vastuullisuuden ja kestävä kehityksen arvioinnista. Kaikki johtoryhmän jäsenet ovat osallistuneet Lahti Energian vastuullisuuden arviointiin osana johtoryhmän työtä. Osalla on kokemusta eri yhtiöiden hallituksissa toimimisesta ja kestävyysasioiden huomioimisesta. Tästä yhtenä esimerkkinä on toimiminen erään yhtiön hallituksessa, jossa tehtiin päätös, jolla yhtiön asiakas irtautui täysin fossiilisesta polttoaineesta.

Kuva 6. Lahti Energian hallintoelimet.

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten tehtävät ja vastuut

Lahti Energia -konsernin päätöksentekuelimet, jotka vastaavat konsernin hallinnosta ja toiminnasta ovat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta sekä toimitusjohtaja johtoryhmän tukemana (kuva 6). Sisäisen tarkastuksen hankimme tarveperusteisesti ulkoisena arviointi- ja varmennuspalveluna.

Johtamismallissamme hallituksemme toimintaa tukee kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta. Tarkastusvaliokunta seuraa yhtiön taloudellista tilannetta, rahoitus-tilannetta ja verotuksellista asemaa sekä tilinpäätösraportoinnin prosessia. Se valvoo ja arvioi taloudellista raportointijärjestelmää ja -prosessia sekä riskienhallintaprosessia. Tarkastusvaliokunta seuraa merkittäviä taloudellisia riskejä, rahoitus- ja veroriskejä sekä toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi. Se perehtyy tilintarkastajien tekemiin merkittäviin havaintoihin ja johdon niistä antamiin vastineisiin. Valiokunta myös käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä antamia selvityksiä ja seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta. Lisäksi tarkastusvaliokunnalla voi olla muita tehtäviä, jotka ovat tarkoituksenmukaisia tarkastusvaliokunnan tehtävän täyttämiseksi.

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on seurata ja kehittää yhtiön palkkaus- ja kannustinjärjestelmiä, arvioida ja kehittää yrityskulttuurin ja henkilöstöstrategian etenemistä sekä seurata ja arvioida työhyvinvointia kokonaisuutena. Lisäksi valiokunta arvioi yhtiön suorituskyvyn johtamista ja osaamisen kehitystä.

Lahti Energian hallitus on päättänyt vuonna 2024, että sekä tarkastusvaliokunta että henkilöstövaliokunta käsittelevät kestävyysraportin ennen sen hallituskäsittelyä ja hyväksymistä.

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallintaan käytettävät valvontatoimet ja menettelyt, tavoitteiden asetanta ja seuranta

Lahti Energian johto osallistuu vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallintaan ja valvoo niiden hallintaa. Asiantuntijoiden työpajoissa tuottaman IRO-analyysin johtoryhmä kävi läpi ja hyväksyi sen omassa työpajassaan. IRO-analyysiä tarkastellaan vuosittain. Johtoryhmä osallistuu IRO-analyysin päivittämiseen ja hyväksyy sen. Hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja hyväksyy lopullisen IRO-analyysin. Vuonna 2024 IRO-analyysi käsiteltiin ja hyväksyttiin tarkastusvaliokunnan kokouksessa.

Hallituksen muodostaminen

Hallitusjäseneltä edellytettävä pätevyys tarkoittaa riittävää asiantuntemusta toimialalta, juridiikasta, laskentatoimesta ja yhtiöorganisaatiosta sekä lisäksi tietoa ja kokemusta hallinnosta ja johtamisesta. Jäsen vastaa siitä, että hänellä on tehtävän edellyttämä asiantuntemus ja kokemus sekä mahdollisuus tehtävän hoitamiseen. Lahti Energian hallitus koostuu hallitusammattilaisista, joilla on osaamista energialiiketoiminnasta, sekä omistajan, Lahden kaupungin, nimeämistä poliittisista päättäjistä. Hallituksen jäsenet valitaan kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Valinnat valmistellaan osana kunnallisvaalien jälkeisiä poliittisia neuvotteluja. Lahden kaupungin Konserni- ja tilajaosto päättää

hallitusjäsen ehdokkaat, jotka esitetään yhtiökokoukselle. Lahti Energian hallituksessa on yksi riippumaton jäsen ja riippumaton puheenjohtaja. Lahden kaupungin konserniohjeen mukaisesti vuoden 2025 yhtiökokouksessa yhtiön hallitukseen valitaan vähintään kaksi riippumatonta jäsentä.

Riippumattoman jäsenen valinnan valmistelusta vastaa Lahden kaupungin omistajaohjauspalvelut. Omistajaohjauspalvelut voi käyttää ulkopuolista apua hallituskandidaattien rekrytoinnissa. Myös yhtiötä kuullaan. Lahden kaupungin konserni- ja tilajaosto päättää riippumattoman jäsenen esittelijän esityksestä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Valittavalta on saatava ennen valintaa suostumus. Yhtiöjärjestyksessä on määräykset hallituksen jäsenten määrästä, asettamisesta, toimikaudesta ja mahdollisista varajäsenistä. Lahden kaupunkikonserniin kuuluvissa yhtiöissä on hallituksen kokoonpanossa otettava huomioon myös tasa-arvolain määräykset.

Hallituksen osaamisvaatimukset ja osaamisen kehittäminen

Lahden kaupungin ohjeen mukaisesti Lahti Energian hallituksen tulee olla mahdollisimman osaava, toimiva ja vireä. Laajan osaamis pohjan takaamiseksi hallituksessa tulee olla sekä yleistä toimialan asiantuntemusta että sen eri osa-alueiden osaamista. Toimintakykyisyys ja vireys edellyttävät myös jäsenten kohtuullista vaihtuvuutta sekä sitä, ettei mikään ikäluokka erityisesti painotu jäsenistössä.

Hallituksen jäsenen on suositeltavaa toimia saman yhtiön hallituksessa enintään kahdeksan vuotta, eikä samanaikaisesti tule toimia useammassa

kuin neljässä hallituksessa. Nämä ovat Lahden kaupungin konserniohjeen suosituksia, joita Lahti Energiassa noudatamme.

Hallitus tekee vuosittain itsearviointin vuoden alussa kaupungin konserniohjauksen toimittamalla itsearviointikyselyllä. Arvioinnissa hallitustyötä tarkastellaan eri näkökulmista, joita ovat oma toiminta hallituksen jäsenenä, hallitustyö yleisellä tasolla, hallituksen puheenjohtajan toiminta, yhtiön toimitusjohtajan toiminta, konserni- ja tilajaoston toiminta sekä hallitustyöhön osallistuvan viranhaltijan toiminta. Konserniohjaus tekee yhteenvedon hallituksen itsearviointista ja johtamisen itsearviointista. Hallitus käsittelee itsearviointin tulokset ja päättää tarvittavista kehitystoimenpiteistä saatuaan kyselyn tulokset ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Hallituksen eturistiriitojen tunnistaminen

Hallituksen riippuvuudet Lahti Energiaan on selvitetty hallitusjäseniltä kyselyllä vuonna 2024, ja tiedot on raportoitu hallitusjäsenten esittelyjen yhteydessä sivulta 21 alkaen.

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten organisaation kestävyysosaamisen valvonta ja kestävyysasiantuntemuksen kartuttaminen

Hallitus ja johtoryhmä valvovat organisaation kestävyystyön toteuttamista vastuullisuuden vuosikellon mukaisesti (kuva 7 sivu 27). Syksyisin tarkastellaan hallituksen vastuullisuuden ja kestävä kehityksen osaamisen tarve ja tehdään suunnitelma sen toteuttamiseksi seuraavana vuonna. Johtoryhmä käsittelee strategian vuosikellon mukaisesti tulevan

vuoden toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä osaamistarpeitaan. Yhtenä kohtana on johtoryhmän vastuullisuus- ja kestävyysosaamisen kasvattaminen.

Hallituksen rooli kestävyysasioiden edistämässä

Hallituksen tehtävänä yhtiön kestävyysasioiden edistämässä on varmistaa, että vastuullisuus ja kestävyys ovat osa yhtiön strategiaa tavoitteita ja mittareita, sekä täyttää tässä tehtävässään huolellisuusvelvoitteensa: tunnistaa, ehkäistä ja vähentää haittavaikutuksia. Hallituksen on varmistettava, että sillä on saatavilla yhtiön toiminnan kestävyysseikkojen valvonnassa asianmukainen osaaminen ja asiantuntemus.

Hallituksen tehtävänä on myös varmistua siitä, että yhtiön organisaatiossa on riittävät resurssit kestävyys edistämiseen. Lahti Energiassa toimi vuonna 2024 osana viestintä- ja vastuullisuusyksikköä viestintä- ja vastuullisuusjohtaja ja vastuullisuuden projektipäällikkö. Toiminnolle on määritelty hallituksen vuosittain hyväksymä vuosibudjetti konsernin toiminnan kestävyys edistämiseen. Liiketoiminnan vastuullisuutta ja kestävyyttä kehitetään vuosina 2023–2025 hallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmassa esimerkiksi saatetaan Lahti Energian kestävyysraportointi EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaiseksi. Suunnitelmaan sisältyy myös vastuullisuusohjelman rakentaminen ja käyttöönotto osaksi Lahti Energian liiketoimintaa.

Hallituksen tarkastusvaliokunnan rooli kestävyysasioiden edistämässä

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Tässä tehtävässä valiokunta seuraa ja arvioi taloudellista raportointia, tilintarkastusta, sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa koskevia menettelyjä. Lisäksi tarkastusvaliokunta seuraa yhtiön valmiutta tuleviin kestävyysraportoinnin vaatimuksiin. Vuonna 2024 tarkastusvaliokunta käsiteli kokouksessaan velvoittavaan kestävyysraporttiin siirtymisen tilannetta. Tarkastusvaliokunta totesi, että siirtymäsuunnitelman mukaisesti oli tehty kuiluanalyysi vuoden 2023 kestävyys-selvityksestä ja tunnistettu puutteita verrattuna kestävyysraportointidirektiivissä vaadittuun standardiin (ESRS). Lisäksi tarkastusvaliokunta käsiteli vaikuttavuudet, riskit ja mahdollisuudet -analyysin (IRO) sekä tietojen validointiprosessin. Kasvihuonekaasujen päästölaskennan (GHG-protokollan mukaisesti tehtynä) tiedot validoi ja päästökertoimet päivittää vuosittain ulkoinen kumppani. Lisäksi tarkastusvaliokunta käsiteli kestävyysraportille olennaisten tietojen tuottamisen prosessin ja sen varmentamisen vuodesta 2026 alkaen. Vuonna 2024 varmentamisessa otettiin askelia kohti varmennusprosessin laatimista. Varmentamisesta vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoin annettiin toimeksiantokirje BDO Oy:lle.

Johtoryhmän rooli kestävyysasioiden edistämässä

Johtoryhmä vastaa strategian toimeenpanosta ja vuosisuunnittelusta (muun muassa budjetointi ja toimintasuunnitelmat) sekä valvoo asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Sisäisten toimintaprosessien varmistaminen ja kehittäminen yhdessä eri toimintojen kanssa,

yhteisten kehityshankkeiden edistäminen sekä merkittävien investointien valmistelu ovat myös johtoryhmän keskeisiä tehtäviä.

Johtoryhmä valvoo, että konsernin toiminta on arvojen ja eettisten toimintaohjeiden mukaista ja että konsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat riittävällä tasolla. Kukin johtoryhmäläinen vastaa oman vastuualueensa päivittäisestä toiminnasta ja sitä koskevien operatiivisten päätösten toteutuksesta. Kukin johtoryhmäläinen on vastuussa yhtenäisen henkilöstöpolitiikan ja periaatteiden noudattamisesta sekä laadun, ympäristön, turvallisuuden ja vastuullisuuden mukaisesta toiminnasta omalla vastuualueellaan.

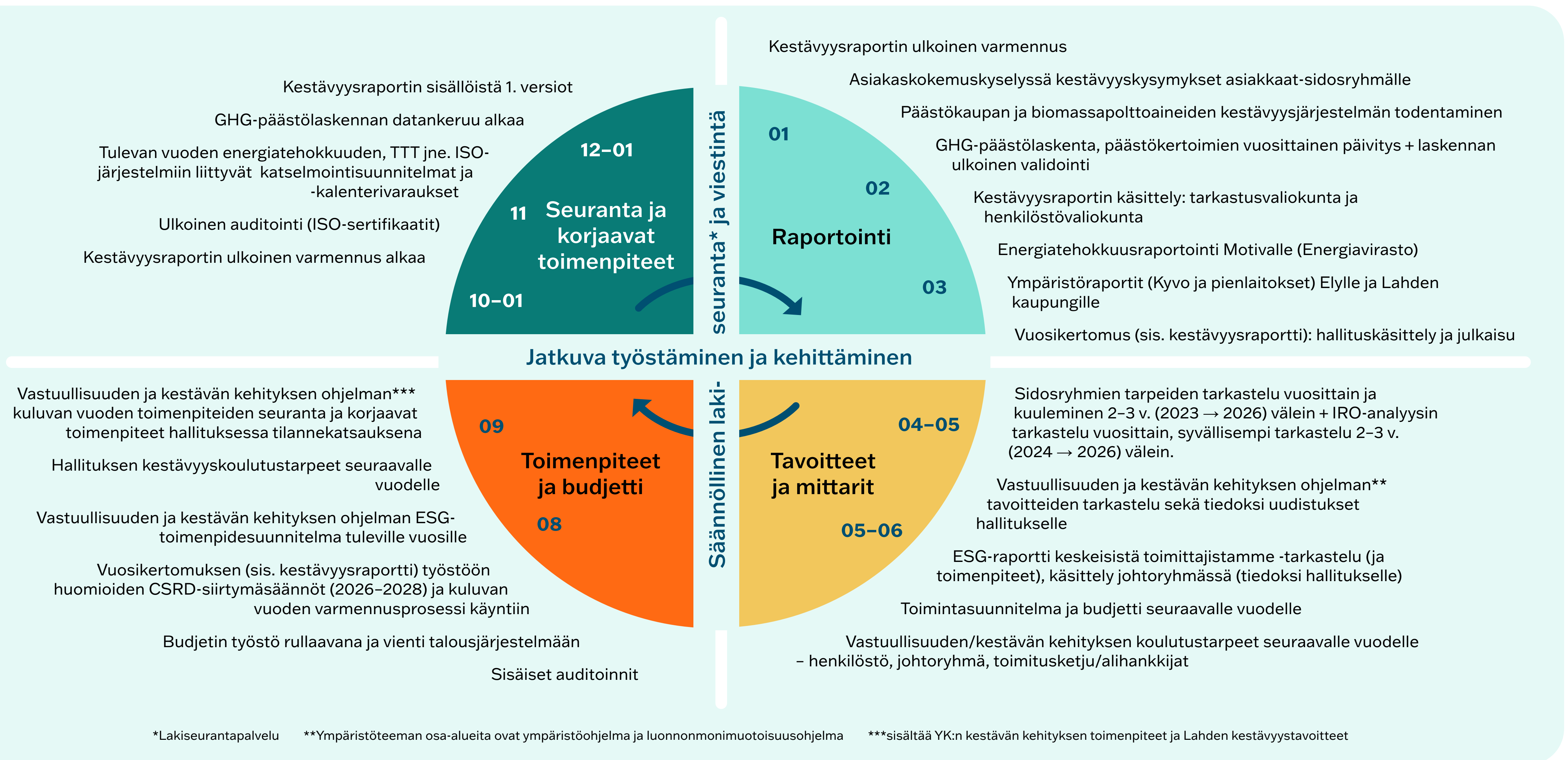
Hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat

Hallitus käsittelee konsernin liiketoimintariskit kerran vuodessa syksyisin. Osa-alueille, joille on määritelty oma riskikäsikirja, on kuitenkin tiiviimpi käsittely: energiakaupan merkittävimmät taloudelliset riskit käsitellään kvartaaleittain ja rahoitusriskit kaksi kertaa vuodessa. Hallitus voi tarpeen mukaan myös käsitellä yksittäisiä riskejä tai ajankohtaisia osa-alueita vuosikellosta poiketen. Taulukossa 7 on esitetty Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat vastuullisuuden tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat. Tiedot toimitetaan vastuullisuuden vuosikellon mukaisesti (kuva 7).

Yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen nimi ja tapa käsitellä	Toimitettavat tiedot ja elimessä käsiteltävät kestävyysseikat raportointikaudella	Tiedon koostaja ja esittäjä sekä ajankohta
Hallitus ja johtoryhmä (kokous)	Vastuullisuusohjelman (2024–2028) eteneminen, tilannekatsaus	Vastuullisuustiimi, puolivuositin
Johtoryhmä (kokous)	Keskeisten toimittajien kestävyystietojen (ESG) tarkastus ulkopuolisen kumppanin (Asiakastieto) toimittamista tiedoista	Vastuullisuustiimi, vuosittain kesäkuussa
Johtoryhmä, tarkastusvaliokunta, hallitus (kokous)	Vuosikertomus sisältäen kestävyysraportin (ESG) tiedot	Vastuullisuustiimi ja konsernin eri aihealueiden raportoitijat, kerran vuodessa
Johtoryhmä, hallitus (kokous)	Vastuullisuuspolitiikka, päivitystarve arvioidaan vuosittain	Vastuullisuustiimi, arvioidaan vuosittain ja tehdään päivitykset
Tarkastusvaliokunta (kokous)	Vuosikertomukseen/Toimintakertomukseen (2026 alkaen) sisällytettävän kestävyysraportin rakenne ja olennaiset tiedot	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja, loka-marraskuu
Johtoryhmä (kokous)	Vastuullisuusohjelman toimenpiteiden seuranta ja mahdolliset korjaavat toimenpiteet niiden edistämiseksi	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja, kuukausittain, johtoryhmän 2. kokous

Taulukko 7. Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat.

Kuva 7. Vastuullisuuden vuosikello.

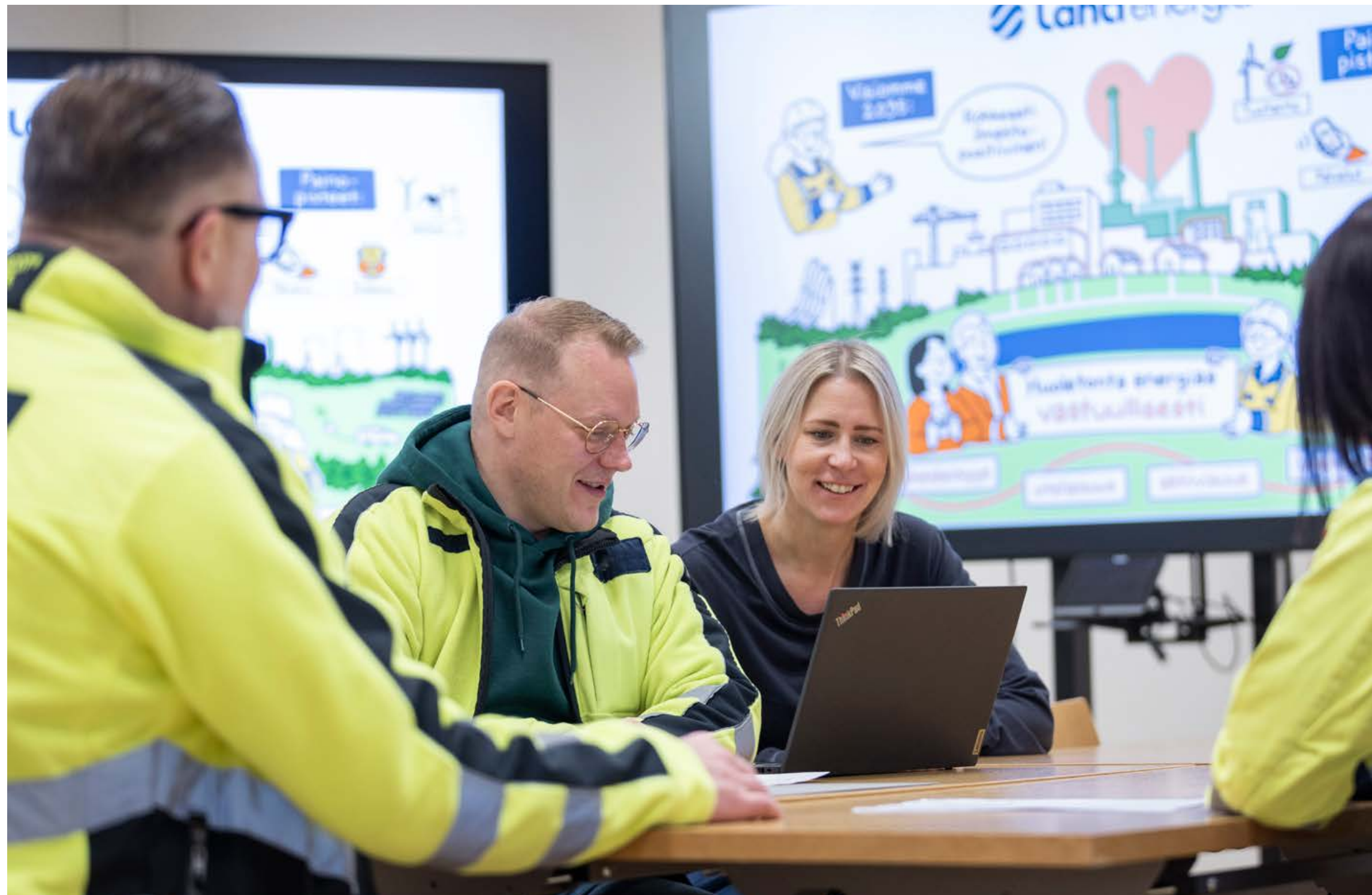
Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien huomioiminen hallinto-, johto- ja valvontaelimissä

Hallinto-, johto- ja valvontaelimille vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien näkemyksistä ja eduista viestitään yrityksen kestävyteen liittyvien vaikutusten osalta kuukausittain toimitusjohtajan katsauksessa (hallitus). Johtoryhmälle vastaavista asioista viestitään kuukausittain (johtoryhmä)

kuukauden toisessa kokouksessa. Jos kyseessä on päätöksen teon ja toiminnallistamisen kannalta kriittinen asia, siitä voidaan keskustella ja tehdä päätöksiä myös kuukauden ensimmäisessä kokouksessa. Päätösten teossa jokaisella hallituksen ja johtoryhmän jäsenellä on velvollisuus punnita käsiteltävää asiaa päätöksenteossaan niin ympäristöön ja ilmastoon, ihmisiin ja hyvää hallintotapaa kuin talouteen liittyvistä kulsista.

Olellaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet, joita hallinto-, johto- ja valvontaelimet tai niiden asiaankuuluvat komiteat ovat käsitelleet raportointikauden aikana

Taulukossa 8 on esitetty yhtiön hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitetut ja niiden käsittelemät olellaiset tiedot vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kannalta raportointikauden aikana.

Käsiteltävä olellainen tieto ja ajankohta	Käsittelijä	Esittelijä
Vastuullisuusohjelma, versio 1 (tammikuu 2024)	Johtoryhmä, tarkastusvaliokunta, hallitus	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
Kestävyys selvitys 2023 (helmimaaliskuu 2024)	Johtoryhmä, tarkastusvaliokunta, hallitus	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
IRO-analyysi	Johtoryhmä	Vastuullisuuden projektipäällikkö
Kestävyysraportin 2024 rakenne, DMA-prosessi ja IRO-analyysi, tietojen validointi kestävyysraporttiin (ulkoisen varmuksen rakentaminen)	Tarkastusvaliokunta	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
Sidosryhmien kuuleminen ja yhtiön vastuullisuus peilattuna ISO 14001 ja ISO 45001 -standardeihin	Ulkoisen auditoija, johtoryhmä	Ympäristöpäällikkö, vastuullisuuden projektipäällikkö ja viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
Vastuullisuusohjelma, versio 2 rakenne ja status	Johtoryhmä, tarkastusvaliokunta, hallitus	Toimitusjohtaja ja viestintä- ja vastuullisuusjohtaja

Taulukko 8. Yhtiön hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitetut ja niiden käsittelemät olellaiset tiedot vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kannalta raportointikauden aikana.

Hallintoelimien toimien tuloksellisuuden seuranta ja kestävyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin

Lahten kaupungin ohjeen Hyvä hallinto- ja johtamistapa Lahti-konsernissa mukaan koko henkilöstön tulee olla mukana tulospalkkiojärjestelmän piirissä, jos toimitusjohtajalla on käytössä tulospalkkiomalli. Lahti Energian palkitsemispolitiikka on esitetty yhtiön verkkosivuilla. Lahti Energia -konsernin koko henkilöstölle on käytössä kannustepalkkiomalli, jossa jokaiselle henkilölle sovitaan koko konsernin yhteinen tavoite, tiimin tavoitteita ja henkilökohtaisia vuositavoitteita. Säännöllisellä seurannalla yhtiö pyrkii varmistamaan, että palkitsemisjärjestelmät ovat oikeudenmukaisia ja kannustavat pitkän aikavälin menestykseen. Lahti Energiassa ei ole tehty ja julkaistu julkisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/36/EY9 vaadittua palkitsemisraporttia.

Lahti Energia -konsernissa (Lahti Energia Oy ja sen kokonaan omistama Lahti Energia Sähköverkko Oy) palkitsemisjärjestelmien kehittäminen on yhtiön hallituksen vastuulla. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain palkitsemis- summat. Toimitusjohtajan tulospalkkio ei saa ylittää kahden kuukauden vastaavaa palkkaa, ja tulospalkkiokriteereiden on oltava niin haastavia, että neljän vuoden tulospalkkion keskiarvo ei ylitä keskimääräistä yhden kuukauden palkkaa.

Organisaation toiminnan seuranta tehdään liiketoiminnoissa, jotka puolestaan raportoivat asiasta johtoryhmälle. Hallitus kuulee strategisen vuosikellon mukaisesti neljännesvuosittain liiketoimintojen ja konsernipalveluiden tuloksista. Hallitus käsittelee kuukausittain liiketoimintojen avaintavoitteiden raportin. Vuonna 2024 avaintavoitteissa oli muun muassa kestävyysraportoinnin ja taksonomiakelpoisuuden edistäminen. Lisäksi hallituksella on mahdollisuus seurata median uutisointia Lahti Energian asioista mediaseurantapalvelun avulla. Mediaseuranta toteutetaan hallitusjäsenille päivittäin sähköpostipalveluna.

Kannustepalkkion tarkoituksena on edistää erityisesti strategian toteuttamiseen tarvittavia toimia. Kriteerien tulee olla tarpeeksi haastavia. Vuonna 2024 kaikilla lahtienergialaisilla oli yhteinen konsernin tapaturmataajuuteen liittyvä turvallisuustavoite. Tavoite on myös osa konsernin vastuullisuusohjelmaa vuosina 2024–2028. Aikaisempina vuosina on ollut myös ympäristöön liittyviä yhteisiä tavoitteita, jotta yhtiön toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään.

Yhtiöllä on myös vuodesta 1993 lähtien ollut käytössä henkilöstön omistama henkilöstörahasa, johon konserni maksaa positiivisesta taloudellisesta onnistumisesta voittopalkkion, jos hallituksen asettama taloudellinen tavoite toteutuu. Henkilöstörahasen osuus vuosittaisesta palkitsemisesta on enimmillään viisi prosenttia konsernin vuosittaisesta palkkasummasta.

Tilikaudella 2024 tulospalkkiot määräytyivät tilikauden 2023 tulosten perusteella eikä

henkilöstörahasaon maksettu mitään. Kannustepalkkiot maksettiin jokaiselle sen mukaan, miten vuositavoitteiden saavuttamisessa oli onnistuttu. Kestävyteen liittyvä palkkion (nolla tapaturmaa) osuus henkilön tavoitteesta vuonna 2024 oli 10 prosenttia.

Lahti Energian hallitus käsittelee ja hyväksyy konsernin kannustinjärjestelmän vuosittain.

Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista

Lahti Energian johdossa tunnustetaan, että tehdessämme liiketoimintapäätöksiä niiden vaikutukset kestävyyskysymyksiin, ihmisoikeuksiin, ilmastonmuutokseen ja ympäristöön on tarkasteltava lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Due diligence -prosessilla varmistamme, että kestävä toimintaamme koskeva huolellisuusvelvoite täyttyy. Asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta toiminnassamme huolehdimme johtoryhmätyöskentelyssä kirjaamalla ja käsittelemällä liiketoiminnan riskit ja mahdollisuudet sekä vaikutukset myös kestävyyskulmasta. Johtoryhmän aineistot ja muistiot dokumentoidaan ja tallennetaan järjestelmään. Kerromme julkisesti viestintäkanavissamme asiakkaisiin ja muihin sidosryhmiimme kohdistuvista merkittävimmistä mahdollisista haittavaikutuksista, jotka liittyvät toimintoihimme ja arvoketjuumme. Lisäksi kerromme toteuttamistamme toimista ja tekemisestämme mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai

poistamiseksi. Kerromme myös näiden toimien tuloksista.

Käsitlemme vastuullisuuden (ESG) asioita kuukausittain konsernin johtoryhmässä osana liiketoiminnan toteuttamista. Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja raportoi muun muassa CSR:n mukaiseen raportointiin liittyvistä toimista sekä siitä, miten konsernin vastuullisuusohjelman 2024–2028 käynnissä olevalle vuodelle sovituissa asioissa edistymme. Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja raportoi hallitukselle vastuullisuusohjelmassa edistymisestä puolivuositteittäin. Näin varmistamme hallituksen tiedot käynnissä olevista asioista sekä annamme mahdollisuuden kysyä ja ohjata tarvittaessa tekemisen suuntaa. Lisäksi keväisin tarkastelemme vastuullisuusohjelman tavoitteita ja mittareita sekä teemme tarvittaessa korjaavia toimia. Toimenpiteitä seuraamme johtoryhmässä kuukausittain ja hallituksessa niiden etenemistä tarkastellaan puolivuositteittäin.

Varmistaaksemme sidosryhmiemme näkemyksen huomioimisen toiminnassamme teemme vuosittain alkuvuodesta asiakaskokemuskyselyn, jossa kuulemme laajasti asiakkaidemme näkemyksiä liiketoiminnastamme. Kyselyyn kuuluu vuodesta 2024 alkaen kestävyteen liittyviä kysymyksiä. Vuonna 2025 kyselyssä kestävyysasioiden osuutta laajennetaan. Tavoitteena on säilyttää kyselyt samansisältöisinä vuosittain ja saada näin vertailukelpoista dataa.

Taulukossa 9 on kerrottu tämän kestävyysraportin kohdat, joissa on kuvattu due diligence -prosessin toteuttamista organisaatiossamme.

Due diligence -prosessin keskeiset osatekijät	Kohdat kestävyysraportissa
a) Due diligence -prosessin sisällyttäminen hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin	Yleiset tiedot: Hallituksen valiokunnat, toimitusjohtaja ja johtoryhmä
b) Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa	Sidosryhmät ja niiden merkitys olennaisuuden arviointiprosessien kannalta
c) Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi	Kaksoisolennaisuusanalyysi, IRO-analyysi
d) Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi	Kestävyysraportin yleiset laatimisperusteet, Vastuullisuusohjelma, kunkin aihealueen kohdalla
e) Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintä	Hallinto

Taulukko 9. Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnissa

Kestävyteen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseen sekä niiden olennaisuuden arviointiin käytämme yhtiön riskienhallintaprosessia. Kestävyysraportoinnissa noudatamme konsernitason lakisääteisen raportoinnin, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteita ja prosesseja. Kestävyysraportoinnin sisäinen valvonta perustuu riskien tunnistamiseen, analysointiin ja valvonnan kohdistamiseen olennaisimpiin asioihin. Vuonna 2024 sidosryhmien kuuleminen ja osallistaminen oli niin sisäisen kuin ulkoisen auditoinnin seurannan kohteena ISO 45001 ja ISO 14001

-johtamisjärjestelmissä. Ulkoisesta auditoinnista vastaa DNV. Auditoinneissa ei havaittu poikkeamia, mutta ulkoisessa auditoinnissa tuli havaintoja ja kehitysmahdollisuuksia. Myös sisäisessä auditoinnissa tunnistettiin kehitysmahdollisuuksia.

Hallitus huolehtii siitä, että konsernissamme on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja että seuraamme niiden kattavuutta. Johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Tämä koskee myös kestävyysraportointia. Lahti Energian johto arvioi vuosittain strategiset ja operatiiviset riskit. Vuonna 2024 myös kestävyteen liittyvät olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet.

Yhtiön tilinpäätös ja toimintakertomus, joka tulee jatkossa vuodesta 2025 alkaen sisältämään kestävyysraportin, sisältävät arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Lisäksi sidosryhmille tehtävässä viestinnässä kuvaamme liiketoimintaan liittyviä merkittäviä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa esimerkiksi asiakashintoihin.

Käytössä oleva riskinarviointimalli ja riskien priorisointimenetelmä

Toimintokohtaisen riskienhallintaprosessin tavoitteena on yhtenäistää toimintatapoja ja tehdä riskien tunnistamisesta, käsittelystä ja seurannasta säännöllinen osa kaikkien Lahti Energian toimintojen tekemistä. Vakiodulla riskimatriisilla sekä yhtenäisillä arviointi-, luokittelu- ja käsittelymalleilla mahdollistetaan eri toiminnoissa tunnistettujen riskien keskinäinen arviointikelpoisuus ja seuranta konsernitason tasolla.

Lahti Energian riskienhallintakonsepti perustuu ISO 3100 -standardiin. Liiketoiminnoissa tunnistettuja riskejä peilataan kulloinkin voimassa olevaan riskikriteeristöön, ja niiden vaikutuksia arvioidaan ennalta määritellyn asteikon mukaisesti. Riskin suuruutta arvioidessa ja riskitasoa määriteltäessä arvioidaan riskin vaikutusta suhteessa sen todennäköisyyteen. Riskitasoa määriteltäessä riskin vaikutuksilla tai seurauksilla on toteutumistodennäköisyyttä suurempi painoarvo.

Riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan havainnot esitetään auditointiraportissa. Raportit tallennetaan toimintajärjestelmään, johon kaikilla lahtienergialaisilla on pääsy. Havainnoista ja kehitysmahdollisuuksista määritetään tehtävät vastuuhenkilöineen, ja niiden toteutumista seurataan auditoinnin koordinoitavastaavan toimesta. Auditoinnin tulokset käsitellään vuosittain johdon katselmuksessa ja tarkastusvaliokunnassa.

Riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan tuloksista raportoidaan säännöllisesti hallinto-, johto- ja valvontaelimille

Raportointisyklistä on kerrottu tarkemmin kohdassa Sisäinen valvonta ja riskien hallinta tällä sivulla sekä toimintakertomuksessa sivulla 109.

Johtoryhmä valvoo, että konsernin toiminta on arvojen ja eettisten toimintaohjeiden mukaista ja että konsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat riittävällä tasolla. Kukin johtoryhmän jäsen vastaa oman vastualueensa päivittäisestä toiminnasta ja sitä koskevien operatiivisten päätösten toteutuksesta.

Johtoryhmä sekä tarkastusvaliokunta seuraavat säännöllisesti auditointien etenemistä sekä tarkastushavaintojen ja kehittämismahdollisuuksien toteuttamista. Näistä raportoidaan myös hallitukselle.

Kokonaisturvallisuus ja yksityisyyden suoja

Kyberturvallisuus

Kyberturvallisuus on tunnistettu IRO-analyysissä olennaisena aiheena ESRS-standardien ulkopuolelta. Raportoimme kokonaisturvallisuudesta soveltaen GRI-standardien raportointiperiaatteita silloin, kun ESRS ei kata aiheita.

Toimintaamme ohjaavat tietoturva- ja tietosuojapolitiikka sekä tietoturvastrategia. Kyberturvallisuuden parantaminen on olennainen osa kaikkea toimintaamme, jotta voimme vähentää muuttuvan maailmantilanteen ja erilaisten uhkien aiheuttamia riskejä. Tavoitteenamme on jatkuvasti parantaa varautumistamme ja siten varmistaa kaikissa oloissa toimintakykymme sekä sähköisen ja lämmön jakelu ja tuotanto toiminta-alueellamme.

Alkuvuodesta valmistui kuiluanalyysi, joka liittyy NIS2-direktiiviin (EU 2022/2555), CER-direktiiviin eli kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annettuun direktiiviin (EU 2022/2557) ja ISO 27001 -standardiin. Analyysiin liittyvä fyysisten toimintojen auditointi tehtiin Kymijärven voimalaitosalueella syksyllä. Auditoinnissa tarkasteltiin muun muassa kulunvalvonnan hallintaa, palo- ja pelastustoimintaa, vartiointijärjestelyitä, kaapeloinnin turvallisuutta sekä turvallisen työskentelyn ohjeistuksia. NIS2- ja ISO 27001 -kuiluanalyysien perusteella löydetyt poikkeamat korjataan. Suunnitelmissamme on esimerkiksi kehittää kyberturvakoulutusta

niin, että kykenemme mittaamaan koulutuksen vaikuttavuutta. ICT-toiminto käy myös läpi riskienhallinnassaan sellaisia hyökkäysvektoreita, joita voitaisiin käyttää Lahti Energiaa vastaan ja pyrkii vähentämään tällaisten riskien vaikutusta. Turvallisuussyistä emme raportoi löydöksistä tarkemmalla tasolla.

Kyberturvallisuuden kehittäminen lähtee ihmisistä

Hallituksen ja johtoryhmän jäseniä osallistui NIS2-direktiivikoulutukseen syksyllä 2024. Kaikki johtoryhmän jäsenet osallistuivat koulutukseen. Hallituksesta osallistui 9 henkilöä, ja osallistumisprosentti oli 82. Liiketoimintojen johtotiimit koulutetaan loppuvuodesta 2024 alkaen. Lisäksi koko henkilökunnalle annetaan koulutusta tietoisuutyyppisesti keskeisistä NIS2-vaatimuksista. Turvallisuussyistä emme raportoi koulutustietoja tarkemmalla tasolla.

Tietosuoja- ja tietoturvahavainnot käsitellään tapauksen mukaan ICT-päällikön, tietosuoja-, kyberturvaryhmän tai asianomistajan kanssa. Havainnoista ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin ja selvitetään juurisyy tapauksen vakavuuden mukaan. Kehitämme poikkeamahallinnan prosessikuvauksia vuonna 2025.

Asiakkaiden yksityisyydensuoja

Asiakkaiden yksityisyydensuoja on raportoitu GRI-418:n mukaisesti. Asiakkaiden yksityisyydensuojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien vahvistettujen tapausten ja valitusten lukumäärä oli nolla. Tietosuojatyötämme toteuttaa ja kehittää tietosuojaryhmä tietosuojavastaavan

johdolla. Lahti Energialla on rekistereissään huomattava määrä asiakastietoa ja myös oman henkilöstön henkilötietoja. Siksi on tärkeää suorittaa tietosuojaan liittyvät toimenpiteet hyvin ja lain vaatimusten mukaisesti.

Koulutamme henkilöstöämme tarkoitukseen laaditun verkkoperehdytyksen avulla, joka on koko henkilöstölle pakollinen. Koulutus on laadittu kahdella eri laajuudella, jolloin henkilötietoja työssään vähän tai ei-ollenkaan käsittelevät saavat lyhyemmän koulutuksen kuin henkilöt, jotka käsittelevät henkilötietoja säännöllisesti. Koulutus uusitaan kahden vuoden välein. Lahti Energia hyödyntää tietosuojatyössään myös ulkopuolista kumppania varmistaakseen ajan tasalla pysymisen varsin nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Oma henkilöstömme kirjaa sähköiseen järjestelmään tietosuojaan liittyvät havainnot,

ja ne tulevat tietosuojaryhmän käsittelyyn. Mahdollisten tietoturvaloukkauksien osalta käsittely alkaa välittömästi, jotta tarvittavat korjaavat toimenpiteet saadaan alkuun ja toteutettua mahdollisimman pian ja arvioitua raportointitarve viranomaiselle.

Viimeisen kolmen vuoden aikana ei tietoon ole tullut niin vakavia tietosuojaloukkauksia, joissa raportointikynnys tietosuojavaltuutetulle ylittyisi. Ilmoitetut loukkaukset ovat pääsääntöisesti olleet 1–2 rekisteröityä koskevia tapahtumia, joissa toinen asiakas on saanut toiselle asiakkaalle tarkoitetun, toisen asiakkaan henkilötietoja sisältävän kirjeen tai sähköisen viestin. Ilmoittaja on joko omatoimisesti tai ohjeistettuna hävittänyt saamansa kirjeen tai viestin. Loukkauksissa ei ole levinnyt arkaluonteisia tietoja. Tietosuojahavainnot, -loukkaukset ja rekisteröityjen pyynnöt on esitetty taulukossa 10.

	2024	2023	2022
Tietosuojahavainnot	7	13	4
Lievät tietosuojaloukkaukset	11	14	7
Tietosuojaviranomaiselle raportoidut loukkaukset	0	0	0
Rekisteröityjen pyynnöt	2	1	1

Taulukko 10. Tietosuojahavainnot, -loukkaukset ja rekisteröityjen pyynnöt.

Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju

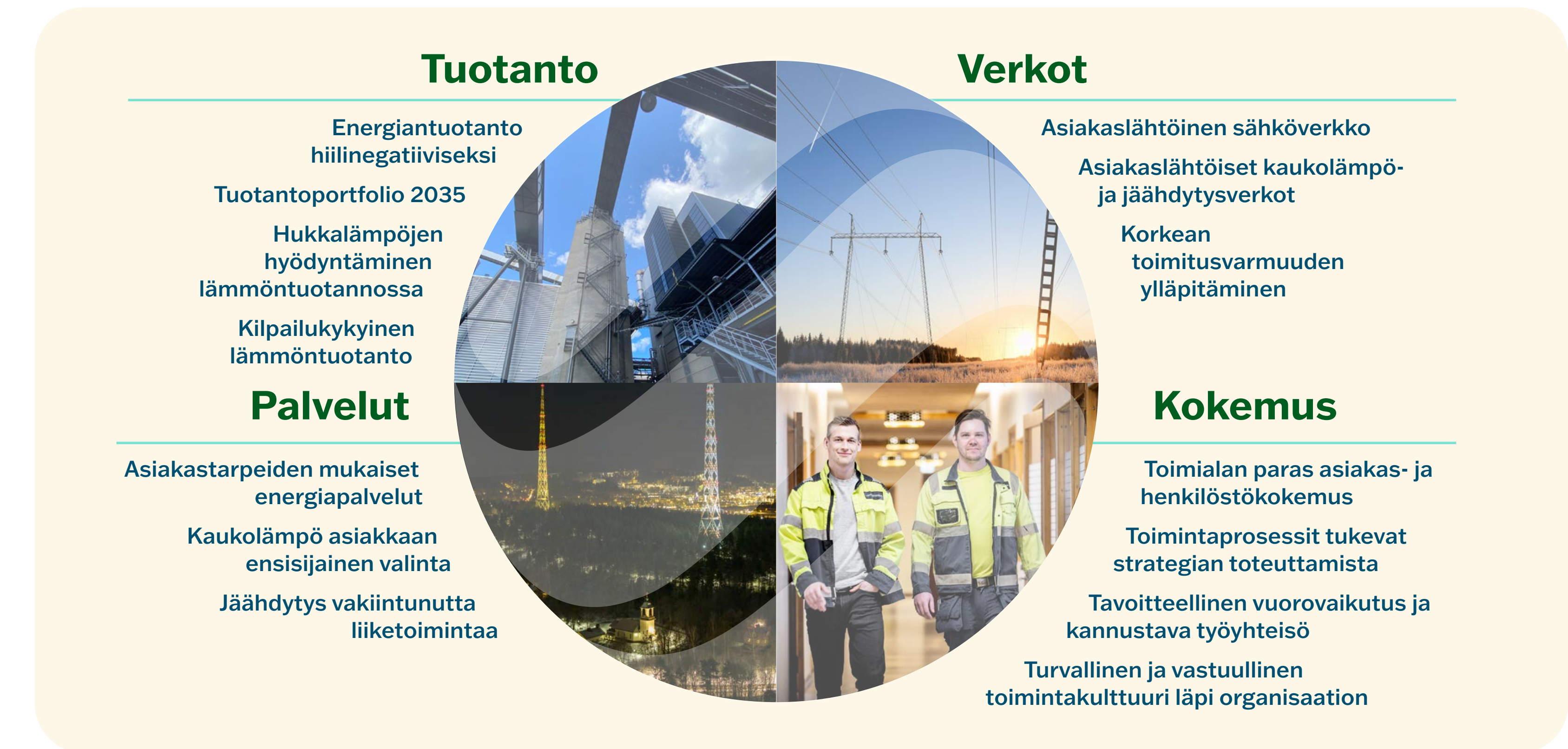
Strategiakautemme on viisivuotinen. Käynnissä on kausi 2021–2025. Strategiset painopisteemme ja avaintavoittemme on esitetty kuvassa 8. Painopisteet Tuotanto, Verkot, Palvelut ja Kokemus ovat perusta visiomme 2035 rakentamisessa sekä kestäväen kehityksen työssämme.

Lahti Energian liiketoiminta-alueet ovat sähkön jakeluverkkoliiketoiminta, kaukolämpö, sähkön tuotanto ja tukkumyynti sekä energiapalvelut.

Eri kanavista saatu asiakaspalaute, kuten johtoryhmän jäsenten, asiakkuuspäälliköiden ja asiakaspalvelun, saama palaute asiakas- ja muista sidosryhmätilaisuuksista ja -tapaamisista tuodaan osaksi vuosittaista vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet -tarkastelua (IRO-analyysiä), vastuullisuustyötä ja -kestävyyseraportointia.

Strategian työstössä otamme huomioon sidosryhmien edut ja näkemykset. Esimerkiksi vuoden 2024 osalta sidosryhmädata on otettu osaksi olennaisuusanalyysiä huomioimalla sidosryhmiltä kysytyt kestävyysasiat (erillinen kysymyslomake, kysely toteutettu vuonna 2024 tammi-helmikuussa) ja niille annetut painoarvot asteikolla 1–5.

IRO-analyysi tarkastellaan vuosittain johdon ja asiantuntijoiden työpajassa keväisin, ja se huomioidaan myös strategian työstämisessä osana riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista. IRO-analyysi työstetään perusteellisesti kolmen vuoden välein tai tarvittaessa esimerkiksi toimintaympäristön muuttuessa ja sidosryhmien näkemysten muuttuessa (sidosryhmien näkemysten tarkempi kartoitus tehdään kolmen vuoden välein).

Kuva 8. Strategiset painopistealueemme 2021–2025.

Strategian ja liiketoimintamallin vuorovaikutus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kanssa sekä tapa, jolla niitä käsittelemme

Riskien ja niiden vaikutusten hallinta on osa johtamisjärjestelmäämme ja sisäistä valvontaa. Se tukee konsernin liiketoiminnan strategista ohjausta ja organisaation

johtamista tunnistamalla ja hallitsemalla systemaattisesti organisaatioon vaikuttavia tapahtumia. Riskienhallinnan prosessilla kielteisiä vaikutuksia aiheuttavat riskit pyrimme pitämään hallittuina ja myönteisten tapahtumien synnyttämät mahdollisuudet hyödynnämme toimintamme kehittämisessä. Käytössämme oleva riskienhallintakonsepti perustuu ISO 3100-standardiin. Siinä kuvataan kokonaisvaltaisen

riskienhallinnan tavoitteet, toimintatapa, vastuut ja raportointi Lahti Energia konsernissa. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus kaikissa tilanteissa, huolehtia energian toimitusvarmuudesta sekä turvata konsernin arvo ja kasvattaa sitä vastuullisesti ja pitkäjänteisesti.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet on määritelty konsernissa ja että niiden kattavuutta seurataan. Johdon vastuulla on, että konsernissa on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Johto arvioi puolivuositain strategiavuosikellon mukaisesti strategiset ja operatiiviset riskit. Jatkuvan kehittämisen mallilla varmistamme, että riskienhallinta rakentuu osaksi johtamista ja toimintaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi toimintaamme. Erikseen määritetyt riskienhallintaan tähtäävät politiikat on määritetty merkittävimpiä liiketoimintariskejä omaaville energiakaupalle ja rahoitukselle. Lisäksi Lahden kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa Lahti Energian taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

Yhtiön toimintakertomus sisältää arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä (sivulla 109). Lisäksi kerromme arjen sidosryhmäviestinnässämme liiketoimintaan liittyviä merkittäviä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa esimerkiksi asiakashintoihin.

Strategiset riskit ja niiden käsittely

Lahti Energia -konsernin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät valittujen tuotantomuotojen tulevaisuuden regulaatioon (energia- ja ympäristöpoliittiset riskit) sekä asiakkaiden energiatehokkuustoimien tai energia-alan

kilpailun aiheuttamaan asiakaskatoon tai tuottojen laskuun. Riskejä hallitaan viranomaisyhteistyöllä ja edunvalvonnalla, osallistamalla tutkimus- ja kehityshankkeisiin, monipuolistamalla tuotantoportfoliota sekä kehittämällä tuotteita ja palveluita asiakastarpeita ja kysyntää vastaavaksi. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyteen liittyvät riskit.

Ulkoiset riskit ja niiden käsittely

Liiketoiminnan merkittävät riskit liittyvät (1) sähköverkkotoiminnan regulaatioon, (2) tuotannossa tarvittavien polttoaineiden ja komponenttien saatavuuteen, hinnoitteluun sekä kestävyteen (ilmasto ja ympäristö), (3) sähkömarkkinoiden kasvaneeseen volatilitettiin sekä (4) rahoitusriskeihin.

- 1 Sähköjakelutoiminta on luvanvaraista ja vahvasti reguloitua. Regulaatiossa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoiminnan kannattavuuteen. Vuosittain vaihtuvana tekijänä on tuottoasteen muuttuminen yleisen korkokehityksen mukaisesti. Regulaatorisriskiä hallitaan yhteiskunnallisella vaikuttamisella ja edunvalvonnalla.
- 2 Polttoaineiden saatavuus ja hinnannousu vaikuttavat suoraan yhtiön energiantuotannon kannattavuuteen. Muiden komponenttien saatavuus voi puolestaan heijastua tuotantolaitosten käytettävyyteen tai energian siirron häiriöttömyyteen, joilla on myös taloudellisia vaikutuksia. Kriittisissä materiaalihankinnoissa hallitsemme riskejä

riittävällä ennakkoinnilla, varastonhallinnalla, polttoainehankinnan toimitusketjujen hallinnalla ja sopimuksin. Kestävyyteen liittyviä riskejä pyrimme vähentämään tuotantotapoja monipuolistamalla, esimerkiksi sähkökattiloilla ja kaukolämpöakuilla.

- 3 Sähkömarkkinoiden voimakas hintavaihtelu, tuotantovolyymiriski ja profiiliriski sähkön tuotannossa haastavat sähköntuotannon kannattavuutta ja ennustettavuutta. Energiakaupan riskeiltä suojaudumme muun muassa hankinta- ja johdannaisopimuksin. Sähkömarkkinoiden hintatason voimakas nousu voi aiheuttaa vakuustarpeiden nostoa osittain omistamassamme sähkön vähittäismyyntiyhtiössä (taloudellinen riski, sopimusriski). Hintatason voimakas lasku voi puolestaan realisoida merkittäviin osuusvoimasijoituksiin liittyvän investointiriskin. Suojaudumme riskeiltä huolehtimalla, ettei mahdollinen menetettävä hankkeeseen sitoutunut pääoma tai muut realisoituvat vastuut ole liian suuria konsernin omaan taloudelliseen asemaan ja maksuvalmiuteen nähden. Osakkeiden tasearvostusta seurataan vähintään vuosittain, ja omistajaohjausta tehdään aktiivisesti hallitustyön tai muiden hallintoelimien kautta.
- 4 Rahoitusriskeissä korostuvat korkoriski ja likviditeettiriski. Markkinakorkomuutokset aiheuttavat epävarmuutta rahoituslainojen kassavirroissa. Likviditeettiriski puolestaan voi vaikuttaa lainojen jälleerahoituksen kautta yhtiön maksuvalmiuteen. Yhtiön rahoituspolitiikassa olemme määritelleet

ohjeet pääomarakenteen hallintaan, lainanoton periaatteisiin, jälleerahoitusriskin huomioimiseen, likviditeetin hallintaan ja korkoriskien hallintaan.

Sisäiset riskit ja niiden käsittely

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät (1) tuotannon keskeytymisestä tai energian jakeluhäiriöistä aiheutuviin taloudellisiin riskeihin sekä (2) ympäristö- ja turvallisuusriskeihin.

- 1 Operatiivisia riskejä laitoksilla ja jakeluverkoissa hallitsemme muun muassa laitteistojen ja verkkojen ennakoivalla kunnossapidolla, valvonnalla, korjausvalmiuden ylläpidolla ja kouluttamalla henkilöstöämme. Yhtiöllä on myös omaisuus- ja keskeytysvakuutukset kaikille olennaisille omaisuserille.
- 2 Lahti Energialla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä ISO 14001 sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001, joiden avulla huolehdimme toimintamme ympäristö- ja turvallisuusasioiden asianmukaisuudesta. Johtamisjärjestelmät huomioivat myös yhä enemmän vastuullisuus- ja kestävyysasioita. Arvioimme säännöllisesti johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta sekä sisäisen että ulkopuolisen auditoijan toimesta ja sisällytämme vastuullisuuskäytäntöjä johtamisjärjestelmiimme. Sisäinen auditointi on osa Lahti Energian riskienhallintaa.

Kuvaus merkittävistä tuoteryhmistä ja tarjottavista palveluista, merkittävistä markkinoista sekä asiakasryhmistä

Lahti Energian merkittävin tuote on kaukolämpö. Uusi kasvava tuote on kaukojäähdytys. Lisäksi teemme yritysasiakkaille energiaratkaisuja ja asiakaslaitoksia. Omana liiketoimintanaan on Reiot-palvelu. Kaukolämmön lisäpalveluja ovat lämmönjakokeskus avaimet käteen -palveluna sekä katsastus- ja huoltopalvelu.

Tuotteemme ja palvelumme tehdään paikallisesti Suomessa, Lahdessa. Työsuhteisten työntekijöiden tiedot on raportoitu S1-osiossa. Kaikki työntekijämme ovat Suomessa. Lahti Energialla ei ole toimintaa ulkomailla.

Tuotteista ja palveluista saatavat kokonaistulot on esitetty konsernituloslaskelmassa sivulla 113. Tulojen jakautuminen merkittävien ESRS-alojen mukaan sekä luettelo muista merkittävistä ESRS-aloista, kuten konsernin sisäisiä tuloja tuottavista toimista, joissa yritys kehittää merkittävää toimintaa tai joissa sillä on tai voi olla yhteys olennaisesti vaikutuksiin, on esitetty tilinpäätöksessä sivulla 112.

Emme ole tunnistanee materiaaleja, tuotteita ja palveluita, joita tuotamme ja jotka olisi kielletty Suomen markkinassa, jossa toimimme.

Emme toimi fossiilisten polttoaineiden tuotannon alalla. Tulot fossiilisten polttoaineiden tuotannosta (hiili, öljy ja kaasu) on esitetty taulukossa 11. Käytämme huipputehoaikoina lämmön tuotannossamme maakaasua ja öljyä, joka toimii tarvittaessa myös varavoimana. Energiantuotannon polttoaineiden jakautuminen on kerrottu tässä raportissa sivulla 51.

Tulot	€
Hiilestä	0
Öljystä	0
Kaasusta	0
Tulot taksonomiaan liittyvistä fossiilisiin kaasuihin liittyvistä taloudellisista toiminnoista	-

Taulukko 11. Tulot fossiilisten polttoaineiden tuotannon (hiili, öljy ja kaasu) alalta.

Tulot taksonomiaan liittyvistä fossiilisiin kaasuihin liittyvistä taloudellisista toiminnoista

Teemme taksonomiaselvityksen vuonna 2025 ja raportoimme tämän kohdan vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoin.

Kuvaus merkittävistä tuote- ja palveluryhmiä, asiakasluokkia, maantieteellisiä alueita ja suhteita sidosryhmiin koskevista kestävyyteen liittyvistä tavoitteista

Lahti Energian yritysasiakkaat ovat tuoneet kyselyissä ja keskusteluissa esiin tarpeensa vähentää omia kasvihuonekaasupäästöjään, jotka syntyvät hankitusta energiasta. Tavoitteenamme on selvittää mahdollisuuksia vähentää nykyisestään polttamiseen perustuvaa energiantuotantoa ja lisätä esimerkiksi sähkökattiloilla ja kaukolämpöakuilla tuotettavan energian osuutta.

Toimittajien ja alihankkijoiden kestävyyteen liittyviä tavoitteita on avattu Lahti Energian vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteissa verkkosivuillamme. Toimittajien ja alihankkijoiden tulee sitoutua noudattamaan toiminnassaan ympäristö-, sosiaalista ja hallinnollista vastuuta. Lisäksi toimittajan tulee tehdä yhteistyötä Lahti Energian kanssa kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden saavuttamiseksi ja energiatehokkuuden edistämiseksi toiminnassaan. Velvoitteet on lanseerattu vuonna 2023, ja niitä jalkautetaan arvoketjuun vaiheittain.

Strategian osat, jotka liittyvät tai vaikuttavat kestävyyseikkoihin

Kaikki strategiset painopisteemme läpileikkaavat kestävyyteen (ESG) liittyviä seikkoja. Tuotantomme kestävyyttä kehitämme selvittämällä keinoja vähentää polttamiseen perustuvaa tuotantoa samanaikaisesti pitämällä taloutemme kestäväällä pohjalla. Verkoissa panostamme esimerkiksi verkostohäviöiden pienentämiseen ja toimintavarmuuteen. Palveluissa kehitämme asiakkaillemme energiatehokkaita kiertotalouden ratkaisuja asiakastarpeet edellä. Kokemuksessa panostamme henkilöstömme työympäristöön ja hyvinvointiin esimerkiksi suunnittelemalla ja uudistamalla tila- ja toimitilaratkaisuja. Käynnistimme vuoden 2024 lopussa valvomouudistuksen sekä toimitilojen uudistusprojektit.

Luettelo liiketoiminnan kannalta merkittävistä ESRS-aloista

Olemme tunnistanee liiketoimintamme kannalta merkittävät ESRS-alat IRO-analyyysissämme.

Näiden vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet on raportoitu taulukossa 4 sivulla 20.

Arvoketjumme

Arvoketjumme on kuvattu kuvassa 9 sivulla 35. Lahti Energian asema arvoketjussa on peruspalvelun tuottaja, energian tuotannossa ja toimittamisessa asiakkaidensa käyttöön. Yritysasiakkaille lisäarvoa syntyy kiertotalouden ratkaisujen tekemisestä ja ylläpidosta sekä pienlaitosten toiminnasta. Yhtiön tehtävänä on tuottaa myös osinkoja omistajalleen Lahden kaupungille ja sitä kautta hyvinvointia kaupungin asukkaille. Arvoketjussamme omaisuudenhallinta, joka koostuu muun muassa tuotantolaitoksista, verkoista, tiloista ja toimitiloista, luovat arvoa niin omistajalle kuin asiakkaille ja Lahden seudun asukkaille.

Olemme kuvanneet keskeiset prosessimme vuonna 2023–2024 ERP-toimintajärjestelmä-hankkeessamme. Tämän työn pohjalta kehitämme toimintaamme kohti prosessimaisempaa toimintamallia, jossa huomioimme vahvemmin myös laatuasiat. Olemme myös vieneet kestävyyteen liittyviä asioita, kuten keskeisten toimittajien ESG-selvitykset ja heidän ESG-itsearviointinsa, ERP-järjestelmään osaksi toimittajahallintaa.

Arvoketju

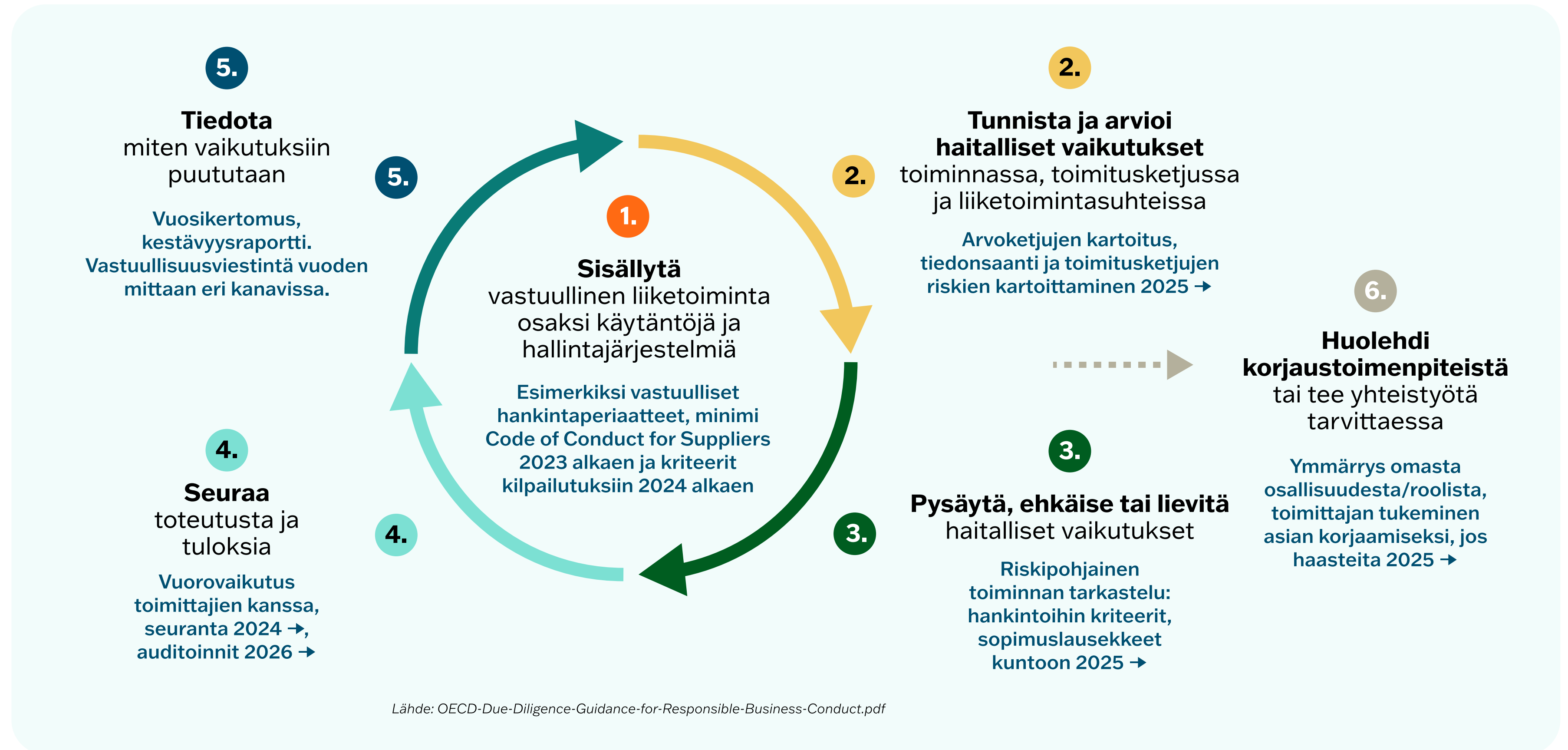
Kuva 9. Lahti Energian arvoketju.

Toimitusketjun vastuullisuustyön kehittyminen

Olemme aloittaneet toimitusketjun ja toimittajatietojen hallinnasta sekä niiden kehittämistä. Tätä työtä teemme vuosina 2024–2025. Tuloksena muodostuu toimittajien auditointiohjelma, johon sisältyvät kriteerit eri toimittajille. Näin muodostuneessa auditointiprosessissa valvomme ja kehitämme vuosittain alkuun yhteistyötämme tärkeimpien sopimustoimittajiemme kanssa. Laajennamme vaiheittain toimintaa muihinkin toimittajiimme.

Toimittajien ja alihankkijoiden vastuullisuusveloitteemme sitovat sopimustoimittajiamme toimimaan hyvien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti ja kehittämään toimintaansa. Edellytämme, että sopimustoimittajiamme sitoutuvat ohjeistukseen ja vastaavat myös omien alihankkijoidensa vastaavasta toiminnasta (kuva 10). Kaikilla organisaatiossamme on keskeinen rooli liiketoiminnan vastuullisuuden toteuttamisessa. Esimerkkinä tavoitteemme tuoda due diligence -hankintoihin.

Kuva 10. Kaikilla organisaatiossamme on keskeinen rooli liiketoiminnan vastuullisuuden toteuttamisessa. Esimerkkinä tavoitteemme tuoda due diligence -hankintoihin.

Vastuullisuuden vähimmäisveloitteet allekirjoitetaan osana toimittajien sopimuksen solmimista, ja seuraamme niiden noudattamista sopimuskauden ajan. Vuonna 2024 jatkoimme luonnon monimuotoisuusohjelmamme sekä siihen liittyvien toimenpiteiden suunnittelua ja työstöä tunnistaaksemme ja vähentääksemme toimintamme vaikutuksia luontoon ja pienentääksemme liiketoimintariskejä. Ohjelma koskee myös toimitusketjuamme. Aiheesta tarkemmin kohdassa Luonnon monimuotoisuus sivulla 60.

Hankintojemme ja kilpailutustemme perustana on erityisalojen hankintalain noudattaminen. Julkisten hankintojemme vaiheet sopimustietojen valmistelusta kilpailutukseen, valmiisiin sopimuksiin ja materiaalitulauksiin hoidamme sähköisessä hankintaprosessissa. Kohtelemme kilpailutuksissa toimittajia ja alihankkijoita tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Lahden kaupungin omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti tasatilanteessa painotamme hankinnoissamme paikallisuutta. Toimittajat ja alihankkijat näkevät avoimet julkiset kilpailutukset HILMA-verkkosivulta, josta tiedot välittyvät myös EU-tason TED-portaaliin.

Yhteistyössä yhteistyökumppaneidemme kanssa

Käytämme sopimuskumppaneita sekä voimalaitosten että kaukolämpö- ja sähköverkon rakentamisessa ja ylläpidossa. Urakoitsijat rakentavat ja ylläpitävät nykyaikaista, teknisten vaatimusten mukaista laadukasta energian

tuotantoa sekä sähkö- ja kaukolämpöverkkoa Lahdessa ja lähialueilla. Palvelutoimittajamme varmistavat riittävän kapasiteetin, osaamisen, työturvallisuuden ja ympäristön huomioimisen verkkojemme rakennus- ja kunnossapitotöiden valvonnassa.

Urakoitsijoiden turvallisuus

Lahti Energian työterveys- ja työturvallisuus-käytännöt (TTT) ulottuvat myös yhtiön sidosryhmiin, kuten urakoitsijoihin. Kaikista onnettomuuksista ja läheltä piti -tilanteista ilmoitetaan sähköiseen järjestelmäämme, minkä jälkeen tilanteet käsitellään ja tutkitaan sekä tehdään korjaavat toimenpiteet. Tavoitteena on, että mahdollinen onnettomuus jää yksittäiseksi ja että jatkossa ennaltaehkäisemme tulevat vaaratilanteet. Urakoitsijoiden turvallisuus on erityisen tärkeää Kymijärven voimalaitoksella työskenneltäessä sekä verkkojen kunnossapidossa. Silloin urakoitsijat huoltavat voimalaitosta sekä sähkö- ja kaukolämpöverkkoon kytkettyjä laitteita. Töitä tehdään usein myös öiseen tai pimeään aikaan asiakkaiden palveluiden katkojen minimoimiseksi.

Turvallisuus on toiminnassamme periaate, joka on tärkeä lähtökohta koko energia-alalla. Turvallisuuden on oltava osa myös jokaisen urakoitsijamme työntekijän toimintaa. Turvallisuus on arkipäivän käytännön asioita, missä oikeilla työmenetelmillä, asianmukaisilla varusteilla ja oikeilla vaate- ja kenkävalinnoilla vaikutetaan omaan ja muiden työturvallisuuteen joka päivä.

Sidosryhmien edut ja näkemykset

Toimimme vuorovaikutuksessa sidosryhmiemme kanssa. Sidosryhmäanalyysissämme olemme tunnistanee toimintamme kannalta keskeiset sidosryhmät (taulukko 12). Sidosryhmäksi on tunnistettu ryhmä tai henkilö, joka voi vaikuttaa toimintaamme tai on toimintamme vaikutuksen kohteena. Sidosryhmä on meille olennainen taloudellisen tavoitteemme (vaikutus toimintaamme) sekä kestävyystavoitteemme (vaikutuksen kohteena olon) kannalta. Kun sidosryhmä on tunnistettu, olemme seuraavaksi tunnistanee kyseisen sidosryhmän huolenaiheita ja priorisoineet sidosryhmät toimintamme kannalta.

Sidosryhmäanalyysi on tehty ensimmäisen kerran vuonna 2012, ja sitä on päivitetty noin

kolmen vuoden välein, viimeksi vuonna 2023. Sidosryhmäanalyysin päivittämisestä vastaa viestintä- ja vastuullisuus, joka on myös laatinut vuonna 2023 sidosryhmien analysointiprosessin konsernille. Prosessia on tarkennettu vuonna 2024. Sidosryhmien määrittelyn ja tarkastelun työpajoihin osallistuu johtoryhmä sekä heidän tiimiläisiensä. Tiedonkeruun (kuten tapaamiset, tapahtumat, kyselyt, tiedonjako viestintäkanavissa) ja analyysin tavoitteena saada kattava tieto liiketoiminnallemme sidosryhmiemme laajuudesta ja näkemyksistä sekä siitä, miten voimme vastata asiakkaiden ja muiden sidosryhmiemme tarpeisiin.

Hallinto-, johto- ja valvontaelimille vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien näkemyksistä ja eduista viestitään yrityksen kestävyteen liittyvien vaikutusten osalta kuukausittain toimitusjohtajan katsauksessa (hallitus) sekä puolivuositain vastuullisuusohjelman edistymisen seurannassa.

Sidosryhmä	Osallistaminen olennaisuusanalyysiin	Sidosryhmän etujen ja näkemysten huomioiminen (teemat)	Vuorovaikutuskanavat	Vaikutus yhtiön strategiaan, toimintaan ja liiketoimintamalliin
Henkilöstö, oma työvoima	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Henkilöstön edustajan haastattelu 	<ul style="list-style-type: none"> Työterveys- ja työturvallisuus Työolot ja muut työhön liittyvät oikeudet: työympäristön viihtyisyys, kannustava palkkaus, mielekkäät ja motivoivat työtehtävät, työpaikan pysyvyys, toimeentulon jatkuvuus, etuudet, työn joustavuus DEI: Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja mukaanottaminen Osaamisen kehittäminen, koulutukset, vaikutusmahdollisuudet omaan työhön, osallistumis- ja kehittymismahdollisuudet 	<ul style="list-style-type: none"> Kehitys- ja seurantakeskustelut Henkilöstöinfot ja -tapaamiset, työpajat Aloite- ja ilmoitusjärjestelmät, Työterveys- ja työturvallisuus (TTT) -kehitysryhmä Henkilöstö- ja pulssikyselyt Henkilöstöjuhlat ja virkistyspäivät Koulutukset ja perehdytykset Paikallinen sopiminen 	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullinen toimintatapa ja yrityskulttuuri Lakien ja ohjeiden noudattaminen ja sitoutuminen yhteisiin pelisääntöihin Sertifioidut työturvallisuuden johtamisjärjestelmät
Asiakkaat, kuluttajat ja loppukäyttäjät	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Yritysassiakkaiden edustajien haastattelut 	<ul style="list-style-type: none"> Kohtuullinen hinnoittelu ja hyvä hinta-laatusuhde Toiminta- ja toimitusvarmuus Osaava palvelu Tiedot tuotteista ja palveluista 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakas- ja asukasviestintä mm. tuotteista ja palveluista, verkkojen suunnitteluista korjaustoista ja häiriöistä Uutiskirjeet kuukausittain ajankohtaisista asioista Markkinointikampanjat huolto- ja ylläpitopalveluista Tapaamiset taloyhtiö ja yritysasiakkaille Asiakaskokemuksekyselyt Asiakas- ja asukastilaisuudet, Asiakaspalvelu 	<ul style="list-style-type: none"> Vuorovaikutus ja palvelukulttuuri ja huoltovarmuusvelvoitteiden täyttäminen Investoinnit huoltovarmuutta edistäviin ja fossiilittomiin tuotantomuotoihin
Muut energia-alan toimijat, edunvalvontajärjestöt, muut energiayhtiöt	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Alalle yhteisten asioiden edistäminen Tulevaan lainsäädäntöön vaikuttaminen Avoimuus ja reilu kilpailu 	<ul style="list-style-type: none"> Uutiskirje asiakkaille ja muille alan asioista kiinnostuneita Alueelliset ja valtakunnalliset toimikunnat, valiokunnat ja työryhmät ja yhdistykset 	<ul style="list-style-type: none"> Vuorovaikutus ja tiedon hyödyntäminen Ohjeistukset ja neuvonta
Toimittajat ja alihankkijat, toimitusketjun työntekijät	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Toimittajien ja alihankkijoiden edustajien haastattelut 	<ul style="list-style-type: none"> Maksuvalmius ja luotettavuus Pitkäkestoiset liikesuhteet Turvallinen työympäristö ja muut työhön liittyvät oikeudet Ilmastomuutos ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen Toimitusketjun vastuullisuus ja kyberturvallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Hankinta- ja sopimusprosessin seuraaminen ja ylläpitäminen Vastuullisuusvelvoitteiden toteutumisen seuranta (toistaiseksi pistemäisesti) Palaverit ja tapaamiset Valvojalpalvelu ja toiminnanohjauspalvelu (Zeroni) ja ilmoitapalvelut (Quentic) 	<ul style="list-style-type: none"> Prosessit ja laatu Sertifioidut ympäristö- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät Harmaan talouden torjuntamalli Toimittajien vastuullisuuden ja kyberturvallisuuden arviointi ja seuranta
Viranomaiset	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Lakien ja asetusten noudattaminen Verojen maksaminen Toiminnan läpinäkyvyys 	<ul style="list-style-type: none"> Lakiseurantapalvelu Raportointi Tarkastukset ja keskustelut Whistleblowing-ilmoituskanava 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet investoinnit Energian tuotannon fossiilittomuus, päästöt Energiatohokkuus Tuotannon jätteet Ilmasto- ja biodiversiteettisuunnitelmat
Päättäjät	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Ilmastonmuutoksen hillintä Fossiilisten päästöjen vähentäminen Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen Logistiikka ja julkinen infrastruktuuri Uudet tuotantomuodot ja innovaatiot Uudistuminen ja työpaikat 	<ul style="list-style-type: none"> Tapahtumat, seminaarit ja paneelit Vierailujen järjestäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet investoinnit Energiantuotannon fossiilittomuus, päästöt Energiatohokkuus Tuotannon jätteet Ilmasto- ja biodiversiteettisuunnitelmat
Omistaja ja yhtiön hallitus	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Omistajan ja yhtiön hallituksen edustajien haastattelut 	<ul style="list-style-type: none"> Vaikutus kaupungin ympäristö- ja ilmastoasioihin, biodiversiteettiin Läpinäkyvyys ja avoimuus, Tiivis yhteistyö Vakaa tuloskehitys, säännölliset osingot vaaditun mukaisesti Omistajaohjauksen linjausten mukainen toiminta Brändin hallinta 	<ul style="list-style-type: none"> Hallituskokoukset Yhtiökokoukset Ylimmän johdon edustajien ja omistajan edustajien tapaamiset ja keskustelut Omistajaohjauksen järjestämät kokoukset 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet investoinnit Energiantuotannon fossiilittomuus, päästöt Työpaikat Osingot
Rahoittajat	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Rahoituskelpoisuuden ylläpito Riskien hallinta, vastuullinen ja kestävä toiminta Ennakoiva viestintä ja vuorovaikutus Rahoitusehtojen täyttyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Raportointi Tapaamiset ja keskustelut yhtiön toiminnasta sekä tulevaisuuden näkymistä 	<ul style="list-style-type: none"> Uudet investoinnit Energiantuotannon fossiilittomuus, päästöt
Media	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Median edustajien haastattelut 	<ul style="list-style-type: none"> Ajankohtaista, viivyttelemätöntä, luotettavaa ja läpinäkyvää viestintää Tavoitettavuutta ja vastauksia, uutisia 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkosivut, mediatiedotteet Tapaamiset Keskustelut 	<ul style="list-style-type: none"> Puolueettomuus
Tutkimus- ja oppilaitokset, tutkijat ja opiskelijat	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely Tutkimus-/ oppilaitoksen edustajien haastattelut 	<ul style="list-style-type: none"> Tutkimus- ja kehitysyhteistyö Koulutus ja osaaminen, oppiminen Työpaikat ja työelämä DEI: Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja mukaanottaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyöhankkeet Professuurit Yhteistyötilaisuudet Vierailujen järjestäminen Rekrytointitapahtumat Opinnäytetyöpaikat ja työharjoittelut 	<ul style="list-style-type: none"> Liiketoimintaa tukevat hankkeet Uusia työntekijöitä Oman työvoiman kouluttaminen Laadukkaat liiketoimintaa tukevat opinnäytetyöt
Kansalaisjärjestöt	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnan vastuullisuus ja kestävyys Viestinnän ja tiedon läpinäkyvyys 	<ul style="list-style-type: none"> Tapaamiset ja keskustelut Whistleblowing-ilmoituskanava 	<ul style="list-style-type: none"> Puolueettomuus
Paikallisyhteisö	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokysely 	<ul style="list-style-type: none"> Näkyvyys ja yhteistyö Vastinetta sopimukselle 	<ul style="list-style-type: none"> Keskustelut ja tapaamiset 	<ul style="list-style-type: none"> Paikallisuuden vahvistaminen
Tulevat sukupolvet	<ul style="list-style-type: none"> Skenaarioanalyysit 	<ul style="list-style-type: none"> Elämisen mahdollisuudet taataan tulevaisuudessakin 	<ul style="list-style-type: none"> Tunnistaminen ja huomioiminen laajasti päätöksenteossa kaikkien kesken 	<ul style="list-style-type: none"> Luonnonvarojen kestävä käyttö

Taulukko 12. Sidosryhmien edut ja näkemykset, jotka liittyvät Lahti Energian strategiaan ja liiketoimintamalliin sekä niiden huomiointiin toiminnassa. Sisältää vuorovaikutuskanavat sidosryhmän kanssa sekä miten sidosryhmää on kuultu olennaisuusanalyysissä.

Painotuksemme on paikallisessa sidosryhmätöinnässä

Teemme yhteistyötä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa tukemalla seurojen ja yhdistysten toimintaa. Painotamme yhteistyökumppaneiden valinnassa lapsille ja alle 18-vuotiaille nuorille suunnattua toimintaa Lahden seudulla. Yhteistyö on osa yhteiskuntavastuutamme paikallisena toimijana, mutta myös valtakunnallista näkyvyyttä energia-alan toimijana. Lahti Energia hyötyy saamalla näkyvyyttä esimerkiksi sponsorointikohteidensa sosiaalisen median kanavissa ja urheilutapahtumissa.

Yhteistyökumppanuuden kohteitamme vuonna 2024 olivat urheilu, koulutus ja tapahtumat. Uudistimme yhteistyökumppanuustoiminnan malliamme vuonna 2023. Laadimme kumppanuuksille kriteerit, ja julkaisimme ne verkkosivuillemme. Uudistimme myös kumppanuushakuprosessimme. Lokakuun 2024 verkkosivuillemme oli avoinna haku vuoden 2025 yhteistyökumppaniksi. Valitsimme kohteet vuonna 2023 työstämiemme kriteereiden pohjalta ja yhdenmukaistimme tukisummaa.

Viestimme yhteistyökumppanuuksista verkkosivuillemme ja sosiaalisen median kanavissamme. Kriteerit ja kumppanimme löytyvät verkkosivuiltamme.

Kaikkien tuettavien kohteiden kanssa teemme kirjallisen sopimuksen. Seuraamme yhteistyön kohdentumista vuoden mittaan. Yhteistyökumppani on myös sitoutunut

toimittamaan vuoden loppuksi raportin, mihin sovittu summa on käytetty. Yhteistyö on vastikkeellista. Seurat ja yhdistykset julkaisevat logomme erilaisiin julkaisuihinsa, kuten verkkosivuilleen ja sosiaalisen median postauksiinsa.

Lahti Energialla on markkinointiyhteistyösopimukset kaudeksi 2024–2025 valtakunnallisissa sarjoissa pelaavien lahtelaisseurojen kanssa:

- Jalkapallo, FC Lahti
- Jääkiekko, Lahden Pelicans
- Koripallo, Lahti Basketball

Vuonna 2024 yhteistyökumppaneitamme lasten ja nuorten toiminnan tukemisessa olivat:

- Jalkapallo, FC Reipas ry
- Jalkapallo, FC Kuusysi ry
- Yleisurheilu, Lahden Ahkera ry
- Hiihto, Lahden Hiihtoseura ry
- Uinti ja hiihto ym., Lahden Kaleva ry
- Purjehdus, Lahden Purjehdusseura ry
- Pyöräily, Lahden Pyöräilijät ry
- Partio, Lahden Siniset partiolippukunta ry
- Taitoluistelu, Lahden Taitoluistelijat ry
- Uinti, Lahden Uimaseura ry
- Koripallo, Lahti Basketball Juniorit ry
- Cheerleading, Lahti Elite Cheer Team ry
- Ringette, Lahti Ringette ry

- Cheerleading, LCS Panthers ry
- Lasten liikenneopetus, Liikenne ry
- Liikuntakeskus Pajulahti
- Salibandy, Päijät-Hämeen Salibandyseura ry
- Taide, Päijät-Hämeen taidemuseoyhdistys ry
- Lentopallo, Salpis ry
- Karate, Shoreikan Karate Club ry
- Brasilialainen jujutsu, Sigma Jiu Jitsu Ry
- Voimistelu, Viipurin Reipas ry

Muu yhteistyö:

- Tiedeluokka SOLU
- Nuorten yrittäjyys ja talous NYT (Yrityskylä Häme)
- Rahoitamme sähköisen liikenteen professuuria vuosina 2022–2025
- Markkinointiyhteistyö U-19 Naisten MM-salibandyn kisoissa Lahdessa toukokuussa 2024

Olemme mukana Lapsellista ry:n Puuhakampanjassa, jossa lahjoitetaan vuosittain puuhakasseja pitkäaikaissairaille lapsille Päijät-Hämeen keskussairaalaan. Jo useamman vuoden ajan olemme myös maksaneet oppimateriaalit Lahden alueen peruskoulujen 2.-luokkalaisille Energiansäästöviikolle. Olemme mukana Lahden kaupungin organisoimassa kummiyritystoiminnassa, jonka tavoitteena on tehdä tutuksi alueen yrityksiä peruskoululaisille ja lukiolaisille.

Olemme olleet mukana alakoulujen Nuorten yrittäjyys ja talous NYTin Yrityskylä Hämeessä toiminnan alusta lähtien, ja olemme sitoutuneet jatkamaan yhteistyötä toukokuuhun 2027. Yrityskylä Hämeen oppimisympäristö on koululaisten oma yhteiskunta, pienoiskaupunki, jossa kuudesluokkalainen oppilas työskentelee omassa ammatissaan, esimerkiksi Lahti Energiassa toimitusjohtajana, kaukolämpö-asentajana tai energia-asiantuntijana. Yrityskylässä oppilas oppii toimimaan vastuullisena kuluttajana ja kansalaisena osana suomalaista yhteiskuntaa.

Helsingin yliopiston alaisuudessa toimivan Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen Tiedeluokka SOLUn toiminnassa olemme myös olleet mukana toiminnan alusta alkaen, ja olemme sitoutuneet jatkamaan tukijana vuoden 2026 loppuun. Tiedeluokka SOLUssa järjestetään monipuolisia luonnontieteisiin ja matematiikkaan liittyviä kerhoja, leirejä, koulutuksia ja opetusta Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen peruskoululaisille ja lukiolaisille. Toiminnan tavoitteena on tukea konkreettisella tekemisellä nuoren ymmärrystä ja lisätä kiinnostusta luonnontieteiden ja matematiikan oppiaineita kohtaan.

Olemme myös sitoutuneet kolmeksi vuodeksi mukaan Tulevaisuuden osajat -ohjelmaan, jota toteuttavat LUT-yliopisto ja LAB-korkeakoulu. Ohjelman tavoitteena on luoda yhteys Lahden alueen yrityksiin jo opintojen aikana ja edistää opiskelijoiden työllistymistä valmistumisen jälkeen.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet (IROt) sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Olennaisuusarvioinnissa tunnistettujen IROjen suhde strategiaan ja liiketoimintamalliin tarkastellaan vuosittain osana strategiaprosessia ja liiketoimintamallin pitkän aikavälin suunnittelua. Olennaiset vaikutukset on kerrottu kohdassa Yleiset tiedot sivulla 20. Keskeistä Lahti Energian liiketoimintamallissa on energian tuotannon prosessin pitäminen tehokkaana ja kilpailukykyisenä huomioiden myös kestävyysasiat ja työntekijöiden hyvinvointi, osaaminen ja motivaatio kehittyä työssään.

Siirtymä puhtaampiin energian tuotannon muotoihin vaikuttaa sekä strategiaan että liiketoimintamalliin. Vuonna 2024 Projektit ja uudet teknologiat -yksikkö siirrettiin konsernipalveluista Energialiiketoimintaan. Siirtymä tuotannossa sähkökattiloilla ja kaukolämpöakuilla tehtävään lämpöön vaikuttaa myös henkilöstöön ja organisoitumiseen. Käynnistimme liiketoiminnassa valvomoiden yhdistämisen sekä energian tuotannossa tulevaisuuden tuotannon operointimallin uudistuksen, jotka molemmat otetaan käyttöön vuoden 2025 aikana. Muutoksilla vastaamme muun muassa tunnistetuista IROista ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ilman pilaantumiseen, vaikutukseen ekosysteemipalveluihin ja riippuvuuksiin niistä, vaikutukseen ekosysteemien laajuuteen ja tilaan, työoloihin, yhdenvertaiseen kohteluun ja yhtäläisiin mahdollisuuksiin kaikille.

ESRS-standardien ulkopuolelta olennaisiksi vaikutuksiksi tunnistimme kyberturvallisuuden sekä sähkön ja lämmön toimitusvarmuuden. Kyberturvallisuuden parantamiseksi tehdyistä toimista, jotka ovat myös strategiaamme ja liiketoimintamalliimme vaikuttavia tekijöitä on kerrottu kohdassa Kyberturvallisuus sivulla 31. Sähkön ja lämmön toimitusvarmuudesta sivulla 9.

Tunnistettuna vaikutuksena kuluttajiin ja loppuasiakkaisiin olemme huolehtineet sähköverkoasiakkaiden sähkötoimituksen varmuudesta investoimalla käyttövarmuutta parantaviin hankkeisiin, pitämällä verkkoa kunnossa ja hoitamalla akuutit vikatilanteet nopeasti. Asiakkaiden kokema keskeytys vuonna 2024 oli pituudeltaan keskimäärin 15,58 minuuttia.

Asiakkaiden tarpeet muuttuvat siirryttäessä puhtaampaan energijärjestelmään, mikä on viime vuosina lisännyt sähkökäyttöä huomattavasti. Olemme tunnistaneet tämän strategiaprosessissamme ja rakentaneet uusia liittymiä ja kasvattaneet vanhojen liittymien kapasiteettia erityisesti teollisuuden prosessien edelleen sähköistyessä ja ladattavien sähköajoneuvojen lisääntyessä. Vuonna 2024 tehdyistä toimista ja verkkojen kehittämisestä on kerrottu vuosikatsauksessa sivulla 9 ja toimintakertomuksessa sivulla 104.

Lahti Energialla on:

8 940 kaukolämpöasiakasta

93 606 sähköverkon asiakasta

Kaukolämpöverkon pituus **691** km

Sähköverkon pituus **4 897** km

Toimintaympäristömme SWOT-analyysin ja IROjen vaikutus liiketoimintamalliin ja strategiaan

Toimintaympäristömme SWOT-analyysissä on kuvattu olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien nykyisiä ja ennakoituja vaikutuksia liiketoimintamalliin, arvoketjuun, strategiaan ja päätöksentekoon. SWOT-analyysiä päivitämme vuosittain tunnistetuilla vaikutuksilla, riskeillä ja mahdollisuuksilla (taulukko 13). Vuonna 2024 täydensimme toimintaympäristömme tuntemustamme strategiapelillä, jossa muun muassa tunnistimme kilpailijoidemme toimintaa, vaikuttavuutta ja kestävyystoimia.

Vahvuudet	Heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> Korkea laatu ja luotettavuus Vahva osaaminen ja innovaatiokyky Hyvä maine ja asiakastyytyväisyys Paikallisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantolaitosten elinkaari suhteessa päästötavoitteisiin Korkeat lainanhoitokulut suhteessa investointitarpeisiin
Mahdollisuudet	Uhat
<ul style="list-style-type: none"> Uusiutuvan energian kysynnän kasvu Digitalisaation ja älykkäiden ratkaisujen tarjoamat mahdollisuudet Energian tuotannon sähköistäminen ja kiertotalouden ratkaisut lämmöntuotannossa Vastuulliset markkinointikäytännöt Arvoketjun tunteminen, kuten suhteet tavarantoimittajiin 	<ul style="list-style-type: none"> Säätelyn ja verotuksen kiristyminen Kilpailun lisääntyminen vaihtoehtoisissa lämmöntuotantomuodoissa Sähkömarkkinoiden volatilitteetti* ja investointien kannattavuus Geopoliittiset jännitteet ja häiriöt Ilmastonmuutokseen liittyvät sään ääri-ilmiöt Riippuvuudet luonnonvaroista ja ekosysteemipalveluista

*Volatilitteetti kuvaa hintavaihtelua ja sillä mitataan kokonaisriskiä.

Taulukko 13. Toimintaympäristömme SWOT-analyysi.

SWOT-analyysissä kuvattuihin asioihin reagoidaan liiketoiminnan suunnittelulla ja kehittämisellä, joka on osa liiketoiminnan johtamista, asiakastarpeisiin ja muuttuvaan toimintaympäristöön vastaamista. Suunnittelua tehdään sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, jotta sekä kielteiset että myönteiset vaikutukset huomioidaan ihmisten ja ympäristön näkökulmista. Lisäksi toiminnan suunnittelussa huomioidaan, miten nämä vaikuttavat Lahti Energian strategiaan ja liiketoimintamalliin sekä niiden kehittämistarpeisiin. Vaikutuksista teemme erilaisia skenaarioita ja skenaarioanalyysijä liiketoiminnan suunnittelun avuksi. Aikahorisontteina ovat esimerkiksi 1–3, 3–5 ja 5–10 vuotta sekä yli 10 vuotta aiheen mukaan. Esimerkiksi ilmastonmuutokseen varautumisen skenaarioissa aikahorisontti on vuoteen 2050 asti. Lahti Energian liiketoiminnassa energiatarpeen kysynnän tarve ja se, miten energian tuotanto toteutetaan, on olennainen seikka. Vaikka ilmasto lämpenisi, on Lahden alue pohjoisen sijaintinsa vuoksi edelleen riippuvainen lämmöntuotannosta ja huoltovarmuuden ylläpitäminen on liiketoiminnalle olennaista.

Kestävyyseikkoihin liittyen alaskirjausriskiä pysyvien vastaavien omaisuuserissä tai velvollisuutta tehdä pakollista varausta ei ole tunnistettu.

Resilienssillä tarkoitetaan liiketoiminnan selviytymiskykyä, joustavuutta ja uudelleen orientoitumista eri muutostilanteista, jotka voivat aiheutua esimerkiksi toimintaympäristön muutoksista. Resilienssi on organisaation henkilöstön kohtuullista pärjäävyyttä haasteista, stressistä tai muutoksista huolimatta. Resilienssi syntyy vuorovaikutuksessa yksilöiden ja ympäristön kanssa ja on osa organisaation henkistä kestävyttä. Lahti Energian organisaatiossa resilienssin voidaan katsoa olevan hyvällä tasolla, kun mittarina käytetään eNPS-tuloksia. Vuonna 2024 konsernin eNPS oli 47. Lisää henkilöstön hyvinvoinnista sivulta 64 alkaen.

Olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia IRO-analyysiin pohjautuen on tarkasteltu ja raportoitu ensimmäisen kerran vuonna 2024. Mahdollisista muutoksista raportoimme ensimmäisen kerran vuonna 2025.

Raportoimme olennaisten riskien ja mahdollisuuksien ennakoituista taloudellisista vaikutuksista taloudelliseen asemaan, taloudelliseen tulokseen ja kassavirtoihin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mukaan lukien kyseisten vaikutusten kohtuudella odotettavissa olevat aikahorisontit vuodesta 2026 alkaen vuonna 2027. Hyödynnämme tässä siirtymäsäännöksen.

Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien (IRO) tunnistamis- ja arviointiprosessista

Teimme olennaisuusanalyysin kaksois-olennaisuuden periaatteella vuonna 2023. Kaksoisolennaisuudessa tarkastelemme sekä yhtiön vaikutuksia siihen, miten yhtiön toiminta vaikuttaa yhteiskuntaan ja ympäristöön, että yhtiöön kohdistuvia vaikutuksia siihen, miten yhteiskunta tai ihmiset vaikuttavat yhtiön toimintaan (taloudellisten vaikutusten arviointi). Aloitimme työn lähtötilanteen ja tavoitteiden koonnilla, jossa muun muassa tunnistimme keskeiset tutkimukseen mukaan otettavat sidosryhmät. Lisäksi kokosimme lähtötiedot meillä aiemmin tehdystä vastuullisuustyöstä. Hyödynsimme työssä myös toimintaympäristöanalyysiä, joka on kuvattu sivulla 40.

Huolellisuusveloitteen mukaisesti olemme osallistaneet kaksoisolennaisuuden määrittelyssä kaikkia tunnistettuja sidosryhmiämme, kuten asiakkaita, omistajaa, henkilöstöä, rahoittajia ja mediaa. Osan kutsuimme haastatteluun; suurimmalle osalle lähetimme verkkokyselyn. Sidosryhmiemme laajalla kuulemisella ja kuulemisista saatujen tietojen yhdistämisellä IRO-analyysiin sisäisissä työpajoissamme

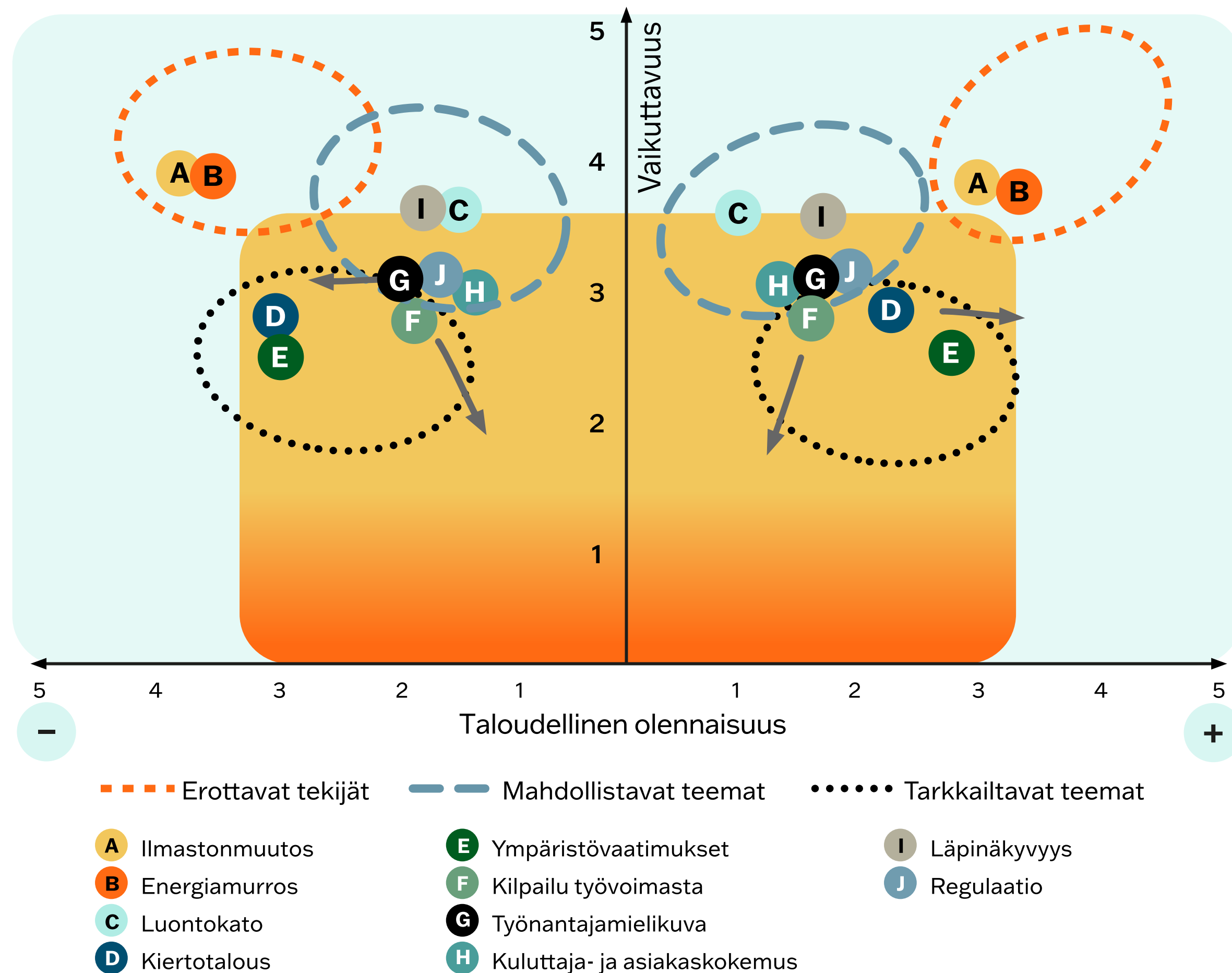
varmistamme kaksinkertaisen olennaisuuden toteutumisen.

Sidosryhmät arvioivat, miten suuri vaikutus yrityksellä on eri kestävyysteemoihin. Tämä määritteli teemojen sijoittumisen olennaisuusmatriisiin vaaka-akselilla. Vaikuttavuuden kartoituksen jälkeen käsitelimme sisäisessä olennaisuusanalyysityöpajassa eri teemojen taloudellista olennaisuutta (olennaisuusanalyysin pystyakseli). Olennaisuusarvioinnissa käsitelimme yhtätoista eri vastuullisuuden ilmiötä, joita peilasimme European Sustainability Reporting -standardeihin (ESR-standardeihin). Vaikuttavuustasoksi asteikolla 1–5 nostimme vastuullisuustoiminnan ja ylimmän johdon työpajassa merkitsevyytensä 3,5. Näiden perusteella olennaisiksi teemoiksi nousivat ilmastonmuutos, luontokadon torjunta, energiamurros ja läpinäkyvyys.

EU:n kestävyysraportoinnin siirtymävaiheessa tarkastelemme olennaisuusanalyysiä vuoden välein. Jatkossa tarkasteluväli on arviolta kahden tai kolmen vuoden välein. Olennaisuusanalyysin pohjalta olemme rakentaneet vastuullisuusohjelman (taulukko 1 sivulla 15), jonka julkaisemme osana tätä vuosikertomusta, joka sisältää kestävyysraportin. Sen pohjalta teemme jatkossa myös kestävyysraportointidirektiivin mukaisen kestävyysraporttimme (CSRD/ESRS) vuodesta 2026 alkaen vuoden 2025 tiedoin. Kuvassa 11 on esitetty ilmiöpohjainen kaksoisolennaisuusmatriisi.

Kuva 11. Ilmiöpohjainen kaksoisolennaisuusmatriisi, joka osoittaa olennaiset teemat, jotka ovat ilmastonmuutos (A), energiamurros (B), luontokato (C) ja läpinäkyvyys (I). Näistä ilmastonmuutos ja energiamurros ovat liiketoiminnan ja sidosryhmien kulmista vaikutuksiltaan muista erottautumisen tekijöitä. Luontokato ja liiketoiminnan läpinäkyvyys ovat puolestaan liiketoiminnan ja sidosryhmien kulmista mahdollisuuksia. Muut teemat ovat tarkkailtavia mahdollisuuksia liiketoiminnan ja sidosryhmien näkökulmista katsottuna. Näiden pohjalta on tehty IRO-analyysi, jonka pohjalta tässä kestävyysraportissa on raportoitu vaaditut aiheet, osa-aiheet ja osa-osa-aiheet tiedonantovaatimuksineen.

Kuvaus prosessista, jolla tunnistamme, arvioimme, priorisoimme ja seuraamme mahdollisia ja todellisia vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön due diligence -prosessin perusteella

Taulukossa 9 sivulla 30 kohdassa Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista on kerrottu tämän kestävyysraportin kohdat, joissa on kuvattu due diligence -prosessin toteuttamista organisaatiossamme. Prosessimme on muotoutumassa; se on vielä monelta osin puutteellinen. Olemme esimerkiksi tunnistaneet, että tehdessämme liiketoimintapäätöksiä niiden vaikutuksia kestävyyskysymyksiin, ihmisoikeuksiin, ilmastonmuutokseen ja ympäristöön on tarkasteltava lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tunnistamme jo kestävyysvaikutuksia strategiaan ja liiketoimintamalliin.

Due diligence -prosessilla varmistamme, että kestävä toimintaamme koskeva huolellisuusvelvoite täyttyy. Esimerkiksi strategiaprosessiimme ja liiketoimintamme johtamiseen on sisällytetty vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen, jolla pyrimme täyttämään osaltaan asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta toiminnassamme. Johtamisjärjestelmämme sisältää myös vastuullisuuden, ja sitä

seurataan sisäisin ja ulkoisin auditoinnein sekä ylläpidetään ja kehitetään havaittujen huomioiden ja poikkeamien korjaamisella prosessiin. Tunnistamme, korjaamme ja kerromme merkittävimmistä tai mahdollisista haittavaikutuksista, jotka liittyvät omiin toimintoihimme ja arvoketjuumme. Lisäksi kerromme toteuttamistamme toimista ja tekemisestämme mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi. Kerromme myös näiden toimien tuloksista. Kuvassa 10 sivulla 36 on kuvattu hankintoihimme työstyetty due diligence -prosessi, joka on käyty läpi myös henkilöstämme kanssa vuonna 2024. Vuosina 2025–2026 tavoitteenamme on käydä prosessi läpi toimittajiemme ja alihankkijoidemme kanssa heille työstettävässä verkkokoulutuksessa, kun olemme ottaneet käyttöön verkko-oppimisympäristön.

Due diligence -prosessi keskittyy toimiin, liikesuhteisiin, maantieteellisiin alueisiin tai muihin tekijöihin, jotka lisäävät haittavaikutusten riskiä

Olemme tunnistaneet olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia toimintaympäristömme (taulukko 13 sivulla 40) tarkastelussa, joka tehdään kerran vuodessa tai tarvittaessa ja joka yhdistetään liiketoiminnan strategia- ja johtamisprosessiin. Skenaario- ja megatrendien analyyseillä (taulukko 14 seuraavalla sivulla) täydennämme huolellisuusvelvoitteen riskien tunnistamista.

Toimintaympäristömme skenaarioanalyysi

Skenaario	Kuvaus ja vaikutus toimintaamme
Optimistinen	Onnistumme hyödyntämään energiamurroksessa uusiutuvan energian, digitalisaation ja asiakastarpeiden mahdollisuudet. Otamme käyttöön liiketoimintamalleja ja innovaatioita, jotka vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin ja lisäävät huoltovarmuutta. Hyödyimme kattavasta uusiutuvan energian portfolioistamme, jolla vahvistamme kannattavuuttamme ja kilpailukykyämme.
Realistinen	Sopeudumme toimintaympäristömme muutoksiin ja ylläpidämme vakiintunutta asemaamme ja huoltovarmuuttamme. Investoimme uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen ja älykkäisiin energiaratkaisuihin. Parannamme asiakaskokemusta ja -lojaalisuutta.
Pessimistinen	Jäämme jälkeen toimintaympäristön muutoksista, emmekä pysty vastaamaan uusiutuvan energian, digitalisaation ja asiakastarpeiden haasteisiin. Poliittiset päätökset heikentävät kannattavuuttamme ja kilpailun kiristyminen vaikuttaa negatiivisesti asiakasuskollisuuteen. Kohtaamme geopoliittisia jännitteitä ja häiriöitä, hybridivaikuttamista.

Megatrendien vaikutus toimintaamme

Megatrendi	Kuvaus ja vaikutus toimintaamme
Ilmastonmuutos ja ilmasto-tietoisuus, luontokadon hillitseminen	Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista haasteista, joka edellyttää vuoteen 2050 mennessä siirtymistä fossiilittomaan ja uusiutuvaan energiaan. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat osa toimintaamme sekä asiakkaidemme meiltä odottamaa toimintaa ja asiakkaiden valintoja.
Teknologinen kehitys ja digitalisaatio	Teknologinen kehitys ja digitalisaatio tuovat uusia tapoja tuottaa, jakaa, varastoida ja kuluttaa energiaa. Älykkäät ratkaisut, kuten älyverkot, -koodit, -autot ja -palvelut, lisäävät energiatehokkuutta, joustavuutta ja asiakaskeskeisyyttä. Keskeistä on kiertotalousratkaisujen kehittyminen energiantuotannossa ja varastoimisessa. Rakennamme aktiivisesti asiakkaidemme ja kumppaneidemme uusia kiertotalouden energiaratkaisuja.
Geopoliittiset tekijät	Maailmanlaajuiset geopoliittiset tapahtumat ja päätökset voivat vaikuttaa energiamarkkinoiden vakauteen ja energian hintaan sekä tuleviin energiaratkaisuihin. Pyrimme tunnistamaan poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät toiminnassamme. Teemme niiden pohjalta säännöllistä riski- ja vaikuttavuusarviointia sekä varautumissuunnitelmia ja toiminnan kehittämistä huoltovarmuus huomioiden.

Kuvassa 10 sivulla 36, jossa on kuvattu hankintojemme due diligence -prosessia on pyritty avaamaan, miten prosessi huomioi vaikutukset, joihin olemme osallisena oman toimintamme tai liikesuhteidemme kautta. Kerromme merkittävimmistä tai mahdollisista haitta-vaikutuksista, jotka liittyvät omiin toimintoihimme ja arvoketjuumme. Lisäksi kerromme toteuttamistamme toimista ja tekemisestämme mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi. Kerromme myös näiden toimien tuloksista. Se kattaa myös asianomaisten sidosryhmien kuulemisen sen ymmärtämiseksi, miten vaikutukset kohdistuvat kyseiseen sidosryhmään, sekä sen, miten prosessi kattaa ulkopuolisten asiantuntijoiden kuulemisen.

Käytössämme on riskienhallintakonsepti, jonka mukaisesti arvioimme riskityypistä riippumatta kaikki riskit niiden todennäköisyyden ja vaikuttavuuden kautta. Riskienhallinta kattaa myös kestävyteen liittyvien riskien tarkastelun ja niihin vaikuttamisen mahdollisuudet riskien minimoimiseksi.

Kestävyysraporteissa huomioon otettuja ESRS-standardien tiedonantovaatimuksia

Pyrimme raportoimaan ESRS-viitekehystä noudattaen. Vuonna 2024 noudatamme mukailien raportointivaatimuksia. Tietopisteet, jotka ovat ESRS-viitekehysten ulkopuolelta, liittyvät kyberturvallisuuteen (NIS2- ja CER-direktiivit, kestävyysraportissa sivulla 31) ja sähkön toimitusvarmuuteen (sähkömarkkinadirektiivi 2019/944, kestävyysraportissa sivulla 76).

ESRS-sisältöindeksissä tämän kestävyysraportin lopussa sivulta 80 alkaen on esitetty luettelo tiedonantovaatimuksista, joita on noudatettu laadittaessa kestävyysraporttia olennaisuuden arvioinnin perusteella.

Olennaiset tiedot, jotka on annettava olennaisiksi arvioitujen vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta, mukaan lukien kynnysarvojen käyttö ja/tai se, miten on tuotu täytäntöön perusteet, on selvitetty tämän kestävyysraportin kohdassa Olennaisuusanalyysi ja olennaiset teemat sivulla 18. Kaksoisolennaisuusmatriisi on esitetty kuvassa 11 sivulla 42.

Taulukko 14. Toimintaympäristömme skenaarioanalyysi ja megatrendien vaikutus toimintaamme.

Ympäristötiedot

Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma

Pyrimme varmistamaan, että nykyiset, tulevat ja aiemmat ilmastonmuutoksen hillitsemistoimemme ovat yhteensopivia strategiamme ja liiketoimintamallimme kanssa kestäväan talouteen siirtymisessä, ilmaston lämpenemisen rajoittamisessa 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen mukaisesti sekä EU:n asettaman ilmaston neutraaliuden saavuttamisessa vuoteen 2050 mennessä.

Olemme hahmotelleet ilmastonmuutoksen hillintään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämissuunnitelmaa vuosina 2023–2024. Seuraamme ja päivitämme sen toteutumista kvartaaleittain ja raportoimme kestävyysraportissa toteumasta vuosittain. Suunnitelma sisältää jo tehtyjä toimija ja mahdollisia toimenpiteitä 2040-luvulle. Suunnitelman ajatuksena on ollut, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen mukaisesti. Suunnitelman laatimisessa olemme huomioineet teknisen, ympäristöllisen ja taloudellisen näkökulman.

Visionamme 2035 on, että otamme talteen energian tuotannossamme syntyvää hiilidioksidia enemmän kuin päästämme ilmaan, ja että se hyötykäytetään kiertotalouden ratkaisuin. Välitavoitteemme vuodelle 2030 on fossiiliton energian tuotanto, pois lukien kierrätyspolttoaineiden käytöstä syntyvät fossiiliseksi luokiteltavat päästöt. Energian tuotannosta syntyviä kasvihuonekaasupäästöjä

vähennämme suunnitelman mukaisesti muun muassa investoimalla sähkökattiloihin ja kaukolämpöakkuihin lämmön tuotannossa sekä selvittämällä uusia investointimahdollisuuksia tuuli- ja aurinkovoimaan lähempänä 2030-luvun taitetta. Jos pystymme vähentämään polttamiseen perustuvaa energiantuotantoamme huoltovarmuus huomioiden, tämä vähentää myös polttoaineiden kuljetuksesta aiheutuvia päästöjä. Pyrimme vähentämään polttoaineiden kuljetuksista aiheutuvia päästöjä vaikuttamalla toimitusketjussamme logistiikkaan asettamalla suosituksia käyttää polttoaineena biopohjaisia polttoaineita, kaasua tai sähköä.

Lisäksi laajennamme hukkalämmön talteenottoa ja hyötykäyttöä selvittämällä yhteistyömahdollisuuksia eri toimijoiden, kuten datakeskusten kanssa. Lisäämme hankintoihimme kriteereiksi ensin suosituksina CO₂ekv.-päästötiedot ja päästöjen vähentämistä suunnitelmat sekä myöhemmin kilpailutuksiin ja sopimukseen velvoittavina tietojen tuottamisen käyttööme. Emme ole vielä asettaneet kilpailutuksiin ja sopimukseen vuotta velvoittavalle tiedontuottamiselle.

Tavoitellessamme hiilineutraaliutta pidämme huolta siitä, että yhtiön talous pysyy terveellä pohjalla, asiakkaille tuotettavan kaukolämmön hinta on kohtuullinen ja energian huoltovarmuus on otettu huomioon. Kuvassa 12 on esitetty ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma fossiilisten CO₂ekv. -päästöjen vähentämiseksi. Siirtymäsuunnitelmassa tulevaisuuteen kuvatut toimenpiteet eivät ole vielä investointipäätöksiä. Vuosien 2022–2024 toimet on päätetty, ja ne on toteutettu ja käytössä.

Siirtymäsuunnitelman toteuttamisen edellyttämien merkittävien toimintamenojen (OpEx) ja/tai investointien (CapEx) selvitystä EU:n taksonomian mukaisesti emme ole vielä vuodelta 2024 tehneet. Tämä tarkoittaa, ettemme myöskään ole vuodelta 2024 tehneet toimintasuunnitelmaan (OpEx) osoitetuista taloudellisista resursseista (CapEx) EU-taksonomiaselvitystä. Aloitimme kuitenkin vuonna 2024 taksonomiatyömme määrittelemällä taksonomiakelpoiset liiketoimintamme. Selvityksen perusteella energian tuotannostamme suuri osa on taksonomiakelpoista. Aloitimme myös taksonomiamukaisuuden määrittelyn, jonka arvioimme valmistuvan vuoden 2025 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Tavoitteenamme on tehdä vaatimusten mukaisesti taksonomialaskenta vuoden 2025 aikana vuoden 2025 tiedoin ja julkaista se vuonna 2026 kestävyysraportissamme.

Raportointikauden aikana sijoitettavia merkittäviä pääomamenoja, jotka liittyvät hiileen, öljyyn tai kaasuun liittyvään taloudelliseen toimintaan on ollut nolla euroa.

Olemme luopuneet jo vuonna 2019 kivihiilen käytöstä energiantuotannossamme. Tämä vähensi vuotuisia fossiilisia tuotannon päästöjäme noin 600 000 t CO₂. Energian tuotantomme perustuu suurelta osin puuperäisen polttoaineen käyttöön. Puuperäisen polttoaineen käytöstä syntyy biogeenisiä päästöjä, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi vihreän vedyn tuotannossa. Vähentääksemme polttoon perustuvaa energiantuotantoa olemme vuonna 2024 investoineet kaukolämmön tuotannossa sähkökattilaan. Loppuvuodesta 2024 otimme käyttöön Kymijärvi IV -sähkökattilan kaukolämmön tuotantoon. Hyödynsimme

Kymijärvi I -hiilivoimalaitoksesta vuonna 2019 käyttämättömäksi jääneen voimalaitostilan muuntamalla sen sähkökattilalle sopivaksi tilaksi.

Vuodesta 2024 alkaen suosittelemme polttoainetoimittajia ja muita tavarantoimittajia raportoimaan toimitusketjunsä päästötietoja sekä asettamaan suunnitelman päästöjänsä vähentämiseksi. Vuoden 2025 aikana rakennamme Kymijärven voimalaitosalueelle kaukolämpöakun, joka otetaan käyttöön arviolta vuonna 2026. Akkukapasiteettia rakennetaan 15 000 kuutiometriä, mikä vastaa noin 700:aa megawattituntia. Lämpöakun avulla kykymme ottaa hukka- ja ylijäämälämpöjä kaukolämpöverkkoomme parantuu huomattavasti.

Tieteeseen perustuviin ilmastotavoitteisiin liittyminen

Tavoitteenamme on liittyä tieteeseen perustuviin ilmastotavoitteisiin ja allekirjoittaa SBTi-sitoumus vuonna 2025. Vuonna 2026 tavoitteenamme on tehdä tavoitteiden määrittelytyö, lähettää tavoitteet SBTi:lle validoitaviksi ja viestiä sidosryhmillemme validoiduista tavoitteista.

Siirtymäsuunnitelman mukaisesti toteutamme strategiaamme kohti visiotamme, jossa otamme enemmän hiilidioksidia talteen kuin tuotamme sitä ilmakehään vuonna 2035. Tätä tavoitetta toteutamme kuluvalle strategiakaudellamme vuosina 2021–2025. Rahoitussuunnitelmamme on linjassa liiketoiminnan kestävyystavoitteidemme kanssa. Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma on käsitelty hallituksessa osana vastuullisuusohjelmaamme vuonna 2024. Rahoitusstrategia on hyväksytty hallituksessa vuonna 2024.

*CO₂-talteenotto ja varastointi (CCS, Carbon Capture and Storage) sekä talteen otetun CO₂-hyödyntäminen (CCU, Carbon Capture and Utilization) ovat keinoja vähentää CO₂-päästöjämme. Molempia tarvitsemme ilmastonmuutostaistelussa: CO₂-hyödyntäminen olennainen osa pitkän tähtäimen päästövähennyksiämme ja kannattavuutta. Myös varastointia tarvitaan, jotta leikkaamme CO₂-päästöjä mahdollisimman nopeasti.

**Polttoainetoimittajat/muut tavarantoimittajat – vaadimme toimitusketjun päästötiedot ja suunnitelman päästöjen vähentämiseen, alkuun suosituksena.

***Perusvuoden/vuoden 2023 lukuja korjattu vuonna 2024 täsmennyneillä tiedoilla.

Lämmityskaudella maakaasu- ja öljy varavoimana 2030-luvulle. Turpeen satunnainen käyttö lämmityskaudella huoltovarmuuskeinona.

Kuvan luvut eivät sisällä biogeenisiä päästöjä. Tulevaa kuvaavat luvut perustuvat skenaarioihin ja arvioihin. **Vihreällä olevat sisällöt ovat päätettyjä investointeja.**

Kuva 12. Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma, jossa on esitetty fossiilisten päästöjen vähentämissuunnitelma vuosina 2022–2035.

Tiedot siitä, onko yritys suljettu EU:n Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle

Lahti Energiaan ei sovelleta Pariisin sopimuksen mukaisen vertailun poissulkukriteerejä. Toimialamme on sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto (3513, Tilastokeskus).

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet

Lahti Energiassa olemme tunnistaneeet ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyviä riskejä osana riskienhallintaa, josta on kerrottu tässä kestävyysraportissa sivulla 30. Lisäksi ilmastonmuutokseen sopeutumista on tarkasteltu esimerkiksi työvaatteiden kilpailutuksessa, jossa kriteereinä oli niin työvaatteiden soveltavuus eri vuodenaikoina kuin niiden kestävyys ja huollettavuus ympäristön ja ilmaston kuormittavuuden kannalta. Sopeutumis suunnitelmassa on myös huomioitu mahdolliset kasvavat sademäärät ja niiden vaikutus verkkojen ylläpitoon ja huoltoon. Sopeutumis suunnitelmat ovat myös osa häiriö- ja poikkeusolojen jatkuvuus suunnittelua ja viestintää. Taulukossa 15 on kuvattu esimerkkejä, joita olemme kirjanneet ohjeisiin hillitä ilmastonmuutoksen olennaisia vaikutuksia ja riskejä sekä niihin sopeutumisen mahdollisuuksia.

Toimintaohjeen nimi	Sisältö hillitä ilmastonmuutoksen olennaisia vaikutuksia, riskejä sekä niihin sopeutumisen mahdollisuuksia	Missä saatavilla	Miten kehitetään, käydään vuoropuhelua	Toimintaohje sisältää: ilmastonmuutokseen a) sopeutumisen, b) energiatehokkuuden, c) uusiutuvan energian käyttöönoton	Hyväksyjä
Hankintaohje	Ympäristöön, ilmastoon ja ihmisoikeuksiin vaikuttavat kriteerit vähintään laadullisina kilpailutuksiin	Konsernin intranet	Tarkastelu hankintoihin osallistuen palautteen perusteella	Kyllä, lisäksi kilpailukohtaisia vaatimuksia	Johtoryhmä
Palveluiden ja hankintojen ESG-kriteerit toimittajille	Suosittelimme mm. kuljetuksista aiheutuvien päästöjen minimointia, hiilijalanjälkilaskentaa sekä suunnitelmaa ja tavoitetta hiilineutraaliuteen. Hankintakriteereillä huomioimme ympäristö-, ilmasto- ja sosiaalisia näkökohtia arvoketjussamme ja vähennämme riskejä.	Konsernin intranet	Toimittajien kanssa käytävän vuoropuhelun perusteella tarkennuksia	Kyllä	Johtoryhmä
Häiriö- ja poikkeusolojen viestintä ja toiminnan jatkuvuus-suunnitelma	Varautuminen sään ääri-ilmiöiden aiheuttamiin vikatiloihin ja toimiminen tilanteissa	Konsernin intranet ja toimintajärjestelmä	Tarkastelu säännöllisesti tai tarvittaessa ja koeponnistus omien ja viranomaisharjoitusten perusteella	a)	Johtoryhmä
Ohjeet urakoitsijoille	Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen rakentamisessa, ajoneuvojen polttoaineiden hankinnassa (biodiesel, kaasu, sähkö mahdollisuuksien mukaan)	Toimitetaan kirjallisena osana sopimusta	Urakoitsijoiden kanssa käytävän vuoropuhelun perusteella tarkennuksia. Johtamisjärjestelmään liittyvien HSE-kierrosten perusteella	Kyllä	Verkkojen johtotiimi
Vastuullisuuspolitiikka	Kestävän kehityksen periaatteiden noudattaminen ilmasto ja ympäristö huomioiden	Verkkosivut, konsernin intranet	Tarkastelu säännöllisesti ja peilaus kehittyvään regulaatioon	Kyllä	Hallitus
Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille ja alihankkijoille	Tavoitteena minimoida kielteiset ilmasto- ja ympäristövaikutukset ennalta tunnistamalla riskejä ja miettimällä toimintatapoja	Verkkosivut, konsernin intranet	Tarkastelu säännöllisesti ja peilaus kehittyvään regulaatioon	Kyllä	Hallitus
Eettiset toimintaohjeet henkilöstölle	Tavoitteena minimoida kielteiset ilmasto- ja ympäristövaikutukset ennalta tunnistamalla riskejä ja miettimällä toimintatapoja	Verkkosivut, konsernin intranet	Tarkastelu säännöllisesti ja peilaus kehittyvään regulaatioon	Kyllä	Hallitus

Taulukko 15. Esimerkkejä, joita olemme kirjanneet ohjeisiin hillitä ilmastonmuutoksen olennaisia vaikutuksia ja riskejä sekä niihin sopeutumisen mahdollisuuksia.

Sitoumuksemme

Olemme sitoutuneet vähentämään kasvihuonekaasupäästöjämme osana Lahden kaupungin tavoitetta. Lahden kaupunki kuuluu EU:n kaupunkimissioon 100 hiilineutraalia ja älykästä kaupunkia. Lisäksi olemme sitoutuneet ympäristö- ja energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen Energiatehokkuussopimuksella vuosiksi 2017–2025 sekä jatkamaan uudelle kaudelle 2026–2035. Olemme mukana Elinkeinoelämän energiapalvelujen toimenpideohjelmassa energiaterhokkuussopimusten kaudella 2017–2025. Energiansäästön kokonaistavoittemme vuodelle 2025 on yhteensä 11 520 megawattituntia. Saavutimme tavoittemme etujassa vuoden 2022 loppuun mennessä. Olemme kohdistaneet energiaterhokkuustoimia muun muassa sähkön ja kaukolämmön siirron, jakelun ja häviöiden pienentämiseen sekä kaukolämpöverkon pumppauksen ja kaukolämmön erillistuotannon tehostamiseen. Jatkamme energiaterhokkuutemme tehostamista edelleen, ja autamme myös asiakkaitamme tehostamaan energiankäyttöään. Tähän tarjoamme reaaliaikaista kulutusseurantaa ja lainaamme asiakkaillemme kulutusmittareita.

Olemme sitoutuneet osallistumaan energiansäästöviikkoon rahoittamalla Lahden alueen koulujen energiansäästöaiheisia opetuspaketteja ja tekemällä energiaterhokkuuden parantamisesta sisältöjä energiansäästöviikolle viestintäkanaviimme sidosryhmillemme.

Lakivelvoitteinen ympäristö- ja ilmastotyömme

Ympäristötoimintamme on lakisääteistä ja lisäksi se perustuu vastuullisuuspolitiikkaamme, ja on osa vastuullisuuden toimenpiteiden ohjelmaamme. Noudatamme lakia ja tavoitteenamme on minimoida niin energiantuotannossa kuin muussa toiminnassa ympäristö- ja ilmastovaikutukset. Ympäristöohjelmassamme on esitetty keskeiset ympäristöpäämäärät vuosille 2021–2025. Yksi päämäärästä on siirtymä kohti fossiilitonta energiantuotantoa. Kaukolämmöstä ja omasta sähköntuotannosta 95,5 prosenttia tuotettiin bio- tai kierrätyspolttoaineilla. Päämäärän saavuttamiseksi asetamme vuosittaisia välitavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ympäristöjärjestelmämme tavoitteena on parantaa toimintaamme tehokkaasti, huomioida ympäristöasiat kaikessa toiminnassamme sekä sitouttaa henkilöstöä ja johtoa ympäristötyöhön. ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardin sertifiointi ulkopuolisella toimijalla toimii varmistuksena siitä, että ympäristötoimintamme on laadukasta myös sidosryhmien näkökulmasta. Sisäisillä auditoinneilla varmistamme, että toimintamme on ympäristöjärjestelmän mukaista.

Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit

Toimintaperiaatteenamme energiantuotannossamme on kohtuuhintainen kaukolämpö ja tavoite kaukolämmön ominaispäästöjen vähentämisestä. Toimintaperiaatteitamme tukevia toimenpiteitä ilmastonmuutosta hillitseviksi toimiksi on esitetty kuvassa 12. Haemme aktiivisesti ratkaisuja edistää ja toteuttaa vihreää siirtymää. Hankkeiden toteuttamiseen meillä toimii Projektit ja uudet teknologiat -yksikkö osana Energia-liiketoimintaa.

Toiminnassamme keskeistä on pitää perustuotantolaitostemme lämmityskauden häiriöttömyyden taso erinomaisena ja näin vaikuttaa päästöjä vähentävästi. Tässä työssä kesällä tehtävät huoltoseisokit ovat myös keskeisiä toiminnan jatkuvuuden ja häiriöttömyyden kannalta. Kymijärvi III -biovoimalaitoksen käytettävyyttä oli 100 prosenttia ja Kymijärvi II -jätteenkaasutuslaitoksella 98 prosenttia.

Energiantensiteettimme on esitetty taulukossa 16. Energiantensiteetti toimii tuottavuuden mittarina. Siinä pyritään luomaan tulojen ja tuotosten sekä tuloksen saavuttamiseen tarvittavien panosten ja resurssien suhde.

Energiantensiteetti suhteessa liikevaihtoon	Vuosi 2024	Vuosi 2023	Vuosi 2022	% N / N-1
Toiminnan kokonaisenergiankulutus suhteessa toiminnasta peräisin olevaan liikevaihtoon (MWh / miljoonaa euroa)	11 574	12 135	10 599	-4,6

*Perusvuoden/vuoden 2023 lukuja korjattu vuonna 2024 täsmennyneillä tiedoilla.

Taulukko 16. Energiantensiteetti suhteessa liikevaihtoon vuosina 2022–2024 sekä muutos vuosina 2023–2024.

Toimintaperiaatteenamme on myös auttaa asiakkaitamme vihreässä siirtymässä ja kiertotalouden ratkaisujen toteuttamisessa. Asiakkaamme Polttimon laitokselle otettiin käyttöön sähkökattila alkuvuodesta 2024. Se korvasi aiemmin käytössä olleen fossiiliseen polttoaineeseen perustuneen tuotannon. Polttimon laitoksella tuotetaan kuumaa vettä ja prosessihöyryä viereisten mallasuute- ja hiivatehtaiden tarpeisiin.

Vihreän siirtymän edistämisen toimintaperiaatteisiimme kuuluu myös sähkön tuotanto tuuli-, ydin- ja vesivoimalla osakkuusyhtiöiden kautta. Tuulisähkön tuotannon kapasiteetti osakkuusyhtiöiden kautta kasvoi vuoden 2024 aikana. Vuoden lopussa se oli 124 megawattia.

Osakkuusyhtiömme, joilta hankimme tuuli-sähköä, ydinvoimaa ja vesivoimaa on esitetty taulukossa 17.

Olemme jatkaneet investoimista sähköautoihin. Hankimme sähköautoja mahdollisuuksien mukaan ja toimintamme autokannan uusiutuessa huoltovarmuus huomioon ottaen. Vuodenvaihteessa sähköautojen osuus oli 17 prosenttia kaikista autoista sisältäen työsuhdeautot.

Päivitämme raportointimme kehittyessä työterveyden ja työturvallisuuden riskienarvioinnit huomioimaan ilmastonmuutoksen, kuten sään ääri-ilmiöiden, vaikutukset työntekijöille ja urakoitsijoille. Tämä on osa ilmastonmuutokseen sopeutumistamme. Ilmastonmuutoksen vaikutuksia olemme tunnistaneeet ja huomioineet myös muun muassa toimintaperiaatteissamme verkkojen ja voimalaitosten rakentamisessa, mutta tämä ei ole ollut säännönmukaista ja systemaattista. Ilmastonmuutoksen hillinnällä ja siihen sopeutumisella on myös taloudellisia vaikutuksia, joita on myös otettu huomioon projekteissamme ja niiden rahoituksessa. Seurantaamme emme ole tehneet erikseen, joten tietoja vuodelta 2024 ei ole saatavilla.

Osakkuusyhtiön nimi	Omistusosuus vuoden 2024 lopussa	Tuulivoimalla tuotettu sähkö (MWh) vuonna 2024	Ydinvoimalla tuotettu sähkö (MWh) vuonna 2024	Vesivoimalla tuotettu sähkö (MWh) vuonna 2024
EPV Energia Oy	8,46 %	178 884	183 801	36 613
Suomen Hyötytuuli Oy	10,75 %	120 442	-	-
Voimapiha Oy	3,59 %	-	-	29 734

Taulukko 17. Osakkuusyhtiömme, joilta hankimme sähköä vuonna 2024.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet

Toimintamme kokonaispäästöjen vähenemä ei tapahdu lineaarisesti, vaan uuteen teknologiaan tehtävien investointien avulla. Vuonna 2020 asettaessamme energian tuotannon hiilineutraaliustavoitetta vuodelle 2025 oletimme, että teknologinen kehitys olisi nopeampaa ja investointikustannukset maltillisempia kuin nyt on toteutunut. Tästä syystä emme tule saavuttamaan energiantuotannon hiilineutraaliustavoitettamme vuonna 2025. Uusi tavoitteemme on asetettu vuodelle 2030. Tavoitteesen eivät kuitenkaan sisälly energiantuotannon kierrätyspolttoaineesta syntyvät fossiiliset päästöt, joita syntyy kierrätyspolttoaineen kaasutusprosessista.

Strategisena tavoitteenamme on tehdä investointeja, jotta voimme muuttaa

tuotantoamme hiilinieluksi 2030-luvulla. Tavoitevuotemme on 2035. Strategiamme mukaisesti kehitämme energiantuotannon tehokkuuden ja päästöjen vähentämisen lisäksi energiaverkkojamme entistä asiakaslähtöisemmiksi ja toimintavarmemmiksi muun muassa sähköverkkojen maakaapeloinnin avulla. Olemme asettaneet vastuullisuusohjelmassamme tavoitteeksi kaukolämpöjärjestelmän lämpöhäviöiden pienentämisen 30 prosentilla vuoteen 2028 mennessä vuoteen 2022 verrattuna. Kaukolämpöjärjestelmän lämpöhäviöiden muutos vuoden 2022 tasosta vuoteen 2024 oli 2,8 prosenttia. Muutokset seurantavuosina on esitetty taulukossa 19.

Taulukossa 22 on esitetty kasvihuonekaasujen GHG scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt. Liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasuintensiteetti on esitetty taulukossa 24.

	2024	2022	2030	2035	2050
Monialainen päästövähennysten kehityspolku, jonka viitevuosi on 2022	239 796	251 289*	132 661	> 0	Hiilinegatiivinen

*Perusvuoden/vuoden 2023 lukuja korjattu vuonna 2024 täsmennyneillä tiedoilla.

Taulukko 18. Monialainen päästövähennysten kehityspolku, jonka viitevuosi on 2022.

Vuosi 2022 vs. vuosi 2023	Vuosi 2022 vs. vuosi 2024
Muutos +1,3 %	Muutos +2,8 %

Taulukko 19. Kaukolämpöjärjestelmän lämpöhäviöiden muutos vuosina 2022–2024 (muutosprosentti vuoden 2022 lukuun). Laskentatapa tuotanto – kulutus.

Nykyinen kasviuonekaasujen laskennan perusvuosi (vuosi 2022) ja perusarvo (GHG-protokollan mukaisesti tCO_{2e}) on esitetty siirtymäsuunnitelmassa kuvassa 12 sivulla 46.

Kasviuonekaasupäästöjen vähennystavoitteisiin on sisällytetty tavoitearvot vuodelle 2030 ja vuodelle 2050. Kasviuonekaasupäästöjen vähennystavoite ei tällä hetkellä ole tieteeseen perustuva ja näin yhteensopiva ilmaston lämpenemisen rajoittamisen 1,5 celsiusasteeseen kanssa. Teemme vuoden 2025 aikana SBTi-sopimukseen liittymisen valmistelun, esimerkiksi laadimme ilmastoskenaarioanalyysin ja sisällytämme siihen selvityksen, miten taloudellinen kehitys tai sääntely-ympäristö vaikuttavat tavoitteisiin.

Perusarvo (vuosi 2022) edustaa tavoitteeseen sisältyviä toimintoja ja ulkoisten tekijöiden vaikutuksia. GHG-päästölaskennan olemme tehneet vuodesta 2022 alkaen noudattaen GHG-protokollaa, joka on SBTi:n hyväksymä tapa tieteeseen perustuviin kasviuonekaasupäästöjen laskentaan. Jatkamme GHG:n mukaista päästöjen laskentaa ja varmistamme näin, että perusarvoa voidaan käyttää tulevinakin vuosina vertailuarvona.

Hiilestä irtautumisen keinot ja niiden yleiset määrälliset panokset kasviuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden saavuttamiseen, esimerkiksi energia- tai materiaalitehokkuus ja kulutuksen vähentäminen, polttoaineen vaihtaminen, uusiutuvan energian käyttö, tuotteiden

ja prosessien asteittainen käytöstä poistaminen tai korvaaminen, on huomioitu siirtymäsuunnitelmassa (kuvassa 12 sivulla 46) toimialakohtaisina toimenpiteinä.

Teemme ilmastoskenaarioanalyysin osana taksonomiatyötämme vuonna 2025. Huomioimme tässä työssä ympäristöön, yhteiskuntaan, teknologiaan, markkinoihin ja toimintaperiaatteisiin liittyvän kehityksen ja määrittääksemme kasviuonekaasuista irtautumisen keinomme scopeissa 1–3.

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä

Energiatoimiala on ilmastovaikutuksiltaan merkittävä. EU:n komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/1288 mukaisesti toiminta-alamme, sähkön ja lämmön yhteistuotanto, on ilmastovaikutuksiltaan merkittävä (NACE-koodi 3513, Sähkön ja kaukolämmön yhteistuotanto). Fossiilisista lähteistä peräisin oleva energian kokonaiskulutus on eritelty taulukossa 20, Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä. Lisäksi se on eroteltu taulukossa hiilestä ja hiilituotteista, raakaöljystä ja öljytuotteista, maakaasusta sekä muista fossiilisista lähteistä peräisin olevaan polttoaineen kulutukseen.

Omaan toimintaamme liittyvä kokonaisenergiankulutuksemme oli 2 200 408 MWh vuonna 2024. Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä on esitetty taulukossa 20.

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä (vuodet ovat vertailukelpoiset perusvuoden kanssa)		Vuosi 2024	Vuosi 2023	Perusvuosi 2022
1)	Hiilestä ja hiilituotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	18 072	15 676	9 271
2)	Raakaöljystä ja öljytuotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	3 851	20 755	79 389
3)	Maakaasusta peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	108 500	140 800	87 200
4)	Muista fossiilisista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	177 191	126 337	89 965
5)	Ostetun tai hankitun fossiilisista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	4685	5714	4074
6)	Fossiilisen energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna rivien 1–5 summana)	312 299	309 282	269 900
	Fossiilisten energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	14	14	12
7)	Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus (MWh)	187 764	194 659	140 859
	Ydinvoimaan perustuvien lähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	9	9	6
8)	Uusiutuvista lähteistä, mukaan lukien biomassa (sekä biologista alkuperää oleva teollisuus- ja yhdyskuntajäte, biokaasu, uusiutuva vety jne.), peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	1 739 097	1 783 304	1 749 141
9)	Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	2 411	2 926	4 209
10)	Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus (MWh)	146 601	161 886	155 773
11)	Uusiutuvan energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna rivien 8–10 summana)	1 888 109	1 948 115	1 909 122
	Uusiutuvien energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	86	86	88
	Energian kokonaiskulutus (MWh) (laskettuna rivien 6 ja 11 summana)	2 200 408	2 257 397	2 179 022

Taulukko 20. Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä.

Lahti Energian nettoliikevaihto oli 190 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tarkemmat taloustiedot on esitetty tilinpäätöksessä sivulla 113. Energiantuotannossa käytetyt polttoaineet ja energiamäärät on kerrottu taulukossa 21.

Kasvihuonekaasujen scope 1- , scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt

Kasvihuonekaasupäästömme on ilmoitettu hiilidioksidiekvivalenttitonneina taulukossa 22 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt. Scope 1 bruttopäästöjen on tarkoitus antaa käsitys suorista vaikutuksista ilmastomuutokseen ja sen kasvihuonekaasujen kokonaispäästöjen osuudesta, joka kuuluu päästökauppajärjestelmien piiriin. Scope 2 -bruttopäästöjen on tarkoitus antaa käsitys käyttämämme energian

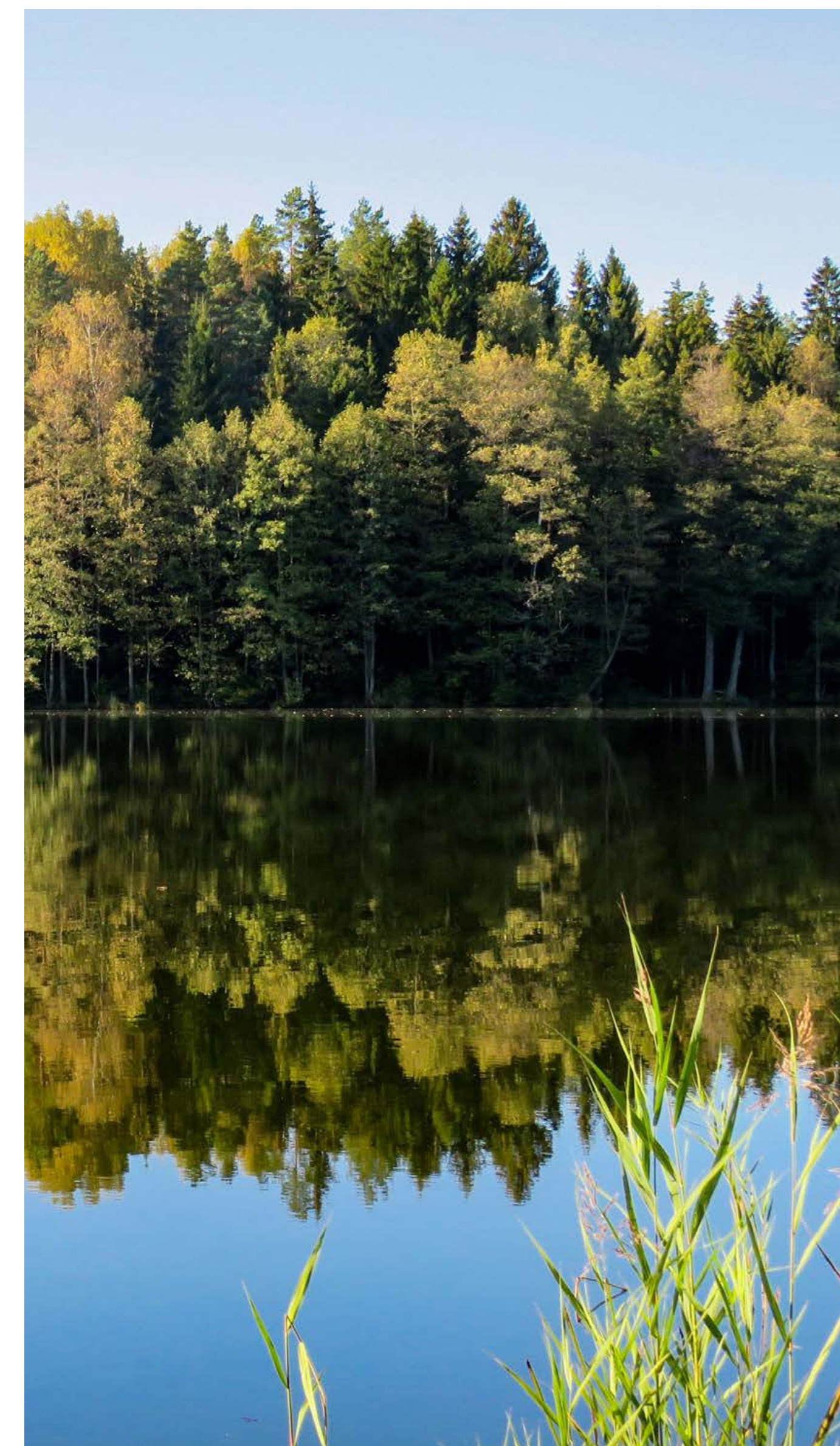
aiheuttamista epäsuorista vaikutuksista ilmastomuutokseen riippumatta siitä, onko energia ulkopuolelta ostettua tai hankittua. Scope 3 -bruttopäästöjen on tarkoitus antaa käsitys kasvihuonekaasupäästöistä, joita arvoketjumme alku- ja loppupäässä aiheutuu.

Kasvihuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt ja markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt on esitetty hiilidioksidiekvivalenttitonneina taulukossa 22 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt.

Taulukossa 23 on esitetty puupohjaiset biogeeniset hiilidioksidipäästöt.

Polttoaine (GWh)	2024	2023	2022
Kivihiili	0	0	0
Maakaasu	109	141	87
Puuperäiset	786	974	1 039
Kierrätyspolttoaine	737	613	815
Öljy	4	21	79
Biokaasu	9	9	3
Turve	0	35	14
Sähkö	46	19	0
Yhteensä	1 691	1 812	2 037

Taulukko 21. Energiantuotannossa käytetyt polttoaineet ja energiamäärät.

	Takautuva				Välitavoitteet ja tavoitevuodet					
	Perusvuosi 2022	Vertailukelpoinen (x)	Vuosi 2023	Vuosi 2024	% N / N-1	2025	2030	2035	2050	Vuotuinen %-tavoite / perusvuosi
Scope 1 -kasviuonekaasupäästöt										
Kasviuonekaasujen scope 1 -bruttopäästöt (tCO ₂ -ekv.)	142 944	x	133 945*	133 263	-1		56 819	0	nega- tiivinen	
Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien scope 1 -kasviuonekaasupäästöjen prosenttiosuus (%)	12	x	19	75**						
Scope 2 -kasviuonekaasupäästöt										
Kasviuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ ekv.)	466*	x	425*	232	-45		326			
Kasviuonekaasujen markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ ekv.)	3 664*	x	3 340*	3 224	-3,5		2 565			
Merkittävät scope 3 -kasviuonekaasupäästöt										
Kasviuonekaasujen epäsuorat (scope 3) kokonaisbruttopäästöt (tCO ₂ ekv.)	104 682	x	101 538*	103 308	1,7		73 277			
1 Ostetut tavarat ja palvelut	11 799	x	7 880	8 499	7,9					
2 Tuotantohyödykkeet	7 001	x	8 715	8 661	-1					
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot (jotka eivät sisälly scope 1- tai scope 2 -päästöihin)	57 047*	x	48 953*	47 520	-3					
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu	1 629	x	3 463*	2 356	-32					
5 Toiminnassa muodostuva jäte	26 853	x	32 174*	35 975	11,8					
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen	18	x	17	22	29					
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne	275	x	278	201	-28					
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät	13	x	17	19	11,8					
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät	45	x	43	54	25,6					
Kokonaiskasviuonekaasupäästöt										
Kokonaiskasviuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset) (tCO ₂ ekv.)	248 092*	x	235 908*	236 804	-1		130 423			
Kokonaiskasviuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset) (tCO ₂ ekv.)	251 289*	x	238 823*	239 796	-1		132 661			Tavoitteenamme on vähentää vuoteen 2030 mennessä 30 % GHG:n mukaisesti laskettuja kasviuonekaasupäästöjä. Perusvuosi 2022. Tavoite tarkentuu, kun teemme SBTi-selvityksemme.

*Perusvuoden/vuoden 2023 lukuja korjattu vuonna 2024 täsmennyneillä tiedoilla.

** Sis. päästöt Kymijärvi II -laitoksesta, joka on mukana päästöjen tarkkailussa 1.1.2024 lähtien

Taulukko 22. Kasviuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt.

tCO ₂	2024
Puupohjaiset biogeeniset hiilidioksidipäästöt	538 520

Taulukko 23. Puupohjaiset biogeeniset hiilidioksidipäästöt

Säänneltyjen päästökauppa-järjestelmien piiriin kuuluvien Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuus vuonna 2024 oli 75 prosenttia. Luku sisältää Kymijärvi II -laitoksen päästöt, joka on mukana päästöjen tarkkailussa 1.1.2024 lähtien.

Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	Vuosi 2024	Vuosi 2023	Vuosi 2022	% N / N-1
Kasvihuonekaasujen (sijaintiperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ ekv./miljoonaa euroa)	1 246	1 268	1 207	-1,7
Kasvihuonekaasujen (markkina-perusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ ekv./miljoonaa euroa)	1 261	1 284	1 222	-1,8

Taulukko 24. Liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasuintensiteetti.

Arvoketjumme määrittelyssä tai arvoketjussamme ei ole tapahtunut yritysostoja, jotka olisivat vaikuttaneet raportoitujen kasvihuonekaasupäästöjen vuosittaiseen vertailukelpoisuuteen.

Kasvihuonekaasupäästöjen laskemisessa ja mittaamisessa käytetyt menetelmät, merkittävät oletukset ja päästökertoimet

Ulkoisen kumppani päivittää kasvihuonekaasupäästölaskennassa (GHG) käytettävät päästökertoimet ja validoi laskennan vuosittain.

Scope 1 -laskennassa oman toimintamme (Lahti Energia Oy ja Lahti Energia Sähköverkko Oy) suorat päästöt muodostuvat polttoaineiden käytöstä ajoneuvoissa, energiantuotantolaitosten päästöistä, Mankala-yhtiöiden energiantuotannosta sekä Kauppakadun toimitalon ja Kymijärven voimalaitoksen kylmäainetäytöistä.

Oman toiminnan suorat päästöt ja polttoaineiden käyttö ajoneuvoissa lasketaan Defra Conversation factors-päästökertoimien avulla. Ajoneuvojen käyttämä polttoainemäärä saadaan toimittajalta.

Tuotantolaitostemme CO₂-päästöt ovat laskennallisia. Niiden laskemiseen käytämme polttoaineesta riippuen sekä Tilastokeskuksen arvoja että analysoituja arvoja. Polttoainemäärät ovat mitattuja.

Osuusvoimayhtiöiden Lahti Energialle jyvittämän energiantuotannon tuotantomuodoittain saamme osakkuusyhtiöltämme Suomen Hyötytuulelta sekä EPV Energialta. EPV Energian biopolttoaine on oletettu puuhakkeeksi ja muu fossiilinen on laskettu varovaisuusperiaatteen mukaisesti kivihiilen päästökertoimella. Energiantuotannon päästökertoimina käytetään Defra Conversation factors -päästökertoimia sekä Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen mukaisia päästökertoimia.

Kylmäaineiden aiheuttamat päästöt lasketaan käytämme Defra Conversation factors -päästökertoimia, ja täyttömäärät saamme toimittajalta.

Scope 2 -laskennassa ostoenergian epäsuorat päästöt koostuvat ostetusta sähköstä.

Ostoenergian kulutuksen (sähkö) saamme sähkön myyjältä. Ostoenergian suorat päästöt (sähkö, markkinaperusteinen) laskemme Energiaviraston jäännösjakauman mukaisesti. Sijaintiperusteisen sähkön laskemme Fingridin julkaisemalla energiamenetelmällä.

Scope 3 -laskennassa kategorian 1 ostetut tuotteet ja palvelut, materiaaliperusteisesti ostetut tuotteet ja palvelut koostuvat Kauppakadun toimitalossa ja Kymijärven voimalaitoksessa käytettävästä vedestä sekä toimittajilta saatavista hiilijalanjälki-laskentaraporteista, joissa päästöt on suoraan ilmoitettu hiilidioksidiekvivalenttitonneina.

Materiaaliperusteisesti laskettavia tuotteita ja palveluita ovat Kauppakadun toimitalon ja Kymijärven voimalaitosten käyttämä vesimäärä kuutioina. Kauppakadun toimitalon käyttämän vesimäärän saamme Lahti Aqualta ostetun veden määrästä. Kymijärven laitosten tiedot saamme Kymijärven vesitaseesta ja Lahti Aquan vesimittareista.

Käyttöveden päästökertoimena käytämme HSY:n ympäristötiedon avointa dataa ja polttoaineiden keskihintana Autoalan tiedotuskeskuksen bensiinin ja dieselin hintakehitystä. Kantaverkkotuotot ja Fingridin hiilijalanjälki (scope 1 ja 2) perustuvat Fingridin tuoreimpaan saatavilla olevaan vuosikertomukseen.

Muiden ostettavien tuotteiden ja palveluiden osalta käytämme tilikarttaa, erikseen Lahti Energia ja Lahti Energia Sähköverkko.

Kuluperusteisesti ostettavia tuotteita ovat esimerkiksi voiteluaineet ja prosessin apuaineet. Niiden päästölaskennassa käytämme vuosittain inflaatiokorjattuja viimeisimpiä saatavilla olevia Exiobase-päästökertoimia.

Kategoria 2:n käyttöomaisuuden laskennassa käytämme tilikarttaa sekä tilastokirjan tietoja kaukolämpöverkkoinvestointien muuntajien kappalemäärissä ja maakaapeliin kilometrimäärissä. Tilastokirja sijaitsee yhtiön verkkolevyllä. Lahti Energian Sähköverkon osalta käytämme tilikarttaa. Päästökertoimina käytämme Exiobase-kertoimia.

Kategoria 3:n polttoaineiden tuotantopäästöt laskemme scope 1- ja scope 2 -laskennan taustadatan perusteella.

Kategoriassa 4 ei ole huomioitu kuljetuksia ja jakelun polttoaineiden kuljetuksia, sillä kategorian 3 päästökertoimet sisältävät polttoaineiden kuljetukset tuotantolaitokselle.

Inbound-logistiikan tiedot saamme automaatiojärjestelmästä (DNA Report). Outbound-logistiikan tiedot saamme automaatiojärjestelmästä (DNA Report), Zerowaste-siirtoasiakirjajärjestelmästä, toimittajan (Salpamaan Oy) vuosiraportista ja Lahti Energian sisäisestä tuhkien laskentataulukosta. Kuljetusten ja jakelun päästökertoimina käytämme Defra Conversation factors -päästökertoimia. Kuljetuksesta ja jakelusta syntyvät biogeeniset päästöt on laskettu suhteuttamalla dieselin kulutuksesta syntyvä biogeeninen päästö fossiilisen päästön määrään.

Kategoria 5:n mukaiset jätevesitiedot saamme Kymijärven vesitaseesta ja jätetiedot Lahti Energian jäterekisteristä. Lahti Energia Sähköverkon jätteet sisältyvät Lahti Energian jätelukuihin.

Jäteveden päästökertoimina käytämme HSY:n ympäristötiedon avointa dataa. Jätteiden käsittelystä muodostuvat päästöt laskemme Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) Julia 2030 hankkeen dokumentin HSY:n alueella tuotettujen, käsiteltyjen ja hyödynnettyjen jätelajien khk-päästökertoimet laskelmien taustatietoa mukaisesti. Keskiarvo on laskettu jätelajien kuljetusten päästöistä; esikäsitteilyä ei ole huomioitu.

Kategoriat 6:n ja 7:n mukaiset liikematkustus- ja töihin matkustus -tiedot on vuosien 2022–2023 osalta haettu TEM-matkalaskujärjestelmästä. Vuodesta 2024 alkaen haemme tiedot M2-matka- ja kuluhallintajärjestelmästä. Kauppakadun toimitalon osalta tiedot on arvioitu perustuen toteutuneisiin työmatkoihin ja etätöiden määrään. Töihin matkustamista on arvioitu Traficomien vuoden 2022 henkilöliikennetutkimuksen tietojen perusteella.

Keskimääräisen henkilöauton, henkilöauton polttoaineen keskiikulutuksen sekä lyhyiden lentojen $\leq 3\,700$ km päästökertoimina on käytetty Defra Conversation factors -päästökertoimia. Muita matkustusmuotoja ovat olleet vuokra-autot, taksi, kotimaan junaliikenne, bussi ja metro.

Raideliikenteen päästökerroin on saatu viimeisimmästä VR:n vuosiraportista.

Bussiliikenteen ja kaiken raideliikenteen päästökertoimina (vain CO₂-päästöt) on käytetty HSL:n bussiliikenteen päästökerrointa.

Tietokoneen sähkönkulutus perustuu arvioon, jonka laskennassa on käytetty useasta lähteestä koostettua keskimääräisen kannettavan tietokoneen sähkönkulutusta.

Hotelliöiden päästökertoimina on käytetty Hotel Footprints -sivuston tietoja (hotelfootprints.org).

Kategoria 8 koskee itselle vuokrattua omaisuutta. Ilmarisentien autohallin ja henkilökunnan varastojen pinta-alat saamme kiinteistöistä vastaavalta. Näiden osalta sähkön ja kaukolämmön kulutusta ei ole saatavilla. Varastojen sähkön ja kaukolämmönkulutuksen päästökertoimina on käytetty Motivan palvelusektorin ominaiskulutustietoja. Autohallien keskimääräisille energiankulutuksille ei löydy suoraan lähdeä. Laskennassa on käytetty monitoimihallien kulutustietoja (Motiva). Varastojen tilakorkeudeksi on arvioitu 2,5 metriä ja autohallin tilakorkeudeksi kolme metriä.

Päästöhyvityksillä rahoitettavat kasvihuonekaasujen poistot ja kasvihuonekaasupäästöjen hillintähankkeet

Kasvihuonekaasujenpoistoja koskevat määrälliset tiedot esitämme, jos aloitamme Carbon Capture and Storage -hiilidioksidipäästöjen (CCS) talteenoton ja varastoinnin. Tällöin esitämme

tiedot raportointivuonna mitätöidyistä ja tulevaisuudessa mitätöitävistä päästöhyvityksistä, jos sellaisia tulemme tekemään. Vuonna 2024 emme ole rahoittaneet päästöhyvityksillä kasvihuonekaasujen poistoja tai hillintähankkeita.

Sisäinen hiilen hinnoittelu

Emme tee sisäisen hiilen hinnoittelua.

Olemlaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmaston liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudelliset vaikutukset

Olemme arvioineet olemlaisia fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmaston liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudellisia vaikutuksia taulukossa 25 tunnistamalla riskejä, kuvaamalla niitä sekä arvioimalla niiden vaikuttavuutta sekä todennäköisyyttä. Olemme myös arvioineet mahdollisuuttamme vaikuttaa riskin toteutumiseen. Arvioinnissa ei ole käytetty viitekehystä, kuten TCFD:tä, vaan taulukkoon on nostettu asiantuntijoidemme IRO-analyysissä nostamia keskeisiä riskejä ja niiden taloudellisia vaikutuksia on arvioitu.

Riski/mahdollisuus	Kuvaus	Vaikuttavuusarvio	Riskin toteutumisen hallinta/mahdollisuus
Energiamurros ja vihreä siirtymä	Energiantuotantojärjestelmä muuttuu merkittävästi, mikä tuo mahdollisuuksia uusille liiketoiminnoille, kun rahoitus mahdollistuu. Voimme myös hakea investointitukia vihreän siirtymän ja energiamurroksen edistämiseen.	Pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Investoinnit vihreää siirtymää edistäviin teknologioihin ovat välttämättömiä ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja luonnon monimuotoisuuskadon pysäyttämiseksi.	Oikea-aikainen investointi oikean suuruisin panoksin. Energiamarkkinassa olevien useiden eri ajureiden yhteensovittaminen on haaste. Vihreän vedyn tuotantoon tarvitaan suuret määrät energiaa, mutta myös teollisuutta, siirtoyhteyksiä, kestäviä innovaatioita yms., jotka hyödyntävät vihreää vetyä.
Muutokset maapallon keskilämpötilassa, sään ääri-ilmiöt ja pandemiat	Lämmitystarve pienenee, jäähdytystarve kasvaa. Hiilineutraalius- ja hiileneutraaliustavoitteemme luovat mahdollisuuksia uusille liiketoiminnoille, esim. CO ₂ -talteenotto. Pandemiat voivat aiheuttaa osaamispulaa. Yhdessä samanaikaisten sään ääri-ilmiöiden kanssa viankorjaukset saattavat pitkittyä.	Lyhyelläkin aikavälillä voi olla vaikutuksia liiketoimintaamme, jäähdytysliiketoiminnalla pitkällä aikavälillä. Sään ääri-ilmiöiden ja pandemioiden yhteisvaikutukset saattavat olla arvaamattomia ja aiheuttaa suuriakin kustannuksia.	Varautuminen ja harjoittelu erilaisiin tilanteisiin sekä skenaarioiden ja tekoälyn hyödyntäminen prosessien ja toiminnan kehittämisessä. Toimitus- ja alihankintaketjujen tunteminen ja ennakointi esimerkiksi varaosien saatavuudessa on osa huoltovarmuuttamme.
Sidosryhmien ympäristötietoisuuden lisääntyminen	Sidosryhmät tunnistavat vaihtoehtoisia tuotteita ja ovat yhä hintatietoisempia. Läpinäkyvyyden kasvamisen myötä myös luottamus yhteiskunnasta kasvaa, mikä voi olla valtti kilpailussa ja reunaehto hyvälle työnantajamielikuvulle.	Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Tarve tuoda esiin ja toistaa kaukolämpöpalvelun yhteiskunnallisesti hyviä puolia faktapohjaisesti.	Tiedon jakamista ja vuorovaikutusta sidosryhmiemme kanssa ylläpidettävä säännöllisesti.
EU-lainsäädäntö laajenee kattamaan yhä suuremman osan yrityksiä, mm. yritysvastuulainsäädäntö (CSDD, CSRD), Lahden kaupungin ympäristötavoitteet konserniyhtiöille	Kierrätysmahdollisuudet, CO ₂ -myynti. Siirtymä vihreisiin lämmitysmuotoihin tuo ympäristövaatimukseen liittyviä ehtoja enenevästi rahoitukseen ja raportointiin sekä liiketoimintaosaamiseen.	Pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme.	Kouluttaminen/kouluttautuminen ja asenteiden muuttuminen kierrätystä ja kiertotaloutta suosivammaksi. Neitseellisen raaka-aineen hinnan nousu korkeammaksi kuin kierrätetyn. Haasteena on aika ja muutoksen hitaus.
Ilmastomuutoksen ja luontokadon vaikutukset raaka-aineiden saatavuuteen ja konfliktien syntyyn sekä edelleen energiamarkkinaan	Sivuvirtojen hyödyntäminen (muilta kuin omasta toiminnastamme) ja raaka-aineiden väheneminen tuovat kustannuspaineita polttoaineiden ja komponenttien hintoihin sekä lisäävät rakentamisen kustannuksia.	Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Vaatii investointeja ja toimialojen välistä uudenlaista yhteistyötä kilpailulainsäädännön rajoitukset huomioiden.	Onnistuessaan tuo työpaikkoja ja hyvinvointia sekä lisää huoltovarmuutta. Välillisesti tuo epävakautta, jota hallitaan varautumisella ja tasapainottavilla energiamuodoilla (kustannukset nousevat). Siirtymäajan ratkaisuisissa on riskejä, mutta mittakaavaedun saavutettuaan suuri potentiaali.

Taulukko 25. Ilmastomuutoksen hillintään ja sopeutumiseen liittyvät olennaiset riskit ja mahdollisuudet, vaikutukset sekä riskien toteutumisen hallinta.

Olennaiset E1 vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liike-toimintamallin kanssa on esitetty taulukossa 25. Olennaisuuden arvioinnin perusteella liiketoimintaan ja strategiaan vaikutuksiltaan olennaiset standardit, osa-aiheet ja osaosa-aiheet. Tavoitteenamme on tarkastella vuonna 2025 kunkin tunnistetun ilmastoon liittyvän olennaisen riskin (fyysinen riski / siirtymäriski) osalta, miten ilmastokestäviä strategiamme ja liiketoimintamallimme ovat. Vuonna 2024 tällaista työtä ei ole kattavasti tehty, mutta tarve on tunnistettu.

Kuvaus ilmastoon liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista sekä skenaarioista

Olemme tunnistaneet IRO-prosessissa olennaiset ilmastoon liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä raportoineet niistä tässä kestävyysraportissa. IRO-prosessimme on kuvattu sivulla 41. Tuotantolaitostemme ympäristöriskien arviointiprosessia ohjaa ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä. Teemme osana taksonomiatyötämme ilmastoskenaarioita vuosina 2025–2026. Tavoitteenamme skenaarioissa on esimerkiksi tunnistaa, voivatko omaisuususerät ja liiketoiminta altistua ilmastoon liittyville vaaroille, ja jos, miten lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Pilaantuminen

Lähtökohtana ympäristötoiminnassamme on lain vaatien ympäristölupien noudattaminen

Lait ja asetukset määrittelevät käytettäväksi jatkuvatoimisia ja/tai kertaluonteisia mittauksia. Kymijärven laitoksilla ilmapäästöjä, kuten SO₂, NO_x, CO₂- ja hiukkaspäästöjä (taulukko 26), mitataan jatkuvatoimisesti ja päästömittauslaitteet kalibroidaan ympäristölupien vaatimusten mukaisesti. Jatkuvatoimisten mittausten tuloksia käytetään päästöjen laskennassa. Mahdollisten mittalaitteiden ajalta päästöt lasketaan varamittalaitteiden avulla. Kymijärven voimalaitosten ympäristöluvissa on myös määräyksiä puhdistinlaitteiden toimintahäiriöiden varalle. Lisäksi teemme kertaluonteisia mittauksia lupamääräysten mukaisesti. Laitoksen päästölaskenta ja raportointi tapahtuu DNA Report -järjestelmässä. Järjestelmästä on saatavissa tunti-, vuorokausi-, kuukausi- ja vuositaso päästöraportit.

Savukaasuanalysointilaitteiden kalibrointi tarkastetaan/viritetään valmistajan ohjeiden mukaisesti määrävälillä sekä tarvittaessa, jos esimerkiksi päästömittaus tulokset ovat epänormaaleja. Ulkopuolinen asiantuntija tekee mittalaitteille vuosittain säännölliset huollot. Mittalaitteistojen toiminnan varmistaa

	2024	2023	2022
NO _x (tonnia)	518	533	641
SO ₂ (tonnia)	87	72	94
Hiukkaset (tonnia)	5	5	9
Ympäristövahingot (kappaletta) **	0	7	5
Ympäristövalitukset ja yhteydenotot (kappaletta)	1	2	4

*Energian tuotannon fossiiliset CO₂-päästöt ja kaukolämmön ominaispäästökerroin on esitetty toimintakertomuksessa sivulla 106.

** Suurin osa vuosien 2022–2023 ympäristövahingoista on ollut pieniä hydraulioöljyvetoja, jotka on imeytetty paikan päällä

Taulukko 26. Ympäristöön liittyviä seurattavia avainlukuja vuosina 2022–2024.

säännöllisesti ulkopuolinen päästömittaaja, joka tekee AST- ja QAL2-mittauksia. Ulkopuolisen tekemistä mittauksista toimitamme mittausraportit Hämeen ELY-keskukselle ja Lahden ympäristöpalveluille.

Osallistumme myös Lahden seudun ilmanlaadun yhteistarkkailuun, jossa ilmanlaatua tarkkaillaan Lahden ja Hollolan alueella Lahden rakennus- ja ympäristövalvonnan tekemien ilmanlaadun mittaustulosten pohjalta. Laitosten varautumis- ja tarkkailusuunnitelmissa on toimenpiteet mahdollisten poikkeus- ja häiriötilanteiden varalle. Mahdollisista päästörajoiden ylityksistä ilmoitamme valvoville ympäristöviranomaisille häiriöilmoituksella. Tilanteen vaatiessa ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin ympäristövahinkojen minimoimiseksi.

Pilaantumiseen liittyvät toimintaperiaatteet

Suurin osa tunnistamistamme ympäristövaikutuksistamme aiheutuu päästöistä ilmaan. Tämän vuoksi seuraamme energiantuotantolaitostemme toiminnan vaikutuksia säännöllisin mittauksin ja tarkkailuin, joilla varmistamme myös edellisessä kappaleessa kuvattujen lain vaatimien ympäristölupaehtojen mukaisen toiminnan. Ympäristölupaehtojen mukaiseen toimintaan kuuluu myös ennaltavarautumis- ja tarkkailusuunnitelmien laatiminen sekä päästöistä raportointi viranomaisille ympäristölupien mukaisesti.

Taulukossa 27 on annettu esimerkkejä toimintaohjeista, politiikoista, sitoumuksista ja tavoitteista, joilla hillitsemme toimintamme pilaantumiseen liittyviä vaikutuksia, riskejä ja edistämme mahdollisuuksia.

Toimintaperiaatteen nimi	Riski/mahdollisuus, johon toimintaperiaatteella vaikutetaan, vaikutus, jota tavoitellaan
Ympäristöohjelma	Lahti Energian ympäristöohjelmassa on esitetty keskeiset ympäristöpäämäärät vuosille 2021–2025, jotka ovat: kohti hiilineutraaliutta, ympäristö keskiössä, kiertotalouden edistäminen ja vastuullisena mallina muille. Ympäristöohjelma perustuu liiketoiminnassa tunnistettuihin ympäristönäkökohtiin.
Kaukolämpöverkon rakentamisen urakkaohjelmassa kirjauksia ympäristönsuojelusta ja luonnon monimuotoisuudesta	Urakoitsijaa suositellaan omassa työssään minimoimaan työmaan haitalliset ympäristövaikutukset esimerkiksi kierrättämällä materiaaleja ja ottamalla tuotteita valitessaan huomioon niiden käyttöikä, korjattavuus ja ympäristörasitus. Suosittelemme rakennuttajaa huomioimaan luonnon monimuotoisuuden kaukolämpötyömailla mm. vähentämällä työkoneista aiheutuvia päästöjä (käyttövoiman vaihtaminen biodieseliin, kaasuun tai sähköön tekniikan kehittyessä), välttämällä työkoneiden tyhjäkäyntiä, työmaiden nopealla läpimenoajalla ja kaivuureitin valinnalla niin, ettei luonnolle aiheuteta tarpeetonta haittaa (esimerkiksi puunkaadot).
ESG-kriteerit tuotteiden ja palveluiden hankintaan	Vuonna 2024 tuotteille ja palveluille on laadittu ESG-kriteerit, jotka toimivat vuosien 2024–2025 aikana suosituksina, jonka jälkeen niiden velvoittavuutta tarkastellaan ja tarkennetaan. Arvoketjun polttoaineiden kuljetuksista aiheutuu päästöjä ilmaan. Tavoitteenamme on vähentää kuljetuksista aiheutuvia päästöjä alkuun suosituksin siirtyä biodieseliin, kaasuun tai sähköön käyttövoimana.
Jätteiden lajitteluohje sekä ESG-kriteerit tuotteiden ja palveluiden hankintaan	Jätteiden lajittelun ja kierrätysasteen nostaminen ja kiertotalouden edistäminen vähentää myös päästöjä ilmaan.
Kemikaalien käsittelyn yleisohje	Noudattamalla käyttöturvallisuustiedotteiden mukaisia ohjeistuksia (kemikaalien käyttö, onnettomuustilanteet, hävittäminen) vähennämme niiden vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen. Kyseessä on myös henkilöstön ja urakoitsijoiden työturvallisuus.
Toiminta kemikaalivahingon sattuessa, laitoskohtaiset toimintaohjeet tuotantolaitoksilla	Pyrimme estämään päästöt vesistöön ja maaperään sekä minimoimaan mahdolliset haittavaikutukset. Tunnistamme riskejä ja harjoittelemmekin kemikaalivahinkotilanteiden varalta.
Toimittajien turvallisuus- ja ympäristövelvoitteet Lahti Energian kohteissa	Kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti tavoitteenamme on vähentää ympäristökuormitusta kaikessa toiminnassamme. Toimiaksemme velvoitteiden mukaan ja pienentääksemme riskiä olemme laatineet toimittajille ohjeet kohteisiin. Seuraamme näitä muun muassa HSE-kierroksilla.

Taulukko 27. Esimerkkejä toimintaohjeista, politiikoista, sitoumuksista ja tavoitteista, joilla hillitsemme toimintamme pilaantumiseen liittyviä vaikutuksia, riskejä ja edistämme mahdollisuuksia.

Toimet pilaantumisen vaikutusten vähentämiseksi

Vähentääksemme ympäristöä pilaavia vaikutuksiamme ja tukeaksemme ympäristöpäämääriämme tuotamme energiaa hajautetusti muun muassa kierrätyspolttoaineella, puuperäisellä polttoaineella, kaatopaikkakaasulla, ydinvoimalla sekä tuuli- ja vesivoimalla. Olemme myös mukana kehittämässä ja käyttöönottamassa uutta, energiatehokasta teknologiaa, jolla vähennämme entisestään fossiilisten polttoaineiden käyttöä energian tuotannossamme.

Olemme myös aktiivisesti mukana eri toimielimissä Lahden ja Päijät-Hämeen seudulla vaikuttamassa alueen ja yhteiskunnan ympäristöasioiden kehittämiseen, kuten ilmastomuutokseen, ilmanlaatuun, luonnon monimuotoisuuteen sekä näiden toteuttamiseen ja seurantaan. Osallistumme myös Lahden ja Hollolan pohjavesien yhteistarkkailuun. Yhteistarkkailuun osallistuu organisaatioita, jotka ovat sitoutuneet siihen ympäristö- tai maa-ainesluvassa, valvontatutkimusohjelmassa tai muun tarkkailutarpeen vuoksi. Yhteistarkkailua hallinnoi Lahden kaupunki.

Jätehuoltomme periaatteena on niin sanottu etusijajärjestys. Ensisijaisesti pyrimme välttämään jätteen syntymistä. Jos jätettä syntyy, valmistamme sen uudelleenkäyttöä varten tai käytämme uudelleen. Ellei uudelleenkäyttö ole mahdollista, lajittelemme jätteen erilliskeräyksiin kierrätettäväksi, ensisijaisesti aineena ja toissijaisesti sekajätteenä. Verkon rakentamisessa käytämme pääasiassa primääri- ja sekundaari-aineita.

Vuoden 2024 aikana aloimme selvittämään mahdollisuuksia käyttää rakentamisessa uusiomateriaaleja vähentääksemme pilaantumista, mutta myös vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen. Pakkausmateriaaleissa suosittelemme välttämään pakkausmateriaalien tarpeetonta käyttämistä ja käytettäessä käyttämään kierrätettäviä tai biohajoavia materiaaleja.

Suurin osa toiminnassamme syntyvistä jätteistä muodostuu energiantuotannossa kiinteän polttoaineen poltosta tulevasta tuhasta voima- ja pienlaitoksillamme. Vuoden 2024 jäte- ja tuhkamäärät sekä niiden hyötykäyttöasteet ovat taulukossa 28. Kokonaisjättemäärästä laskettavan hyötykäyttöön ohjatun jätteen määrässä ei ole huomioitu energiana hyödynnettävän jätteen määrää.

Vastaanotamme Miekan tuhkankaatopaikalle voimalaitoksillamme tavanomaisen jätteen luokittelun täyttäviä tuhkalajeja, kuten Kymijärvi III -voimalaitoksen pohjatuhkaa ja

Vääksyn biolämpölaitoksen tuhkaa. Miekan tuhkankaatopaikan uuden ympäristöluvan myötä kaatopaikan suotovesille on asetettu raja-arvot, jotka ovat voimassa 1.7.2025 alkaen. Raja-arvojen saavuttaminen vaatii vesienkäsittelyjärjestelmän rakentamisen. Vesienkäsittelyjärjestelmän rakennustyöt ovat alkaneet maanrakennustöillä syksyllä 2024. Vesienkäsittelyjärjestelmän otamme käyttöön kevään ja alkukesän 2025 aikana.

Ohjaamme hyötykäyttökelpoisen tuhkan hyödynnettäväksi mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2024 Kymijärvi III -laitoksen tuhkaa on ohjattu maanrakentamiseen MARA-asetuksen (843/2017) myötä. MARA-asetus on eräiden jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa koskeva valtioneuvoston asetus. Kymijärvi III -laitoksen lentotuhkaa on ohjattu tuhkapohjaisen uusiosideaineen raaka-aineeksi suoraan voimalaitokselta. Sideaineella voidaan korvata perinteisiä rakennusmateriaaleja, kuten poltettua kalkkia ja öljypohjaista vaahdotumia.

Konsernin jätteet		2024	2023
Jätteet yhteensä (muut kuin tuhkat)	Yksikkö	3 776	3 860
...josta vaarallista jätettä	tonnia	403	366
	%	10,7	9,5
...josta sekajätettä	tonnia	197	81
	%	5,2	2,1
...josta hyötykäyttöön	tonnia	3 419	3 449
	%	90,5	89
Tuhkat yhteensä*	tonnia	38 295	38 450
...josta vaarallista jätettä	tonnia	25 207	23 006
	%	66	60
...josta hyötykäyttöön	tonnia	21 019	20 998
	%	55	55

*Väliavarastoimme Kymijärvi III -laitoksen pohjatuhkaa Miekan tuhkankaatopaikalla, josta tuhka lähtee hyötykäyttöön mahdollisesti eri vuonna kuin se on muodostunut. Tuhkat yhteensä (38 295 t) on vuonna 2024 voimalaitoksillamme syntynyt tuhkamäärä. Tuhkat, vaarallinen jäte, on vuonna 2024 syntyneet vaaralliseksi jätteeksi luokitellut Kymijärvi II -laitoksen tuhkat. Hyötykäyttöön ohjattu tuhkamäärä on vuonna 2024 hyötykäyttöön ohjattua tuhkaa, jossa on myös vuonna 2023 syntyneitä tuhkaa, jotka on väliavarastoitu Miekan tuhkankaatopaikalla. Jätteistä (muut kuin tuhkat), on voitu esikäsittelyn jälkeen hyödyntää osa, samoin kuin osa vaarallisesta jätteestä voidaan kierrättää, kuten akut ja kierrätyskelpoiset öljyt. Prosenttiluvut kertovat vuonna 2024 vaarallisen jätteen, sekajätteen ja hyötykäyttöön ohjatun (muu kuin poltto) jätteen määrän vuoden 2024 kokonaisjättemäärään suhteutettuna, eikä prosenttiosuuksista muodostu sen vuoksi sataa prosenttia.

Taulukko 28. Jätteet ja niiden hyötykäyttöasteet vuosina 2023–2024.

Toimintaperiaatteet olennaisten vaikutusten, riskien ja pilaantumiseen liittyvien mahdollisuuksien hallitsemiseksi

Toimintaperiaatteen keskeinen sisältö	Soveltamisalan laajuus	Organisaation ylin taso, joka vastaa	Standardi tai aloite, jota sitouduttu noudattamaan	Keskeisten sidosryhmien etujen huomioiminen laadinnassa	Miten ja missä saatavissa, miten saatavuus auttaa toteuttamisessa
Tavoitteena yhtenäistää toiminnan taso läpi konsernin, huomioida ympäristöasiat kaikessa toiminnassamme sekä sitouttaa henkilöstö ja johto ympäristötyöhön	<ul style="list-style-type: none"> Konserni Toimittajat Alihankkijat 	Johtoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöjärjestelmä ISO 14001 Pienvoimalaitoksissamme Lahti Energian sisäinen HSE-standardi Turvallisuus- ja ympäristöasiakirjat 	ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä-standardin laatimisen ja sen noudattamisen sertifiointi ulkopuolisella toimijalla (DNV) varmistaa, että ympäristötoimintamme on laadukasta myös sidosryhmien näkökulmasta.	<ul style="list-style-type: none"> Sisäisesti konsernin toimintajärjestelmässä Tarvittavat kohdat kirjattu toimittajien ja alihankkijoiden ohjeisiin Koulutuksissa tuotantolaitoksilla ja Verkko-liiketoiminnassa työskenteleville
Tavoitteena vähentää omaa energiankulutusta sopimuksen mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> Konserni 	Johtoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Energiatehokkuussopimukset 	Yleinen sidosryhmiämme palveleva etu, esimerkkinä energia-alan muille toimijoille	<ul style="list-style-type: none"> Sisäisesti konsernin toimintajärjestelmässä Raportointi vuosittain Motivan seurantajärjestelmään
Turvallisuus- ja ympäristötoiminnan-ohjausjärjestelmä läpinäkyvä keino mm. ympäristöilmoitusten tekemiseen, tiedon ja aloitteiden keräämiseen ja käsittelyyn	<ul style="list-style-type: none"> Konserni Toimittajat Alihankkijat 	Johtoryhmä	<ul style="list-style-type: none"> Ympäristöjärjestelmä ISO 14001 Työterveys- ja työturvallisuus-johtamisjärjestelmä ISO 45001 	Seuranta ja ennaltaehkäisy ympäristön kuormitukseen ja työturvallisuuteen liittyvissä asioissa	<ul style="list-style-type: none"> Kaikille avoin digitaalinen alusta, josta kerromme muun muassa QR-koodein Urakoitsijoille kerromme perehdytyksissä, revisioinfoissa ja turvallisuusasiakirjoissa

Taulukko 29. Toimintaperiaatteet olennaisten vaikutusten, riskien ja pilaantumiseen liittyvien mahdollisuuksien hallitsemiseksi.

Toimintaperiaatteet olennaisten vaikutusten, riskien ja pilaantumiseen liittyvien mahdollisuuksien hallitsemiseksi on esitetty taulukossa 29.

Vaikka veden kulutus ja vaikutuksemme vesistöihin ei noussut olennaiseksi aiheeksi toiminnassamme IRO-analyysissä, jatkamme vedenkulutuksen raportointiamme vuoden 2024 kestävyysraportissamme osana toimia pilaantumisen vähentämistä. Olemme raportoineet vedenkulutuksemme myös vuosina 2022–2023. Taulukossa 30 on esitetty veden kulutus vuosina 2022–2024.

Kohde	Yksikkö	2024	2023	2022
Vesi, Kauppakatu 31	m ³	1 196	993	1 188
Vesijohtoverkosto, Kymijärven voimalaitosalue	m ³	2 472	6 425	9 614
Jäähdytysvesi, Kymijärvi II -voimalaitos	m ³	11 580 391	12 035 009	13 996 556
Jäähdytysvesi, Kymijärvi III -voimalaitos	m ³	3 659 265	3 493 516	3 477 203

Taulukko 30. Veden kulutus vuosina 2022–2024.

Toimimme aktiivisesti voimalaitosalueidemme ympäristön pilaantumisen estämiseksi. Kymijärven voimalaitosalueen hulevedet, joissa voi olla kiintoainesta, ohjaamme pääosin laitosalueella olevien viivästysaltaiden kautta Joutjokeen. Hulevesien mukana oleva kiintoaines laskeutuu viivästysaltaiden pohjalle. Altaat tyhjennetään kiintoaineesta säännöllisesti. Kiintoaines toimitetaan asianmukaisesti käsiteltäväksi. Lisäksi teemme Kymijärven voimalaitosalueen hulevesistä ympäristölupien mukaista velvoitetarkkailua ja harjoittelemme säännöllisesti ympäristövahinkojen varalta. Esimerkiksi syksyllä 2024 harjoittelimme ulkoisen pelastussuunnitelman mukaisen harjoituksen yhteydessä toimintaa hulevesien hallitsemiseksi Kymijärven voimalaitosalueella. Harjoituksen perusteella tunnistimme kehitystoimenpiteitä, joilla voimme tositilanteissa estää ympäristövahinkojen syntymistä. Tavoitteenamme on toteuttaa kehitystoimenpiteet vuoden 2025 aikana.

Ei haitallisia päästöjä vesistöön vuonna 2024

Kymijärven voimalaitosalueelta ohjattiin vuonna 2024 Kymijärvi II- ja Kymijärvi III -laitosten jäähdytysvesiä 15 239 656 kuutiometriä Joutjoen kautta Vesijärveen. Jäähdytysveden kulutus Kymijärven voimalaitosalueella on vähentynyt merkittävästi, lähes 75 prosenttia vuodesta 2018 vuoteen 2024. Veden käyttöä on minimoitu Kymijärvi III -laitoksessa, joka hyödyntää prosessissa polttoaineen mukana tulevaa kosteutta. Lauhteenkäsittelyn lauhdevedet puhdistetaan, ja täyssuolapoistettu puhdasvesijae käytetään hyödyksi prosessissa tai kaukolämpöverkossa lisävetenä.

Vesijärven velvoitetarkkailua on suoritettu tarkkailuohjelman mukaisesti yhdessä Lahti Aquan kanssa. Toimintamme ei aiheuta suoria päästöjä Itämereen, mutta esimerkiksi Vesijärven kautta valumia Itämereen lopulta päätyy. Laitoksilta vesistöön johdettavista vesistä tehdään tarkkailua ympäristölupien mukaisesti. Viemäriin tai vesistöön ei johdeta vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 liitteen 1 kohdassa A tarkoitettuja vaarallisia aineita.

Teollisuuspäästädirektiivi (EU 2024/1785, IED-direktiivi) uudistettiin vuonna 2024. Kun teollisuuspäästädirektiivin säännökset on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, otamme ne huomioon toiminnassamme.

Pilaantumiseen liittyvät toimet ja resurssit

Tuotantoprosessien päästöjen vähentämiseksi allokoituja taloudellisia resursseja (toimintamenot ja/tai pääomamenot) emme saa toistaiseksi eroteltua järjestelmissämme toimipaikkatasolla.

Kuvaus pilaantumiseen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista

Pilaantumiseen liittyvät olennaiset raportoitavat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet on tunnistettu kaksoisolennaisuusanalyysissä. Olennaisuusanalyysi on kuvattu sivulla 41. Olennaisuusarviointin tulokset on esitetty sivulla kuvassa 11 sivulla 42.

Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Biologinen monimuotoisuus on IRO-analyysin perusteella olennainen raportoitava aihe. Hyödynnämme kuitenkin siirtymäsäännöstä ja raportoimme kohdan niiltä osin kuin meillä on tällä hetkellä vuonna 2024 käytettävissämme tietoa.

Olemme laatineet ensimmäisen version ohjelmasta, jolla vähennämme toiminnastamme aiheutuvaa haittaa luonnon monimuotoisuudelle. Lähtökohtanamme on tunnistaa ja selvittää vaikutuksiamme. Selvitämme vuonna 2025 oman toimintamme vaikutuksia (luontojalanjälki, scope 1 ja scope 2) ja jatkamme siitä scope 3 vaikutuksiemme tunnistamista ja keinojamme vaikuttaa niiden pienentämiseen. Samanaikaisesti olemme ottaneet käyttöön ohjeistuksia esimerkiksi toimittajillemme ja alihankkijoillemme, jotka ovat alkuun suosituksia. Teemme vaikutusten arviointia riskiperusteisesti.

Tavoitteissa olemme ottaneet huomioon myös taloudellisen merkittävyyden esimerkiksi puuperäisen polttoaineen käytöstä ja sen luontovaikutuksista. Puuperäisen polttoaineen käytöllä on monenlaisia vaikutuksia niin sen korjuuvaiheessa, kuljetuksessa, käytössä kuin käytöstä syntyvänä tuhkana. Käyttämästämme puuperäisestä polttoaineesta on sertifioitua (PEFC, FSC) noin 80 prosenttia. Jäämme alle sataan prosenttiin, koska esimerkiksi teiden varsien ja pellonreunojen vesakoiden poistoja ei lueta sertifioitaviksi, vaikka ne tehdään sertifioinnin vaatimusten mukaisesti. Koska niitä ei lasketa metsäksi, se ei ole

virallisesti sertifioitua. Tavoitteenamme on sertifioitua puuperäisen polttoaineen osuuden kasvattaminen, mutta myös erityisesti polttoon perustumattomien energiantuotannon ratkaisujen selvittäminen ja teknologisen kehityksen seuranta. Tämänhetkisen ennustemme mukaan, meillä voisi olla mahdollisuus luopua polttamiseen perustuvasta energiantuotannosta 2040-luvulle mennessä. Toistaiseksi näkemyksemme on, että polttamiseen perustuva energiantuotanto jatkuisi huipputehojen varmistamisessa. Polttoaineita olisivat tällöin edelleen esimerkiksi puu- ja muut bioperäiset sekä fossiiliset polttoaineet, kuten maakaasu ja öljy.

Vaikutukset ekosysteemipalveluihin ja riippuvuudet niistä sekä vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan

Olemme tunnistaneeet luonnon monimuotoisuuteen liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia kaksoisolennaisuusanalyysissä olennaisiksi asioiksi toimintamme kannalta (taulukko 31).

	Vaikuttavuudet	Riippuvuudet	Riskit
Rakentaminen maa-alueilla	Alueiden ja elinympäristöjen pirstaloituminen, puuston väheneminen ja yksipuolistuminen, eliöstön häiriintyminen, mahdollinen veden käyttö, melu, pölyäminen ja päästöt ilmaan ja maahan rakentamisen aikana.	Rakennusmateriaalien ja niissä tarvittavien raaka-aineiden, esimerkiksi betonin, teräksen ja kiviaineksen saatavuus.	Rakennusmateriaalinen kierrätys ei toteudu annettujen toimintaohjeiden mukaisesti. Tästä aiheutuu haittaa ympäristölle sekä taloudellista ja mainehaittaa yritykselle.
Tuotanto: metsäbiomassa, biokaasu	Raaka-aineen maankäyttötarve, avohakkuut ja lahoppuun määrä vaikuttavat useisiin eliölajeihin. Tuotantolaitosten vesistö päästöjen kuormitus ja lämpövaikutus, biogeeniset päästöt ilmaan, biokaasun mädätejäännöksen hyödyntäminen lannoitteena pelloilla. Aiheuttaa biogeenisiä päästöjä ilmaan. Biopolttoaineiden polttamisesta muodostuu jatkohyödyntämiseen soveltuvaa tuhkaa.	Kestävästi tuotetun puupolttoaineen riittävyys ja saatavuus. Haasteena varmistaa metsien hiilinielujen säilyminen, vaikka hankittava polttoaine on sertifioitua (PEFC, FSC).	Puuperäisen polttoaineen hyväksyttävyyden energiantuotannossa sen luonnon monimuotoisuuden vaikuttavuuden vuoksi.
Tuotanto: sähkökattilat, hukkalämpöjen hyötykäyttö	Vähentää muiden polttoaineiden käyttöä, melua ja savua. Toisaalta tuulienergialla tuotettava sähkö saattaa lisätä tuulipuistojen alueella melua ja vaikuttaa näkymään.	Tuotantolaitoksissa käytettävien materiaalien saatavuus. Hukkalämpöä tuotavien prosessilaitosten toiminta.	Investointi- ja käyttökustannusten nousu, esimerkiksi uusiutuvilla tuotantomuodoilla tuotetun sähkön saatavuus ja riittävyys sekä hinta ja hinnanvaihtelut.
Siirto- ja jakeluverkot: sähkö	Johtokatu voi toimia vieraslajien leviämiskäytävänä. Puuston latvasahaukset tehdään lintujen pesintäajan ulkopuolella. Liitoravien hyppykäytävät, maakaapeloinnin myötä kasvillisuuden lisääntyminen ja myrskytuhojen väheneminen, johtokatuja virkistyskäyttö, esimerkiksi talvisin hiihtoladut.	Siirto- ja jakeluverkon materiaalit ja niissä tarvittavien raaka-aineiden saatavuus.	Puutteelliset tai väärät työohjeet tai niiden noudattamatta jättäminen esimerkiksi vieraslajien torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi tai kaivantojen aukipitoajan lyhentämiseksi.
Siirto- ja jakeluverkot: lämpö	Kaukolämpöputken alueelta puuston poisto, jos sijoittuu metsäiselle alueelle. Mahdollisten vesivuotojen vaikutus maaperään ja eliöihin, esimerkiksi lämmin vesi ja mahdollisesti mikromuovit.	Siirto- ja jakeluverkon materiaalit ja niissä tarvittavien raaka-aineiden saatavuus.	Puutteelliset tai väärät työohjeet tai niiden noudattamatta jättäminen esimerkiksi vieraslajien torjumiseksi ja leviämisen estämiseksi tai kaivantojen avoinna pitämisen lyhentämiseksi.
Lämmön varastointi	Kaukolämmön varastointiakkuihin vaadittavien mineraalien aiheuttama louhinta ja sen vaikutukset biodiversiteettiin louhintaympäristössä. Elinympäristön pirstaloituminen tuotantorakennuksen alueella. Kaukolämpöakun käytön aikaisen mahdollisen vesivuodon vaikutus maaperään ja pohjaveteen.	Mineraalien riittävyys ja saatavuus.	Investointikustannusten nousu ja lainansaantimahdollisuudet vihreän siirtymän edistämiseen.
Osakkuusyhtiöt	Esimerkiksi tuuli- ja aurinkovoimaloiden alueelta puuston poisto, jos sijoitusalue on metsäinen. Melu, eliöstön häiriintyminen ja maiseman muuttuminen. Jätteet tuuli- ja aurinkovoimaloista niiden elinkaaren loppuvaiheessa.	Tuotantolaitoksissa käytettävien materiaalien saatavuus. Tuulivoimatuotanto on riippuvainen tuulesta, aurinkovoimatuotanto auringosta.	Tuet uusiutuvan energian tuotannolle ja investointikustannusten nousu.

Taulukko 31. Luonnon monimuotoisuudesta toimintaamme tunnistettuja vaikuttavuuksia ja riippuvuuksia.

Olemme käyttäneet olennaisuusanalyysin tuloksia laatiessamme luonnon monimuotoisuusohjelman ensimmäistä versiota vuosille 2024–2028. Lisäksi olemme tunnistaneet biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suoria vaikutustekijöitä, joihin toimintamme vaikuttaa. Näitä ovat ilmastonmuutos, maankäyttö ja luonnon varojen suora hyödyntäminen sekä haitalliset vieraslajit, makea vesi tai järvivesi ja valumat Itämereen ja maan pilaantuminen. Nämä tekijät puolestaan vaikuttavat eri lajien tilaan, kuten lajien populaation kokoon ja lajien paikallisen ja maailmanlaajuisen sukupuuton riskiin. Lisäksi edellä mainitut tekijät vaikuttavat ekosysteemien laajuuteen ja tilaan, kuten maaympäristön tilan heikkenemiseen ja maaperän sulkemiseen rakentamisella.

Toimenpiteitämme vaikutustemme vähentämiseksi ja niissä edistyminen

Olemme sitoutuneet vieraslajien kartoittamiseen ja tarvittaessa niiden torjumiseen hallinnoimillamme alueilta. Vieraslajilaki (1709/2015) asettaa kiinteistön omistajalle tai haltijalle huolehtimisvelvoitteen, joka tuo lisää vastuuta kiinteistön omistajille tai ammattimaisille toimijoille kiinteistöllä esiintyvien vieraslajien hävittämiseen tai rajoittamiseen. ELY-keskus valvoo vieraslajilain ja vieraslajiasetuksen (1725/2015) noudattamista. Vieraslajeiksi kutsutaan lajeja, jotka ovat ihmisen mukana tahallisesti tai tahattomasti levinneet luontaiselta

levinneisyysalueeltaan. Hallinnoimillamme alueilla havaittuja vieraslajeja ovat komealupiini, karhunköynnös, kurturuusu ja viitapihlaja-angervo. Näitä vieraslajeja tarkkaillaan, koska laajoina esiintyminä ne saattavat estää muiden kasvien kasvun, tukahduttaa kasvustoja tai estää metsän uudistumista. Hallinnoimamme alueet kierretään tarkastamassa kerran kesässä, ja vieraslajeja kitketään pois.

Vuonna 2024 toteutimme maanomistajakyselyn sähköverkon rakennusalueella, jossa selvitimme sähköverkon rakennusalueen luonnon monimuotoisuutta sekä maanomistajien halukkuutta yhteistyöhön. Kyselyn vastausten perusteella olemme pohtineet mahdollisia toteutuskelpoisia toimenpiteitä seuraavalle kasvukaudelle. Tunnistimme myös, että toimenpiteet vaativat eri toimijoiden, kuten maanomistajan (yksityinen, kaupunki) ja Lahti Energian yhteistyötä, jos esimerkiksi haitallisia lajeja halutaan estää leviämästä ja poistaa pysyvästi.

Olemme päivittäneet työohjeitamme, jotta ne huomioivat toimitamme vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen jo suunnitteluvaiheessa, ja että vaikutuksia pyritään minimoimaan. Siihen kuuluvat esimerkiksi lintujen pesimäaikojen huomioiminen verkonrakentamisessa ja -ylläpidossa, kuten reunapuiden sahauksissa. Toisaalta myös voimme ennallistaa perinneympäristöjä esimerkiksi laiduntamalla.

Olemme myös laatineet luonnon monimuotoisuudesta koulutusmateriaalin urakoitsijoille sähköverkon töissä ja aloittaneet jalkauttamaan sitä osana urakoitsijapalavereja. Jatkamme jalkauttamista vuonna 2025. Koulutusmateriaali antaa esimerkkejä toimenpiteistä luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi jo rakennetuilla alueilla. Kaukolämpöverkon rakentamisessa olemme alkaneet seuraamaan työmaiden aikataulussa pysymistä. Näin varmistamme, että kaukolämpökaivannot ovat mahdollisimman lyhyen ajan avoinna aiheuttamassa häiriötä ympäristölle.

Jatkamme myös pohjavesialueilla pylväsmuuntamoiden korvaamista puistomuuntamoilla vuoteen 2026, kunnes kaikki on korvattu.

Polttamiseen perustuvalla energiantuotannolle selvitämme vaihtoehtoisia tuotannon muotoja, kuten sähkökattiloita ja kaukolämpökun avulla lämmönvarastointia. Vaikka päästöt ilmaan ja puuperäisten biopolttoaineiden käyttöön vähenisi, tuuli-, vesi- ja ydinvoimasta aiheutuu luonnolle ja sen monimuotoisuudelle kuormitusta. Tämän vuoksi toimenpiteissämme on myös energiatehokkuuden lisääminen niin omassa toiminnassamme kuin sen mahdollistamisessa asiakkaillemme. Koulutamme myös polttoaineiden hankinnastamme vastaavia tunnistamaan luonnon monimuotoisuuden hankinnoissa.

A photograph of two female workers in high-visibility safety gear at an industrial site. The worker on the left is wearing a white helmet with a communication system, safety glasses, and a bright yellow-green jacket with reflective silver stripes. She is pointing upwards with her right hand. The worker on the right is wearing a white helmet with a communication system and a blue and yellow-green jacket with reflective silver stripes. They are standing in a snowy area with industrial structures in the background. A large pile of snow is visible on the left side of the frame.

Yhteiskunnalliset tiedot

Oma työvoima

Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Haluamme, että jokainen Lahti Energia -konsernissa työskentelevä tuntee olonsa hyväksi ja kokee työympäristönsä sekä henkisesti että fyysisesti turvalliseksi. Edellytämme kaikilta työntekijöiltämme asiallista ja vastuullista käyttäytymistä työtehtävissään. Meillä on nollatoleranssi päihteisiin, kiusaamiseen, epäasialliseen kohteluun ja häirintään. Emme myöskään hyväksy toisten ihmisten alistamista, uhkailua tai vihamielistä kohtelua. Taulukossa 32 on kuvattu toimintaperiaatteitamme (ohjeitamme ja tavoitteitamme), joiden avulla vähennämme negatiivisia vaikutuksia ja luomme mahdollisuuksia.

Meidän jokaisen omalla vastuulla on kohdella muita ihmisiä kunnioittavasti, ja välttää tilanteita, joita voidaan pitää epäasiallisina. Palautteen ja kritiikin antamisen sekä toisen henkilön haastamisen tulee tapahtua asiallisesti ja toista ihmistä kunnioittavalla tavalla.

Työntekijöiden oikeuksien ja näkemysten huomiointi ja vaikutukset strategiaan ja liiketoimintamalliin

Kuulemme henkilöstöämme säännöllisesti erilaisin kyselyiden avulla ja käymällä keskusteluja tiimeissä, esihenkilön ja tiimiläisten välillä sekä myös eri henkilöistä koostuvilla kokoonpanoilla. Näistä keskusteluista keräämme tietoa liiketoimintamme kehittämiseksi esimerkiksi organisoitumisen, tehtäväkuvien ja strategian

osalta, jotta voimme vastata asiakkaidemme tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla. Palautteet, kyselyiden tulokset ja muut esiin nousseet asiat käsitellään johtotiimeissä ja konsernin johtoryhmässä, ottaen huomioon liiketoiminnan, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien tarpeet.

Oman työvoiman tekemistä ohjaavat soveltuvan lainsäädännön ja säädösten lisäksi yhtiön toimintaperiaatteet, jotka koostuvat arvoista ja toimintapolitiikoista, kuten eettisistä ohjeista. Ohjeet velvoittavat koko henkilöstöä. Tarkastelemme henkilöstömme eettisiä ohjeita kahden vuoden välein tai tarvittaessa. Eettiset ohjeemme pohjautuvat kansainvälisiin sitoumuksiin, kuten YK:n Global Compact -aloitteeseen ja ihmisoikeusjulistukseen sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistukseen.

Esihenkilöt keskeisessä roolissa rekrytointikäytäntöjen toteuttajina

HR-tiimi perehdyttää esihenkilön rekrytointikäytäntöihimme, kun esihenkilön omaan tiimiin on tarve palkata uusi henkilö. Tällä pyrimme siihen, että koko rekrytointiprosessimme on oikeudenmukainen, syrjimätön ja monimuotoisuutta edistävä. HR on esihenkilön tukena koko rekrytointiprosessin ajan.

HR vastaa siitä, että jokainen uusi työntekijä perehdytetään toimintatapoihimme ja käytäntöihimme, joilla muun muassa haluamme varmistaa henkilöstön yhdenvertaisen kohtelun ja yrityskulttuurin positiivisen kehittymisen. Näin uusikin työntekijä oppii myös muun muassa sen, mitä meillä tarkoitetaan epäasiallisella käyttäytymisellä ja mitkä ovat puuttumiskäytäntömme.

Toiminta-periaatteen nimi	Kuvaus toimintaperiaatteen keskeisestä sisällöstä	Työntekijäryhmä, johon toiminta kohdentuu	Organisaation ylin taso, joka vastuussa	Standardi tai aloite, jota sitouduttu noudattamaan	Miten periaatteen kannalta keskeisiä sidosryhmiä on kuultu laadinnassa	Missä toimintaperiaate on saatavilla
Eettiset ohjeet henkilöstölle	Keskeiset eettiset toimintaperiaatteet liiketoiminnan toteuttamiseen, ihmisoikeuksiin ja ympäristöön liittyvissä asioissa	Koko henkilöstö	Hallitus	OECD:n ohjeet monikansallisille yrityksille, ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, YK:n ihmisoikeusjulistus, YK:n kestävän kehityksen tavoitteet	Henkilöstön edustajat ovat saaneet dokumentin kommentoivakseen. Päivityksissä kuullaan henkilöstön näkemyksiä intranetissä avoimilla olevilla kyselyillä.	Konsernin intranet
HSE-johtamisjärjestelmä	Otamme jokaisen työntekijälle sattuneen työpaikkatapaturman käsittelyyn viimeistään seuraavana päivänä. Työpaikkatapaturman käsittelyssä etsimme tapaturmaan johtaneet juurisyyn ja määrittelemme niiden perusteella vaikuttavat toimenpiteet, joiden avulla voimme välttää vastaavalta tilanteelta.	Koko henkilöstö. Edellytämme vastaavaa tapaturmien käsittelyn laatua myös urakoitsijoiltamme, ja osallistumme käsittelyyn mahdollisuuksien mukaan.	Johtoryhmä	ISO 45001	Sidosryhmiä osallistetaan toimintaan ja tekemisestä pyydetään palautetta ja tämän kautta toimintaa kehitetään	Konsernin toiminta-järjestelmä ja intranet
Ohje: Epäasialliseen käyttäytymiseen puuttuminen	Kuvattuna esihenkilön, työntekijän, työsuojeluvaltuutetun, työsuojelupäällikön ja luottamusmiesten toimintaohjeet.	Koko henkilöstö sekä ohjeet henkilöille, joiden tulee asiaan kohdatessaan puuttua	Johtoryhmä	ISO 45001, ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, YK:n ihmisoikeusjulistus	Ohjeen laadinnassa kuultu esihenkilöitä ja henkilöstöä, hyödynnetty mm. kyselyjen tietoja esimerkkien laatimisessa	Konsernin toiminta-järjestelmä ja intranet

Työturvallisuus- ja työterveysasioiden (TTT) kehittäminen on säännöllistä toimintaamme, jota ohjaa TTT-kehitysryhmä vuosittain laatimallaan toimintasuunnitelmalla. Vuoden 2024 teemana oli turvallisuuskulttuurin kehittäminen. TTT-kehitysryhmä toteutti lahtienergialaisille kohdennettuja turvallisuustuokiomateriaaleja. Turvallisuuskulttuurista keskusteleminen ja turvallisuustuokioiden pitäminen on tunnistettu hyväksi ja toimivaksi keinoksi edistää työturvallisuus- ja työterveyskulttuuriamme. Korvaavan työn mallin otimme käyttöön vuoden 2023 alusta. Sen avulla onnistuimme välttämään 181 työpaikkatapaturmista muutoin aiheutuvaa poissaolopäivää vuonna 2024.

Lahti Energiassa on tehty viimeisin laaja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusselvitys vuonna 2020. Sen pohjalta olemme laatineet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ja päivittäneet sitä vuosittain. Suunnitelman mukaisesti olemme tehneet erilaisia kehitystoimia ja tarkentaneet yhteisiä ohjeistuksia. Vuonna 2023 päivitimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja yhdistimme sen henkilöstön kehittämissuunnitelman kanssa. Vuonna 2024 otimme tavoitteeksemme täydentää vuosien 2025–2026 aikana henkilöstön kehittämissuunnitelmaa DEI-asioilla, joilla edistämme työyhteisön monimuotoisuutta ja inklusiota sekä kitkemme mahdollista syrjintää ja häirintää työpaikalla ennalta. Lisäksi otimme tavoitteeksemme tehdä henkilöstölle DEI-koulutuksen. Ohjelma tulee osaksi oman henkilöstön kehittämissuunnitelmaa ja rekrytointikäytäntöjä. Lisäämme henkilöstön tietoisuutta monimuotoisuudesta, yhdenvertaisuudesta, mukaan ottamisesta ja syrjinnän kiellosta viestimällä siitä eri kanavissamme ja tarvittaessa esimerkiksi

Taulukko 32. Esimerkkejä toimintaperiaatteista, joilla vähennetään negatiivisia vaikutuksia ja riskejä sekä luodaan mahdollisuuksia.

päivittämällä henkilöstön eettisiä ohjeita ja käymällä niitä koulutuksissa läpi. Vuonna 2024 kävimme osana vastuullisuuden peruskoulutusta läpi myös konkreettisia esimerkkejä eettisistä ohjeista ja henkilöstöä koskevista toimintaperiaatteista sekä miten ne näkyvät arjen työssä.

Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista oman työvoiman ja työntekijöiden edustajien kanssa

Tavoitteenamme on, että työnantajan ja henkilöstön välillä on avoin ja rehellinen päivittäinen vuorovaikutus. Yhteisen vuoropuhelun tavoitteena on uudistaa ja kehittää työyhteisöämme. Henkilöstö valitsee keskuudestaan eri rooleihin edustajat, joiden kanssa työnantaja sopii yhteisistä käytänteistä tarkemmin. Henkilöstön edustajat valitaan tietyille ajanjaksolle hallitukseen, yhteistoimintaneuvottelukuntaan (YTNK) sekä työturvallisuus- ja työterveysasioiden kehitysryhmään (TTT-kehitysryhmä).

Yhteistoimintaneuvottelukunnan kokouksien puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja. Kokouksiin osallistuvat myös HR-johtaja ja Lahti Energia Sähköverkkojen toimitusjohtaja yhdessä henkilöstön edustajien (luottamushenkilöiden) kanssa. Kokouksissa käsitellyistä asioista julkaistaan uutinen intranetissä henkilöstölle.

TTT-kehitysryhmä kokoontuu säännöllisesti useamman kerran vuodessa. Työsuojelu-

valtuutetut edustavat koko henkilöstöä ryhmässä. Kokouksien puheenjohtajana toimii konsernin työsuojelupäällikkö. Lisäksi ryhmän toimintaan osallistuu turvallisuusasiantuntija, HR-johtaja ja kaksi asiantuntijajäsentä organisaatiosta. Ryhmän pöytäkirjat julkaistaan intranetissä henkilöstölle.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat yrityksen omalle työvoimalle huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Olemme ohjeistaneet ja kouluttaneet henkilöstömme reagoimaan välittömästi, jos he havaitsevat työyhteisössämme esimerkiksi epäasiallista käyttäytymistä. Kehotamme henkilöstöämme kertomaan asiasta avoimesti taholle, joka on häntä lähellä ja joka pystyy edesauttamaan tilanteiden ratkaisemisessa, esimerkiksi esihenkilö, HR-tiimi, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutettu tai luottamushenkilö.

Verkkosivuillamme on suora ilmoituskanava (whistleblowing), jonka kautta oma henkilöstö ja ulkopuoliset tahot voivat tehdä mahdollisesta väärinkäytösepäilyistä ilmoituksen anonyymisti. Kanavaan vuonna 2024 tulleet ilmoitukset on raportoitu tässä kestävyysraportissa kohdassa Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset sivulla 74.

Osana kielteisten vaikutusten tunnistamista ja niihin puuttumista, kysymme henkilöstökyselyissä, onko vastaaja havainnut epäasiallista käyttäytymistä organisaatiossamme viimeisten

kuukausien aikana. Syksyn 2024 kyselyssä tulos oli 8,5 (asteikolla 1–10, jossa 1 = on havainnut paljon sellaista ja 10 = ei ole havainnut mitään sellaista). Käymme muun muassa tiimeissä keskustelut kyselyiden jälkeen huolenaiheiden esiintuomisesta ja käsittelyyn saattamisesta. Pohdimme myös yhdessä tiimeissä ratkaisuja ja toimintamalleja, jos tilanteita tulisi omalle kohdalle.

Omaan työvoimaan kohdistuvat toimenpiteet ja toimintatavat olennaisten riskien hallitsemiseksi ja mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä toimien vaikuttavuus

Henkilöstömme arvostaa tekemiimme kyselytutkimuksiin perustuen työyhteisöä, jossa on laajalti ammatillista osaamista, kannustava yhteishenki ja mahdollisuus osallistua toiminnan kehittämiseen. Työyhteisön hyvinvointiin kyselyissä negatiivisesti vaikuttavia aiheita ja niiden hallintakeinoja on esitetty taulukossa 33. IRO-analyysissä ei tunnistettu olennaisia omaan henkilöstöön kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.

Henkilöstön hyvinvointiin kohdistuva riski	Riskin hallintakeinoja
Työpaikkatapaturmat (mittarina tapaturmataajuus)	Tapaturmataajuuden pienentäminen kohti nollaa on yksi vastuullisuusohjelman sosiaalisen vastuun kannustepalkkion tavoitteistamme koko henkilöstöllemme vuonna 2025. Henkilöstö muun muassa osallistuu turvallisuustuokioihin ja koulutuksiin, jotka edistävät turvallisia toimintatapoja ja positiivisia asenteita työssä.
Työstä palautuminen	Työstä palautumisen kokemusta kysytään säännöllisesti henkilöstöltä. Työterveyden kanssa teemme yhteistyötä tämän seurannassa niin, että pystyisimme ennakoimaan mahdolliset haasteet. Työn ja vapaa-ajan tasapaino pyritään takaamaan jokaiselle muun muassa loma- ja sijaisuusjärjestelyin. Tuemme hyvinvointia myös erilaisilla vapaa-ajan etuisuuksilla.
Osallistumisen vähäisyys toiminnan kehittämiseen	Kehitämme ja muutamme toimintatapojamme entisestään niin, että jokaisella on mahdollisuus osallistua toimintojen kehittämiseen. Kannustamme kysymään ja esittämään uusia ideoita käytössämme olevien kanavien ja keskustelujen avulla.

Taulukko 33. Työyhteisön hyvinvointiin kyselyissä negatiivisesti vaikuttavia aiheita ja niiden hallintakeinoja.

Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan

Strategisena tavoitteenamme on nolla tapaturmaa vuodessa. Pyrimme vahvistamaan turvallisuusajattelua koko organisaatiossa. Siksi tietty osuus palkitsemista on turvallisuutta edistäviä tavoitteita, jotka koskevat koko henkilöstöä riippumatta omasta työroolista.

Henkilökohtaiset vuositavoitteet sovitaan esihenkilön ja työntekijän välisissä keskusteluissa. Tavoitteiden tulee olla selkeitä, mitattavia,

motivoivia ja saavutettavia niin, että ne kannustavat henkilöä parempaan työsuoritukseen ja itsensä kehittämiseen. Vuoden aikana on esihenkilön ja työntekijän välisiä seuranta- ja palautekeskusteluja tavoitteiden toteutumisesta.

Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet

Kaikki työntekijämme ovat Suomessa. Työsuhteisten työntekijöiden määrä on esitelty taulukossa 34 ja ominaisuudet tilanteen 31.12.2024 mukaan on esitetty taulukossa 35.

Työsuhteisia työntekijöitä koskevat tiedot sopimustyypeittäin eriteltyinä sukupuolen mukaan on esitetty taulukossa 36. Tiedot omien työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuudesta ovat taulukoissa 37 ja 38.

	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Ylin johto (pl. toimitusjohtaja)	7
Konsernipalvelut	33
Energia	106
Verkot	58
Asiakkuudet	9
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	213

Kaikki Lahti Energian työntekijät ovat Suomessa.

Taulukko 34. Työsuhteisten työntekijöiden määrä.

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Miehet	172
Naiset	41
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä*	213

*Luvut on raportoitu 31.12.2024 tilanteen mukaan.

*Toimitusjohtajaa ei ole laskettu mukaan.

Taulukko 35. Työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet.

	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteiset työntekijät	41	172	0	0	213
Vakinaiset työsuhteiset työntekijät	39	165	0	0	204
Määräaikaiset työsuhteiset työntekijät	2	7	0	0	9
Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työntekijät	0	2	0	0	2
Kokoaikaiset työsuhteiset työntekijät	40	162	0	0	202
Osa-aikaiset työsuhteiset työntekijät	1	8	0	0	9

*Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 36. Työsuhteisia työntekijöitä koskevat tiedot sopimustyypeittäin eriteltyinä sukupuolen mukaan.

Sukupuoli	Työsuhteiset työntekijät, jotka irtisanoutuvat työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)	Työsuhteiset työntekijät, jotka eläköityvät työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)	Työsuhteiset työntekijät, jotka kuolevat työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)
Miehet	5	1	0
Naiset	2	0	0
Muut	0	0	0
Ei ilmoitettu	0	0	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	7	1	0

Taulukko 37. Työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus sukupuolen ja sopimustyyppin mukaan eriteltyinä.

	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteiset työntekijät	8	27	0	0	35
Vakinaiset työsuhteiset työntekijät	2	5	0	0	7
Määräaikaiset työsuhteiset työntekijät	6	22	0	0	28
Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työntekijät	0	0	0	0	0
Kokoaikaiset työsuhteiset työntekijät	7	27	0	0	34
Osa-aikaiset työsuhteiset työntekijät	1	0	0	0	1

*Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 38. Työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus sukupuolen ja sopimustyyppin mukaan eriteltyinä (sis. kesätyöntekijät) (määrä, ilmaistuna henkilömääränä/kokoaikavastaavana)

Työntekijämäärät on ilmoitettu kokoaikatyötä vastaavasti. Työntekijöiden määrät on raportoitu raportointikauden lopussa.

Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet

Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvia muita kuin työsuhteisia työntekijöitä Lahti Energiassa työskentelee vuosittain energiantuotannon revisioiden aikaan Kymijärven voimalaitoksilla. Verkot-liiketoiminnassa käytämme paljon urakoitsijoita, muun muassa rakennus-, huolto- ja kunnossapidon ja logistiikan, kuten polttoaineiden, kuljetustehtävissä sekä sähkömittareiden asennuksissa ja verkonkaivuussa. Heiltä vaaditaan alansa ammattipätevyys ja perehtyneisyys.

Urakoitsijoiden kanssa teemme yritysten välisen sopimuksen palveluntuottamisesta. Esimerkiksi jokaisella voimalaitosalueellamme ja pienlaitosten alueilla toimivalla on oltava voimassa oleva turvallisuusperehdytys ja asianmukaiset turvavarusteet. Valvomme urakoitsijoiden toimintaa voimalaitosalueellamme, ja velvoitamme heidät noudattamaan työturvallisuus-, turvallisuus- ja ympäristökäytäntöjämme. Vuosittain teemme esimerkiksi puhallutuksia varmistuaksemme siitä, että voimalaitosalueellamme ei työskennellä päihteen alaisena ja siitä, että ei aiheuteta haittaa alueella toimiville henkilöille, lähialueiden asukkaille tai voimalaitoksen toiminnalle.

Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu

Henkilöstömme kuuluu Energiateollisuuden työehtosopimusten piiriin. Myös johtaja-sopimuksilla oleviin henkilöihin sovelletaan osittain työehtosopimuksia esimerkiksi silloin, jos henkilö sairastuu. Olemme tehneet tietyistä työsuhdeasioista paikallisia sopimuksia, joissa sovitaan valtakunnallisesti sitovista työehtosopimuksista parempia ehtoja. Esimerkiksi liukuva työaika on meillä käytössä kaikilla muilla paitsi vuorotyötä tekevällä henkilöstöllä.

Yhteistoimintaneuvottelukunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhdeksän kertaa. Kokousmuistiot ovat koko henkilöstön luettavissa intranetissä.

Työolot ja työajat

Henkilöstömme työskentelee monenlaisissa työaikamuodoissa. Meillä tehdään päivätyön lisäksi myös kaksivuoro- ja kolmivuorotyötä sekä hälytystyötä ja varallaoloa. Henkilöstömme on työssä vuoden jokaisena tuntina. Näin pystymme varmistamaan energiantuotannon ja -jakelun sekä sähköverkkojen toiminnan. Keväällä 2024 käyttöönottamamme uuden työaikajärjestelmän ansiosta saamme entistä tarkempia raportteja esimerkiksi etätyöskentelyn määrästä. Etätyö on mahdollista osalle henkilöstöstä, ja sitä tekee meillä viikoittain noin 19 prosenttia henkilöstöstä. Noin 60 prosenttia henkilöstöstämme ei tehnyt vuoden aikana etätyötä lainkaan. Suuri osa henkilöstöstämme on tehtävissä, joissa työtä ei voi tehdä etätyönä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi voimalaitosten valvomotehtävät.

Monimuotoisuuden mittarit

Ylimmän johdon (hallitus ja johtoryhmä) sukupuolijakauma on esitetty taulukossa 39. Jakauma on esitetty sekä lukumääränä että prosenttiosuutena.

Henkilöstömme ja johdon monimuotoisuutta on avattu taulukoissa 40–43.

Sukupuoli	Hallituksen sukupuolijakauma lukumäärinä (henkilömäärä)	Hallituksen sukupuolijakauma prosentti- osuuksina	Johtoryhmän sukupuolijakauma lukumäärinä (henkilömäärä)	Johtoryhmän sukupuolijakauma prosentti- osuuksina
Miehet	6	54,5 %	5	62,5 %
Naiset	5	45,5 %	3	37,5 %
Muut	0	0 %	0	0 %
Ei ilmoitettu	0	0 %	0	0 %
Hallituksen henkilömäärä yhteensä	11	100 %		
Johtoryhmän henkilömäärä yhteensä			8	100 %

Taulukko 39. Ylimmän johdon (hallitus ja johtoryhmä) sukupuolijakauma.

Ikäjakaus	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Alle 30-vuotiaat	
Miehet	14
Naiset	4
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	18
Prosenttia (%)	9 %
30–50-vuotiaat	
Miehet	91
Naiset	25
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	116
Prosenttia (%)	54 %
Yli 50-vuotiaat	
Miehet	67
Naiset	12
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	79
Prosenttia (%)	37 %
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	213

Taulukko 40. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakaus: alle 30-vuotiaat, 30–50-vuotiaat ja yli 50-vuotiaat.

	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteiset työntekijät	4	14	0	0	18
Vakinaiset työsuhteiset työntekijät	3	9	0	0	12
Määräaikaiset työsuhteiset työntekijät	1	5	0	0	6
Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työntekijät	0	2	0	0	2
Kokoaikaiset työsuhteiset työntekijät	4	12	0	0	16
Osa-aikaiset työsuhteiset työntekijät	0	0	0	0	0

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 41. Työsuhteisten alle 30-vuotiaiden työsuhteessa olevien työntekijöiden ikäjakauma sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan (määrä, ilmaistuna henkilömääränä/kokoaikavastaavana).

	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteiset työntekijät	25	91	0	0	116
Vakinaiset työsuhteiset työntekijät	24	90	0	0	114
Määräaikaiset työsuhteiset työntekijät	1	1	0	0	2
Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työntekijät	0	1	0	0	1
Kokoaikaiset työsuhteiset työntekijät	25	88	0	0	113
Osa-aikaiset työsuhteiset työntekijät	0	2	0	0	2

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 42. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma 30-50-vuotiaat työsuhteessa ollessaan sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan (määrä, ilmaistuna henkilömääränä/kokoaikavastaavana).

	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteiset työntekijät	12	67	0	0	79
Vakinaiset työsuhteiset työntekijät	12	66	0	0	78
Määräaikaiset työsuhteiset työntekijät	0	1	0	0	1
Vaihtelevalla työajalla työskentelevät työntekijät	0	0	0	0	0
Kokoaikaiset työsuhteiset työntekijät	11	62	0	0	73
Osa-aikaiset työsuhteiset työntekijät	1	5	0	0	6

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 43. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma yli 50-vuotiaat työsuhteessa ollessaan sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan (määrä, ilmaistuna henkilömääränä/kokoaikavastaavana).

Riittävä palkka

Noudatamme Energiateollisuuden työehtosopimusten mukaisia palkkausjärjestelmiä. Loppuvuodesta aloitimme koko henkilöstöä koskevan palkkarakennemallien uudistamisen projektin, jossa pisteytimme koko konsernin työtehtävät vastuiden ja vaadittujen osaamisten perusteella. Tällä tavoin saimme läpinäkyvyyden ja avoimuuden koko henkilöstöllemme siitä, mitkä ovat palkkaperusteet kussakin työtehtävässä ja kuinka työssä suoriutumisia arvioidaan tasapuolisesti.

Vammaiset henkilöt

Emme raportoi vammaisten henkilöiden osuutta yksityisyyden suojan vuoksi.

Otamme mahdollisuuden työllistää vammaisia ja toimintarajoitteisia henkilöitä selvitykseen osana DEI-työtämme vuosina 2026–2028.

Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit

Järjestimme koko henkilöstölle laajat kulttuurityöpajat vuosina 2022 ja 2023. Ne antoivat vahvan pohjan yrityskulttuurimme kehittämiseksi, jonka tavoitteena on avoin ja keskusteleva työyhteisö. Iloa vastuulliseen johtamiseen Lahti Energialla -taulu on meille jokaiselle hyvänä ohjeena siitä, miten jokainen meistä omalla toiminnallaan vaikuttaa työympäristöömme.

Vuonna 2024 uudistimme henkilöstöjärjestelmiämme ja pidimme koko henkilöstölle koulutuksia järjestelmien käytöstä. Vuoden aikana teimme ja pidimme uusia sisäisiä koulutuksia myös muun muassa vastuullisuudesta perusteista, brändin merkityksestä toiminnassamme, kyberturvallisuudesta ja NIS2-direktiivistä sekä korruptiosta. Korruption vastainen verkkokoulutus oli pakollinen koko henkilöstölle. Koulutuksen suoritti 83 prosenttia henkilöstöstä.

Hätäensiapukoulutuksen suorittaminen on mahdollista koko henkilöstöllemme, ja se oli jälleen suosittu koulutus. Eri taseisia hyväksytyjä

ja ajantasaisia ensiapukoulutuksia on 57 prosentilla henkilöstöstämme. Eri koulutuksia oli suoritettu vuoden 2024 aikana keskimäärin kymmenen tuntia henkilöä kohden.

Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit on esitetty taulukoiden 44–45 avulla. Niiden työsuhteisten työntekijöiden osuus, jotka osallistuvat säännöllisiin tulos- ja urakehitysarviointeihin, on esitetty taulukossa 44.

Työsuhteisten työntekijöiden koulutustuntien keskimääräinen lukumäärä työsuhteista työntekijää kohti ja sukupuolen mukaan eriteltyinä on esitetty taulukossa 45.

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus, jotka osallistuvat säännöllisiin tulos- ja urakehitysarviointeihin
Miehet	100 %
Naiset	100 %
Muut	0 %
Ei ilmoitettu	0 %
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	100 %

Taulukko 44. Niiden työsuhteisten työntekijöiden osuus, jotka osallistuvat säännöllisiin tulos- ja urakehitysarviointeihin.

Sukupuoli	Työsuhteisille työntekijöille tarjottujen ja heidän suorittamiensa koulutustuntien kokonaismäärä	Työsuhteisten työntekijöiden koulutustuntien keskimääräinen lukumäärä työsuhteista työntekijää kohti
Miehet	723	4,2
Naiset	1398	34,0
Muut	0	0
Ei ilmoitettu	0	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	2121	10

Taulukko 45. Työsuhteisten työntekijöiden koulutustuntien keskimääräinen lukumäärä työsuhteista työntekijää kohti ja sukupuolen mukaan eriteltyinä.

Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit

Vuonna 2024 sata prosenttia yrityksen omaan työvoimaan kuuluvista henkilöistä kuului työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin. Järjestelmä perustuu

oikeudellisiin vaatimuksiin ja/tai tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin.

Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä vuonna 2024 oli nolla.

	Omaan työvoimaan kuuluvat työsuhteiset työntekijät	Muut kuin työsuhteiset työntekijät	Arvoketjun työntekijät
Omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden prosenttiosuus, jotka kuuluvat yrityksen sellaisen työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin, joka perustuu oikeudellisiin vaatimuksiin ja/tai tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin	100	0	0
Työperäisistä vammoista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	0	0	0
Työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	0	0	0
Kirjattavien työtaturmien lukumäärä ja osuus (tapausten määrä miljoonaa työtuntia kohti)	5,5	0	0
Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden osalta sellaisten kirjattavaa työperäistä terveysongelmaa tapausten lukumäärä, joihin sovelletaan tietojen keruuta koskevia oikeudellisia rajoituksia	0	0	0
Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden osalta työperäisten vammojen ja työtaturmista johtuvien kuolemantapausten sekä työperäisten terveysongelmien ja niistä johtuvien kuolemantapausten vuoksi menetettyjen päivien lukumäärä	0	0	0

*Lahti Energian hallinnoimilla alueilla tehtävä työ, koko arvoketjun tietoa ei ole saatavilla.

Taulukko 46. Oman henkilöstön kuuluminen työterveyden ja työturvallisuuden piiriin.

Taulukossa 46 on kuvattu oman henkilöstön kuuluminen työterveyden ja työturvallisuuden piiriin ja taulukossa 47 Seurattavat TTT-mittarit on turvallisuushavaintojen määrä ja määrän kehittyminen.

Turvallisuustempaukset ovat olleet lahtienergialaisille näkyvä, vuonna 2023 alkanut toimintatapa turvallisuusasioiden esiin tuomiseen. Vuonna 2024 tempauksia on jatkettu. Vakiintuneita ovat eri toimipisteissä järjestetyt turvallisuusteemaiset puolipäiväiset tempaukset, joissa harjoitellaan aiheeksi valittua turvallisuustoimintaa, kuten alkusammutusta tai poistumista kiinteistöstä. Vuonna 2024 henkilöstömme pääsi harjoittelemaan erilaisia sammutustilanteita VR-lasien avulla.

Kiinteistöjen porrastarroilla olemme muistuttaneet erilaisista turvallisuusasioista, ja samalla olemme saaneet värikästä ilmettä portaisiin ja hymyä henkilöstön kasvoille. Kesähelteillä olemme tarjonneet saataville nesteytysjauheita ja kylmää juotavaa erityisesti ulkona ja kuumissa olosuhteissa työskenteleville työntekijöillemme.

Henkilöstöllä ja esihenkilöillä on useamman vuoden ollut määriteltynä henkilökohtaiseksi kannustetavoitteeksi jokin turvallisuuteen liittyvä toimenpide, kuten turvallisuustuokioiden järjestäminen (henkilöstö ja esihenkilöt) tai turvallisuuskävelyiden toteuttaminen (esihenkilöt).

Vuodesta 2023 alkaen olemme pitäneet käytäntönä kuukausittain palkita erityisen hyviä turvallisuutta edistäviä havaintoja. Näin pyrimme myös kannustamaan havaintojen tekoon. Turvallisuudesta on viestitty työyhteisössä myös

yhä enemmän. Vuonna 2024 saavutimme uuden ennätyksen peräkkäisten poissaoloon johtaneista tapaturmista vapaiden päivien määrässä: 261 päivää.

Tapaturmataajuus (Lost-Time Injury, LTI) kehittyi vuonna 2024 siten, että poissaoloon johtaneiden tapaturmia sattui kaksi.

Kannustamme henkilöstöämme aktiivisesti tunnistamaan oman työnsä vaarat. Kehittämämme Turvallisesti työhön -pikariskinarviointilomaketta on käytetty laajasti ennen työtä. Se on osoittautunut tehokkaaksi työ- ja työympäristön vaarojen järjestelmällisessä tunnistamisessa, niin henkilöstömme kuin urakoitsijoidemme keskuudessa.

Pikariskinarviointeja tehtiin järjestelmään 528 kertaa vuonna 2024. Lakisääteisiä työterveyden tekemiä työpaikkaselvityksiä tehtiin kuluneena vuonna yksi. Se ja aiemmat raportit ovat henkilöstön luettavissa intranetissä.

Seurattavat työterveys- ja työturvallisuusmittarit (TTT) vuonna 2024 on esitetty taulukossa 47. Tapaturmataajuus pysyi vuonna 2024 samalla tasolla kuin edellisenä vuotena. Vuodeksi 2025 mittarin tavoitetta tiukennetaan, jotta tapaturmataajuus saataisiin laskemaan nykyisestään. Turvallisuushavaintojen tekemiseen on panostettu vuosina 2023–2024, mikä on näkynyt havaintojen määrän positiivisena kehittymisenä. Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä on myös pysynyt samalla tasolla tarkasteluvuosina. Myös tähän pyrimme vaikuttamaan esimerkiksi turvallisuuskoulutuksin vuonna 2025.

	2024	2023	2022
Tapaturmataajuus (LTI)	5,52	5,46	11,04
Turvallisuushavaintojen määrä	585	828	360
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä	2	2	4

Taulukko 47. Seurattavat TTT-mittarit, joista tapaturmataajuus on myös vastuullisuusohjelmassa seurattava mittari.

Työ- ja yksityiselämän tasapaino

Ihmiset ovat toimintamme voima. Panostamme monipuolisesti henkilöstömme hyvinvointiin. Tarjoamme kaikille työntekijöillemme tasapuolisesti merkittäviä työsuhde-etuja, joita he voivat hyödyntää vapaa-ajallaan. Perhevapaiden käyttömahdollisuuksien tarjoaminen sukupuolten

tasa-arvon huomioivalla tavalla on keskeinen osa työ- ja yksityiselämän tasapainon tukemista. Meillä perhevapaaseen oikeutettujen työntekijöiden prosenttiosuus on sata.

Työ- ja yksityiselämän tasapaino on esitetty taulukossa 48.

	Perhevapaaseen oikeutettujen työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus	Perhevapaata ottaneiden työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus
Miehet	ei kerättyä tietoa saatavilla	2,40 %
Naiset	ei kerättyä tietoa saatavilla	7,70 %
Muut	0	0 %
Ei ilmoitettu	0	0 %
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	ei kerättyä tietoa saatavilla	3,40 %

Taulukko 48. Työ- ja yksityiselämän tasapaino.

Ansiotuloa koskevat mittarit: palkkaero ja kokonaisansiot

Johdon (hallituksen palkkiot ja johdon tulot ja palkkiot) on esitetty taulukossa 49 Johdon vuotuiset kokonaisansiot.

Nais- ja miespuolisten työsuhteisten työntekijöiden välisen prosentuaalisen palkkaeron raportoimme vuodesta 2025 alkaen. Aloitimme vuoden 2024 lopussa palkkarakennemallien uudistamisen, joka vaikuttaa tulevana vuosina tietojen vertailukelpoisuuteen. Hyödynnämme tässä tietojen raportoinnissa siirtymäsäännöstä. Jatkossa tulemme raportoinnissa huomioimaan myös EU:n tulevan palkka-avoimuusdirektiivin (EU 2023/970) myötä tulevat velvollisuudet.

	Vuosi 2024 (EUR)
Hallituksen palkkiot	21 758
Toimitusjohtajan palkka ja palkkiot	256 325
Johtoryhmän palkka ja palkkiot	779 918
Kannustepalkkiomaksut vuodelta 2023 (toimitusjohtaja ja johtoryhmä)	50 504

Taulukko 49. Johdon vuotuiset kokonaisansiot.

Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset

Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset (whistleblowing) on esitetty taulukossa 50. Vuonna 2024 oman työvoimamme työperäisten tapauksien ja/tai valitusten sekä vakavien ihmisoikeusvaikutusten ja -tapauksien lukumäärä oli nolla. Niihin liittyvät olennaiset sakot, seuraamukset tai korvaukset raportointikaudella olivat nolla euroa. Taulukossa annetut luvut sisältävät työperäiset syrjintätapaukset, jotka koskevat sukupuoleen,

rotuun tai etniseen alkuperään, kansallisuuteen, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään, sukupuoliseen suuntautumiseen tai muihin asiaankuuluviin syrjinnän muotoihin perustuvaa syrjintää, jossa sisäiset ja/tai ulkoiset sidosryhmät ovat osallisina raportointikauden toimissa. Tähän sisältyy häirintätapaukset erityisenä syrjinnän muotona. Näiden tapauksien määrä raportointikaudella oli kaksi, joista toinen oli whistleblowing-määritelmän täyttävä ilmoitus. Se koski epäasiallista käyttäytymistä työpaikalla. Molemmat asiat selvitettiin prosessien vaatimusten mukaisesti.

	Omaan työvoimaan kuuluvat	Oma työvoima yhteensä (henkilömäärä)
Syrjintätapaukset, ml. häirintä (kokonaismäärä)	2	213
Valitusten lukumäärä, jotka on tehty yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden käytössä olevien kanavien (valitusmekanismit mukaan luettuina) kautta ja tapauksen mukaan OECD:n monikansallisille yrityksille tarkoitetuille kansallisille yhteyspisteille, lukuun ottamatta edellä alakohdan mukaisesti jo ilmoitettuja valituksia.	0	213
Edellä ilmoitettujen tapauksien ja valitusten perusteella maksettujen sakkojen, seuraamusten ja vahingonkorvausten kokonaismäärä; ja tällaisten rahamäärien täsmäytys tilinpäätöksessä ilmoitettuun merkityksellisimpään määrään.	0 €	213

Taulukko 50. Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset (whistleblowing).

Arvoketjun työntekijät

Arvoketjun työntekijät eivät nousseet olennaisiksi vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta kaksoisolennaisuusanalyysissä. Emme ole systemaattisesti tunnistanee arvoketjumme ihmisoikeusvaikutuksia, mutta tunnistanee tarpeen. Olemme aloittamassa selvitystyötä vuodelle 2025 sekä sen täydentämistä vuosina 2026–2027. Selvityksen pohjalta tavoitteenamme on tehdä suunnitelma, jonka avulla seuraamme, auditoidemme ja kehitämme arvoketjumme työntekijöiden ihmisoikeuksia. Työ käynnistyy osana taksonomiatyötämme vuonna 2025, kun teemme arvion ihmisoikeusvaikutuksista arvoketjussamme.

Arvoketjumme yhdessä osa-alueessa, toimitusketjussa, olemme tunnistanee työterveys- ja työturvallisuustarpeita, joita olemme tähänkin asti edellyttäneet sopimuksin. Olemme myös tehneet esimerkiksi pistokokeita sovittujen sääntöjen ja lakien noudattamiseksi.

Kuluttajat ja loppukäyttäjät

Kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvät toimintaperiaatteet

Kaksoisolennaisuusanalyysimme perusteella olennaisia kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyviä vaikutuksiamme ovat yksityisyys, sananvapaus, tietojen saatavuus, tuotteiden ja palveluiden saanti sekä vastuulliset markkinointikäytännöt.

Toimintaperiaatteemme hallita tuotteistamme ja/tai palveluistamme kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvia vaikutuksia

Toimintaperiaatteemme hallita tuotteistamme ja/tai palveluistamme kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvia vaikutuksia sekä niihin liittyviä olennaisia riskejä ja mahdollisuuksia koskee kaikkia kuluttaja- ja loppukäyttäjryhmiämme. Lähtökohtanamme on toimia läpinäkyvästi ja eettisten periaatteidemme mukaisesti, jotka koskevat myös ihmisoikeuksia ja liiketoimintatapaa, jossa noudatetaan lakeja ja säädöksiä sekä sitoumuksia. Keräämme säännöllisesti kuluttajien ja loppuasiakkaidemme kohtaamisista tietoa ja palautetta toimintamme, tuotteidemme ja palveluidemme kehittämiseksi tarpeita vastaavaksi. Hyödynnämme tiedon keräämisessä muun muassa asiakaskokemustutkimuksia ja -mittauksia (NPS).

Vaikutukset tuotteistamme ja palveluistamme kuluttajille ja loppukäyttäjille

Suorat vaikutukset tuotteistamme ja palveluistamme kuluttajille ja loppukäyttäjille kohdistuvat energian tuotannon sekä sähkön ja lämmön jakelun toimitusvarmuuteen, mistä on kerrottu vuosikatsauksessa sivulla 9. Kaukolämmön tuotannossa olemme luopuneet fossiilisesta kivihielestä jo vuonna 2019. Tuottamamme kaukolämpö on lähes fossiilivapaata. Kaukolämmön tuotannossa käyttämiemme fossiilisten polttoaineiden (maakaasu ja öljy) osuus on kerrottu sivulla 51. Lisäksi vaikutuksiamme kuluttajille ja loppukäyttäjille on palveluidemme saatavuus sähkö- ja lämpöverkkojemme jakelualueella. Myös toiminnastamme voimalaitoksillamme voi aiheutua ajoittain lähialueiden asukkaille häiriötä. Toisaalta asiakkaat ja alueen asukkaat saavat lähellä tuotettua energiaa käyttöönsä. Pidämme asiakkaidemme kodit lämpiminä, ja

sähkönjakelumme varmistaa asiakkaidemme sähkönsaannin kustannustehokkaasti ja mahdollisimman vähäisin häiriöin. Sähkönjakelun toimitusvarmuudesta on kerrottu sivulla 9.

Olemme selvittäneet myös asiakkaidemme palveluidemme kestävyteen liittyviä näkemyksiä ja tarpeita sekä näkemyksiä hinnoittelusta. Kestävyydessä ja vastuullisuudessa tuotteemme ja palvelumme sekä toimintamme saivat asiakkailta arvosanan 7,6 (vuonna 2023 7,3) asteikolla 1–10.

Huolenaiheiden tunnistaminen

Tunnistamiamme huolenaiheita ovat myös muista sidosryhmistämme kuin kuluttajista ja loppukäyttäjistä esiin nostamat huolenaiheet, jotka myös vaikuttavat kuluttajiin ja loppuasiakkaisiimme. Esimerkiksi tuottamamme energian kestävydestä kertoessamme noudatamme lainsäädäntöä ja kiinnitämme yhä enemmän huomiota viherväittämiin tarjotessamme kuluttajille ja loppukäyttäjille tuotteita ja palveluja. Esimerkiksi vuoden 2024 aikana olemme tarkentaneet verkkosivuillemme kaukolämpötuotteidemme tuotetietoja uudistaessamme verkkosivujemme sisältöjä osana brändiuudistustamme ja vastuullisuusohjelman tavoitteitamme. Olemme myös käyneet keskustelua aiheesta sidosryhmiemme kanssa tapaamisissa ja eri viestintäkanavissa.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi

Yhteydenpito kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa tapahtuu eri kanavissamme, kuten asiakaspalvelussa verkossa, puhelimessa, asiakas- ja asukastapaamisissa ja -tilaisuuksissa, yritysasiakkaiden kanssa käytävissä neuvotteluissa ja tapaamisissa, verkkosivuilla ja uutiskirjeissä, toimituksissa ja huoltopalveluissa, mittareiden toimituksissa ja vaihdoissa sekä vika- ja häiriötilanteiden korjauksissa. Kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa käytävää vuoropuhelua on kuvattu sivulla 37 kohdassa Sidosryhmät.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi sekä kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi on kuvattu esimerkiksi reklamaatioprosessissamme, jossa asiakas voi tuoda esiin esimerkiksi tuotteeseen, palveluun, laskutukseen liittyviä huoliaan. Jos asiakas tai loppukäyttäjä havaitsee toiminnassamme tai meihin liittyvän toimittajan tai alihankkijan toiminnassa lainvastaista tai epäeettistä toimintaa, on hänellä prosessimme mukaisesti mahdollisuus tuoda asia esiin verkkosivuillemme kerrottujen palvelukanavien, kuten asiakaspalvelun, johdon edustajan tai ilmoituskanavan kautta.

Vaikutuksia yksityisyydensuojaan hallinnoimme prosessissamme GDPR:n mukaisella toiminnalla. Meillä toimii Tietosuojaryhmä, joka seuraa ja kehittää toimintaa. Esimerkkinä sivustoiltamme löytyvät tietosuojaselosteet, joissa on myös esitetty vaatimusten mukaisesti esimerkiksi yhteyshenkilöt. Tietosuojaselosteet käydään läpi ja päivitetään säännöllisin määräajoin toimintaohjeemme mukaisesti. Sananvapautteen liittyen verkkosivuillemme on yhteystiedot yhteydenottamista ja palautteen antamista varten.

Tuotteidemme ja palveluidemme hinnanmuutoksista, jotka ovat kuluttajiin ja loppukäyttajiin vaikuttavia asioita, kerromme lain ja prosessiemme vaatimalla tavalla hyvissä ajoin etukäteen verkkosivuillemme ja uutiskirjeissämme. Käymme myös vuoropuhelua esimerkiksi hinnoittelusta, tuotteiden ja palveluiden kehittämisestä taloyhtiöasiakkaidemme kanssa ja pyrimme löytämään ratkaisuja. Haemme myös ratkaisuja tilanteissa, joissa asiakkaiden maksuvalmius on heikentynyt ja tuotteidemme tai palveluidemme toimitukset ovat tämän vuoksi mahdollisesti keskeytyneissä. Myös esimerkiksi maksumuistutuksiin on tehty oma prosessinsa, joka huomioi niin kuluttajan tai loppukäyttäjän kuin myös yrityksemme oikeudet ja velvollisuudet prosessissa.

Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen, lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus

Tehtävänä on huolehtia energian toimittamisesta asiakkaillemme myös vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Seuraamme energiamarkkinoiden kehitystä ja edistämme osaltamme huoltovarmuusnäkökulman huomioon ottamista yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Kehitämme energian tuotantoamme ja jakeluamme huoltovarmuuden näkökulma huomioiden. Lisäksi teemme varautumis- ja valmiussuunnittelua ja pidämme yllä valmiuttamme harjoittelemalla säännöllisesti. Yhteistoiminta viranomaisten kanssa on keskeinen osa harjoittelua ja toimintaamme.

Varautumisemme Lahti Energiassa perustuu joka päivä mahdollisimman häiriöttömään energiahuoltoon. Teemme yhteistyötä energia-alan yritysten, huoltovarmuuskeskuksen ja muiden alan organisaatioiden kesken huoltovarmuuden varmistamisessa. Fingrid Oy vastaa Suomen laajuisesti sähkön tuotannon ja kulutuksen tasapainosta.

Energiavirasto seuraa ja raportoi, miten sähkön-tuotantokapasiteetti riittää, yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa. Valtioneuvosto päättää valtion varmuusvarastojen käytöstä ja purkamisesta.

Pohjoisen sijaintimme vuoksi Lahden seudulla tarvitaan paljon energiaa sekä lämmitykseen että teollisuuden käyttöön. Olemme osa Suomen hajautettua ja toimintavarmaa energijärjestelmää. Sähköä ja kaukolämpöä tuotamme pääasiassa uusituvista ja jäteperäisistä kotimaisista ja tuontipolttoaineista. Käyttämämme polttoaineet on esitetty sivulla 51.

Asiakkaidemme asiakaskokemustutkimuksissamme ja asiakaskohtaisissamme esiin nostamaan energian hintaan pyrimme vastaamaan tuotantoprosessillamme. Tuotamme kuluttajille ja loppukäyttäjille kohtuuhintaista energiaa ja pyrimme pitämään sähkön jakelun hinnan kilpailukykyisenä. Euroopan vuosina 2022–2024 muuttuneen geopoliittisen tilanteen vuoksi, energiantuotannossamme käyttämiemme puuperäisten polttoaineiden hinnat nousivat ja aiheuttivat kustannuspaineita, jotka näkyivät osin myös kuluttajille ja loppukäyttäjille palveluidemme hinnoissa. Hintojen tasaamiseksi haemme

uusia tuotantomuotoja ja teemme investointeja, jotka edistävät myös tuotantomme kestävyttä. Tästä esimerkkinä vuonna 2024 käyttöön otettu 60 MW:n sähkökattila sekä sen toimintaa tukemaan rakennettava kaukolämpöakku. Nämä toimet ovat osa rahoitusstrategiaamme ja talouden suunnittelun prosessejamme, joilla myös vastaamme kuluttajien ja loppukäyttäjien huolenaiheisiin.

Tarjoamme myös loppuasiakkaillemme osaamistamme kestävästä energiasiirtymästä tukevien ratkaisujen selvittämiseen ja investointeihin. Vuonna 2024 kävimme yritysasiakkaidemme kanssa vuoropuhelua mahdollisista tulevista hankkeista, mutta uusia hankkeita energiaratkaisuista ei vuonna 2024 käynnistetty. Tähän voi olla monia syitä, kuten yleinen taloudellinen tilanne ja epävarmuus, regulaatio, teknologioiden kehittyminen ja kysynnän muutokset sekä markkinoiden rakentuminen ja geopolitiikka, joiden vaikutukset ovat näkyneet toiminta-alueellamme yritysasiakassissamme. Aiempina vuosina olemme eri yritysasiakkaidemme kanssa toteuttaneet esimerkiksi energiantuotantoon kiertotalouteen pohjaavan biolämpölaitoksen, biokaasulaitoksen sekä hukkalämpöjen talteenoton jätevesistä.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa

Tiedonantovaatimukseen on pyritty sisällyttämään kaikki kuluttajat ja/tai loppukäyttäjät, joihin todennäköisesti kohdistuu olennaisia vaikutuksia toiminnastamme, mukaan lukien omaan toimintaamme ja arvoketjuumme, myös tuotteisiin tai palveluihin, liittyvät tai liikesuhteista johtuvat vaikutukset. Olemme nostaneet olennaisia vaikutuksia esiin. Olemme myös kuvanneet kuluttaja- ja loppukäyttäjätyyppisiä, jotka ovat alttiita olennaisille vaikutuksille sekä pyrkineet selvittämään oman toimintamme tai arvoketjun kautta olennaisille vaikutuksille alttiita kuluttaja- ja loppukäyttäjätyyppisiä.

Toimia, jotka johtavat myönteiseen vaikutukseen kuluttajille ja loppukäyttäjille, ovat esimerkiksi lämmön tuotannon sähköistäminen, mikä vähentää energiantuotannon päästöjä ilmaan, kun hankimme sähkökattilan lämmöntuotantoon sähkön tuuli-, aurinko-, vesi- ja ydinvoimalla tuotetusti. Verkon vahvistaminen (maakaapelointi)

johtaa asiakkaiden kannalta myönteisiin vaikutuksiin, kun toimitusvarmuus vahvistuu.

Kuluttajiin ja loppukäyttäjisiin kohdistuvista vaikutuksista ja riippuvuuksista johtuvista olennaisista riskeistä ja mahdollisuuksista voi tulevaisuudessa olla sähkön- ja lämmön toimitusvarmuus sekä päästöttömyys. Kuluttajat ja/tai loppukäyttäjät, joilla on tiettyjä ominaisuuksia tai jotka käyttävät tiettyjä tuotteita tai palveluita, voivat olla muita suuremmissa vahingon vaarassa. Käsitys muita suuremmissa vahingon vaarassa olevista kuluttajista ja loppukäyttäjistä on tunnistettu prosessissamme, jossa on tunnistettu ja kartoitettu huoltovarmuuden kannalta kriittiset kohteet. Näissä kohteissa on käytössä varajärjestelmät energiantuotantoon. Muita suuremmissa vaarassa on myös asiakaskohtaisia prosessilaitoksia, joissa on myös käytössä varajärjestelmät. Tiettyjä ryhmiä, joihin kohdistuu vaikutuksia ja riippuvuuksia toimintaamme, ovat kuluttajat ja loppukäyttäjät, joilla on esimerkiksi omia vastuullisuus- ja kestävyystavoitteitaan, jotka liittyvät esimerkiksi lainansaantiin (vihreä laina).

Hallintotapatiedot

 Lahtienergia

Liiketoiminta

Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri

Hyvän hallintotavan mukaisesti johtomme ja henkilöstömme sitoutuvat yhteisiin arvoihin, toimintaperiaatteisiin ja sidosryhmien vaateisiin, joilla ylläpidämme ja asetamme etusijalle yhteisen edun. Strategia ja arvot kuvaavat asioita, jotka ovat liiketoiminnallemme tärkeitä ja jotka ohjaavat päivittäistä toimintaamme ja valintojamme. Lahden kaupungin kokonaan omistamana yhtiönä tehtävämme on myös edistää kaupungin strategian ja omistajapolitiikan toteutumista. Seuraamme linjauksia ja ohjeita, jotka kaupunki on tehnyt omistamilleen yhtiöille.

Hyvä hallintotapa on tilannesidonnaista, hyvään liiketoimintatapaan perustuvaa ja riskien tunnistamiseen pohjautuvaa toimintaa. Keskiössä on yhtenäisen tekemisen yrityskulttuuri. Noudatamme päätöksenteossa ja hallinnossa osakeyhtiölakia ja muuta soveltuvaa lainsäädäntöä, Lahti Energian yhtiöjärjestystä sekä Lahti Energia -konsernin että Lahti-konsernin ohjeita ja politiikoita. Hallitus vastaa konsernin hallintoon ja talouteen, ympäristöön ja ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin liittyvistä päätöksistä sekä näiden asioiden vuosikellon mukaisesta hallinnan seurannasta.

Johtamisprosessien ja -käytäntöjen kehittämistarpeemme syntyvät henkilöstön ja liiketoiminnan lähtökohdista, ja niiden toteuttaminen pohjautuu yhtiön strategiaan ja yrityskulttuuriin. Työyhteisön

toiminta perustuu vuorovaikutukseen ja tiedonjakamiseen. Niiden avulla varmistamme, että henkilöstöjohtamisemme perustuu organisaatiomme tarpeisiin ja että se on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja läpinäkyvää. Toimivalla henkilöstöjohtamisella varmistamme kannattavan liiketoiminnan lisäksi sen, että energinen ja osaava henkilöstö sitoutuu yhtiön tavoitteisiin.

Pyrimme matalan kynnyksen johtamiskulttuuriin, jotta epäkohtien esille nostaminen on helppoa. Ensisijaisesti aiheet nousevat keskusteluissa esihenkilön kautta, tarvittaessa johtoon asti. Käytössämme on ohjeita, jotka koskevat esimerkiksi epäasiallista toimintaa ja siihen puuttumista. Asiat käsittelemme aiheen mukaisesti, lainsäädäntöä ja ohjeitamme noudattaen.

Osana henkilöstömme eettisiä ohjeita (Code of Conduct) käytössämme on kanava (whistleblowing) mahdollisten väärinkäytösten ilmoittamiseen. Kanavan kautta työntekijämme ja muiden sidosryhmiemme edustajat voivat ilmoittaa meille, jos he havaitsevat lakien ja säästöjen sekä eettisten sääntöjemme rikkomuksia, esimerkiksi mahdollista korruptiota, jotta voimme tutkia ja ratkaista tapaukset ja tarvittaessa olla yhteydessä viranomaisiin. Olemme kertoneet kanavan käytöstä sisäisissä viestintäkanavissamme, kuten intranetissä, sekä verkkosivuillamme. Saapuneita ilmoituksia käsittelee kolme tehtävään koulutuksen saanut Lahti Energian työntekijää. Ilmoitusten käsittelyyn on tehty prosessikuvaus, jolla pyrimme varmistamaan ilmoittajansuojelun sekä ilmoitusten asianmukaisen, riippumattoman ja puolueettoman käsittelyn.

Kannustamme henkilöstöämme tekemään järjestelmäämme turvallisuushavainnoja, jotka ohjautuvat aiheen mukaiselle vastuutaholle. Palkitsemme kuukausittain työntekijöitämme tärkeimmistä turvallisuutta parantavista havainnoista ja teoista.

Henkilöstöllämme on mahdollisuus nostaa esiin tai antaa palautetta tärkeiksi kokemistaan aiheista esimerkiksi kahdenkeskisissä keskusteluissa esihenkilön kanssa ja henkilöstökyselyissä. Vastamme esitettyihin kysymyksiin myös henkilöstötilaisuuksissa, kuten kasvokkain järjestettävillä Kyselytunneilla, Kvartaali-infoissa tai intranetissä niin, että koko henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua tai kuulla keskustelu. Tilaisuuksia ennen on mahdollista jättää kysymyksiä ja aiheita käsiteltäväksi, myös nimettömästi.

Johtamismallimme on kuvattu tässä kestävyys-selvityksessä kohdassa Hallinto-, johto- ja valvontaelinten tehtävät ja vastuut sivulla 24.

Suhteet toimittajiin

Arvoketjussa tunnistettuja vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia hallitsemme esimerkiksi merkittävimmille toimittajillemme, kuten polttoaine- ja sähkökattilatoimittajille tekemillämme tarkastuskäynneillä, joiden yhteydessä teemme esimerkiksi laadunvalvontaa. Projektitoimittajille teemme sisäisiä katselmoiteja.

Tunnistettu mahdollisuus on hyvät ja avoimet suhteet toimittajiin, mikä mahdollistaa molempia osapuolia hyödyttävän vuoropuhelun ja

mahdollisten tunnistettujen epäkohtien kuntoon laittamisen. Vuoden 2024 aikana määrittelimme kilpailutuksiin ESG-kriteereitä palveluille ja hankinnoille. ESG-kriteerit toimivat suosituksina vuosien 2024–2025 aikana, jonka jälkeen niiden velvoittavuutta tarkastellaan. Lisäämme vuoropuhelua tärkeimpien toimittajiemme kanssa, ja saamamme palautteen ja kehitysehdotusten perusteella päivitämme kriteerejä. Selvitämme myös mahdollisuuksiamme tehdä yhteistyötä muiden kaupunkiomisteisten energiayhtiöiden kanssa hankinnoissa ja näin edistää ESG-kriteereiden laajempaa hyödyntämistä ja vaikuttavuutta toimintaan.

Vuonna 2024 aloitimme työvaatteiden kilpailutuksen. Siihen liittyen määrittelimme ESG-hankintakriteerejä, joissa huomioimme myös ihmisoikeuksiin liittyviä aiheita. Lisäksi toimittajia arvioimme kustannustehokkuuden, laadun ja teknisen suorituskyvyn perusteella.

Käytössämme on vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille. Edellytämme, että sopimustoimittajamme sitoutuvat ohjeistukseen ja vastaavat myös omien alihankkijoidensa vastaavasta toiminnasta. Toimittaja tai yhteistyökumppani vakuuttaa allekirjoituksellaan sitoutuvansa kyseisiin vähimmäisvelvoitteisiin. Vähimmäisvelvoitteiden noudattamista valvotaan sopimuskauden ajan toimittajien itsearviointilomakkeilla vuodesta 2024 alkaen.

Toimittajien tulee täyttää tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset. Lisäksi seuraamme vuosittain euromääräisesti suurimpien toimittajiemme ESG-raportteja (Asiakastieto).

Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen

Käytössämme on vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet toimittajille. Edellytämme, että yhteistyökumppanimme sitoutuvat noudattamaan vallitsevaa lainsäädäntöä kaikessa liiketoiminnassaan. Emme hyväksy minkäänlaista korruptiota. Toimittaja ei saa antaa tai vastaanottaa mitään suoria tai epäsuoria etuja tai lahjuksia, joita voidaan pitää korruptiona. Toimittaja kouluttaa henkilöstöään tunnistamaan korruption ja valvoo toimintaa. Yhteistyökumppanimme sitoutuvat torjumaan harmaata taloutta ja olemaan tekemättä yhteistyötä kansainvälisten pakotteiden alaisten yritysten tai henkilöiden kanssa.

Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta voi jättää ilmoituksen Lahti Energiaan kohdistuvasta epäilystä väärinkäytöksestä, kuten korruptiosta tai lahjonnasta. Henkilöstömme on eettisten ohjeiden mukaisesti vältettävä toimintaa, joka voi johtaa eturistiriitihin tai joka on omiaan saattamaan konsernin toiminnan luotettavuuden, puolueettomuuden, syrjimättömyyden tai tasapuolisuuden epäilyksenalaiseksi. Koko henkilöstöllemme pakollinen korruption vastainen verkkokoulutus järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2024. Koulutuksessa käytiin läpi muun muassa korruption määritelmä, missä korruptiota esiintyy, miten sen voi tunnistaa ja miten sitä voi ehkäistä. Koulutus uusitaan kahden vuoden välein. Koulutuksen suoritti 83 prosenttia henkilöstöstä.

Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset

Raportointijaksolla tietoon tulleiden ja käsiteltyjen korruptio- ja lahjontatapauksien lukumäärä oli nolla. Koska tapauksia ei ollut, tuomioita oli nolla ja sakkojen suuruus oli nolla euroa.

Poliittinen vaikuttaminen ja lobbaustoiminta

Emme tee suoraa vaikuttamistyötä. Lahti Energialla ei ole Avoimuusrekisteriin nimettyjä henkilöitä. Vaikutamme energia-alan kehitykseen eri järjestöissä. Edunvalvontajärjestömme ovat Energiakaupungit ry ja Energiateollisuus ry. Vuonna 2024 maksoimme jäsenmaksuja yhteensä 107 548 euroa seuraaville järjestöille (mukaan lukien edellä mainitut Energiakaupungit ry ja Energiateollisuus ry):

- Bioenergia ry
- Energiakaupungit ry
- Energiateollisuus ry
- FIBS ry
- Finnish Business & Society ry
- Palveleva Kaukolämpö FinDHC ry
- Hämeen kauppakamari
- Ilmansuojeluyhdistys
- Kunnossapitoyhdistys Promaint ry

- PSK Standardisointiyhdistys ry
- Lahden Teollisuusseura ry
- Suomen Laatuyhdistys ry / Laatukeskus Excellence Finland Oy
- Suomen Voimalaitosyhdistys ry
- Veronmaksajain Keskusliitto
- Työterveyslaitos
- ProCom – Viestinnän ammattilaiset
- Sähköenergialiitto ry
- Yrityssuojeluyhdistys ry

Maksukäytännöt

Hankinnoissa käytämme yleisiä sopimusehtoja (YSE), omia sopimusehtojamme tai toimittaja-kohtaista sopimista. Käytössämme on asianmukaiset laskunkäsittelyn ja maksuliikenteen kontrollit, joilla varmistamme, että maksusuoritukset lähtevät meiltä toimittajille oikeaan aikaan. Vuoden 2024 osalta ei ole saatavilla tietoa ajasta, jonka kuluessa laskumme maksettiin. Tulemme kehittämään raportointia tulevina vuosina, kun uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto etenee.

Käyttämämme vakiomaksuehto on 30 päivää netto. Vuonna 2024 vakioehtoja noudattaen suoritettujen maksujen prosenttiosuutta ei ole laskettu. Maksuviivästysten vuoksi vireillä olevien oikeudenkäyntien määrä vuonna 2024 oli nolla.

ESRS-sisältöindeksi

ESRS-indikaattorit

ESRS-sisältöindeksi luettelee tiedonantovaatimukset, joita Lahti Energia on noudattanut laatiessaan kestävyysraporttiaan sekä niiden sijainnin kestävyysraportilla.

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
ESRS 2	Yleiset tiedot				
BP-1	Kestävyyselvitysten yleiset laatimisperusteet	3	Kestävyyselvityksen yleiset laatimisperusteet	12	
		5	a	Vahvistus siitä, onko kestävyyselvitys laadittu konsernin vai yksittäisen yrityksen tasolla	12
		5	b (i)	Konsernin kestävyyselvityksen osalta vahvistus siitä, että konsolidoinnin laajuus on sama kuin tilinpäätöksissä	12
		5	b (ii)	Ilmoitus konserniin kuuluvista tytäryrityksistä, jotka on vapautettu yksittäisestä tai konsernin kestävyysraportoinnista	12
		5	c	Tiedot siitä, missä määrin kestävyyselvitys kattaa yrityksen arvoketjun alku- ja loppupään	12
		5	d	Tiedot siitä, onko käytetty mahdollisuutta jättää pois tietoja, jotka liittyvät henkiseen omaisuuteen, taitotietoon tai innovoinnin tuloksiin	12
		5	e	Tiedot siitä, onko käytetty mahdollisuutta jättää pois käynnissä olevaa kehitystä tai neuvoteltavana olevia asioita koskevia tietoja sellaiseen EU:n jäsenvaltioon sijoittautuneiden yritysten osalta, joka tämän sallii, vuosittain päätöksistä koskevan direktiivin 2013/34/EU mukaisessa poikkeustapauksessa	13
BP-2	Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	6	Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	14	
		9	Poikettaessa ESRS 1:n kohdasta 6.4 "Lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin määritelmä raportoinnissa" määrittelystä keskipitkästä tai pitkästä aikavälistä	12	
		10	Mittarien sisältäessä epäsuorien lähteiden avulla arvioituja arvoketjutietoja	14-16	
		10	a-d	Mittareiden erittely, laatimisperusteiden kuvaus, tuloksen tarkkuustason kuvaus sekä laatimisperusteet, mittarit, tulosten tarkkuustaso ja muut kestävyyselvityksessä raportoidut asiat	14-16
		11	a	Määrälliset mittarit ja rahamäärät, joihin liittyy suuri mittausepävarmuus	14-16
		11	b (i)	Tiedot mittausepävarmuuden lähteistä	14-16
		11	b (ii)	Tiedot mittauksissa tehdyistä oletuksista, arvioista ja päätöksistä	14-16
		13	a	Kuvaus kestävyystietojen laatimisessa ja esittämisessä tapahtuneista muutoksista ja muutosten syistä	16
		13	b	Ilmoitus tarkistetuista vertailuvuista	16
		13	c	Tiedot edellisen kauden lukujen ja tarkistettujen vertailulukujen eroista	16
		14	a-c	Ilmoitus aikaisemman tilikauden olennaisen virheen luonteesta, ilmoitus kestävyyselvitykseen sisältyvistä korjauksista kunkin aiemman kauden osalta, selvitys kyseisen tilanteen aiheutumiseen johtaneista olosuhteista	16
		15		Selvitys kyseisen tilanteen aiheutumiseen johtaneista olosuhteista; täsmällinen viittaus sovellettavan standardin tai viitekehyksen kohtiin, kun muita raportointistandardeja tai -puitteita on sovellettu osittain	16
		AR 2		Selvitys siitä, tukeudutaanko eurooppalaisessa standardointijärjestelmässä hyväksytyihin eurooppalaisiin standardeihin (ISO/IEC- tai CEN/Cenelec-standardit); selvitys siitä, missä määrin ulkopuolinen varmennuspalvelujen tarjoaja on varmentanut kestävyysraportoinnissa käytettävät tiedot ja prosessit ja todennut niiden vastaavan ISO/IEC- tai CEN/Cenelec-standardia	16
		16		Kun tietoja on sisällytetty viittauksina, luettelo ESRS-standardin tiedonantovaatimuksista tai niistä tiedonantovaatimuksessa vaadituista tietopisteistä, jotka on sisällytetty viittauksina	16

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	17		Jos yritys tai konserni, joka ei tilinpäätöspäivänä ylitä 750 työsuhteisen työntekijän keskiarvoa tilikauden aikana, päättää jättää ESRS E4:ssä, ESRS S1:ssä, ESRS S2:ssa, ESRS S3:ssa tai ESRS S4:ssä vaaditut tiedot pois ESRS 1:n lisäyksen C mukaisesti, sen on kuitenkin ilmoitettava, onko ESRS E4:n, ESRS S1:n, ESRS S2:n, ESRS S3:n ja ESRS S4:n kattamat kestävyysaiheet arvioitu olennaisiksi yrityksen olennaisuuden arvioinnin perusteella.	17, 41-42
	17	a	Luettelo olennaisiksi arvioiduista kestävyysaiheista, yksilöitynä aiheen, osa-aiheen ja osaosa-aiheen tasolla; kuvaus siitä, kuinka liiketoimintamalli ja strategia ottaa huomioon olennaisiksi arvioituihin seikkoihin liittyvät vaikutukset	17, 18, 41-42
	17	b	Kuvaus mahdollisista aikasidonnaisista tavoitteista, jotka liittyvät olennaisiksi arvioituihin seikkoihin ja edistymisen näiden tavoitteiden saavuttamisessa ja siitä, perustuvatko sen biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet luotettavaan tieteelliseen näyttöön	19
	17	c	Kuvaus toimintaperiaatteista kohdan 17 b seikkojen osalta	20
	17	d	Kuvaus toimista, jotka on toteutettu olennaisiksi arvioituihin seikkoihin liittyvien tosiasiallisten tai mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi sekä tällaisten toimien tuloksista	20
	17	e	Tiedot kyseisten seikkojen kannalta merkityksellisistä mittareista	15
GOV-1	21		Tiedot yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelinten kokoonpanosta ja niiden jäsenten monimuotoisuudesta	19, 21-23
	21	a	Liikkeenjohtoon osallistuvien lukumäärä, muiden jäsenten lukumäärä	22-23
	21	b	Työsuhteisten työntekijöiden edustus, muiden työntekijöiden edustus	19
	21	c	Yrityksen toimialojen, tuotteiden ja maantieteellisen sijainnin kannalta merkityksellinen kokemus; yrityksen toimialojen, tuotteiden ja maantieteellisen sijainnin kannalta merkityksellinen kokemus sekä hallituksen jäsenten merkittävä kokemus yrityksen toimialojen, tuotteiden ja maantieteellisen sijainnin kannalta	23
	21	d	Prosenttiosuudet sukupuolen ja muiden yrityksen huomioon ottamien monimuotoisuusnäkökohtien mukaan	22
	21	e	Riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus	22
	22		Tiedot hallinto-, johto- ja valvontaelinten tehtävistä ja vastuista	24-25
	22	a	Tiedot vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien valvonnasta vastaavien hallinto-, johto- ja valvontaelinten tai henkilöiden henkilöllisyydestä	24-25
	22	b	Selvitys siitä, miten kunkin elimen tai yksilön vastuu vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista on otettu huomioon yrityksen tehtävänmäärityksessä, hallituksen toimeksiannoissa ja muissa asiaan liittyvissä toimintaperiaatteissa	24
	22	c	Kuvaus johdon roolista vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien seurantaan, hallintaa ja valvontaa varten käytettävissä hallintoprosesseissa, valvonnassa ja menettelyissä	24
	22	c (i)	Kuvaus siitä, osoitetaanko kyseinen rooli jollekin tietyllä johtotason tehtävälle tai komitealle ja miten kyseistä tehtävää tai komiteaa valvotaan	24
	22	c (ii)	Tiedot raportointisuhteista hallinto-, johto- ja valvontaelimille	24
	22	c (iii)	Selvitys siitä, käytetäänkö vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallintaan erityisiä valvontatoimia ja menettelyjä ja jos käytetään, miten ne integroidaan muihin sisäisiin toimintoihin	24, 30, 31
	22	d	Selvitys siitä, miten hallinto-, johto- ja valvontaelimet ja ylin johto valvovat olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvien tavoitteiden asettamista ja miten ne seuraavat edistymistä tavoitteiden saavuttamisessa	26
	23		Kuvaus siitä, miten hallinto-, johto- ja valvontaelimet päättävät, onko saatavilla tai kehitetäänkö kestävyysseikkojen valvontaan asianmukaista osaamista ja asiantuntemusta	25-26

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
GOV-2	23	a	Kuvaus kestävyteen liittyvästä asiantuntemuksesta, jota elimillä on suoraan tai välillisesti esimerkiksi asiantuntijoiden tai koulutuksen kautta	25
	23	b	Kuvaus siitä, miten tämä osaaminen ja asiantuntemus liittyvät yrityksen olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin	25-26
	26	a	Tiedot siitä, kenen toimesta ja kuinka usein hallinto-, johto- ja valvontaelimet, mukaan lukien niiden asiaankuuluvat komiteat, saavat tietoa olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista, due diligence -prosessin täytäntöönpanosta sekä niiden käsittelemiseen tarkoitettujen toimintaperiaatteiden, toimien, mittareiden ja tavoitteiden tuloksista ja tehokkuudesta	26-28
	26	b	Tiedot siitä, miten hallinto-, johto- ja valvontaelimet ottavat huomioon vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet valvoessaan yrityksen strategiaa, sen suuria liiketoimia koskevia päätöksiä ja sen riskinhallintaprosessia, mukaan lukien se, ovatko ne ottaneet huomioon kyseisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät kompromissit	28
	26	c	Luettelo olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista, joita hallinto-, johto- ja valvontaelimet tai niiden asiaankuuluvat komiteat ovat käsitelleet raportointikauden aikana	28
GOV-3	AR 6		Selvitys siitä, miten hallintoelimet varmistavat, että asianmukainen tuloksellisuuden seurantamekanismi on käytössä	28
	29		Tiedot yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenille tarkoitetuista kestävyysseikkoihin liittyvistä kannustin- ja palkitsemisjärjestelmistä	29
	29	a	Kuvaus kannustinjärjestelmien keskeisistä ominaisuuksista	29
	29	b	Tieto siitä, arvioidaanko suorituskykyä suhteessa tiettyihin kestävyteen liittyviin tavoitteisiin ja/tai vaikutuksiin, ja jos arvioidaan, mihin niistä	29
	29	c	Tieto siitä, pidetäänkö kestävyteen liittyviä suorituskyvyn mittareita suorituskyvyn vertailuarvoina ja sisältyvätkö ne palkitsemisjärjestelmiin ja jos sisältyvät, millä tavoin	29
	29	d	Tieto kestävyteen liittyvistä tavoitteista ja/tai vaikutuksista riippuva muuttuvan palkkion osuus	29
	29	e	Hierarkiataso, jolla yrityksen kannustinjärjestelmien ehdot hyväksytään ja saatetaan ajantasalle	29
GOV-4	32		Yrityksen on esitettävä kartoitus, jossa selitetään, miten ja missä sen kestävyys selvityksessä otetaan huomioon sen soveltamat due diligence -prosessin keskeiset näkökohdat ja vaiheet, jotta voidaan kuvata yrityksen tosiasialliset due diligence -käytännöt	29-30
GOV-5	36	a	Selvitys sisältäen kestävyysraportointiin liittyvien riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan prosessien ja järjestelmien soveltamisalan, keskeiset ominaisuudet ja osatekijät	30-31
	36	b	Kuvaus käytössä olevasta riskinarviointimallista mukaan lukien riskien priorisointimenetelmä	30
	36	d	Kuvaus siitä, miten yritys sisällyttää riskinarviointinsa ja sisäisen valvontansa havainnot kestävyysraportointiprosessin osalta asiaankuuluviin sisäisiin toimintoihin ja prosesseihin	30
	36	e	Kuvaus riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan tuloksista säännöllisestä raportoinnista hallinto-, johto- ja valvontaelimille	30
SBM-1	40		Tiedot yleisen strategian keskeisistä osatekijöistä, jotka liittyvät tai vaikuttavat kestävyysseikkoihin; yrityksen strategian ja liiketoimintamallin vuorovaikutus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien kanssa, mukaan lukien tapa, jolla yritys käsittelee näitä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia	32-33
	40	a (i)	Kuvaus merkittävistä tuoteryhmistä ja (tai) tarjottavista palveluista	34
	40	a (ii)	Kuvaus merkittävistä markkinoista ja (tai) asiakasryhmistä	34

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	40	a (iii) ESRS G1 AR 8 G1-3	Työsuhteisten työntekijöiden määrä maantieteellisten alueiden mukaan	67
	40	a (iv)	Kuvaus materiaaleista, tuotteista ja palveluista, jotka on kielletty tietyillä markkinoilla	34
	40	b	Tilinpäätökseen sisältyvät kokonaistulot	113
	40	b, c	Tulojen jakautuminen merkittävien ESRS-alojen mukaan sekä luettelo muista merkittävistä ESRS-aloista, kuten konsernin sisäisiä tuloja tuottavista toimista, joissa yritys kehittää merkittävää toimintaa tai joissa sillä on tai voi olla yhteys olennaisiin vaikutuksiin. Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.	
	40	d (i)	Yritys toimii fossiilisten polttoaineiden (hiili, öljy ja kaasu) alalla, tulot fossiilisten polttoaineiden (hiili, öljy ja kaasu) alalta	34
	40	d (i)	Tulot taksonomiaan liittyvistä fossiilisiin kaasuihin liittyvistä taloudellisista toiminnoista	34
	40	e	Kuvaus merkittävistä tuote- ja palveluryhmiä, asiakasluokkia, maantieteellisiä alueita ja suhteita sidosryhmiin koskevista kestävyteen liittyvistä tavoitteista	34
	40	f	Arvio nykyisistä merkittävistä tuotteista ja/tai palveluista sekä merkittävistä markkinoista ja asiakasryhmistä suhteessa kestävyteen liittyviin tavoitteisiin	34
	40	g	Ilmoitus strategian osista, jotka liittyvät tai vaikuttavat kestävyysseikkoihin, mukaan lukien tärkeimmät edessä olevat haasteet, kriittiset käyttöön otettavat ratkaisut tai toteutettavat hankkeet, jos niillä on merkitystä kestävyysraportoinnin kannalta	34
	41		Luettelo yrityksen kannalta merkittävistä ESRS-aloista	34
	42		Kuvaus liiketoimintamallista ja arvoketjusta	34-37
	42	a	Kuvaus tuotantopanoksista ja niiden keräämiseen, kehittämiseen ja turvaamiseen liittyvistä toimintatavoista	34-37
	42	b	Kuvaus tuotoksista ja tuloksista asiakkaille, sijoittajille ja muille sidosryhmille koituvien nykyisten ja odotettujen hyötyjen muodossa	34-37
	42	c	Kuvaus ylä- ja loppupään arvoketjun pääpiirteistä ja yrityksen asemasta arvoketjussa	34-37
SBM-2			Sidosryhmien edut ja näkemykset	
	45	a-av	Kuvaus sidosryhmien vuorovaikutuksesta; kuvaus keskeisistä sidosryhmistä; kuvaus sidosryhmistä, joiden kanssa ollaan vuorovaikutuksessa; kuvaus siitä, kuinka sidosryhmien kanssa käytävä vuorovaikutus on järjestetty; kuvaus sidosryhmien kanssa käytävän vuorovaikutuksen tarkoituksesta; kuvaus siitä, kuinka sidosryhmien kanssa käytävän vuorovaikutuksen tulos otetaan huomioon	37-38
	45	b	Kuvaus keskeisten sidosryhmien etujen ja näkemysten ymmärtämisestä yrityksen strategiaan ja liiketoimintamalliin liittyen	38
	45	c	Strategian ja (tai) liiketoimintamallin muutosten kuvaus	38
	45	c (i)	Kuvaus siitä, miten strategiaa ja (tai) liiketoimintamallia on muutettu tai niitä odotetaan muutettavan sidosryhmien etujen ja näkemysten huomioon ottamiseksi	38
	45	c (ii)	Kuvaus mahdollisista suunnitelluista jatkotoimista ja niiden aikatauluista	38
	45	c (iii)	Kuvaus siitä, muuttavatko suunnitellut jatkotoimet todennäköisesti suhteita sidosryhmiin ja niiden näkemyksiä	38
	45	d	Kuvaus siitä, tiedotetaanko hallinto-, johto- ja valvontaelimille vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien näkemyksistä ja eduista yrityksen kestävyteen liittyvien vaikutusten osalta ja miten	37-39

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
SBM-3	Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	a	Kuvaus olennaisuusarvioinnin tuloksena tunnistetuista olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista	40
		b	Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien nykyisistä ja ennakoituista vaikutuksista liiketoimintamalliin, arvoketjuun, strategiaan ja päätöksentekoon sekä siitä, miten yritys on reagoinut tai aikoo reagoida näihin vaikutuksiin	40-41
		c (i)	Selvitys siitä, miten olennaiset kielteiset ja myönteiset vaikutukset vaikuttavat (tai mahdollisten vaikutusten tapauksessa todennäköisesti vaikuttavat) ihmisiin tai ympäristöön	40-41
		c (ii)	Selvitys siitä, miten vaikutukset johtuvat strategiasta ja liiketoimintamallista tai liittyvät niihin	40-41
		c (iii)	Tiedot vaikutusten kohtuudella odotettavissa olevasta aikahorisontista	40-41
		c (iv)	Selvitys toiminnan tai liikesuhteen luonteesta, jonka kautta yrityksellä on olennaisia vaikutuksia	40-41
		d	Selvitys olennaisten riskien ja mahdollisuuksien ennakoituista taloudellisista vaikutuksista taloudelliseen asemaan, taloudelliseen tulokseen ja kassavirtoihin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mukaan lukien kyseisten vaikutusten kohtuudella odotettavissa olevat aikahorisontit	40-41
		e	Selvitys olennaisten riskien ja mahdollisuuksien ennakoituista taloudellisista vaikutuksista taloudelliseen asemaan, taloudelliseen tulokseen ja kassavirtoihin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mukaan lukien kyseisten vaikutusten kohtuudella odotettavissa olevat aikahorisontit. Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.	40-41
		f	Tiedot yrityksen strategian ja liiketoimintamallin resilienssistä siltä osin kuin on kyse sen kyvystä käsitellä yrityksen olennaisia vaikutuksia ja riskejä ja hyödyntää olennaisia mahdollisuuksia	40-41
		g	Tiedot olennaisissa vaikutuksissa, riskeissä ja mahdollisuuksissa tapahtuneista muutoksista edelliseen raportointikauteen verrattuna	40-41
IRO-1	Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	a	Kuvaus kuvatussa prosessissa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista	41
		b	Kuvaus prosessista, jolla tunnistetaan, arvioidaan, priorisoidaan ja seurataan mahdollisia ja todellisia vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön due diligence -prosessin perusteella; yleiskatsaus prosessista, jolla tunnistetaan, arvioidaan, priorisoidaan ja seurataan mahdollisia ja todellisia vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön due diligence -prosessin pohjalta	42
		b (i)	Kuvaus siitä, miten prosessi keskittyy tiettyihin toimiin, liikesuhteisiin, maantieteellisiin alueisiin tai muihin tekijöihin, jotka lisäävät haittavaikutusten riskiä	42
		b (ii)	Kuvaus siitä, miten prosessi ottaa huomioon sellaiset vaikutukset, joihin yritys on osallisena oman toimintansa tai liikesuhteidensa kautta	42
		b (iii)	Kuvaus siitä, miten prosessi kattaa asianomaisten sidosryhmien kuulemisen sen ymmärtämiseksi, miten vaikutukset kohdistuvat niihin, sekä miten prosessi kattaa ulkopuolisten asiantuntijoiden kuulemisen	42
		b (iv)	Kuvaus siitä, miten prosessi käsittelee kielteisten vaikutusten asettamisen tärkeysjärjestykseen niiden suhteellisen vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella ja tapauksen mukaan myönteisten vaikutusten asettamisen tärkeysjärjestykseen niiden suhteellisen laajuuden ja todennäköisyyden perusteella sekä raportoinnin kannalta olennaisten kestävyysseikkojen määrittämisen	42
		c	Yleiskatsaus prosessista, jolla tunnistetaan, arvioidaan, priorisoidaan ja seurataan riskejä ja mahdollisuuksia, joilla on tai voi olla taloudellisia vaikutuksia	42
		c (i)	Kuvaus siitä, miten yritys on ottanut huomioon vaikutustensa ja riippuvuuksiensa yhteydet riskeihin ja mahdollisuuksiin, joita näistä vaikutuksista ja riippuvuuksista voi aiheutua	42-43
		c (ii)	Kuvaus siitä, miten tunnistettujen riskien ja mahdollisuuksien todennäköisyyttä, laajuutta ja luonnetta on arvioitu	42-43
		c (iii)	Kuvaus siitä, miten kestävyteen liittyvät riskit suhteessa muuntyyppisiin riskeihin, mukaan lukien riskinarviointivälineiden käyttö, on priorisoitu	42-43

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	53	d	Kuvaus päätöksentekoprosessista ja siihen liittyvistä sisäisen valvonnan menettelyistä	42-43
	53	e	Kuvaus siitä, missä määrin ja miten vaikutusten ja riskien tunnistamis-, arviointi- ja hallintaprosessi sisällytetään yleiseen riskinhallintaprosessiin ja miten sitä käytetään yleisen riskiprofiilin ja riskinhallintaprosessien arviointiin	42-43
	53	f	Kuvaus siitä, missä määrin ja miten mahdollisuuksien tunnistamis-, arviointi- ja hallintaprosessi sisällytetään yrityksen yleiseen johtamisprosessiin	42-43
	53	g	Kuvaus käytetyistä syöttöparametreista (esimerkiksi tietolähteet, katettujen toimien laajuus ja oletuksissa käytetty yksityiskohtaisuus)	42-43
	53	h	Tiedot siitä, onko prosessi muuttunut ja miten se on muuttunut edelliseen raportointikauteen verrattuna, milloin prosessia on muutettu viimeksi ja tulevat olennaisuuden arvioinnin tarkistuspäivät	41-43
IRO-2	56		Luettelo tietopisteistä, jotka ovat peräisin muusta EU-lainsäädännöstä ja tiedot niiden sijainnista kestävyyselvityksessä	43
	56		Luettelo tiedonantovaatimuksista, joita on noudatettu laadittaessa kestävyyselvitystä olennaisuuden arvioinnin perusteella, ja niiden sijainti kestävyyselvityksessä on esitetty indeksitaulukossa kestävyyselvityksen lopussa.	43
	59		Selvitys siitä, miten on määritelty olennaiset tiedot, jotka on annettava olennaisiksi arvioitujen vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien osalta, mukaan lukien kynnyksiarvojen käyttö ja/tai se, miten on tuotu täytäntöön perusteet, jotka on esitetty standardin ESRS 1 3.2 jaksossa Olennaisuusseikat ja tietojen olennaisuus.	43
ESRS E 1	Ilmastonmuutos			
E1-1	14		Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma	45-46
	16	a	Selvitys siitä, kuinka kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet sopivat yhteen sen kanssa, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan 1,5 celsiusasteeseen Pariisin sopimuksen mukaisesti	45
	16	b	Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden ja ilmastonmuutoksen hillintää koskevien toimien osalta selvitys määritetyistä hiilestä irtautumisen keinoista ja suunnitelluista keskeisistä toimita	45
	16	c	Siirtymäsuunnitelman toteuttamisen edellyttämien merkittävien toimintamenojen (OpEx) ja (tai) investointien (CapEx) selvitys	45
	16	c	Toimintasuunnitelmaan (OpEx) osoitetut taloudelliset resurssit	45
	16	c	Toimintasuunnitelmaan (CapEx) osoitetut taloudelliset resurssit	45
	16	d	Selvitys keskeisten omaisuuserien ja tuotteiden mahdollisista kasvihuonekaasupäästöjen lukkiutumisesta (lock-in GHG emissions) ja siitä, voivatko nämä päästöt vaarantaa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden saavuttamisen ja aiheuttaa siirtymäriskin, ja jos voivat, miten	45
	16	e	Selvitys mahdollisista tavoitteista tai suunnitelmista (pääomamenot, CapEx-suunnitelmat, toimintamenot), jotka yrityksellä on taloudellisen toimintansa (liikevaihto, pääomamenot, toimintamenot) mukauttamiseksi, komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2139 vahvistettujen kriteerien kanssa	45
	16	f	Ilmoitus raportointikauden aikana sijoitetuista merkittävistä pääomamenoista, jotka liittyvät hiileen liittyvään taloudelliseen toimintaan	45
	16	f	Ilmoitus raportointikauden aikana sijoitetuista merkittävistä pääomamenoista, jotka liittyvät öljyyn liittyvään taloudelliseen toimintaan	45
	16	f	Ilmoitus raportointikauden aikana sijoitetuista merkittävistä pääomamenoista, jotka liittyvät kaasuun liittyvään taloudelliseen toimintaan	45
	16	g	Tiedot siitä, onko yritys suljettu EU:n Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle	47
	16	h	Selvitys siitä, miten siirtymäsuunnitelma on sisällytetty yrityksen yleiseen liiketoimintastrategiaan ja rahoitussuunnitelmaan ja sovitettu yhteen niiden kanssa	45-46

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	16	i	Tieto siitä, onko siirtymäsuunnitelma hallinto-, johto- ja valvontaelinten hyväksymä	45
	16	j	Selvitys siirtymäsuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä	45-46
	17		Jos yrityksellä ei ole siirtymäsuunnitelmaa, sen on ilmoitettava, hyväksyykö se siirtymäsuunnitelman, ja jos hyväksyy, milloin	45
E 1-2	24		Tiedot käytössä olevista toimintaperiaatteista ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	47
	25		Ilmoitus siitä, koskevatko yrityksen toimintaperiaatteet seuraavia kestävyysaiheita ja jos, miten	47-48
	25	a	Ilmastonmuutoksen hillintä	47-48
	25	b	Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	47-48
	25	c	Energiatehokkuus	47-48
	25	d	Uusiutuvan energian käyttöönotto	47-48
	25	e	Muut	47-48
E 1-3	28 (FI 3)		Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimet ja resurssit	48
	29 (FI 4)	a	Hiilestä irtautumisen keinot	46
	AR 19	d	Sopeutumisratkaisun tyyppi	46
	29 (FI 4)	b	Saavutetut kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset	46
	29 (FI 4)	b	Ennakoidut kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset	46
	AR 21		Selvitys siitä, missä määrin toiminnan toteuttamiskyky riippuu resurssien saatavuudesta ja kohdentamisesta	48-49
	29 (FI 4)	c (i)	Tehtyjen tai suunniteltujen toimien toteuttamiseen tarvittavat merkittävät pääomamenojen ja toimintamenojen rahamäärät liitettynä tilinpäätöksen asianomaisiin eriin tai liitetietoihin. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
	29 (FI 4), 16	c (ii), c	Tehtyjen tai suunniteltujen toimien toteuttamiseen tarvittavat merkittävät pääomamenojen ja toimintamenojen rahamäärät liitettynä komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2178 vaadittuihin keskeisiin tulosindikaattoreihin. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
	29 (FI 4), 16	c (iii), c	Tehtyjen tai suunniteltujen toimien toteuttamiseen tarvittavat merkittävät pääomamenojen ja toimintamenojen rahamäärät liitettynä soveltuvien osien komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2021/2178 edellytettyyn CapEx-suunnitelmaan. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
	AR 22		Selvitys ilmoitettujen merkittävien toimintamenojen ja pääomamenojen määrien ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/2178 mukaisesti ilmoitettujen keskeisten tulosindikaattoreiden välillä mahdollisesti olevista eroista	48-49
E 1-4	32 (FI 7)		Toimintaperiaatteiden ja toimien vaikuttavuuden seuranta tavoitteiden avulla	47
	33 (FI 8)		Selvitys siitä, onko asetettu kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteita ja/tai muita tavoitteita, joilla hallitaan olennaisia ilmastoon liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia, ja millaisia ne ovat	49-51
	34 (FI 9)	a, b	Taulukot: Useita ulottuvuuksia (perusvuosi ja tavoitteet; kasvihuonekaasutyypit, scope 3 -kategoriat, hiilidioksidipäästöjen vähentämisvivut, intensiteettiarvon kokonaisuuskohtaiset nimittäjät)	52
	34 (FI 9)	a, b	Kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksen absoluuttinen arvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Prosenttiosuus kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksestä (perusvuoden päästöistä)	52
	34 (FI 9)	a, b	Kasvihuonekaasupäästöjen kokonaisvähennyksen intensiteettiarvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Scope 1:n absoluuttinen arvo kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	52

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	34 (FI 9)	a, b	Scope 1:n kasvihuonekaasupäästöjen vähennysprosentti (perusvuoden päästöistä)	52
	34 (FI 9)	a, b	Scope 1:n intensiteetti-arvo kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	52
	34 (FI 9)	a, b	Paikkaperusteisen scope 2:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen absoluuttinen arvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Paikkaperusteisen scope 2:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen prosenttiosuus (perusvuoden päästöistä)	52
	34 (FI 9)	a, b	Paikkaperusteisen scope 2:n intensiteetti-arvo kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	52
	34 (FI 9)	a, b	Markkinaperusteisen scope 2:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen absoluuttinen arvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Prosenttiosuus markkinaperusteisista scope 2:n kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä (perusvuoden päästöistä)	52
	34 (FI 9)	a, b	Markkinaperusteisen scope 2:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen intensiteetti-arvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Scope 3:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen absoluuttinen arvo	52
	34 (FI 9)	a, b	Scope 3:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen prosenttiosuus (perusvuoden päästöistä)	52
	34 (FI 9)	a, b	Scope 3:n intensiteetti-arvo kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	52
	34 (FI 9)	b	Selvitys siitä, kuinka kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteiden yhdenmukaisuus kasvihuonekaasuvaraston rajojen kanssa on varmistettu. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024	
	34 (FI 9)	c	Nykyinen perusvuosi ja perusarvo (vuodesta 2030 alkaen päivitettävä kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden perusvuosi joka viides vuosi)	52
	AR 25	a	Kuvaus siitä, miten on varmistettu, että perusarvo edustaa tavoitteeseen sisältyviä toimintoja ja ulkoisten tekijöiden vaikutuksia	52
	AR 25	b	Kuvaus siitä, kuinka uusi perusarvo vaikuttaa uuteen tavoitteeseen, sen saavuttamiseen ja edistymisen esittämiseen ajan mittaan. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024	
	34 (FI 9)	d	Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteisiin sisällytetyt tavoitearvot vuodelle 2030 ja, jos saatavilla, vuodelle 2050	52
	34 (FI 9), 16	e, a	Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite on tieteeseen perustuva ja yhteensopiva ilmaston lämpenemisen rajoittamisen 1,5 celsiusasteeseen kanssa	45
	34 (FI 9)	e	Selvitys siitä, mitä puitteita tai menetelmiä näiden tavoitteiden määrittämiseen on käytetty, mukaan lukien se, onko ne johdettu käyttämällä alakohontaista hiilestä irtautumisen kehityspolkua, mitkä ovat taustalla olevat ilmasto- ja toimintaperiaateskenaariot ja ovatko tavoitteet ulkopuolisen tahon varmistamia	45
	34 (FI 9)	e	Osana tavoitteiden asettamista koskevia kriittisiä oletuksia selvitys siitä, miten tuleva kehitys (esim. myyntimäärien muutokset, asiakkaiden mieltymysten ja kysynnän muutokset, sääntelytekijät ja uudet teknologiat) on huomioitu ja mitkä ovat mahdolliset vaikutukset kasvihuonekaasupäästöihin ja päästövähennyksiin	46
	34 (FI 9), 16	f, b	Odotetut hiilestä irtautumisen keinot ja niiden yleiset määrälliset panokset kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden saavuttamiseen (esim. energia- tai materiaalitehokkuus ja kulutuksen vähentäminen, polttoaineen vaihtaminen, uusiutuvan energian käyttö, tuotteiden ja prosessien asteittainen käytöstä poistaminen tai korvaaminen)	46
	AR 30	c	Selvitys siitä, miten on huomioitu erilaiset ilmastoskenaariot ympäristöön, yhteiskuntaan, teknologiaan, markkinoihin ja toimintaperiaatteisiin liittyvän kehityksen havaitsemiseksi ja hiilestä irtautumisen keinojen määrittämiseksi	46
E 1-5	Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä			
	37 (FI 12)		Omaan toimintaan liittyvä kokonaisenergiankulutus	50
	37 (FI 12)	a	Fossiilisista lähteistä peräisin olevan energian kokonaiskulutus	50
	37 (FI 12)	b	Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaiskulutus	50
	AR 34		Ydinvoiman energiankulutuksen prosenttiosuus energian kokonaiskulutuksesta	50

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
	37 (FI 12)	c	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian kokonaiskulutus eriteltynä seuraavasti:	50	
	37 (FI 12)	c (i)	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus, ml. biomassa, biopolttoaineet, biokaasu, uusiutuvista lähteistä peräisin oleva vety	50	
	37 (FI 12)	c (ii)	Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus	50	
	37 (FI 12)	c (iii)	Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus	50	
	AR 34, AR 71		Uusiutuvien lähteiden prosenttiosuus energian kokonaiskulutuksesta	50	
	38 (FI 13)		Yrityksen, jolla on toimintaa ilmastovaikutuksiltaan merkittävillä aloilla, on eriteltävä fossiilisista lähteistä peräisin olevan energian kokonaiskulutus	50	
	38 (FI 13)	a	Hiilestä ja hiilituotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus	50	
	38 (FI 13)	b	Raakaöljystä ja öljytuotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus	50	
	38 (FI 13)	c	Maakaasusta peräisin olevan polttoaineen kulutus	50	
	38 (FI 13)	d	Muista fossiilisista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus	50	
	38 (FI 13)	e	Ostetun tai hankitun fossiilisista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn tai jäähdytyksen kulutus	50	
	AR 34		Fossiilisten lähteiden prosenttiosuus energian kokonaiskulutuksesta	50	
	39 (FI 14)		Tarvittaessa eriteltävä ja selvitettävä tuotetun uusiutumattoman energian määrä	50	
	39 (FI 14)		Tarvittaessa eriteltävä ja selvitettävä tuotetun uusiutuvan energian määrä	50	
	40 (FI 15)		Tiedot energiaintensiteetistä (energian kokonaiskulutus liikevaihtoon suhteutettuna), joka liittyy toimintaan ilmastovaikutuksiltaan merkittävillä aloilla (johdettava ainoastaan energian kokonaiskulutuksesta ja liikevaihdosta, joka saadaan toiminnasta ilmastovaikutuksiltaan merkittävillä aloilla)	48	
	42 (FI 17)		Ilmastovaikutuksiltaan merkittävät alat, joita käytetään kohdassa 40 (FI 15) vaaditun energiaintensiteetin määrittämiseen	50	
	43 (FI 18)		Tilinpäätöksessään ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta saadun liikevaihdon täsmäytys asianomaiseen erään tai asianomaisiin liitetietoihin (nimittäjä 40 kohdassa vaaditun energiaintensiteetin laskennassa)	113	
	AR 38	b	Nettoliikevaihto toimialoilla, joilla on merkittävä ilmastovaikutus	50	
	AR 38	b	Nettoliikevaihto muusta kuin ilmastovaikutusten alojen toiminnasta	50	
E 1-6	Kasviuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt		44 (FI 19)	Kasviuonekaasujen scope 1, 2, 3 -bruttopäästöt – kasviuonekaasupäästöt soveltamisalaa kohden	52
			AR 41	Kasviuonekaasupäästöt maittain, toimintasegmenteittäin sekä toimialan, tytäryhtiön, kasviuonekaasuluokan tai lähdeyyppin mukaan	52
			AR 46	d Scope 1, 2, 3 ja kasviuonekaasujen kokonaispäästöt – Scope 3 kasviuonekaasupäästöt (GHG-protokolla)	52
			AR 50	Scope 1, 2, 3 ja kasviuonekaasujen kokonaispäästöt – Scope 3 kasviuonekaasupäästöt (ISO 14064-1). Laskettu GHG-protokollan mukaisesti.	52
			AR 52	Scope 1, 2, 3 ja kasviuonekaasujen kokonaispäästöt – kasviuonekaasujen kokonaispäästöt – arvoketju	52
			44 (FI 19)	a, b, c Annettaessa vaadittuja kasviuonekaasujen scope 1 - 3 bruttopäästöjä:	52
			48 (FI 23)	a Scope 1 bruttokasviuonekaasupäästöt hiilidioksidiekvivalenttioneina	52
			48 (FI 23)	b Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien scope 1 -kasviuonekaasupäästöjen prosenttiosuus	52
			50 (FI 25)	a Kirjanpitokonserni (emoyritys ja tytäryritykset)	12, 49

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	50 (FI 25)	b	Sijoiuskohteet, kuten osakkuusyriykset, yhteisyriykset tai konsernitilinpäätökseen sisältyvät tytäryriykset, joita ei ole kokonaan konsolidoitu kirjanpitokonsernin tilinpäätöksiin, sekä sopimusjärjestelyt, jotka ovat yhteisjärjestelyjä, joita ei ole rakennettu yhteisöä käyttäen (eli yhteisessä määräysvallassa olevat toiminnot ja omaisuuserät), joissa sillä on operatiivinen määräysvalta.	12, 49
	49 (FI 24)	a	Kasviuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt hiilidioksidiekvivalenttioneina	52
	49 (FI 24)	b	Kasviuonekaasujen markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt hiilidioksidiekvivalenttioneina	52
	51 (26)		Brutto scope 3 -kasviuonekaasupäästöt hiilidioksidiekvivalenttioneina kustakin merkittävästä scope 3 -luokasta	52
	44 (FI 19)	d	Kasviuonekaasujen kokonaispäästöt (scope 1-, scope 2- ja scope 3 -kasviuonekaasupäästöjen summa) eriteltyinä:	52
	52 (FI 27)	a, b	Perustana olevista scope 2 -kasviuonekaasupäästöistä johdetut kasviuonekaasujen kokonaispäästöt, jotka mitataan sijainti- ja markkinaperusteisella menetelmällä	52
	47		Raportoivan yrityksen ja sen arvoketjun määrittelyssä tapahtuneiden merkittävien muutosten julkistaminen ja selvitys niiden vaikutuksesta raportoitujen kasviuonekaasupäästöjen vuosittaiseen vertailukelpoisuuteen	53
	AR 39	b	Selvitys kasviuonekaasupäästöjen laskemiseen tai mittaamiseen käytetyistä menetelmistä, merkittävistä oletuksista ja päästökertoimista	53-54
	AR 42	c	Selvitys arvoketjuun kuuluvien yksiköiden raportointipäivien ja yrityksen yleisen tilinpäätöksen päivämäärän välillä tapahtuvien merkittävien (sen kasviuonekaasupäästöihin liittyvien) tapahtumien ja olosuhteiden muutosten vaikutuksista	53
	AR 45	d	Sopimusvälineiden prosenttiosuus ja tyypit, scope 2 -kasviuonekaasupäästöt. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 45	d	Prosenttiosuus markkinaperusteisista scope 2 -kasviuonekaasupäästöistä, jotka liittyvät ostettuun instrumentteihin yhdistettyyn sähköön. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 45	d	Prosenttiosuus sopimusvälineistä, joita käytetään energian myyntiin ja ostoon yhdistettynä energiantuotantoa koskeviin määritteisiin suhteessa Scope 2 kasviuonekaasupäästöihin. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 45	d	Prosenttiosuus sopimusvälineistä, joita on käytetty eriytettyjen energiamääritevaatimusten myyntiin ja ostoon suhteessa scope 2 -kasviuonekaasupäästöihin. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 45	d	Sellaisten sopimusinstrumenttien tyypit, joita käytetään energiantuotantoon liittyvien attribuuttien tai eriytettyjen energiamääritevaatimusten yhteydessä niputetun energian myyntiin ja ostamiseen. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 45	e	Biogeeniset CO ₂ -päästöt biomassan polttamisesta tai biohajoamisesta, jotka eivät sisälly scope 2 -kasviuonekaasupäästöihin	53
	AR 45	e	Biogeeniset CO ₂ -päästöt biomassan polttamisesta tai biohajoamisesta, joita esiintyy arvoketjussa, joka ei sisälly scope 3 -kasviuonekaasupäästöihin. Ei tiedossa vuonna 2024.	
	AR 46	g	Prosenttiosuus GHG scope 3:sta laskettuna perustietojen perusteella. Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.	
	AR 46	i	Selvitys siitä, miksi scope 3 -kasviuonekaasupäästöloukka on suljettu pois. Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.	
	AR 46	h	Selvitys tarkastetuista raportointirajoista ja laskentamenetelmistä scope 3:n kasviuonekaasupäästöjen arvioimiseksi. Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.	
	53 (FI 28)		Kasviuonekaasuintensiteetti (kasviuonekaasujen kokonaispäästöt liikevaihtoon suhteutettuna) hiilidioksidiekvivalenttioneina	53
	54 (FI 29)		Kohdan 53 tietoihin sisältyvät kasviuonekaasujen kokonaispäästöt hiilidioksidiekvivalenttioneina (44d) liikevaihtoon suhteutettuna	53
	55 (FI 30)		Annettava tiedoksi tilinpäätöksessään liikevaihdon täsmäytys asianomaiseen erään tai asianomaisiin liitetietoihin (nimittäjä 53 kohdassa vaaditun kasviuonekaasuintensiteetin laskennassa)	113
	AR 55		Nettotulot	113

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
	AR 55		Nettotulota käytetään kasvihuonekaasuintensiteetin laskemiseen	113
	AR 55		Muut kuin kasvihuonekaasuintensiteetin laskennassa käytetyt nettotulot	113
	70 (FI 45)		Mahdollisuuksista johtuvien taloudellisten vaikutusten osalta ei vaadita määrällisiä tietoja, jos nämä tiedot eivät täytä hyödyllisten tietojen laadullisia ominaisuuksia. Ei tiedossa ennakoituja taloudellisia vaikutuksia vuonna 2024.	
E 1-7			Päästöhyvityksillä rahoitettavat kasvihuonekaasujen poistot ja kasvihuonekaasupäästöjen hillintähankkeet	Ei sovelleta, ei koske toimintaamme. 54
E 1-8			Sisäinen hiilen hinnoittelu	Ei sovelleta, ei koske toimintaamme. 54
E 1-9			Olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmaston liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudellisten vaikutukset	Hyödynnämme siirtymäsäännöstä. Vuosina 2027-2028 ilmoitamme kvalitatiiviset tiedot, jos määrällisiä tietoja ei ole mahdollista antaa. 54
	64 (FI 39)	b	Olennaisten fyysisten riskien ennakoituja taloudellisia vaikutuksia koskevat tiedot	54-56
	64 (FI 39)	c	Mahdollisuudet hyödyntää ilmaston liittyviä mahdollisuuksia	54-56
SBM-3			18	Selvitys kunkin tunnistetun ilmaston liittyvän olennaisen riskin riskityypistä (fyysinen riski vai siirtymäriski). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.
			19	Selvitys siitä, miten ilmastokestäviä strategia ja liiketoimintamalli ovat. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.
		a, b, c	19	Resilienssianalyysin laajuus. Selvitys siitä, miten ja milloin resilienssianalyysi on tehty sekä tulosten kuvaus (ml. skenaarioanalyysin käyttö). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.
		b	AR 7	Resilienssianalyysiin sovelletut aikahorisontit. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.
		b	AR 8	Kuvaus kyvystä sopeuttaa tai mukauttaa strategiaa ja liiketoimintamallia ilmastonmuutokseen. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.
IRO-1			20	Ilmaston liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessin kuvaus. 54-56
		a	20, AR 9	Prosessin kuvaus: Vaikutukset ilmastonmuutokseen, erityisesti (tiedonantovaatimuksessa E1-6 vaaditut) kasvihuonekaasupäästöt 54-56
		b	20	Prosessin kuvaus: ilmaston liittyvät fyysiset riskit omassa toiminnassa ja arvoketjussa 54-56
		b (i)	20	Ilmaston liittyvien vaarojen tunnistaminen ottaen huomioon vähintään suurten päästöjen ilmastoskenaariot 54-56
		b (ii)	20	Arvio siitä, miten sen varat ja liiketoiminta voivat altistua ja miten ne ovat herkkiä näille ilmaston liittyville vaaroille, jotka aiheuttavat yritykselle fyysisiä riskejä 54-56
		a	AR 11	Ilmaston liittyviä vaaroja on tunnistettu lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Yritys on selvittänyt, voivatko omaisuuserät ja liiketoiminta altistua ilmaston liittyville vaaroille. 54-56
		b	AR 11	Lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin aikahorisontit on määritelty 54-56
		c	AR 11	On arvioitu, missä määrin omaisuuserät ja liiketoiminta voivat altistua ja ovat herkkiä tunnistetuille ilmaston liittyville vaaroille 54-56
		d	AR 11	Ilmaston liittyvien vaarojen tunnistamiseen sekä altistumisen ja herkkyyden arviointiin perustuvat suurten päästöjen ilmastoskenaariot 54-56

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
	20	c	Prosessin kuvaus: ilmastoon liittyvät siirtymäriskit ja -mahdollisuudet omassa toiminnassa ja arvoketjussa	54-56	
	20	c (i)	Ilmastoon liittyvien siirtymätapahtumien tunnistaminen ottaen huomioon vähintään sellainen ilmastoskenaario, jossa ilmaston lämpeneminen voidaan rajoittaa 1,5 celsiusasteeseen ja tämä tavoite ylitetään vain vähän tai ei lainkaan	54-56	
	20	c (ii)	Arvio siitä, miten yrityksen varat ja liiketoiminta voivat altistua näille ilmastoon liittyville siirtymätapahtumille, jotka aiheuttavat yritykselle siirtymäriskkejä tai -mahdollisuuksia.	54-56	
	AR 12	a	Siirtymätapahtumia on tunnistettu lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä	54-56	
	AR 12	a	Yritys on tutkinut, voivatko omaisuuserät ja liiketoiminta altistua siirtymätapahtumille	54-56	
	AR 12	b	On arvioitu, missä määrin omaisuuserät ja liiketoiminta voivat olla alttiina ja ovat herkkiä tunnistetuille siirtymätapahtumille	54-56	
	AR 12	c	Siirtymätapahtumien tunnistaminen ja altistumisen arviointi on perustunut ilmastoon liittyvään skenaarioanalyysiin	54-56	
	AR 12	d	On tunnistettu omaisuuseriä ja liiketoimintaa, jotka eivät ole yhteensopivia ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kanssa tai vaativat merkittäviä ponnisteluja ollakseen yhteensopivia ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisen kanssa	54-56	
	21		Selvitys siitä, kuinka ilmastoon liittyvää skenaarioanalyysiä on käytetty fyysisten riskien ja siirtymäriskien ja -mahdollisuuksien tunnistamiseen ja arviointiin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä	54-56	
	AR 15		Selvitys siitä, kuinka käytetyt ilmastoskenaariot ovat yhteensopivia tilinpäätöksessä tehtyjen kriittisten ilmastoon liittyvien oletusten kanssa	54-56	
ESRS E 2	Pilaantuminen				
E 2-1	Pilaantumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	14	Toimintaperiaatteet olennaisten vaikutusten, riskien ja pilaantumiseen liittyvien mahdollisuuksien hallitsemiseksi	56-59	
		AR 12	Taustatiedot toteutettujen toimintaperiaatteiden välisistä suhteista ja siitä, miten ne edistävät EU:n toimintasuunnitelmaa ilman, veden ja maaperän pilaantumisen vähentämiseksi	59-60	
E 2-2	Pilaantumiseen liittyvät toimet ja resurssit	18	Tiedot pilaantumiseen liittyvistä toimintasuunnitelmista ja resursseista. Allokoidut resurssit eivät ole saatavilla vuonna 2024.		
		AR 15	Tiedot toimipaikkatasolla toteutetuista toimintasuunnitelmista (pilaantuminen). Ei tiedossa vuonna 2024.		
IRO-1	Kuvaus pilaantumiseen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	11	a	Selvitys siitä, onko toimipaikkojen sijainnit ja liiketoimintaa seulottu, jotta voimme tunnistaa todelliset ja mahdolliset pilaantumiseen liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet omissa toiminnoissamme sekä arvoketjun alku- ja loppupäässä, ja jos on, seulonnassa käytetyt menetelmät, oletukset ja välineet; omassa toiminnassa sekä alku- ja loppupään arvoketjussa	41-43
		11	b	Selvitys siitä, onko järjestetty kuulemisia, erityisesti vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kanssa, ja miten	38
		11	c	Olennaisuusarvioinnin tulosten julkistaminen (pilaantuminen)	18
ESRS E 4	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
E 4-3	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	27	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	62	
		28	b	Selvitys siitä, onko toimintasuunnitelmissa käytetty biologista monimuotoisuutta koskevia hyvityksiä (biodiversity offsets). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		28	b (i)	Ilmoitus hyvityksen tavoitteesta ja käytetyistä keskeisistä tulosindikaattoreista. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		28	b (ii)	Hyvityksen rahoitusvaikutukset (suorat ja välilliset kustannukset). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		28	b (iii)	Kuvaus hyvityksistä, mukaan lukien alue, tyyppi, sovelletut laatuksiteerit ja standardit, joita biologista monimuotoisuutta koskevissa hyvityksissä noudatetaan. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		28	c	Selvitys siitä, onko yritys yhdistänyt paikallista ja alkuperäiskansojen tietämystä ja luontopohjaisia ratkaisuja biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviin toimiinsa ja miten. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
E 4-4	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät tavoitteet	29	Toimintatapojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden kautta	60-62	
		32	a	Selvitys siitä, onko tavoitteiden asettelussa otettu huomioon ekologiset kynnyksarvot ja vaikutusten yritys kohtaisten osuuksien määrittely. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	a (i)	Selvitys määritellyistä ekologisista kynnyksistä ja kynnysten määrittämiseen käytetyt menetelmät. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	a (ii)	Ilmoitus siitä, ovatko kynnyksarvot yhteisökohtaisia, ja jos ovat, miten ne on määritelty. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	a (iii)	Ilmoitus siitä, miten vastuu määriteltyjen ekologisten kynnysarvojen noudattamisesta jaetaan yrityksessä. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	b	Selvitys siitä, onko tavoitteissa käytetty pohjana vuoden 2020 jälkeistä biodiversiteettikehystä, vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian asiaankuuluvia osia ja muita biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviä kansallisia toimintapolitiikkoja ja lainsäädäntöä ja/tai ovatko tavoitteet linjassa näiden kanssa. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	c	Ilmoitus siitä, miten tavoitteet ovat yhteydessä biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviin vaikutuksiin, riippuvuuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin, jotka yritys on yksilöinyt suhteessa omaan toimintaansa ja arvoketjunsä eri vaiheisiin	60-62
		32	d	Kuvaus tavoitteiden maantieteellisestä soveltamisalasta (jos relevantti). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	e	Selvitys siitä, onko yritys käyttänyt biologista monimuotoisuutta koskevia hyvityksiä asettaessaan tavoitteitaan. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
		32	f	Selvitys siitä, mille lieventämishierarkian (mitigation hierarchy) tasoille tavoite voidaan kohdentaa. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	
ESRS S1	Oma työvoima				
S 1-1	Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet	19	Tiedot yrityksen toimintaperiaatteista, jotka koskevat sen omaan työvoimaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallintaa	64-66	
		19	Käytännöt omaan työvoimaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi, mukaan lukien tietyille työvoimaryhmille tai koko omalle työvoimalle	64-66	
		20	Kuvaus omaan työvoimaan liittyvistä ihmisoikeuspoliittisista sitoumuksista	64-66	
		21	Selvitys siitä, vastaavatko omaa työvoimaa koskevat toimintaperiaatteet kansainvälisesti tunnustettuja välineitä, mukaan lukien YK:n ohjaavat periaatteet yritysten ihmisoikeusvastuusta	64-66	
		23	Selvitys siitä, ovatko työtapaturmien ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet tai sitä koskeva hallintajärjestelmä käytössä		
		24	a	Selvitys siitä, onko käytössä erityisiä syrjinnän ja häirinnän poistamiseen tai yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseen tähtääviä toimintaperiaatteita ja onko käytössä muita tapoja edistää monimuotoisuutta ja inklusiota	64-66
		24	b	Selvitys siitä ovatko seuraavat syrjinnän perusteet erityisesti otettu huomioon toimintaperiaatteissa: rotu ja etninen alkuperä, ihonväri, sukupuoli, sukupuolinen suuntautuminen, sukupuoli-identiteetti, vammaisuus, ikä, uskonto, poliittiset mielipiteet, kansallinen tai yhteiskunnallinen alkuperä sekä muut unionin sääntelyn ja kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan kuuluvat syrjinnän muodot	64-66
		24	c	Selvitys käytössä olevista erityisistä toimintaperiaatteisiin liittyvistä sitoumuksista, jotka koskevat inklusiota tai positiivista toimintaa sellaisten henkilöiden hyväksi, jotka kuuluvat omassa työvoimassa erityisen haavoittuvaisiin ryhmiin	64-66
24	d	Selvitys toimintaperiaatteiden täytäntöönpanosta ja toteutuksesta erityisillä menettelyillä sen varmistamiseksi, että syrjintää ehkäistään, lievennetään ja siihen puututaan heti, kun se havaitaan, ja kootusti monimuotoisuuden ja inklusion edistämiseksi	64-66		

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu												
S 1-2	27		Selvitys siitä, huomioidaanko ja millä tavoin oman työvoiman näkökannat päätöksissä tai toimissa, joilla pyritään hallitsemaan yrityksen omaan työvoimaan kohdistuvia tosiasiallisia ja mahdollisia vaikutuksia	66												
			28	Selvitys toimenpiteistä, joilla saavutetaan käsitys sellaisten omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden näkökannoista, jotka ovat mahdollisesti erityisen alttiita vaikutuksille ja/tai syrjäytyneitä	66											
			29	Jos yleistä prosessia yhteydenpidolle oman työvoiman kanssa ei ole, selvitys siitä	66											
S 1-3	32	a	Selvitys yleisestä toimintatavasta ja prosessista epäkohtien korjaamiseksi tai korjaamisen edistämiseksi olennaisten kielteisten vaikutusten kohdistuessa omaan työvoimaan kuuluviin henkilöihin	66												
			32	b	Selvitys käytössä olevista suorista kanavista yrityksen ja työvoiman välillä, joiden avulla oma työvoima voi tuoda huolenaiheitaan tai tarpeitaan esiin ja käsittelyyn	66										
					32	c	Selvitys siitä, onko käytössä valitusmekanismi työntekijöihin liittyvien asioiden käsittelemiseksi	66								
							32	d	Selvitys prosesseista, joiden avulla tuetaan tällaisten kanavien saatavuutta työpaikalla	66						
									32	e	Selvitys siitä, miten esiin tuotuja ja käsiteltyjä aiheita seurataan ja miten kanavien tehokkuus varmistetaan	66				
											33	Selvitys siitä, miten arvioidaan omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden tietoisuus näistä rakenteista tai prosesseista sekä heidän luottamuksensa niihin keinona tuoda esiin huolenaiheitaan tai tarpeitaan ja saada aiheet käsitellyiksi	66			
S 1-4	37		Kuvaus toimintasuunnitelmista ja resursseista, joilla voidaan hallita omaan työvoimaan kohdistuvia olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia	66												
			38	a	Kuvaus toteutetuista, suunnitelluista tai käynnissä olevista toimista omaan työvoimaan kohdistuvien kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi tai lieventämiseksi	66										
					38	b	Selvitys toteutetuista toimista korjaavien toimenpiteiden tarjoamiseksi tai mahdollistamiseksi, liittyen todelliseen olennaiseen vaikutukseen	66								
							39		Kuvaus prosesseista, joiden avulla tunnistetaan tarvittavat ja asianmukaiset toimet, joilla voidaan vastata omaan työvoimaan kohdistuviin tiettyihin todellisiin tai mahdollisiin kielteisiin vaikutuksiin	66						
									40	a	Olennaisten riskien ja mahdollisuuksien osalta kuvaus siitä, mitä toimia suunnitellaan tai parhaillaan toteutetaan sellaisten olennaisten riskien lieventämiseksi, jotka aiheutuvat omaan työvoimaan kohdistuvista vaikutuksista ja riippuvuuksista omasta työvoimasta, sekä miten toimien vaikuttavuutta seurataan	66				
											40	b	Kuvaus siitä, mitä toimia suunnitellaan tai parhaillaan toteutetaan olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi oman työvoiman suhteen	66		
													41		Selvitys siitä varmistetaanko ja miten, että omat käytännöt eivät aiheuta tai edistä omaan työvoimaan kohdistuvia olennaisia kielteisiä vaikutuksia	66
															43	Selvitys resursseista, joita on osoitettu olennaisten vaikutusten hallintaan, sekä tiedoista, joiden avulla käyttäjät voivat saada käsityksen siitä, miten olennaisia vaikutuksia hallitaan

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
S 1-5	Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	46	Tavoitteet, jotka on asetettu omaan työvoimaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	67	
		47	a	Selvitys siitä, miten oma työvoima tai työvoiman edustajat ovat osallisina tavoitteiden asettamisessa	67
		47	b	Kuvaus siitä, miten oma työvoima tai työvoiman edustajat ovat osallisina tavoitteiden saavuttamisen seurannassa	67
		47	c	Kuvaus siitä, miten oma työvoima tai työvoiman edustajat ovat mukana toiminnan tuloksena mahdollisesti saatujen kokemusten tai parannusten yksilöinnissä	67
S 1-6	Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	50	a	Työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä henkilömääränä ilmaistuna	67
		50	a	Työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä henkilömääränä ilmaistuna sukupuolen mukaan jaoteltuna	67
		50	a	Työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä henkilömääränä ilmaistuna maan mukaan jaoteltuna niiden maiden osalta, joissa yrityksellä on vähintään 50 työsuhteista työntekijää, joka on osuutena vähintään 10 prosenttia yrityksen työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärästä	67
		50	b	Vakinaisten, määräaikaisten ja vaihtelevalla työajalla työskentelevien työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä henkilömääränä tai kokoaikavastaavana ilmaistuna jaoteltuina sukupuolen mukaan	67
		50	c	Raportointikauden aikana lähteneiden työsuhteisten työntekijöiden kokonaismäärä; työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus raportointikaudella	68
		50	d	Kuvaus tietojen kokoamisessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista	67-68
		50	d (i)	Selvitys siitä, ilmoitetaanko työntekijämäärät henkilöstömääränä vai kokoaikatyötä vastaavana	67
		50	d (ii)	Työntekijöiden määrät raportoidaan raportointikauden lopussa/keskiarvo/muu menetelmä	67
		50	e	Tietojen ymmärtämiseksi annettavat tarvittavat taustatiedot (esimerkiksi työsuhteisten työntekijöiden lukumäärän vaihtelut raportointikaudella)	67-68
		50	f	Edellä alakohdassa a) ilmoitettujen tietojen ristiinviittaus tilinpäätöksessä ilmoitettuun edustavimpaan lukumäärään	119
S 1-7	Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
S 1-8	Työehtosopimus-neuvottelujen kattavuus ja työmarkkina-osapuolten vuoropuhelu	60	a	Työehtosopimusten piiriin kuuluvien työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus kaikista työsuhteisista työntekijöistä	68
S 1-9	Monimuotoisuuden mittarit	66	a	Ylimmän johdon sukupuolijakauma lukumäärinä sekä ylimmän johdon sukupuolijakauma prosenttiosuuksina	69
		66	b	Työsuhteisten alle 30-vuotiaiden työntekijöiden ikäjakauma lukumääränä ja prosenttiosuutena, työsuhteisten 30-50-vuotiaiden työntekijöiden ikäjakauma lukumääränä ja prosenttiosuutena, työsuhteisten yli 50-vuotiaiden työntekijöiden ikäjakauma lukumääränä ja prosenttiosuutena	69-70
S 1-10	Riittävä palkka	69		Selvitys siitä, maksetaanko yrityksen kaikille työsuhteisille työntekijöille riittävää palkkaa sovellettavien vertailuarvojen mukaisesti	71

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
S 1-12	Vammaiset henkilöt		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
	79		Vammaisten henkilöiden prosenttiosuus työsuhteisista työntekijöistä, noudattaen tietojen keruuta koskevia oikeudellisia rajoituksia	71	
S 1-13	Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
		83	a-b	Niiden työsuhteisten työntekijöiden osuus, jotka osallistuivat säännöllisiin suoritus- ja urakehitysarviointeihin, eroteltuna sukupuolen mukaan; niiden työntekijöiden prosenttiosuus, jotka osallistuivat säännöllisiin suoritus- ja urakehitysarviointeihin; keskimääräinen koulutustuntien määrä sukupuolen mukaan	71
S 1-14	Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit	88	a	Niiden omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden prosenttiosuus, jotka kuuluvat yrityksen sellaisen työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin, joka perustuu oikeudellisiin vaatimuksiin ja/tai tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin	72
		88	b	Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	72
		88	b	Työperäisistä vammoista ja työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä yrityksen toimipaikoissa työskentelevistä muista työntekijöistä, kuten arvoketjun työntekijöistä	72
		88	c	Kirjattavien työtaturmien lukumäärä ja osuus (rate of recordable work-related accidents), tapausten määrä miljoonaa työtuntia kohti	72-73
		88	d	Työsuhteisten työntekijöiden osalta sellaisten kirjattavaa työperäistä terveysongelmaa koskevien tapausten lukumäärä, joihin sovelletaan tietojen keruuta koskevia oikeudellisia rajoituksia	72
		88	e	Työsuhteisten työntekijöiden osalta työperäisten vammojen ja työtaturmista johtuvien kuolemantapausten sekä työperäisten terveysongelmien ja niistä johtuvien kuolemantapausten vuoksi menetettyjen päivien lukumäärä	72
S 1-15	Työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevat mittarit		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
		93	a, b	Perhevapaaseen oikeutettujen ja perhevapaata ottaneiden työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus	73
	93	b	Perhevapaata ottaneiden työsuhteisten työntekijöiden jakautuminen sukupuolen mukaan	73	
S 1-16	Ansiotuloa koskevat mittarit (palkkaero ja kokonaisansiot)	97	a	Nais- ja miespuolisten työsuhteisten työntekijöiden välinen prosentuaalinen palkkaero	73
		97	b	Vuotuista kokonaisansiota koskeva suhdeluku, joka on korkeinta ansiota saavan henkilön ja kaikille työsuhteisille työntekijöille (pois lukien korkeinta ansiota saava henkilö) yrityksen maksamien vuotuisten kokonaisansioiden mediaanin välinen suhde	73
		97	c	Selvitys taustatiedoista, jotka ovat tarpeen tietojen ymmärtämiseksi ja sen ymmärtämiseksi, miten tiedot on koottu, sekä muut huomioon otettavat muutokset taustatietoihin	73
S 1-17	Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset	103	a	Syrjintätapausten kokonaismäärä, mukaan lukien häirintä, kokonaismäärä	74
		103	b	Omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden käytössä olevien kanavien kautta tehty valitusten lukumäärä	74
ESRS S 2	Arvoketjun työntekijät		Hyödynnämme siirtymäsäännöstä.		
S 2-1	Arvoketjun työntekijöihin liittyvät toimintaperiaatteet	16	Käytössä olevat toimintaperiaatteet arvoketjun työntekijöihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	74	

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
S 2-4	MDR-A		Toimet ja resurssit arvoketjun työntekijöihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	74
S 2-4			Arvoketjun työntekijöihin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat arvoketjun työntekijöihin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	
S 2-5	41		Tavoitteet, jotka on asetettu arvoketjun työntekijöihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	74
S 2-5			Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	
ESRS S 4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät				
S 4-1	15		Käytännöt kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	74
S 4-3	25	a	Selvitys yleisestä toimintatavasta ja prosesseista epäkohtien korjaamiseksi tai korjaamisen edistämiseksi, kun on aiheutettu kuluttajiin ja/tai loppukäyttajiin kohdistuvia olennaisia kielteisiä vaikutuksia tai oltu osallisena niissä	75
S 4-3	25	b	Selvitys käytössä olevista erityiseistä kanavista, joiden avulla kuluttajat ja/tai loppukäyttäjät voivat tuoda esiin huolenaiheitaan tai tarpeitaan suoraan yritykselle ja saada niitä käsitellyiksi	75
S 4-3	25	d	Selvitys siitä, kuinka esiin tulleita ja käsiteltyjä asioita seurataan ja miten kanavien tehokkuus varmistetaan	75
S 4-3	27		Selvitys puuttuvasta kanavasta ja/tai tällaisten mekanismien saatavuuden tukemisesta liikesuhteissa	75

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
S 4-4			Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus	75-76
ESRS 2 MDR			Toimintasuunnitelmat ja resurssit kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	75-76
S 4-5			Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet	75-76
ESRS 2 MDR			Tavoitteet, jotka on asetettu kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	75-76
ESRS 2 MDR	41		Kuvaus aikasidonnaisten ja tulossuuntautuneiden tavoitteiden asettamisprosessista	75-76
ESRS 2 SBM-2	8		Kuvaus siitä, kuinka kuluttajien ja loppukäyttäjien edut, näkemykset ja oikeudet, mukaan lukien heidän ihmisoikeuksiensa kunnioittaminen, vaikuttavat sen strategiaan ja liiketoimintamalliin	37-39
ESRS 2 SBM-3	10		Ilmoitus siitä, onko ESRS 2:n tiedonantovaatimukseen sisällytetty kaikki kuluttajat ja/tai loppukäyttäjät, joihin todennäköisesti kohdistuu olennaisia vaikutuksia yrityksen toiminnasta, mukaan lukien yrityksen omaan toimintaan ja arvoketjuun, myös tuotteisiin tai palveluihin, liittyvät tai sen liikesuhteista johtuvat vaikutukset	76
	10	a	Kuvaus kuluttaja- ja loppukäyttäjätyypeistä, jotka ovat alttiita olennaisille vaikutuksille	76
	10	a (i-v)	Selvitys oman toiminnan tai arvoketjun kautta olennaisille vaikutuksille alttiista kuluttaja- ja loppukäyttäjätyypeistä	76
	10	b	Olennaisten kielteisten vaikutusten esiintyminen (kuluttajat ja loppukäyttäjät)	76
	10	c	Kuvaus toimista, jotka johtavat myönteiseen vaikutukseen, sekä kuluttajatyypeistä ja loppukäyttäjistä, joihin kohdistuu myönteisiä vaikutuksia tai joihin voisi kohdistua myönteisiä vaikutuksia	76
	10	d	Kuvaus kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvista vaikutuksista ja riippuvuuksista johtuvista olennaisista riskeistä ja mahdollisuuksista	76
	11		Kuvaus siitä, miten on muodostettu käsitys siitä, miten kuluttajat ja/tai loppukäyttäjät, joilla on tiettyjä ominaisuuksia tai jotka käyttävät tiettyjä tuotteita tai palveluita, voivat olla muita suuremmassa vahingon vaarassa	76
	12		Selvitys siitä, mitkä kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvista vaikutuksista ja riippuvuuksista johtuvista olennaisista riskeistä ja mahdollisuuksista kohdistuvat tiettyihin ryhmiin	76

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu
ESRS G 1 Liiketoiminnan harjoittaminen				
G 1-1	Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri	9	Kuvaus siitä, miten yritys luo, kehittää, edistää ja evaluoi yrityskulttuuriaan	15, 24-26, 68, 71, 78
		10	Kuvaus yrityksen liiketoiminnan harjoittamista koskevista toimintaperiaatteista	78
		10	a Kuvaus mekanismeista, joilla tunnustetaan, ilmoitetaan ja tutkitaan huolenaiheita, jotka koskevat laitonta toimintaa tai yrityksen käytännösääntöjen tai vastaavien sisäisten sääntöjen vastaista toimintaa	78
		10	a Selvitys siitä, otetaanko mekanismeissa huomioon sisäisten ja/tai ulkoisten sidosryhmien raportointi	78
		10	b Ilmoitus puuttuvasta korruption vastaisesta YK:n yleissopimuksen mukaisesta korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevasta toimintaperiaatteesta; selvitys määräajasta puuttuvan toimintaperiaatteen käyttöönottoon	78
		10	c Kuvaus siitä, miten yritys suojelee väärinkäytösten paljastajia	78
		10	c (i) Tiedot sisäisten ilmoituskanavien perustamisesta väärinkäytösten paljastajille	78
		10	c (i) Selvitys siitä, tarjoaako yritys omille työntekijöilleen tietoa ja koulutusta	78
		10	c (i) Tiedot ilmoituksia vastaanottavan henkilöstön nimeämisestä ja koulutuksesta	78
		10	c (ii) Selvitys toimenpiteistä, joilla yrityksen omia työntekijöitä, jotka ovat paljastaneet väärinkäytöksiä, suojellaan vastatoimilta noudattaen kansalliseen lainsäädäntöön tuotua vastaavaa EU-direktiiviä oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta	78
		10	d Jos väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevia toimintaperiaatteita ei ole, maininta tästä ja ilmoitus siitä, suunnitellaanko tällaisten toimintaperiaatteiden käyttöönottoa	78
		10	d Selvitys siitä, millä aikataululla puuttuvien toimintaperiaatteiden käyttöönottoa suunnitellaan	78
		10	e Selvitys menettelytavoista, joilla väärinkäytösten paljastajien tekemät ilmoitukset voidaan tutkia viipymättä, riippumattomasti ja puolueettomasti	78
G 1-2	Suhteet toimittajiin	14	Kuvaus käytännöstä, jolla estetään maksuviivästykset, erityisesti pk-yrityksille	78-79
		15	a Selvitys toimintatavoista hoitaa suhteita toimittajiin ottaen huomioon toimitusketjuun liittyvät riskit ja vaikutukset kestävyysseikkoihin	78-79
		15	b Selvitys siitä, miten yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät kriteerit, huomioidaan valittaessa toimittajia	78-79
G 1-3	Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	18	a Kuvaus käytössä olevista menettelyistä korruptio- ja lahjontaväitteiden tai -tapausten ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja käsittelemiseksi	79
		18	b Selvitys siitä, ovatko tutkijat tai tutkintakomitea erillään asiaan osallisesta komentoketjusta. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.	79
		18	c Kuvaus mahdollisesta prosessista tulosten raportoimiseksi hallinto-, johto- ja valvontaelimille	79
		19	Tällaisten menetelmien puuttuessa selvitys määräajasta mahdollisten suunniteltujen menetelmien käyttöönottoon	79
		20	Kuvaus siitä, miten toimintaperiaatteista viestitään niille, joiden kannalta ne ovat merkityksellisiä. Korruptiota ja lahjontaa koskevat yrityksen toimintaperiaatteet voivat olla merkityksellisiä tietyille ihmisryhmille joko siksi, että niiden odotetaan noudattavan niitä (esimerkiksi yrityksen työsuhteiset työntekijät, urakoitsijat ja toimittajat), tai siksi, että periaatteiden noudattamisesta on niille välitöntä etua (esimerkiksi arvoketjun työntekijät ja sijoittajat).	79

ESRS-INDIKAATTORI	Datapiste	Kohta	Aihe & kommentti	Sivu	
	21	a	Selvitys tarjottujen tai edellytettyjen korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien koulutusohjelmien luonteesta, laajuudesta ja perusteellisyydestä	79	
	21	b	Selvitys siitä, kuinka suuren prosenttiosuuden riskitoiminnoista koulutusohjelmat kattavat (riskitoiminnoilla tarkoitetaan toimintoja, joiden katsotaan tehtäviensä ja vastuidensa vuoksi olevan alttiina korruptiolle ja lahjonnalle). Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.		
	21	c	Selvitys siitä, missä määrin koulutusta annetaan hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenille. Tietoa ei ole saatavilla vuonna 2024.		
G 1-4	Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset	24	a	Selvitys korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien lakien rikkomisista annettujen tuomioiden ja sakkojen lukumäärästä	79
		24	b	Selvitys toimista, joita on toteutettu korruption ja lahjonnan torjuntaa koskevien menettelyjen ja normien rikkomiseen puuttumiseksi	79
G 1-5	Poliittinen vaikuttaminen ja lobbaustoiminta	29	a, d	Tiedot edustajista, jotka vastaavat hallinto-, johto- ja valvontaelimissä poliittisen vaikuttamisen ja lobbaustoiminnan valvonnasta; tiedot mahdollisesta rekisteröinnistä EU:n avoimuusrekisteriin tai vastaavaan jäsenvaltion avoimuusrekisteriin	79
G 1-6	Maksukäytännöt	33	a	Keskimääräinen aika, jossa yritys maksaa laskun, alkaen päivästä, josta sopimusperusteista tai lakisääteistä maksuaikaa aletaan laskea, päivien lukumääränä	79
		33	b	Kuvaus vakiomaksuehdoista päivien lukumääränä tärkeimpien toimittajaryhmien mukaan eriteltynä; vakioehtoja noudattaen suoritettujen maksujen prosenttiosuus	79
		33	c	Maksuviivästysten vuoksi vireillä olevien oikeudenkäyntien määrä	79

ESRS-indikaattoreiden ulkopuolelta

Kyberturvallisuus	31
Sähkön ja lämmön toimitusvarmuus	104

Toimintakertomus 2024

Konserni

Lahti Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Lahti Energia Oy sekä tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy. Osakkuusyhtiönä konserniin on yhdistetty One1 Oy.

Katsaus vuoteen 2024

Vuosi 2024 oli taloudellisesti edellisvuotta parempi. Lämmityskausi 2023–2024 oli poikkeuksellisen pitkä jatkuen huhtikuun loppuun saakka. Syksy alkoi kuitenkin verkkaisesti ja loppuvuosi oli odotettua lämpimämpi. Tavanomaista kylmempi alkuvuosi ja kevät yhdessä vuoden alusta voimaan astuneiden korotettujen kaukolämpöhintojen kanssa nostivat vuoden 2024 liikevaihdon edellisvuotta suuremmaksi. Myös liikevoitto on edellisvuotta korkeampi, vaikka kylmän jakson aikana tuotetun lämmön tuotantokustannukset nousivatkin keskimääräistä suuremmaksi. Voimalaitosten erinomainen käytettävyys ja polttoaineiden hintojen nousun hidastuminen edesauttoivat kannattavuuden säilyttämisessä.

Alkuvuodesta nähtiin poikkeuksellisen korkeita sähkön pörssihintoja, kun sää oli Suomessa vähätuulinen ja kylmä sekä sähkönkulutus suurta. Loppuvuoden spot-hinnat olivat ensimmäistä kvartaalia matalammalla tasolla ja tuulisina päivinä ajoittain jopa negatiivisia. Sähkön hintavaihtelulla on olennainen vaikutus Lahti Energian tulosten tekokykyyn. Vaikka sähkön markkinahinta vaihteli merkittävästi vuoden aikana, edellisvuosina tehdyt hintasuojaukset nostivat

sähköntuotannon keskihintaa ja paransivat sen kannattavuutta. Tuotanto- ja kysyntäpiikkien aiheuttaman hintavaihtelun odotetaan jatkuvan ja jopa voimistuvan edelleen lähivuosina ja keskihinnan odotetaan laskevan. Sähkön tuotannon kannattavuus tulee ennusteiden mukaan heikkenemään tulevina vuosina. Strategiamme mukaisesti tavoitteemme on hyödyntää hintavaihteluita liiketoiminnassamme investoimalla edelleen kaukolämmön tuotannon sähköistämiseen. Tulevaisuudessa tämä vahvistaa myös kaukolämmön kilpailukykyä ja auttaa meitä tasaamaan sähkömarkkinoihin liittyvää hintariskiä.

Vuonna 2024 jatkoimme investointisuunnitelmamme mukaisesti energiaverkkojemme kehittämistä sekä ja fossiilittomien energiantuotantoratkaisujen toteuttamista. Yksittäiset isoimmat investoinnit olivat vuoden 2024 aikana käyttöönotetut Kymijärvi IV -sähkökattila ja Kujalan uusi sähköasema. Kesällä teimme myös investointipäätöksen uudesta kaukolämpöakusta ja aloitimme esiselvityksen investoimisesta toiseen sähkökattilaan. Kaukolämpöakuilla ja sähkökattiloilla saamme joustavuutta ja tehokkuutta kaukolämmön tuotantoon niiden yhdistäessä sähkömarkkinat kaukolämmön tuotantoon.

Visionamme on lähestyä ilmastoposiitivisuutta vuonna 2035. Investointimme tulevat kasvamaan hieman lähivuosina ja tällä tähtääme kilpailukykyimme säilyttämisen lisäksi myös huoltovarmuuden ylläpitoon ja sähkömarkkinariskien hallintaan. Tulevien investointien rahoittaminen ja yhtiön rahoituskelpoisuuden varmistaminen ovat siten keskeisessä asemassa. Myös entisestään lisääntyneet geopoliittiset jännitteet luovat merkittäviä operatiivisia ja liiketoiminnallisia riskejä energiasektorille. Kaukolämmön ja sähkön toimitusvarmuus loppuasiakkaille on vuonna 2024 tästä huolimatta pysynyt entisellään ollen korkealla tasolla.

Saavutamme rohkean visiomme keskittymällä neljään strategiaamme painopisteeseen, jotka ovat tuotanto, verkot, palvelut ja kokemus. Raportoivat liiketoimintayksikkömme ovat asiakkuudet, energia ja verkot.

Asiakkuudet

Vuonna 2022 alkanut kysynnän kasvu asiakas-kohtaisesti räätälöitäviä energiaratkaisujamme kohtaan on hieman taittunut, eikä uusia asiakkaille toteutettavia tuotannollisia investointeja ole aloitettu. Alkuvuodesta 2024 saatettiin loppuun asiakkaamme Polttimon Niemen alueen uusi sähkökattilainvestointi.

Kaukolämmön yritys- ja taloyhtiöasiakkaiden uusi hintarakenne astui voimaan 1.1.2024 alkaen. Kuluttaja-asiakkaiden hinnoittelumalli säilyi ennallaan. Tilikaudella päätettiin myös nostaa kaukolämmön hintaa 3,8 prosenttia 1.1.2025 alkaen yleisen kustannustason nousun vuoksi.

ASIAKKUUDET	2024	2023	2022
Kaukolämpöasiakkaita (kpl)	8 940	8 927	8 886
Sähköverkkoasiakkaita (kpl)	93 606	93 015	92 040

Energia

Vuonna 2024 kaukolämmön kokonaistuotanto oli 1 272 (1 299) gigawattituntia, josta 91 (93) prosenttia Kymijärven voimalaitoksilla yhteistuotantona. Tuotetun kaukolämmön määrään on vaikuttanut merkittävimmin erot ulkolämpötilassa. Loppuvuodesta alkanut uuden 60 MW:n sähkökattilan koekäyttö sujui suunnitellusti ja kaupallinen käyttö alkoi etuajassa.

Uusien tuotantolaitosten myötä tuotannon tehokas operointi ja optimointi on ollut kehittämistoimenpiteiden painopisteenä. Lisäksi vuoden aikana kehityspanostuksia on jatkettu

Kymijärven voimalaitosten käytettävyyteen sekä ennakoivan kunnossapidon kehittämiseen.

Sähkön omatuotanto Kymijärven voimalaitoksilla oli 105 (116) gigawattituntia. Sähkön omatuotanto laski edelleen edellisvuosiin nähden johtuen sähkön keskihinnan laskusta ja tuotantokustannusten kasvusta. Osuusvoimasähkön tuotanto puolestaan kasvoi 590 gigawattituntiin (529). Kasvuun vaikuttivat kuluvana ja edellisvuonna valmistuneet tuulivoimapuistot sekä edellisvuoden aikana kaupalliseen käyttöön tullut Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitos.

ENERGIAN TUOTANTO	2024	2023	2022
Kaukolämmön yhteistuotanto (GWh)	1 162	1 207	1 207
Kaukolämmön erillistuotanto (GWh)	110	92	90
Lämmön tuotannosta uusiutuvilla tai kierrätyspolttoaineilla tehtyä (%)	96 %	93 %	94 %
Sähkön omatuotanto (GWh)	105	116	246
Osuusvoimasähkön tuotanto (GWh)	590	529	467
josta fossiilipäästötöntä (%)	94 %	94 %	91 %

Verkot

Sähköverkon osalta vuosi 2024 oli ensimmäinen kohtuullisen tuoton valvontajaksolla 2024–2027. Sähkön käyttö verkkoalueellamme kasvoi noin neljä prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Kasvu tuli pääasiassa teollisuuden sähköistymisestä ja kaukolämmön tuotannon sähköistymisestä. Tilikaudella teimme tehotarpeen kasvusta johtuvia ja toimitusvarmuuden parantamiseen tähtääviä verkostoinvestointeja.

Huoltovarmuuskriittisenä yhtiönä ylläpidämme korkeaa toimitusvarmuutta omistajastrategiamme mukaisesti. Kulunut vuosi oli sekä sähkönjakelun että kaukolämpöverkon toimitusvarmuuden osalta hyvä. Sähköverkon laskennallinen keskeytysten aiheuttama haitta sekä operatiiviset korjauskustannukset pysyivät alhaisina alittaen edellisvuoden tason. Häiriöiden vaikuttavuutta on pienentänyt yhtiön verkostostrategian mukaiset verkon ja ohjelmistojen kehityshankkeet. Myös

kaukolämpöverkon toimitusvarmuuden osalta vuosi 2024 oli hyvä. Jakelukeskeytysten määrä nousi hieman edellisvuosista mutta merkittävä osa jakelukeskeytyksistä oli ennalta suunniteltuja ja liittyivät verkon saneeraustoimintaan. Häiriökeskeytyksiä oli 20 % kaikista jakelukeskeytyksistä. Verkon kustannustehokasta perusparantamista kehitetään edelleen ja verkon vuotojen tarkkailun ja kriittisyysluokittelun pohjalta kohteita saneerataan mahdollisimman häiriöttömän lämmönsiirron saavuttamiseksi.

Rakennusalan hiipuminen näkyi uusien liittymien määrissä. Sähköliittymien määrä hieman laski ja kaukolämmön nettoliittymisteho pysyi edellisvuoden tasolla. Kaukolämpöverkkoa rakennettiin tiikaudella yht. 6,1 kilometriä (sisältää myös uusitun johtopituuden), mutta verkon kokonaispituus laski hieman irtaantumisten ja perusparannusten myötä.

VERKOT	2024	2023	2022
Kaukolämpöverkon pituus (km)	691	693	690
Kaukolämmön nettoliittymisteho (KW)	2 539	2 834	7 759
Sähköverkon pituus (km)	4 897	4 874	4 860
Siirretyn sähkön määrä (GWh)	1 266	1 217	1 245
Sähköliittymien määrä (kpl)	29 518	29 625	29 611
SÄHKÖVERKKO – toimitusvarmuus	2024	2023	2022
Vuotuinen keskeytysaika SAIDI (min/asiakas)	2,95	7,53	3,35
Vuotuinen keskeytysmäärä SAIFI (kpl/asiakas)	0,19	0,26	0,14
Keskeytysten keskipituus CAIDI (min/kpl)	15,58	28,58	23,72
LÄMPÖVERKKO – toimitusvarmuus	2024	2023	2022
Jakelukeskeytykset (kpl)	143	101	84
Uusittu johtopituus (km)	4,6	6,2	4,9

Henkilöstö ja tunnusluvut

KONSERNI	2024	2023	2022
Liikevaihto (M€)	190,1	186,0	205,6
Liikevoitto (M€)	32,9	24,5	28,9
Liikevoitto-%	17,3	13,2	14,0
Voitto ennen tp-siirtoja (M€)	24,5	15,8	16,2
% liikevaihdosta	12,9	8,5	7,9
Omavaraisuusaste	38,7	38,5	37,6
Taseen loppusumma (M€)	597,7	604,3	583,3
Oman pääoman tuotto-% ROE	12,3	8,1	6,5
Sijoitetun pääoman tuotto-% ROI	6,9	5,5	8,4
Henkilöstöä keskimäärin (hlö)	204	200	200
Palkat ja palkkiot (M€)	13,7	12,6	12,3

EMOYHTIÖ	2024	2023	2022
Liikevaihto (M€)	153,9	151,2	165,2
Liikevoitto (M€)	19,3	11,5	20,5
Liikevoitto-%	12,5	7,6	12,4
Voitto ennen tp-siirtoja (M€)	11,7	3,5	6,6
% liikevaihdosta	7,6	2,3	4,0
Omavaraisuusaste	36,6	36,3	35,4
Taseen loppusumma (M€)	564,1	572,4	551,1
Oman pääoman tuotto-% ROE	6,1	2,0	1,9
Sijoitetun pääoman tuotto-% ROI	4,5	3,1	5,9
Henkilöstöä keskimäärin (hlö)	170	167	163
Palkat ja palkkiot (M€)	12,0	10,9	10,9

Tunnuslukujen laskentakaavat sivulla 132.

Poikkeuksellisten tapahtumien vaikutus tunnuslukuihin:

Tilikaudella tai vertailuvuonna ei ole tapahtunut sellaisia poikkeuksellisia tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta eri vuosien väliseen vertailukelpoisuuteen.

Palkitseminen:

Konsernitilinpäätökseen on jaksotettu tulospalkkioita ja henkilöstörahasiirtoa yhteensä 202 (0) tuhatta euroa. Tilikaudella on maksettu tulospalkkioita ja henkilöstörahasiirtoja yhteensä 598 (558) tuhatta euroa. Koko yhtiön henkilöstö (toimitusjohtaja mukaan lukien) ovat henkilöstörahasiirtojen jäseniä. Henkilöstörahasiirto-osuus määräytyy henkilöstörahasiirtojen sääntöjen mukaan.

Investoinnit

Lahti Energia -konsernin investoinnit tilikaudella olivat yhteensä 40,2 (38,7) miljoonaa euroa. Investoinneista 28,7 (30,7) miljoonaa euroa oli Lahti Energian investointeja ja 11,4 (8,1) miljoonaa euroa sähköverkkoyhtiön investointeja.

Vuonna 2024 jatkoimme investointeja päästöttömään energiantuotantoon sekä huoltovarmuuteen muun muassa Kymijärven ja Polttimon sähkökattilainvestointien muodossa. Uuden Kymijärvelle sijoittuvan kaukolämpöakun rakentaminen alkoi vuoden lopulla ja akun on tarkoitus tulla tuotantokäyttöön vuonna 2026. Vaikka investointiympäristö ei ole tällä hetkellä optimaalinen ja tulevaisuuteen sisältyy epävarmuuksia, näkyvät sähköistyminen ja sähkömarkkinoiden hintavaihteluiden hyödyntäminen Lahti Energian lämmöntuotannossa tällä vuosikymmenellä. Tuotannon monipuolistaminen investoinnein auttaa säilyttämään kannattavuutta, kun sähkömarkkinoiden hintaheilahteluja hyödynnetään optimaalisesti laskemaan tuotantokustannuksia.

Lahti Energia investoi tilikaudella osakkeisiin ja osuuksiin yhteensä 2,9 (4,8) miljoonaa euroa, josta investointeja osuusvoimaan tehtiin 2,9 (3,8) miljoonalla eurolla. Lahti Energia osallistuu

tuulivoimahankkeisiin osuusvoimayhtiöiden EPV Energia ja Suomen Hyötytuuli kautta. Tilikaudella on valmistunut Siikajoen 38 tuulivoimalan puisto, joka on samalla Suomen Hyötytuulen suurin tuulipuistohanke sen historiassa.

Investointeja on tehty suunnitellusti myös sähkö- ja kaukolämpöverkon perusparantamiseen. Sähköverkon kaapelointiaste on keskijänniteverkon osalta 67,1 (66,6) % ja pienjänniteverkon osalta 81,1 (80,8) %. Jakeluverkkoa rakennettiin vuonna 2024 yhteensä noin 45 km (50). Uuden verkon rakentamisesta 98,9 % (99,8) oli maakaapelia. Verkostoinvestointien lisäksi tilikaudella otettiin käyttöön Kujalan alueelle rakennettu uutta sähköasema.

Kaukolämpöverkkoa on saneerattu etenkin osana Lahden kaupungin suurimpia yhteisrakentamishankkeita, joissa on uusittu infra maanalaisista verkostoista kadun pintarakenteisiin ja valaistukseen. Yhteisrakentamisen hyöty on kustannussäästöjen lisäksi haitan minimoiminen kadunkäyttäjille, kun yhdellä avaamisella uusitaan kaikki katuinfra ja vältetään saman kadun avaaminen useampana erillisenä vuonna.

Ympäristö ja turvallisuus

Konsernin fossiiliset kokonaispäästöt laskivat hiukan edellisvuodesta, mutta kaukolämmön ominaispäästöt kasvoivat. Jatkamme edelleen investointeja hiilineutraalin tuotannon

lisäämiseksi, mikä vaikuttaa tulevina vuosina etenkin vara- ja huippuvoimalaitosten sekä asiakkaiden prosessilaitosten fossiilisia päästöjä vähentävästi.

CO ₂ -PÄÄSTÖT	2024	2023	2022
Energian tuotannon fossiiliset CO ₂ -päästöt	109 273	110 237	117 575
Kaukolämmön ominaispäästöt gCO ₂ /kWh*	69,48	68,28	55,14

* Tunnusluvun laskentatapaa muutettu. Sovellettu vuodesta 2024 alkaen energiamenetelmää. Vuosi 2023 on takautuvasti korjattu vastaamaan nykyistä laskentatapaa, minkä takia 2022 ei ole vertailukelpoinen vuosien 2023–2024 kanssa

Pyrimme tunnistamaan toimintaamme liittyviä ympäristöriskejä systemaattisesti. Teemme kaikkien merkittävien työmaiden osalta riskikartoituksen ja arvioinnin ympäristönäkökohdista. Mahdollisten ympäristövahinkojen aiheuttamiin olennaisiin kunnostuskustannuksiin tehdään tarvittavat kirjanpidolliset varaukset. Tilikaudella ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja.

Verkkoinfrastruktuurin ympäristövaikutuksia on pienennetty maakaapeloimalla sähköverkkoja, jolloin ilmajohtojen aiemmin varaama maa-

aluetta vapautuu muuhun käyttöön. Samassa yhteydessä on poistettu muuntajiin liittyviä öljyvuotoriskejä, kun pylväsmuuntamot on korvattu puistomuuntamoilla, joissa on valuma-allas öljyvuodon varalle.

Vuoden 2024 aikana olemme jatkaneet turvallisuusjohtamisen kehittämistä panostamalla ennakoivaan toimintaan yksilötasolla sekä konsernin kokonaisturvallisuuden kehittämiseen. Lisäksi Miekän tuhkaatopaikalle on alettu tilikaudella rakentaa uutta vesienkäsittelylaitosta, joka valmistuu vuonna 2025.

TURVALLISUUS	2024	2023	2022
Vuoden pisin tapaturmaton jakso	261	235	198
Tapaturmataajuus	5,5	5,5	11,0
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä	2	2	4
Tapaturmien määrä, jotka eivät johtaneet poissaoloon	5	8	6

Julkaisemme vuodesta 2024 erillisen kestävyysraportin. EU:n kestävyysraportointidirektiivi (CSRD) velvoittaa Lahti Energia -konsernia vuodesta 2026 alkaen vuoden 2025

tiedoin. Vuoden 2024 kestävyysraportissa lähestymme kestävyysraportointidirektiivin vaatimuksia.

Rahoitus ja vastuut

Lahti Energia -konsernin rahoituspolitiikan yhtenä tavoitteena on minimoida korkokulut ja vähentää korkojen muutoksista johtuvaa tuloslaskelman arvon vaihtelua. Tavoitteeseen pyritään hallitsemalla korkoriskiä korkosuojauksilla. Johdannaisia käytetään vain suojaustarkoituksiin. Jälleenrahoitusriskiä ja

vastapuoliriskiä hallitaan ajallisella hajautuksella sekä luotonantajien hajautuksella. Lyhytaikaista rahoitustarvetta varten emoyhtiöllä on 30,0 miljoonan euron yritystodistusohjelma. Rahoituspolitiikan mukaisesti emoyhtiö hoitaa keskitetysti myös tytäryhtiöiden rahoituksen.

RAHOITUS	2024	2023	2022
Rahoituskulut (M€), konserni*	10,7	9,7	8,7
Korolliset velat 31.12 (M€), konserni	347,2	371,6	363,0
josta konsernitilivelan osuus (M€)	28,8	0,0	14,9
josta velat Lahden kaupungille (M€)	75,2	106,8	121,5
josta pääomalainaa (M€)	40,0	60,0	60,0
Omavaraisuusaste (%)**, konserni	38,7	38,5	37,6
Leasingvastuut 31.12 (M€)***, konserni	36,4	38,1	34,6
Leasingvastuut 31.12 (M€)***, emoyhtiö	36,4	38,1	34,6

* Tunnusluku kattaa vain lainoituksen tulosvaikutteiset rahoitus- ja korkokulut. Korkojohdannaisten tuotot netotetaan kulujen kanssa.

** Toimialan käytännön mukaan omavaraisuusasteessa huomioidaan myös liittymismaksut

*** Leasingvastuiden määrä sisältyy myös vuokraohteen jäännösarvon

Pääomalainojen pääasialliset lainaehdot

Yhtiöllä on 40 miljoonaa euroa osakeyhtiölain 12. luvun mukaista pääomalainaa Lahden kaupungilta. Laina on eräpäivätön, korko on 15 vuoden SWAP korko +5 %. Marginaali on porrastettu ja nousee 15 vuoden ja 20 vuoden jälkeen. Lainan pääoma ja korko maksetaan yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä

ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Pääoman ja sen korko ovat vakuudettomia.

Lähipiirisaamiset ja vastuut

Lahti Energia Oy on antanut osakkuusyritys One 1 Oy:lle vuosina 2016–2017 yhteensä 0,5 miljoonalla eurolla lainoja, joiden korko on 5 %. Lainojen avoin pääoma tilinpäätöspäivänä on ollut 391 tuhatta euroa ja eräpäivä v. 2036 lopussa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Lahti Energia tekee tutkimus- ja kehittämistoimintaa omaehtoisesti sekä yhteistyönä oppilaitosten ja yritysten kanssa. Tilikaudella olemme rahoittaneet sähköisen liikenteen professuuria sekä Tulevaisuuden osaajat -ohjelmaa Lappeenrannan-Lahden teknillisessä yliopistossa. Omat kehittämistoimet ovat liittyneet kaukolämmön sähköistämiseen.

Omistus ja hallinto

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.3.2024. Hallitus kokoontui tilikaudella 15 kertaa.

Hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja	Jukka Ottela	
Varapuheenjohtaja	Mika Kari	
Jäsenet	Sanna Mäkinen	Mira Nieminen
	Jukka Ruhberg	Neea Similä
	Tuomas Sorsa	Merja Vahter
	Kimmo Virtanen	Minna Haapala
	Jyrki Ojala (henkilöstön edustaja)	

Puhe- ja läsnäolo-oikeus hallituksessa:

Lahden kaupungin edustaja	Veli-Pekka Ignatius
Toimitusjohtaja	Jouni Haikarainen

Tilintarkastus:

Yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhtiö BDO Oy päävastuullisena tarkastajanaan KHT, JHT Ulla-Maija Tuomela.

Hallituksen valiokunnat:

Hallituksen valiokuntia ovat tarkastusvaliokunta sekä henkilöstövaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta sen tehtävien hoitamisessa. Valiokunnat eivät tee toimenpanokelpoisia päätöksiä.

Valiokuntien kokoonpanot:

	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta
Puheenjohtaja	Jukka Ottela	Mika Kari
Jäsenet	Jukka Ruhberg Minna Haapala	Sanna Mäkinen Mira Nieminen
Asiantuntijajäsen	Jari Havukainen	Minna Valonen

Tarkastusvaliokunta kokoontui tilikaudella 5 kertaa ja henkilöstövaliokunta 4 kertaa.

Omistus

OMISTUS	2024
Osakepääoma	16 818 800
Osakkeet kpl	42 047
Omistus	Lahden kaupunki 100 %

Osakkeen nimellisarvo on 400 euroa. Yhtiön osakkeita eivät voi ilman yhtiön suostumusta luovutustoimin hankkia muut kuin kunnat, kuntayhtymät ja kuntien keskusjärjestöt sekä ne laitokset ja yhteisöt, jotka voivat olla kuntien eläkevakuutuksen jäsenyhteisöjä. Osakkeisiin liittyy lunastuslauseke. Lunastusoikeus on ensisijaisesti Lahden kaupungilla ja toissijaisesti yhtiöllä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinta on osa johtamisjärjestelmää sekä sisäistä valvontaa. Johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Lahti Energian johto arvioi vuosittain liiketoimintariskejä. Jatkuvan kehittämisen kautta varmistetaan riskienhallinnan rakentuminen osaksi Lahti Energian johtamista ja toimintaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi kaikkea toimintaa. Erilliset riskienhallintaan tähtäävät politiikat on määritetty Energiakaupalle sekä Rahoitukselle.

Strategiset riskit

Lahti Energia -konsernin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät ennakoimattomiin muutoksiin liiketoiminta- ja sääntely-ympäristössä. Tällaisia on muun muassa valittujen tuotantomuotojen tulevaisuuden regulaatio (energia- ja ympäristöpoliittiset riskit) sekä asiakkaiden energiatehokkuustoimien tai energia-alan kilpailun aiheuttama asiakaskato tai tuottojen lasku. Riskejä hallitaan viranomaisyhteistyöllä ja edunvalvonnalla, osallistumalla tutkimus- ja kehityshankkeisiin, monipuolistamalla tuotantoportfoliota sekä kehittämällä tuotteita ja palveluita asiakastarpeita ja kysyntää vastaavaksi. Myös kasvaneet geopoliittiset epävarmuudet aiheuttavat olennaisia operatiivisia ja liiketoiminnallisia riskejä

Ulkoiset riskit

Liiketoiminnan merkittävät ulkoiset riskit liittyvät (1) sähköverkkotoiminnan regulaatioon, (2) tuotannossa tarvittavien polttoaineiden- ja komponenttien saatavuuteen sekä hinnoitteluun, (3) sähkömarkkinoiden kasvaneeseen volatilitettiin sekä (4) rahoitusriskeihin.

- 1 Sähkönjakelutoiminta on luvanvaraista ja vahvasti reguloitua. Regulaatiossa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoiminnan kannattavuuteen. Vuosittain vaihtuvana tekijänä on tuottoasteen muuttuminen yleisen korkokehityksen mukaisesti. Regulaatorisriskiä hallitaan yhteiskunnallisella vaikuttamisella ja edunvalvonnalla.
- 2 Polttoaineiden hinnannousu vaikuttaa suoraan yhtiön energiantuotannon kannattavuuteen. Muiden komponenttien saatavuus voi puolestaan heijastua tuotantolaitosten käytettävyyteen tai energian siirron häiriöttömyyteen, jolla on myös taloudellisia vaikutuksia. Kriittisten materiaalihankintojen osalta riskejä hallitaan riittävällä ennakkoinnilla, varastonhallinnalla sekä polttoainehankinnan toimitusketjujen hallinnalla ja sopimuksin.

- 3 Sähkömarkkinoiden voimakas hintavaihtelu, tuotantovolyyimiriski sekä profiiliriski sähkön tuotannossa haastavat sähköntuotannon kannattavuutta ja ennustettavuutta. Energiakaupan riskeiltä suojaudutaan mm. hankinta- ja johdannaissopimuksin.

Sähkömarkkinoiden hintatason voimakas nousu voi aiheuttaa vakuustarpeiden nostoa Lahti Energian osittain omistamassa sähkön vähittäismyyntiyhtiössä (taloudellinen riski, sopimusriski). Hintatason voimakas lasku voi puolestaan realisoida merkittäviin osuusvoimasijoituksiin liittyvän investointiriskin. Riskeiltä suojaudutaan huolehtimalla, ettei mahdollinen menetettävä hankkeeseen sitoutunut pääoma tai muut realisoituvat vastuut ole liian suuria Lahti Energia -konsernin omaan taloudelliseen asemaan ja maksuvalmiuteen nähden. Osakkeiden tasearvostusta seurataan vähintään vuosittain ja omistajaohjausta tehdään aktiivisesti hallitustyön tai muiden hallintoelimien kautta.

- 4 Rahoitusriskeissä korostuu korkoriski sekä likviditeettiriski. Markkinakorkomuutokset aiheuttavat epävarmuutta rahoituslainojen kassavirroissa. Likviditeettiriski puolestaan voi vaikuttaa lainojen jälleenerahoituksen kautta yhtiön maksuvalmiuteen. Yhtiön rahoituspolitiikassa määritellään ohjeet pääomarakenteen hallintaan, lainanoton periaatteisiin, jälleenerahoitusriskin huomioimiseen, likviditeetin hallintaan sekä korkoriskien hallintaan.

Sisäiset riskit

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät (1) tuotannon keskeytymisestä tai energian jakeluhäiriöistä aiheutuviin taloudellisiin riskeihin sekä (2) ympäristö- ja turvallisuusriskeihin.

- 1 Operatiivisia riskejä laitoksilla ja jakeluverkoissa hallitaan mm. laitteistojen ja verkkojen ennakoivalla kunnossapidolla, valvonnalla, korjausvalmiuden ylläpidolla sekä henkilöstön koulutuksella. Yhtiöllä on myös omaisuus- ja keskeytysvakuutukset kaikille olennaisille omaisuserille.
- 2 Lahti Energialla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä ISO 14001 sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001, joiden avulla huolehditaan ympäristö- ja turvallisuusasioiden asianmukaisuudesta. Johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti sekä sisäisen että ulkopuolisen auditoijan toimesta. Sisäinen auditointi on osa Lahti Energian kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiö Lahti Energia Oy:n jakokelpoinen oma pääoma on 31.12.2024 päättyneen tilinpäätöksen perusteella 36.969.872,50 euroa, josta tilikauden voitto on 1.933.972,73 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan yhteensä 3.000.000 euroa. Loput tilikauden voitosta jätetään omaan pääomaan voittovaroihin.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaista muutosta. Yhtiön maksuvalmius on tyydyttävä, eikä esitetty voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Merkittävät tapahtumat tilikauden jälkeen

Tilikauden päättymisen jälkeen on tehty investointipäätös 50 MW:n sähkökattilasta kaukolämmöntuotantoon. Muilta osin ei ole ilmennyt seikkoja, joilla olisi olennaista vaikutusta yhtiön toimintaan tai tilinpäätöksessä annettuun informaatioon.

Tulevaisuuden näkymät

Toimintaympäristö on muuttunut odotetulla tavalla vihreän siirtymän edetessä yhteiskunnassa. Sähkön kulutuksen kasvu on lisännyt toimitusvarmuuden merkitystä ja geopoliittiset riskit ovat tehneet energiasektorin huoltovarmuudesta entistä keskeisemmän kysymyksen. Tulevina vuosina jatkamme investointeja hajautettuun ja toimintavarmaan energiainfrastruktuuriin palvelleksamme yhteiskuntaa tässä kriittisessä tehtävässä.

Sähkön tukkumarkkinoiden volatiliteetin odotetaan jatkuvan lähivuosina ja pohjoismaisen sähköpörssin hinta on yhtiön kannalta merkittävin sen tulosta heiluttava tekijä. Lisäksi geopoliittiset riskit tuovat edelleen haasteita tulevaisuuden toimintaympäristöön. Merkittävä osa kaukolämmön ja oman sähkön tuotantokustannuksesta muodostuu polttoaineiden hinnasta. Venäläisen puuhakkeen tuonti Suomeen päättyi vuonna 2022 Ukrainan sodan myötä, mikä johti kotimaisen polttoaineen kysynnän voimakkaaseen kasvuun sekä hintatason nousuun. Kaukolämmön hinnoittelu perustuu kustannusvastaavuuteen ja olemme joutuneet tarkistamaan kaukolämmön hintaa useampaan otteeseen sodan alun jälkeen. Uskomme, että kaukolämmön sähköistäminen ja tekemämme investoinnit auttavat meitä

kustannusrakenteen tasapainottamisessa, ja tämän myötä myös kaukolämmön hintakehitys tasaantuu.

Energiamurroksessa teollisuuden prosessien, lämmityksen ja liikenteen irtautumisen fossiilisista polttoaineista on ennustettu lisäävän tulevaisuudessa sähkön käyttöä, mikä näkyykin jo Lahti Energia Sähköverkko Oy:n sähköverkkalueella. Uusia liittymiä on rakennettu ja vanhojen liittymien kapasiteettia on kasvatettu asiakastarpeiden mukaisesti. Suunnitteilla on useita suuria sähköliittymiä 110 kV verkkoon, jotka toteutuessaan edellyttävät uusia yhteyksiä myös kantaverkkoon. Jakeluverkon osalta kuormitusten kasvun ei ennakoida aiheuttavan laajamittaista nykyisen verkon vahvistamistarvetta.

Sähköverkkotoiminnan kohtuullista tuottoa valvotaan neljän vuoden jaksoissa. Säädetyt sähköverkkotoimintaa ja sen tuottoa valvova Energiavirasto on antanut loppuvuodesta 2023 päätöksen seuraavien kahden valvontajakson (2024–2027 ja 2028–2031) tuoton määrittämistä koskevista menetelmistä. Mallin isoimmat muutokset koskevat verkko-omaisuuden arvon määrittämistä. Pitkällä aikavälillä uusien valvontamenetelmien vaikutus on sallittua liikevaihtoa pienentävä verkon arvostustavan

muuttuessa siten, että tuottopohjana olevaan verkonarvoon ei enää tehdä inflaation mukaista arvonkorotusta. Alan näkemyksen mukaan valvontamallin muutos on energia-alan kannalta kohtuuton ja se vaikeuttaa merkittävästi monen verkkoyhtiön mahdollisuuksia rahoittaa verkkoinfrastruktuurin vaatimat investoinnit. Tästä syystä olemme hakeneet muutosta menetelmiin markkinaoikeudesta yhdessä useiden muiden verkkoyhtiöiden kanssa. Markkinaoikeus on käsitellyt valitusta vuoden 2024 aikana, ja päätös on odotettavissa arviolta toukokuussa 2025. Myös 1.1.2022 alusta voimaan astuneiden yksikköhintojen ja tuottoasteen (WACC-korko) määräytymisperusteiden muutoksesta tehdyn valituksen käsittely on edelleen kesken markkinaoikeudessa.

Otimme jäähdytysliiketoiminnan osaksi strategista toimintaamme vuonna 2022. Tämä lisää tulevaisuudessa yhtiön kilpailukykyä ja kustannustehokkuutta lämmitys- ja jäähdytysmarkkinassa. Odotamme kysynnän pieninä erillisverkkoina sekä kiinteistökohtaisina jäähdytysratkaisuina toteutettavalle kaukokylmälle kasvavan tulevina vuosina, kun lämpenevät kesät sekä energiatehokkaat uudisrakennukset lisäävät jäähdytystarvetta.

Tilinpäätös 2024

KONSERNITULOSLASKELMA	Liitetiedon kohta	1.1.2024–31.12.2024	1.1.2023–31.12.2023
LIIKEVAIHTO	4	190 108 874,37	186 030 317,01
Liiketoiminnan muut tuotot	5	1 925 374,34	6 030 994,81
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Energian ostot tilikauden aikana		-78 385 485,65	-88 476 995,91
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana		-7 320 249,45	-8 318 535,82
Ulkopuoliset palvelut		-14 041 847,98	-13 211 145,91
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	6	-99 747 583,08	-110 006 677,64
Henkilöstökulut	7		
Palkat ja palkkiot		-12 922 756,17	-11 814 098,07
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-2 300 952,80	-1 998 088,23
Muut henkilösivukulut		-341 815,10	-431 884,86
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>		-15 565 524,07	-14 244 071,16
Suunnitelman mukaiset poistot	8	-22 955 817,77	-23 723 712,02
<i>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</i>		-22 955 817,77	-23 723 712,02
Liiketoiminnan muut kulut	9	-20 455 042,23	-19 196 265,49
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)		-392 788,17	-415 230,90
LIIKEVOITTO		32 917 493,39	24 475 354,61
Rahoitustuotot ja -kulut	10	-8 364 210,98	-8 655 549,58
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		24 553 282,41	15 819 805,03
Tuloverot	12	-116 805,55	-165 921,77
Laskennalliset verot		-4 546 324,40	-2 635 718,21
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		19 890 152,46	13 018 165,05

KONSERNITASE Vastavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	13		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		1 084 675,66	1 673 540,78
Liikearvo		0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot		1 340 673,75	1 593 812,87
Ennakkomaksut		2 480 516,22	501 974,20
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		4 905 865,63	3 769 327,85
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		6 392 548,54	6 400 121,22
Rakennukset ja rakennelmat		74 280 640,75	73 281 367,96
Verkostot		133 647 165,85	127 750 938,33
Koneet ja kalusto		210 125 809,58	206 666 684,80
Muut aineelliset hyödykkeet		59 287,69	59 287,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		10 157 432,10	11 786 629,34
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		434 662 884,51	425 945 029,34
Sijoitukset			
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		2 461 343,49	2 854 131,66
Muut osakkeet ja osuudet		105 659 098,54	102 720 348,57
Muut saamiset		23 915,15	23 915,15
<i>Sijoitukset yhteensä</i>		108 144 357,18	105 598 395,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14		
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		7 642 651,98	10 298 394,75
<i>Vaihto-omaisuus yhteensä</i>		7 642 651,98	10 298 394,75
SAAMISET	15		
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset		366 596,92	391 099,30
Laskennalliset verosaamiset		632 093,19	706 417,59
Muut saamiset		1 557 301,70	1 517 493,26
Siirtosaamiset		860 664,77	968 353,98
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>		3 416 656,58	3 583 364,13
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset konsernin emoyhteisöltä		2 258 339,34	10 002 416,81
Myyntisaamiset		29 894 037,62	35 401 594,99
Lainasaamiset		24 502,38	23 309,80
Muut saamiset		435 545,39	270 852,22
Laskennalliset verosaamiset		0,00	0,00
Siirtosaamiset		6 111 969,89	9 261 448,04
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>		38 724 394,62	54 959 621,86
Rahoitusarvopaperit	16		
Muut arvopaperit		42 732,35	42 732,35
Muut sijoitukset		0,00	0,00
<i>Rahoitusarvopaperit yhteensä</i>		42 732,35	42 732,35
Rahat ja pankkisaamiset		187 720,83	75 009,96
<i>Vastavaa yhteensä</i>		597 727 263,68	604 271 875,62

KONSERNITASE Vastattavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	17		
Osakepääoma		16 818 800,00	16 818 800,00
Ylikurssirahasto		2 691 527,71	2 691 527,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		119 291 060,07	107 272 895,02
Tilikauden voitto (tappio)		19 890 152,46	13 018 165,05
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		158 691 540,24	139 801 387,78
PAKOLLISET VARAUKSET	19		
Muut pakolliset varaukset		3 160 465,95	3 532 087,95
<i>PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ</i>		3 160 465,95	3 532 087,95
VIERAS PÄÄOMA	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalainat		40 000 000,00	60 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		221 507 469,59	243 165 811,69
Velat konsernin emoyhteisölle		52 412 420,49	35 211 000,00
Liittymismaksut		30 222 343,14	30 175 672,47
Siirtovelat		1 649 686,85	2 165 258,09
Laskennalliset verovelat		24 602 378,33	20 130 378,33
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		370 394 298,40	390 848 120,58
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		21 658 342,10	21 658 342,10
Saadut ennakot		28 829,90	30 550,29
Ostovelat		15 966 853,87	18 513 269,96
Velat konsernin emoyhteisölle		11 593 000,00	11 593 000,00
Velat omistusyhteisyrityksille		0,00	13 348,48
Muut velat		8 733 227,30	9 357 048,26
Siirtovelat		7 500 705,92	8 924 720,22
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		65 480 959,09	70 090 279,31
<i>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		435 875 257,49	460 938 399,89
<i>Vastattavaa yhteensä</i>		597 727 263,68	604 271 875,62

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.2024–31.12.2024	1.1.2023–31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	24 553 282,41	15 819 805,03
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	22 955 817,77	23 723 712,02
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-572 468,02	868 291,26
Rahoitustuotot ja -kulut	8 364 210,98	8 655 549,58
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-809 486,58	-3 031 385,92
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	54 491 356,56	46 035 971,97
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaam. lis (-)/väh (+)	8 492 342,35	3 330 132,99
Vaihto-omaisuuden lis. (-)/väh. (+)	2 655 742,77	-1 716 105,46
Lyhytaik. korottomien velkojen. lis (+)/väh (-)	-4 531 257,27	-3 790 947,70
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	61 108 184,41	43 859 051,80
Maksetut ja saadut korot liiketoiminnasta	-10 315 134,68	-11 666 738,08
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 950 923,70	3 011 188,50
Välittömät verot	-116 805,55	-165 921,77
Liiketoiminnan rahavirta (A)	52 627 167,88	35 037 580,45
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykk.	-37 443 431,46	-33 857 566,41
Aineell. ja aineett. hyöd. luovutustulot	5 442 707,32	3 060 863,75
Investoinnit muihin sijoituksiin *)	-3 006 101,35	-4 898 898,26
Luovutustulot ja pääoman palautukset muista sijoituksista	67 351,38	85 707,68
Investointien rahavirta (B)	-34 939 474,11	-35 609 893,24
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamisten takaisinmaksut	23 309,80	22 175,30
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen muutos	67 880,77	-1 089 623,53
Pitkäaikaisten lainojen nostot	28 794 420,49	60 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 658 342,10	-21 658 342,10
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut emoyhteisölle	-31 593 000,00	-29 627 454,79
Liittymismaksuvelkojen lisäys	46 670,67	473 705,97
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 000 000,00	-1 000 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	-25 319 060,37	7 120 460,85
Rahavirtojen muutos (A+B+C) lis. (+) / väh.(-)	-7 631 366,60	6 548 148,06
Rahavarat tilikauden alussa	75 009,96	284 965,09
Konsernipankkitilien rahavarat tilikauden alussa	10 002 416,81	3 244 313,62
Rahavarat tilikauden lopussa	187 720,83	75 009,96
Konsernipankkitilien rahavarat tilikauden lopussa	2 258 339,34	10 002 416,81
Muutos	-7 631 366,60	6 548 148,06

TULOSLASKELMA

	Liitetiedon kohta	1.1.2024–31.12.2024	1.1.2023–31.12.2023
LIIKEVAIHTO	4	153 927 280,62	151 170 306,86
Liiketoiminnan muut tuotot	5	5 356 239,55	9 108 039,83
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Energian ostot tilikauden aikana		-76 258 346,43	-86 182 459,33
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana		-7 219 407,12	-7 972 081,85
Ulkopuoliset palvelut		-7 358 747,53	-8 515 845,18
Materiaalit ja palvelut yhteensä	6	-90 836 501,08	-102 670 386,36
Henkilöstökulut	7		
Palkat ja palkkiot		-11 482 637,66	-10 365 895,50
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-2 039 194,98	-1 752 966,10
Muut henkilösivukulut		-312 661,70	-392 161,81
Henkilöstökulut yhteensä		-13 834 494,34	-12 511 023,41
Suunnitelman mukaiset poistot	8	-17 840 623,64	-17 382 758,14
Liiketoiminnan muut kulut	9	-17 500 149,58	-16 222 528,23
LIIKEVOITTO		19 271 751,53	11 491 650,55
Rahoitustuotot ja -kulut	10	-7 603 454,40	-8 016 391,68
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		11 668 297,13	3 475 258,87
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		-22 360 000,00	-14 300 000,00
Konserniavustus	11	12 700 000,00	12 000 000,00
Tilinpäätössiirrot yhteensä		-9 660 000,00	-2 300 000,00
Tuloverot			
Tilikauden verot	12	0,00	-8 611,28
Laskennalliset verot		-74 324,40	224 281,79
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 933 972,73	1 390 929,38

TASE Vastavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	13		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		830 894,71	1 387 955,79
Liikearvo			
Muut pitkävaikutteiset menot		1 319 298,75	1 571 987,87
Ennakkomaksut		2 421 984,22	517 354,20
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		<i>4 572 177,68</i>	<i>3 477 297,86</i>
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		5 959 209,53	5 960 712,21
Rakennukset ja rakennelmat		71 232 963,85	72 163 265,75
Verkostot		67 755 040,99	66 639 416,82
Koneet ja kalusto		209 552 539,70	206 170 144,98
Muut aineelliset hyödykkeet		59 287,69	59 287,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		5 906 056,38	7 322 792,28
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		<i>360 465 098,14</i>	<i>358 315 619,73</i>
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		22 816 986,88	22 816 986,88
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		3 524 246,22	3 524 246,22
Muut osakkeet ja osuudet		105 659 098,54	102 720 348,57
Muut saamiset		615 065,15	676 505,15
<i>Sijoitukset yhteensä</i>		<i>132 615 396,79</i>	<i>129 738 086,82</i>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14		
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		7 642 651,98	10 298 394,75
SAAMISET	15		
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		18 250 000,00	13 850 000,00
Lainasaamiset		366 596,92	391 099,30
Laskennalliset verosaamiset		632 093,19	706 417,59
Muut saamiset		1 557 301,70	1 517 493,26
Siirtosaamiset		860 664,77	968 353,98
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>		<i>21 666 656,58</i>	<i>17 433 364,13</i>
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset konsernin emoyhteisöltä		276 632,33	7 939 331,83
Myyntisaamiset		21 373 707,88	26 232 903,12
Saamiset konserniyrityksiltä		9 010 855,64	9 395 909,99
Lainasaamiset		24 502,38	23 309,80
Muut saamiset		303 236,38	242 710,16
Siirtosaamiset		5 940 456,03	9 190 364,17
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>		<i>36 929 390,64</i>	<i>53 024 529,07</i>
Rahat ja pankkisaamiset		187 720,83	75 009,96
<i>Vastavaa yhteensä</i>		<i>564 079 092,64</i>	<i>572 362 302,32</i>

TASE Vastattavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	17		
Osakepääoma		16 818 800,00	16 818 800,00
Ylikurssirahasto		2 691 527,71	2 691 527,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		35 035 899,77	34 644 969,39
Tilikauden voitto (tappio)		1 933 972,73	1 390 929,38
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<i>56 480 200,21</i>	<i>55 546 226,48</i>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	18		
Poistoero		118 788 962,95	96 428 962,95
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ</i>		<i>118 788 962,95</i>	<i>96 428 962,95</i>
PAKOLLISET VARAUKSET	19		
Muut pakolliset varaukset		3 160 465,95	3 532 087,95
VIERAS PÄÄOMA	20		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalaina konsernin emoyhteisöltä		40 000 000,00	60 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		221 507 469,59	243 165 811,69
Velat konsernin emoyhteisölle		52 412 420,49	35 211 000,00
Liittymismaksut		14 906 338,54	14 859 667,87
Siirtovelat		1 649 686,85	2 165 258,09
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<i>330 475 915,47</i>	<i>355 401 737,65</i>
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		21 658 342,10	21 658 342,10
Saadut ennakot		6 499,19	17 994,39
Ostovelat		11 601 003,84	15 889 154,72
Velat konsernin emoyhteisölle		11 593 000,00	11 593 000,00
Velat saman konsernin yrityksille		332 374,15	195 865,92
Velat omistusyhteisyrityksille		0,00	13 348,48
Muut velat		3 162 064,40	3 771 834,37
Siirtovelat		6 820 264,38	8 313 747,31
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<i>55 173 548,06</i>	<i>61 453 287,29</i>
<i>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<i>385 649 463,53</i>	<i>416 855 024,94</i>
<i>Vastattavaa yhteensä</i>		<i>564 079 092,64</i>	<i>572 362 302,32</i>

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.–31.12.2024	1.1.–31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	11 668 297,13	3 475 258,87
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	17 840 623,64	17 382 758,14
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-965 256,19	453 060,36
Rahoitustuotot ja -kulut	7 603 454,40	8 016 391,68
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-804 232,25	-3 031 385,92
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	35 342 886,73	26 296 083,13
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaam. lis (-)/väh (+)	8 416 737,17	4 175 930,93
Vaihto-omaisuuden lis. (-)/väh. (+)	2 655 742,77	-1 716 105,46
Lyhytaik. korottomien velkojen. lis (+)/väh (-)	-6 201 676,28	-3 195 905,18
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	40 213 690,39	25 560 003,42
Maksetut ja saadut korot liiketoiminnasta	-9 554 378,10	-11 027 580,18
Saadut osingot liiketoiminnasta	1 950 923,70	3 011 188,50
Välittömät verot	0,00	-8 611,28
Liiketoiminnan rahavirta (A)	32 610 235,99	17 535 000,46
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykk.	-25 713 814,51	-25 270 948,11
Aineell. ja aineett. hyöd. luovutustulot	5 433 065,89	3 060 863,75
Investoinnit muihin sijoituksiin	-3 006 101,35	-4 898 898,26
Luovutustulot ja pääoman palautukset muista sijoituksista	128 791,38	85 707,68
Investointien rahavirta (B)	-23 158 058,59	-27 023 274,94
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamisten takaisinmaksut	23 309,80	22 175,30
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen muutos	67 880,77	-1 089 623,43
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,00	60 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot emoyhteisöltä	28 794 420,49	0,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 658 342,10	-21 658 342,10
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut emoyhteisölle	-31 593 000,00	-29 627 454,79
Liittymismaksuvelkojen lisäys	46 670,67	473 705,97
Saatu konserniavustus	8 316 894,34	9 933 105,66
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 000 000,00	-1 000 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	-17 002 166,03	17 053 566,61
Rahavirtojen muutos (A+B+C) lis. (+) / väh.(-)	-7 549 988,63	7 565 292,13
Rahavarat tilikauden alussa	75 009,96	284 964,99
Konserni pankkitilien rahavarat tilikauden alussa	7 939 331,83	164 084,67
Rahavarat tilikauden lopussa	187 720,83	75 009,96
Konserni pankkitilien rahavarat tilikauden lopussa	276 632,33	7 939 331,83
Muutos	-7 549 988,63	7 565 292,13

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2024

1. Konsernitilinpäätös

1.1 Konsernirakenne

Konsernitilinpäätökseen sisältyy emoyhtiön Lahti Energia Oy:n 100 %:sesti omistama tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy sekä osakkuusyritys One1 Oy. One1 Oy:n omistusosuus on 50%.

1.2 Konsolidointiperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Sisäisiä katteita ei ole eliminoitu, koska se ei heikennä oikean ja riittävän kuvan saamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Osakkuusyritys on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus tilikauden tuloksesta on esitetty konsernituloslaskelmassa rivillä ”Osuus osakkuusyrittäjästä tuloksesta”.

2. Arvostusperiaatteet

2.1 Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on kirjattu taseeseen välittömään hankintamenuon.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:	
Rakennukset ja rakennelmat	8 - 30 v.
Voimalaitos- ja lämmöntuotantolaitteet	6 - 40 v.
Verkostot ja mittarit	12 - 40 v.
Koneet ja kalusto	5 v.
Liiketarvikkeet	10 - 15 v.
Muut pitkävaik. menot ja aineelliset hyödykkeet	5 - 10 v.

Pysyviin vastaaviin sisältyvät tavaravarastot on arvostettu käyttäen välittömään hankintamenuon perustuvaa keskihintaa.

2.2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti välittömän hankinta-menon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

2.3 Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai alempaan markkinahintaan. Saamiset saman konsernin emoyhteisöltä sisältää Lahden kaupungin konsernipankkiin yhdistettyjen tilien saldot sekä konsernipankin kautta tehdyt sijoitukset. Pantatut rahavarat esitetään pitkäaikaisissa muissa saamisissa.

2.4. Välittömät verot

Verot on laskettu suoriteperusteisesti. Kertynyt poistoero on jaettu konsernitaseeseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä poistoeron muutos konsernituloslaskelmassa laskennalliseen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen

2.5. Johdannaissopimusten käsittely

2.5.1 Sähköjohdannaiset

Lahti Energia Oy:n riskienhallinnan tarkoituksena on suojautua energiakauppaan kuuluvien riskien vaikutuksilta yhtiön kassavirtaan, tulokseen ja taseeseen. Johdannaiskauppoja käytetään ainoastaan hintojen ennakoinnin parantamiseen ja markkinariskien hallitsemiseen. Kokonaisvastuu Lahti Energia Oy:n riskienhallinnan valvonnasta on yhtiön hallituksella. Lahti Energia Oy:n hallitus määrittelee riskikäsikirjassa sovellettavat riskimittarit ja hyväksyy riskikäsikirjan vuosittain sekä määrittelee enimmäisrajat riskeille. Riskikäsikirjassa määritetyt riskirajoja ja yhtiön altistumista markkinahintariskille seurataan, mitataan ja rajoitetaan jatkuvasti.

Riskirajojen ylittyminen edellyttää välittömiä toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Suojattavat tuotantoresurssit koostuvat Lahti Energian omistuksessa olevista tuotantolaitoksista ja voimalaitososuuksista.

Johdannaissopimusten käsittelyssä sovelletaan pääsääntöisesti suojauslaskentaa, jossa suojattavan kohteen ja johdannaisinstrumentin tulosvaikutukset kirjataan samanaikaisesti. Lisäksi johdannaisinstrumenttien realisoitumattomat tulokset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2.5.2 Korkojohdannaiset

Korkoriskiä vastaan suojaudutaan koronvaihtosopimuksilla hallituksen määrittelemän suojaus-strategian mukaisesti. Voimassa olevat suojaukset ovat lainakohtaisia koronvaihtosopimuksia joiden kesto ulottuu enimmillään vuoteen 2031.

Yhtiöllä ei ole rahoitusjohdannaisia, joista negatiivisia realisoitumattomia arvomuutoksia kirjattaisiin tulosvaikutteisesti. Liitetiedoissa kohdassa 24 on esitetty johdannaisinstrumenttien käyvät arvot ja kohde-etuuksien arvot sekä tiedot liitetietoina esitettävien koronvaihtosopimusten lainakohtaisista suojauksista.

3. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

3.1 Poikkeukselliset tuotot ja vertailukelpoisuus

Tilikauden aikana ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tai tapahtumia, jotka vaikuttaisivat tuloksen ja taseen vertailukelpoisuuteen edellisiin tilikausiin nähden. Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoisia aiempien tilikausien kanssa.

3.2 Johdannaissopimusten kirjaustapa

Tilikaudella 2021 yhtiön on muuttanut yhden receiver swaption (myyty oikeus koronvaihtosopimukseen) koronvaihtosopimukseksi. Muutoksen yhtydessä swaptiosta on kirjattu taseelle 4.413.068,00 euron pitkäaikainen laina, joka purkautuu koronvaihtosopimuksen sopimusaikana. Koronvaihtosopimus erääntyy 5.12.2031. Tilinpäätöksessä 2024 sopimusmuutokseen liittyvää pitkäaikaista lainaa on ollut 1.490.625,60 euroa ja lyhytaikaista 515.571,24 euroa. Rahoituskuluihin on tilikaudella on tuloutettu lainan purkua 593.634,19 euroa ja koronvaihtosopimuksen perusteella on saatu 371.703,50 euroa. Nettomääräinen tulosvaikutus rahoituskuluihin on siten ollut yhteensä 965.337,69 euroa (tuloa).

3.3 Pakolliset varaukset

Tilikauden 2020 kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu 2.230.000 euroa, joka liittyy maanvuokrasopimuksen purkuvelvoitteeseen. Pitkäaikaisiin laskennallisiin verosaamisiin on kirjattu 446.000 euroa. Tilikautena 2023 tätä pakollista varausta on purettu 54.192,05 euroa ja pitkäaikaista laskennallista verosaamista 10.838,41 euroa.

Tilikauden 2023 kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu vaihtovelkakirjalaina 1.356.280 euroa, minkä toteutuessaan arvioidaan olevan alaskirjattava erä. Pitkäaikaisiin laskennallisiin verosaamisiin on kirjattu 271.256,00 euroa. Tilikautena 2024 tätä pakollista varausta on purettu 371.622,00 euroa ja pitkäaikaista laskennallista verosaamista 74.324,40 euroa.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
4. Liikevaihto				
Sähkön myyntitulot	39 200	36 577	39 141	36 588
Sähkön siirtotulot	32 211	31 423	0	0
Lämmön myyntitulot	103 885	98 395	103 935	98 438
Höyryn myyntitulot	6 652	10 562	6 652	10 562
Asennus- ja huoltotyöt	3 723	4 553	1 059	2 137
Liittymismaksutulot	1 254	851	291	97
Muut myyntiin liittyvät tulot	3 184	3 669	2 849	3 348
Liikevaihto yhteensä	190 109	186 030	153 927	151 170
5. Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	1 001	1 414	1 300	1 693
Konsernin hallintopalvelut	0	0	3 160	2 821
Muut tuotot	115	1 585	92	1 563
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	809	3 032	804	3 031
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 925	6 031	5 356	9 108
6. Materiaalit ja palvelut				
Energian käyttö	86 008	98 788	73 593	87 911
Aine- ja tarvikeostot	7 340	8 306	7 229	7 959
Varastojen muutos	-7 642	-10 298	2 656	-1 716
Ulkopuoliset palvelut	14 042	13 211	7 359	8 516
Materiaalit ja palvelut yhteensä	99 748	110 007	90 837	102 670
7. Henkilöstökulut				
Palkat	12 923	11 814	11 483	10 366
Eläkekulut	2 301	1 998	2 039	1 753
Muut henkilösivukulut	342	432	312	392
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	15 566	14 244	13 834	12 511
Aktivoidut palkat	784	829	470	546
Aktivoidut henkilösivukulut	187	169	118	114
Henkilöstökulut yhteensä	16 537	15 242	14 422	13 171

Konserniohjeen mukainen erittely emoyhtiön maksetuista palkoista ja palkkioista

Tilikaudella 2024 maksetut palkkiot ovat määräytyneet tilikauden 2023 suorituksen perusteella.

	Palkat ja palkkiot	Tulospalkkiot	Luontoisedut
Hallitus	33	0	0
Toimitusjohtaja	225	17	14
Henkilöstö	10 705	496	139
	10 963	513	153

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Kirjanpidon suoriteperusteiset palkat				
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot	289	309	289	309
Konsernissa oli käytössä kannustepalkkausjärjestelmä vuonna 2024. Kannustepalkkoja kirjattu emoyhtiöllä 0,51 M€.				
Henkilöstö keskimäärin				
Henkilöstö	204	200	170	167
8. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	1 035	1 262	987	1 176
Muut pitkävaikutteiset menot				
Rakennukset ja rakennelmat	3 929	3 900	3 748	3 766
Verkostot	7 463	8 465	2 781	2 542
Tuotannolliset koneet ja laitteet	9 753	9 397	9 753	9 397
Muut koneet ja kalusto	776	700	572	502
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	22 956	23 724	17 841	17 383
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	22 956	23 724		

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
9. Tilintarkastajan palkkiot maksuperusteisesti				
Lakisääteinen tilintarkastus	13	16	10	10
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	13	16	10	10
10. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot				
Muilta	1 951	3 011	1 951	3 011
Osinkotuotot yhteensä	1 951	3 011	1 951	3 011
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	927	729
Muilta	171	134	386	154
Korkotuotot yhteensä	171	134	1 313	883
Muut rahoitustuotot				
Muut rahoitustuotot	407	132	26	22
	407	132	26	22
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	2 529	3 277	3 290	3 916
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	-10 893	-11 933	-10 893	-11 932
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-10 893	-11 933	-10 893	-11 932
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8 364	-8 656	-7 603	-8 016
11. Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	0	0	-22 360	-14 300
Konserniavustus	0	0	12 700	12 000
Tilinpäätössiirrot yhteensä	0	0	-9 660	-2 300
12. Verot				
Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-117	-166	0	-8
Laskennallisten verosaamisten muutos	-4 546	-2 636	-74	224
Tuloverot yhteensä	-4 663	-2 802	-74	216

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
13. Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	13 052	12 809	9 954	9 814
Lisäykset	119	243	103	140
Hankintameno 31.12.	13 171	13 052	10 057	9 954
Kertyneet poistot 1.1.	-11 378	-10 615	-8 566	-7 888
Tilikauden poistot	-708	-763	-660	-678
Kertyneet poistot 31.12.	-12 086	-11 378	-9 226	-8 566
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 085	1 674	831	1 388

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	9 759	9 610	9 585	9 436
Lisäykset	74	149	74	149
Hankintameno 31.12.	9 833	9 759	9 659	9 585
Kertyneet poistot 1.1.	-8 165	-7 666	-8 013	-7 515
Tilikauden poistot	-327	-499	-327	-498
Kertyneet poistot 31.12.	-8 492	-8 165	-8 340	-8 013
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 341	1 594	1 319	1 572
Ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	502	430	517	446
Lisäykset	1 978	72	1 905	71
Hankintameno 31.12.	2 480	502	2 422	517
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	4 906	3 770	4 572	3 477
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	6 400	6 400	5 961	5 814
Lisäykset	4	0	10	147
Vähennykset	-12	0	-12	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 392	6 400	5 959	5 961
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	136 548	135 482	131 272	130 206
Lisäykset	5 531	1 066	3 421	1 066
Vähennykset	-1 168	0	-1 168	0
Hankintameno 31.12.	140 911	136 548	133 525	131 272
Kertyneet poistot 1.1.	-63 267	-59 367	-59 109	-55 343
Vähennysten kertyneet poistot	565	0	565	0
Tilikauden poistot	-3 929	-3 900	-3 748	-3 766
Kertyneet poistot 31.12.	-66 631	-63 267	-62 292	-59 109
Kirjanpitoarvo 31.12.	74 280	73 281	71 233	72 163

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Verkostot				
Hankintameno 1.1.	383 504	390 325	132 279	143 650
Lisäykset	13 358	10 990	3 896	6 440
Vähennykset	0	-17 811	0	-17 811
Hankintameno 31.12.	396 862	383 504	136 176	132 279
Kertyneet poistot 1.1.	-255 752	-265 098	-65 639	-80 908
Vähennysten kertyneet poistot	0	17 811	0	17 811
Tilikauden poistot	-7 463	-8 465	-2 782	-2 542
Kertyneet poistot 31.12.	-263 215	-255 752	-68 421	-65 639
Kirjanpitoarvo 31.12.	133 647	127 752	67 755	66 640
Koneet ja kalusto				
Tuotannolliset koneet ja laitteet				
Hankintameno 1.1.	351 986	332 965	351 986	332 965
Lisäykset	17 126	19 021	17 126	19 021
Vähennykset	-7 958	0	-7 958	0
Hankintameno 31.12.	361 154	351 986	361 154	351 986
Kertyneet poistot 1.1.	-147 338	-137 941	-147 338	-137 941
Vähennysten kertyneet poistot	3 944	0	3 944	0
Tilikauden poistot	-9 753	-9 397	-9 753	-9 397
Kertyneet poistot 31.12.	-153 147	-147 338	-153 147	-147 338
Kirjanpitoarvo 31.12.	208 007	204 648	208 007	204 648

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Koneet ja kalusto				
Muut koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	19 391	18 481	15 209	14 406
Lisäykset	881	1 026	596	919
Vähennykset	-136	-116	-94	-116
Hankintameno 31.12.	20 136	19 391	15 711	15 209
Kertyneet poistot 1.1.	-17 373	-16 760	-13 687	-13 271
Vähennysten kertyneet poistot	132	86	94	86
Tilikauden poistot	-776	-699	-572	-502
Kertyneet poistot 31.12.	-18 017	-17 373	-14 165	-13 687
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 119	2 018	1 546	1 522
Koneet ja kalusto yhteensä	210 126	206 666	209 553	206 170
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	59	59	59	59
Kirjanpitoarvo 31.12.	59	59	59	59
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	11 787	10 495	7 323	10 004
Lisäykset	0	1 292	0	0
Vähennykset	-1 629	0	-1 417	-2 681
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 158	11 787	5 906	7 323
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	434 662	425 945	360 465	358 316

Aktivoidut korkomenot

Tilikauden 2012 aikana valmistuneen voimalaitoksen Kymijärvi II hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 4 313 k€. Tilikauden 2020 aikana valmistuneen voimalaitoksen Kymijärvi III hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 5 852 k€. Tilikauden 2023 aikana valmistuneiden energiantuotantolaitosten hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 129 k€. Tilikauden 2024 aikana valmistuneen energiantuotantolaitoksen hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 302 k€.

Aktivoitujen korkomenojen poistamaton osa sisältyy tase-eriin rakennukset ja rakennelmat sekä tuotannolliset koneet ja laitteet.

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Aktivoitu tilikaudella	302	129	302	129
Aktivoituja korkomenoja poistamatta	6 956	7 093	6 956	7 093
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.	0	0	22 817	22 817
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	22 817	22 817
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	2 854	2 266	3 524	2 521
Lisäykset	0	1 003	0	1 003
Vähennykset	-393	-415	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 461	2 854	3 524	3 524
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	102 720	98 910	102 720	98 910
Lisäykset	3 006	3 896	3 006	3 896
Vähennykset	-67	-86	-67	-86
Kirjanpitoarvo 31.12.	105 659	102 720	105 659	102 720
Muut saamiset				
Hankintameno 1.1.	24	24	677	677
Vähennykset	0	0	-62	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	24	24	615	677
Sijoitukset yhteensä	108 144	105 598	132 615	129 738
Pysyvät vastaavat yhteensä	547 712	535 313	497 652	491 531

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €

Konserniyritykset	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Lahti Energia Sähköverkko Oy, Lahti	100	27 365	471

Lahti Energia Sähköverkko on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyrietykset	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
One1 Oy	50,0	2 245	-786

Lahti Energia -konsernin emoyhteisö on Lahden kaupunki. Lahden kaupungin konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Lahden kaupungin konsernipalveluysiköstä Harjukatu 31, 15100 Lahti.

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
14. Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet				
Polttoaineet	647	1 013	647	1 013
Kaasutinpolttoainevarasto	6 996	9 285	6 996	9 285
Vaihto-omaisuus yhteensä	7 643	10 298	7 643	10 298
15. Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konserniavustus	0	0	18 250	13 850
Lainasaamiset				
Lainasaamiset konserniyrityksiltä				
Lainasaamiset yhteensä	367	391	367	391
Laskennalliset verosaamiset	632	706	632	706
Muut saamiset	1 557	1 518	1 557	1 518
Siirtosaamiset	861	968	861	968
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 417	3 583	21 667	17 433

1 000 €

	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Lyhytaikaiset				
Saamiset konsernin emoyhteisöltä	2 258	10 002	277	7 939
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konserniavustus	0	0	9 000	9 000
Myyntisaamiset	0	0	11	379
Muut saamiset	0	0	0	17
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	0	0	9 011	9 396
Myyntisaamiset	29 894	35 402	21 374	26 233
Lainasaamiset	24	23	24	23
Muut saamiset				
Liittymismaksusaamiset	208	55	75	28
Verosaamiset	0	1	0	0
Muut saamiset	228	215	228	215
Muut saamiset yhteensä	436	271	303	243
Siirtosaamiset	6 112	9 261	5 940	9 190
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	38 724	54 959	36 929	53 024
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotettujen energian myyntien ja muun liiketoiminnan tulojäämät	169	558	124	543
Polttoaine-ennakot	4 332	4 513	4 332	4 513
Tuloverosaamiset	117	2 951	0	2 907
Muut	1 494	1 239	1 484	1 227
	6 112	9 261	5 940	9 190

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
16. Rahoitusomaisuus				
Rahoitusarvopaperit				
Jälleenhankintahinta	45	46	0	0
Kirjanpitoarvo	43	43	0	0
Erotus	2	3	0	0
17. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	16 819	16 819	16 819	16 819
Osakepääoma 31.12.	16 819	16 819	16 819	16 819
Ylikurssirahasto 1.1.	2 692	2 692	2 692	2 692
Ylikurssirahasto 31.12.	2 692	2 692	2 692	2 692
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	120 291	105 581	36 035	32 953
Muut korjaukset	0	2 692	0	2 692
Osingonjako	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Voitto edellisiltä tilikaudelta 31.12.	119 291	107 273	35 035	34 645
Tilikauden voitto/tappio	19 890	13 018	1 934	1 390
Oma pääoma yhteensä	158 692	139 802	56 480	55 546
Kert. poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	98 410	80 522	0	0
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Edellisten tilikausien voitto			35 035	34 645
Tilikauden voitto			1 934	1 390
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä			36 969	36 035
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä			118 789	96 429
Laskennallinen verovelka muodostuu kertyneestä poistoerosta			23 758	19 286
19. Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	3 160	3 532	3 160	3 532

Pakollisissa varauksissa säilyy vuonna 2020 maanvuokrasopimuksen purkuvelvoitteisiin liittyvä 2.175.807,95 euron kirjaus. Pakollisissa varauksissa säilyy vuonna 2023 vaihtovelkakirjalainaan liittyvä 984.658,00 euron kirjaus, minkä toteutuessaan arvioidaan olevan alaskirjattava erä.

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
20. Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Pääomalaina	40 000	60 000	40 000	60 000
Lainat rahoituslaitoksilta	221 508	243 166	221 508	243 166
Muut pitkäaikaiset velat				
Muut pitkäaikaiset velat emoyhteisölle	52 412	35 211	52 412	35 211
Liittymismaksut	30 222	30 176	14 906	14 860
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	82 634	65 387	67 318	50 071
Siirtovelat	1 650	2 165	1 650	2 165
Laskennalliset verovelat	24 602	20 130	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	370 394	390 848	330 476	355 402
Pitkäaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut koronvaihtosopimukset	1 491	2 006	1 491	2 006
	1 491	2 006	1 491	2 006
Velat jotka eräänntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	147 900	200 571	147 900	200 571

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	21 658	21 658	21 658	21 658
Saadut ennakot	29	31	7	18
Ostovelat	15 967	18 513	11 601	15 889
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	0	0	332	196
Velat saman konsernin yrityksille yhteensä	0	0	332	196
Velat omistusyhteisyrityksille				
Ostovelat	0	13	0	13
Velat omistusyhteisyrityksille yhteensä	0	13	0	13
Muut velat				
Muut velat konsernin emoyhteisölle	11 593	11 593	11 593	11 593
Muut velat	8 733	9 357	3 162	3 772
Muut velat yhteensä	20 326	20 950	14 755	15 365
Siirtovelat	7 501	8 925	6 820	8 314
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	65 481	70 090	55 173	61 453
Vieras pääoma yhteensä	435 875	460 938	385 649	416 855
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut henkilöstökulut	3 192	2 394	2 596	1 938
Jaksotetut korkokulut	3 236	4 359	3 236	4 359
Muut	1 073	2 172	988	2 017
	7 501	8 925	6 820	8 314

Pääomalainojen pääasialliset lainaehdot

Yhtiöllä on 40.000.000,00 euroa osakeyhtiölain 12. luvun mukaista pääomalainaa Lahden kaupungilta. Laina on eräpäivätön, korko on 15 vuoden SWAP korko +5 %. Marginaali on porrastettu ja nousee 15 vuoden ja 20 vuoden jälkeen. Lainan pääoma ja korko maksetaan yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa muita velkojia huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

	2024	2023	2024	2023
21. Rahoituslaskelma				
Rahoitusomaisuus sisältää konsernitilisaamia	2 258	10 022	277	7 939
22. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
22.1 Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	76 290	77 040	76 290	77 040
22.2 Muut annetut vakuudet				
Pantatut talletukset	1 557	1 494	1 557	1 494
22.3 Muut vastuut				
Arvonlisäveron palautusvastuut	28 271	30 668	20 924	24 195
22.4 Yhteensä				
Pantit	1 557	1 494	1 557	1 494
Takaukset	76 290	77 040	76 290	77 040
Muut vastuut	64 656	68 783	57 309	62 310
22.5 Leasingvastuut	Tilikausi 2024	Tilikausi 2023	Tilikausi 2024	Tilikausi 2023
Tilikaudella maksettavat/maksetut	2 496	2 407	2 496	2 407
Myöhemmin maksettavat	14 471	16 300	14 471	16 300
Jäännösarvo	19 418	19 408	19 418	19 408
22.6 Vuokravastuut				
Tilikaudella maksettavat/maksetut	750	657	750	657
Myöhemmin maksettavat	0	0	0	0

Vuokralleottajalla on oikeus lunastaa (osto-optio) vuokrakohte itselleen em. jäännösarvosta. Mikäli osto-optiota ei käytetä, on vuokralleottajalla velvollisuus osoittaa vuokrakohteelle ostaja.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2024	Konserni 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2024	Emoyhtiö 31.12.2023
23. Johdannaissopimukset				
Sähköjohdannaiset				
Sopimusten nimellisarvo, netto	6 049	28 577	6 044	28 577
Sopimusten käypä arvo	1 189	3 146	1 189	3 146
Myyty GWh	140	498	140	498
Ostettu GWh	0	0	0	0
Koronvaihtosopimukset				
Sopimusten nimellisarvo	79 256	72 692	79 256	72 692
Sopimusten käypä arvo josta tulouttamatta	1 455 3 461	2 759 5 359	1 455 3 461	2 759 5 359

Koronvaihtosopimuksilla suojaudutaan korkotason muutosten aiheuttamilta ylimääräisiltä kustannuksilta sekä pyritään pitämään lainoista aiheutuvat rahoituskulut mahdollisimman matalana ja ennakoitavina. Johdannaissopimuksilla suojataan vain olemassaolevia lainoja. Koronvaihtosopimusten kassavirrat kirjataan tulosvaikutteisesti samoilla perioodeilla kuin suojattujen lainojen korkovirrat.

Alla on lueteltu tilinpäätöshetkellä voimassa olleet johdannaissopimukset, joita ei ole käsitelty tulosvaikutteisesti. Jokaisen sopimuksen osalta on kerrottu suojaustoimenpiteen tarkoitus.

Koronvaihtosopimus nro 1523646/2086953

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	8 136
Suojattavan lainan viitekorko	3 kk Euribor
Suojausaste	100 %
Nimellispääoma 31.12.2024	8 136
Käypä arvo 31.12.2024	292
Maksettu korko	0,979% + viitekorko
Vastaanotettu korko	3 kk Euribor
Lyhennysohjelma	4 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2030
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 1747756/2711960

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	3 000
Suojattavan lainan viitekorko	6 kk Euribor
Suojausaste	100 %
Nimellispääoma 31.12.2024	3 000
Käypä arvo 31.12.2024	71
Maksettu korko	0,366% + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	1 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	15.9.2025
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 30625863SA-7020K

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	6 120
Suojattavan lainan viitekorko	3 kk Euribor
Suojausaste	100 %
Nimellispääoma 31.12.2024	6 120
Käypä arvo 31.12.2024	57
Maksettu korko	1,42 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	3 kk Euribor
Lyhennysohjelma	1 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	15.5.2026
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 76980754SA-C63J6

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	60 000
Suojattavan lainan viitekorko	6 kk Euribor
Suojausaste	33,33 %
Nimellispääoma 31.12.2024	20 000
Käypä arvo 31.12.2024	16
Maksettu korko	2,161% + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	2 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	15.12.2027
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen koronmääräytymis- ja maksupäivät vastaavat toisiaan. Koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma ovat 33,33% lainan määrästä.

Koronvaihtosopimus nro 48806601SA-BFZNR

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	49 000
Suojattavan lainan viitekorko	6 kk Euribor
Suojausaste	42,86 %
Nimellispääoma 31.12.2024	21 000
Käypä arvo 31.12.2024	1 074
Maksettu korko	0,819%+ viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	2 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	5.12.2031
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen koronmääräytymis- ja maksupäivät vastaavat toisiaan. Koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma ovat 42,86% lainan määrästä.

Koronvaihtosopimus (toteutunut swaptio) nro 62817039SA-BRNSW

Suojattavan lainan saldo 31.12.2024	49 000
Suojattavan lainan viitekorko	6 kk Euribor
Suojausaste	42,86 %
Nimellispääoma 31.12.2024	21 000
Käypä arvo 31.12.2024	-55
Maksettu korko	2,311% + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	2 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	5.12.2031
Suojaustyyppi	rahavirran suojaus

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen koronmääräytymis- ja maksupäivät vastaavat toisiaan. Koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma ovat 42,86% lainan määrästä. Koronvaihtosopimus on tehty tilikaudella 2021 muuttamalla receiver swaptio koronvaihtosopimukseksi. Muutoksen yhtydessä swaptiosta on kirjattu taseelle 4.413.068,00 euron pitkäaikainen laina, joka purkautuu koronvaihtosopimuksen sopimusaikana. Tilinpäätöksessä sopimusmuutokseen liittyvää pitkäaikaista lainaa on ollut 1.490.625,60 euroa ja lyhytaikaista 515.571,24 euroa.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Vastuusitoumukset

Lahden kaupungin ilmanlaadun yhteistarkkailusopimuksen velvoitemaksu vuodelle 2025 on 56.934 euroa.

Lahti Energia Oy on ollut mukana Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1- ydinvoimahankkeessa Voimaosakeyhtiö SF:n kautta. Lahti Energia Oy on sitoutunut rahoittamaan hanketta ennen kaupallisen käytön alkua enintään 23.736.700,00 eurolla. Fennovoima purki toukokuussa 2022 hankkeen laitostoimitussopimuksen eikä ydinvoimalalla ole enää rakentamislupaa. Fennovoima käy tällä hetkellä välimiesmenettelyä laitostoimitussopimuksen merkittäviin viivästyksiin ja sopimusrikkomuksen vuoksi. Lahti Energia on sitoutunut vastaamaan omistussuutensa suhteessa Voimaosakeyhtiö SF:n hallinto- ym. vastaavista vuosittaisista kustannuksista.

Lahti Energia Oy on sitoutunut antamaan konserniyhtiöiden puolesta yhteensä 284.369,70 euron vastatakauksen, joka päättyy 15.7.2032 ja 20.004 euron vastatakauksen, joka päättyy 27.5.2026.

Lahti Energia Oy on sitoutunut antamaan enintään 66.500.000,00 euron takaukset Oomi Palvelu Oy:n puolesta. Takauksen sitoutunut osuus sisältyy liitetietojen kohtaan 22.1.

Lahti Energia Sähköverkko Oy:n osakkeita on annettu yleispantiksi 102 osaketta yhteensä 200 osakkeesta. Osakkeiden tasearvo on 11.636.663,31 eur.

Päästöoikeustilanne

Lahti Energian tuotantolaitoksissa syntyi vuonna 2024 päästökaupan piiriin kuuluvia hiilidioksidipäästöjä 7.861 tonnia. Siirtyviä EUA-oikeuksia 31.12.2024 on 26 504 tonnia, joiden käypä arvo on 1.883.000,00 euroa.

ERIYTETTYJEN TILINPÄÄTÖSTEN LIITETIEDOT

1. Eriytettyjen tilinpäätösten laadintaperiaatteet

Sähkömarkkinalain mukaan sähköyhtiön on eriytettävä kirjanpidollisesti sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista, sekä sähköliiketoiminnot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista.

Sähköverkkotoimintaa harjoitetaan Lahti Energia Sähköverkko Oy:ssä, jossa se on eriytetty muusta yhtiön liiketoiminnasta.

Muuta sähköliiketoimintaa harjoitetaan Lahti Energia Oy:ssä. Sähköliiketoimintaan kuuluu sähkön

tuotanto ja myynti, osuusvoimasähköntuotannon myynti sekä muu sähkön tuotantoon ja myyntiin läheisesti liittyvä toiminta.

1.1 Kulujen ja tase-erien jakoperusteet

Konsernin yhtiörakenne ja liiketoimintajako toimivat pohjana kirjanpidolliselle eriyttämiselle. Liiketoimintojen väliset kustannusten kohdistukset tapahtuvat sisäisin veloituksin ja konsernipalvelujen kulut on vyörytetty liiketoiminnoille sovittujen jakosääntöjen mukaan. Tase-erät on kohdistettu toiminnoille aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Tilikaudella 2024 lainat on eriytetty käyttöomaisuuserien suhteessa aikaisemman aiheuttamisperiaatteen sijaan. Velat yhteisön emoyhteisölle toimii taseen jakoeränä, jolla tasataan varojen ja velkojen väliset erot (käyttöpääoman muutos). Velat yhteisön emoyhteisölle ei ole vertailu-kelponen vuoteen 2023 lainojen eriyttämisen muutoksen johdosta.

1.2 Suunnitelman mukaiset poistot

Poistot on laskettu kirjanpitolain mukaisessa tilinpäätöksessä sovellettujen periaatteiden mukaan.

2. Nettoinvestoinnit ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti

	Vuosi 2024	Vuosi 2023
Sähköverkkotoiminta		
Aineettomat oikeudet	6 485,52	103 013,46
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Rakennukset ja rakennelmat	3 830,00	0,00
Maa- ja vesialueet	2 110 633,65	0,00
Verkostot	9 461 984,93	4 550 574,65
Muut koneet ja kalusto	281 144,09	107 275,78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-138 548,34	3 860 065,70
Yhteensä	11 725 529,85	8 620 929,59
Sähköliiketoiminta		
Verkon aineettomat hyödykkeet	6 485,52	103 013,46
Verkon aineelliset hyödykkeet	11 576 448,58	4 650 382,88
Muut aineelliset hyödykkeet	281 144,09	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-138 548,34	3 867 533,25
Yhteensä	11 725 529,85	8 620 929,59
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	25,1 %	25,2 %
Sähköliiketoiminta		
Muut pitkävaikutteiset menot	13 583,08	20 805,96
Rakennukset ja rakennelmat	2 069 529,26	205 596,84
Muut koneet ja kalusto	547 775,67	3 120 666,03
Sijoitukset	2 938 749,98	3 826 899,98
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	501 588,75	765 114,28
Yhteensä	6 071 226,74	7 939 083,09
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	5,1 %	4,7 %

Lahti Energia Sähköverkko Oy Siirtoliiketoiminta

TULOSLASKELMA	1.1.2024 - 31.12.2024	% LVA	1.1.2023 - 31.12.2023	% LVA	TULOSLASKELMA	1.1.2024 - 31.12.2024	% LVA	1.1.2023 - 31.12.2023	% LVA
LIIVEVAIHTO	34 248 049,43	100 %	32 999 532,74	100 %	Rahoitustuotot ja -kulut				
Liiketoiminnan muut tuotot	32 020,59		14 872,93		Muut korko- ja rahoitustuotot				
Materiaalit ja palvelut					Muilta	165 869,02		90 388,34	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Häviösähkön hankinta	-2 127 139,22		-2 294 536,58		Saman konsernin yrityksille	-926 601,85		-728 983,03	
Muut ostot tilikauden aikana	-86 114,02		-120 833,32		Muille	-90,45		-531,06	
Ulkopuoliset palvelut					<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	<u>-760 823,28</u>	-2 %	<u>-639 125,75</u>	-2 %
Verkkopalvelumaksut	-3 888 958,54		-2 258 753,19		VOITTO (TAPPIO) ENNEN	12 929 298,44	38 %	12 327 291,94	37 %
Muut ulkopuoliset palvelut	-1 275 897,17		-1 354 455,84		TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA				
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	<u>-7 378 108,95</u>	-22 %	<u>-6 028 578,93</u>	-18 %	Tilinpäätössiirrot				
Henkilöstökulut					Poistoeron muutos				
Palkat ja palkkiot	-1 447 407,57		-1 403 962,05		Sähköverkon hyödykkeistä	-1 411,09		-25 789,39	
Henkilösivukulut					Muista pysyvien vastaavien	-19 364,07		4 238,45	
Eläkekulut	-259 506,11		-237 743,73		hyödykkeistä				
Muut henkilösivukulut	-29 696,08		-38 816,04		Konserniavustus	-12 700 000,00		-12 000 000,00	
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<u>-1 736 609,76</u>	-5 %	<u>-1 680 521,82</u>	-5 %	<i>Tilinpäätössiirrot yhteensä</i>	<u>-12 720 775,16</u>	-37 %	<u>-12 021 550,94</u>	-36 %
Suunnitelman mukaiset poistot					Tuloverot	-40 974,67		-59 641,02	
Sähköverkon hyödykkeistä	-4 973 396,56		-6 200 310,40		TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	167 548,61	0 %	246 099,98	1 %
Muista pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-100 814,29		-98 866,52						
<i>Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä</i>	<u>-5 074 210,85</u>	-15 %	<u>-6 299 176,92</u>	-19 %					
Liiketoiminnan muut kulut									
Verkkovuokrat ja verkon leasingmaksut	-302 492,02		-107 000,04						
Muut vuokratulot	-273 607,41		-255 144,94						
Muut liiketoiminnan muut kulut	-5 824 919,31		-5 677 565,33						
<i>Liiketoiminnan muut kulut yhteensä</i>	<u>-6 401 018,74</u>	-19 %	<u>-6 039 710,31</u>	-18 %					
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	13 690 121,72	40 %	12 966 417,69	39 %					

Lahti Energia Sähköverkko Oy Siirtoliiketoiminta

TASE Vastaavaa	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Sähköverkon aineettomat hyödykkeet	223 635,95	264 529,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	73 912,00	0,00
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>	297 547,95	264 529,99
Aineelliset hyödykkeet		
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet	69 466 768,04	62 802 893,47
Muut aineelliset hyödykkeet	336 913,81	240 282,13
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 251 376,52	4 393 581,73
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>	74 055 058,37	67 436 757,33
Sijoitukset		
Muut saamiset	8 272,00	8 272,00
<i>Sijoitukset yhteensä</i>	8 272,00	8 272,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 446 560,94	8 928 498,50
Siirtosaamiset	147 995,79	71 083,87
Muut saamiset	589 380,14	1 893 380,94
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	9 183 936,87	10 892 963,31
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	42 732,35	42 732,35
<i>Rahoitusarvopaperit yhteensä</i>	42 732,35	42 732,35
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	-1 174 049,62
Vastaavaa yhteensä	83 587 547,54	77 471 205,36

TASE Vastattavaa	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut rahastot		
SVOP-rahastot	21 816 986,88	21 816 986,88
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 912 345,24	2 666 245,26
Tilikauden voitto (tappio)	167 548,61	246 099,98
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	25 896 880,73	25 729 332,12
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero sähköverkon hyödykkeistä	4 528 624,99	4 527 213,90
Poistoero muista hyödykkeistä	-144 915,78	-164 279,85
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	4 383 709,21	4 362 934,05
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat annetuista konserniavustuksista	18 250 000,00	13 850 000,00
Palautettavat liittymismaksut	15 887 926,60	15 949 366,60
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	34 137 926,60	29 799 366,60
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat annetuista konserniavustuksista	9 000 000,00	9 000 000,00
Saadut ennakot	22 330,71	12 555,90
Ostovelat	4 008 377,86	2 599 774,76
Siirtovelat	568 088,67	498 009,16
Muut velat	5 570 233,76	5 469 232,77
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	19 169 031,00	17 579 572,59
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	53 306 957,60	47 378 939,19
Vastattavaa yhteensä	83 587 547,54	77 471 205,36

Lahti Energia Oy Sähköliiketoiminta

TULOSLASKELMA	1.1.2024 - 31.12.2024	1.1.2023 - 31.12.2023
LIIVEVAIHTO	39 718 490,35	36 906 679,05
Liiketoiminnan muut tuotot	3 306,53	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Energian ostot	-26 440 291,23	-33 358 824,40
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana	-811 227,07	-1 450 972,50
Ulkopuoliset palvelut		
Muut ulkopuoliset palvelut	-697 440,05	-882 553,71
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	<i>-27 948 958,35</i>	<i>-35 692 350,62</i>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-184 267,66	-175 399,39
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-32 722,67	-30 456,22
Muut henkilösivukulut	-5 023,15	-6 688,63
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-222 013,48</i>	<i>-212 544,24</i>
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 990 979,00	-3 823 005,06
Liiketoiminnan muut kulut	-671 874,26	-757 782,74
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)	6 887 971,79	-3 579 003,61
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	1 976 562,80	3 033 140,81
Rahoituskulut	-3 037 354,80	-1 958 615,94
<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	<i>-1 060 792,00</i>	<i>1 074 524,87</i>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	5 827 179,79	-2 504 478,74
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-5 575 098,46	-3 674 703,33
Konserniavustus	0,00	0,00
<i>Tilinpäätössiirrot yhteensä</i>	<i>-5 575 098,46</i>	<i>-3 674 703,33</i>
Tuloverot	-9 265,55	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	242 815,77	-6 179 182,07

Lahti Energia Oy Sähköliiketoiminta

TASE Vastaavaa	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 191,34	10 316,80
Muut pitkävaikutteiset menot	262 380,51	337 345,42
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>	268 571,85	347 662,22
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	617 898,41	614 829,41
Rakennukset ja rakennelmat	18 915 640,89	19 816 239,50
Koneet ja kalusto	54 040 749,59	54 346 033,40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 266 703,03	765 114,28
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>	74 840 991,92	75 542 216,59
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	76 743 570,91	73 804 820,93
Muut saamiset	139 500,00	139 500,00
<i>Sijoitukset yhteensä</i>	76 883 070,91	73 944 320,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 224 316,21	2 865 552,10
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	466 853,53	452 130,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	60 051,07	3 954 014,83
Saamiset saman konsernin emoyhteisöltä	84 488,81	1 969 240,75
Siirtosaamiset	2 051 773,50	1 449 093,21
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	2 196 313,38	7 372 348,79
Rahat ja pankkisaamiset	0,00	0,00
Vastavaa yhteensä	156 880 117,80	160 524 230,63

TASE Vastattavaa	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	6 441 008,48	6 441 008,48
Ylikurssirahasto	1 030 760,39	1 030 760,39
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	41 529 493,94	47 708 676,01
Tilikauden voitto (tappio)	242 815,77	-6 179 182,07
Oikaisu	0,00	0,00
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	49 244 078,58	49 001 262,81
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	27 480 281,34	21 903 119,09
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	27 480 281,34	21 903 119,09
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pääomalaina konsernin emoyhteisöltä	12 216 765,30	5 199 740,00
Lainat rahoituslaitoksilta	59 157 820,14	61 345 018,53
Velat konsernin emoyhteisölle	-22 876 698,24	7 313 783,20
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	48 497 887,20	73 858 541,73
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	6 614 872,06	5 867 524,71
Velat konsernin emoyhteisölle	3 483 787,40	1 931 300,00
Velat saman konsernin yrityksille	16 007 756,00	6 559,66
Ostovelat	3 155 195,28	4 925 365,60
Muut velat	801 848,82	1 112 597,30
Siirtovelat	1 594 411,12	1 917 959,73
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	31 657 870,68	15 761 307,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	80 155 757,88	89 619 848,73
Vastattavaa yhteensä	156 880 117,80	160 524 230,63

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

milj. euroa	2024 Konserni	2023 Konserni	2022 Konserni	2024 Emo	2023 Emo	2022 Emo
Liikevaihto	190,1	186,0	205,6	153,9	151,2	165,2
Liikevoitto	32,9	24,5	28,9	19,3	11,5	20,5
prosentteina liikevaihdosta %	17,3	13,2	14,0	12,5	7,6	12,4
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	24,6	15,8	16,2	11,7	3,5	6,6
prosentteina liikevaihdosta %	12,9	8,5	7,9	7,6	2,3	4,0
Tilikauden tulos	19,9	13,0	11,5	1,9	1,4	9,7
Taseen loppusumma	597,7	604,3	583,3	564,1	572,4	551,0
Investoinnit	40,2	38,7	27,8	28,7	30,7	21,3
prosentteina liikevaihdosta %	21,1	20,8	13,5	18,7	20,3	12,9
Pysyvät vastaavat	547,7	535,3	520,8	497,7	491,5	478,8
Vaihto-omaisuus	7,6	10,3	8,6	7,6	10,3	8,6
Oma pääoma, milj. euroa	158,7	139,8	125,1	56,5	55,5	52,5
Oman pääoman tuotto-%	12,3	8,1	6,5	6,1	2,0	1,9
Sijoitetun pääoman tuotto-%	6,9	5,5	8,4	4,5	3,1	5,9
Omavaraisuusaste	38,7	38,5	37,6	36,6	36,3	35,4
Osinko yhteensä (maksettu)	1,0	1,0	5,0	1,0	1,0	5,0
Henkilökunta keskimäärin	204	200	200	170	167	163

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja-verot}}{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{vähemmistöos. (keskim. vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja+rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{koroll. rahoitusvelat (keskim. vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{liittymismaksut}}{\text{Taseen loppusumma-saadut ennakot}}$

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Lahti 17.2.2025

Jukka Ottela Hallituksen puheenjohtaja	Minna Haapala Hallituksen jäsen
Mika Kari Hallituksen jäsen	Sanna Mäkinen Hallituksen jäsen
Mira Nieminen Hallituksen jäsen	Jukka Ruhberg Hallituksen jäsen
Neea Similä Hallituksen jäsen	Tuomas Sorsa Hallituksen jäsen
Merja Vahter Hallituksen jäsen	Kimmo Virtanen Hallituksen jäsen
Jyrki Ojala Hallituksen jäsen, henkilöstön edustaja	Jouni Haikarainen Toimitusjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela
KHT, JHT

Lahti Energia Oy

Kauppakatu 31, PL 93, 15141 Lahti

Asiakaspalvelu 02918 02917

Puhelinvaihde 029 000 8000